

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

2019 | ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП

KAZAKHSTAN RAILWAYS

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

1.	КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ
1.1	Компания қызметінің бағыттары
1.2	Компанияның тарихы
1.3	Реттеуші орта
1.4	Активтердің құрылымы
1.5	Қатысудың географиясы мен нарықтары
1.6	Қауымдастықтарға және сыртқы бастамаларға қатысу
2.	ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ
2.1	Негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштер
2.2	Борыштық жүктеме
2.3	Қызмет тиімділігін арттыру
2.4	Ірі инвестициялық жобалар
2.5	Бизнестің трансформациясы
3.	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА
3.1	Корпоративтік басқару құрылымы
3.2	Жалғыз акционер
3.3	Директорлар кеңесі Директорлар кеңесінің құрамы 2019 жылы Директорлар кеңесінің құрамында болған өзгерістер Директорлар кеңесінің қызметі Директорлар кеңесінің қызметіне баға беру Тәуелсіз директорларды тарту Директорлар кеңесінің комитеттері
3.4	Басқарма Басқарма құрамы Басқарманың 2019 жылғы қызметі Басқарма жанындағы комитеттер
3.5	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
3.6	Мүдделер қақтығысын басқару
3.7	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
3.8	Корпоративтік басқару кодексі Корпоративтік басқару тәжірибесінің Корпоративтік басқару кодексі принциптеріне сәйкестігі туралы ақпарат
3.9	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
3.10	Корпоративтік этика
3.11	Этика бойынша кеңес беру тетіктері
3.11	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

4.	ТҰРАҚТЫ ДАМУ
4.1	Тұрақты экономикалық даму Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн Компания бар өңірлердегі экономикалық ықпал ету Сатып алу тәжірибесі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету
4.2	Әлеуметтік жауапкершілік Компания персоналы Әлеуметтік саясат Қайырымдылық және демеушілік қызмет Еңбекті қорғау және өнеркәсіп қауіпсіздігі
4.3	Экологиялық жауапкершілік Экологиялық менеджмент жүйесі Қоршаған ортаға эмиссиялар Ресурстарды тұтыну Энергетикалық менеджмент жүйесі
5.	ЕСЕП ТУРАЛЫ
5.1	Есеп мазмұны мен тақырыптар шегін белгілеу принциптері
5.2	Маңызды тақырыптар және оларды белгілеу тәртібі
5.3	Стандарттар мен басшылық
5.4	Сыртқы растау

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ

Жалпы мәнін ашу
Маңызды тақырыптар бойынша мәнін ашу

ГЛОССАРИЙ

Компания цифрлармен

GRI 102-1, 102-2, 102-7

2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

Операциялық көрсеткіштер

Қаржылық көрсеткіштер

Персонал және әлеуметтік сала

Еңбекті қорғау

Қозғалыс қауіпсіздігі

Экология

Энергия тұтыну

Сатып алу

2019 жылдың негізгі оқиғалары

ҚАҢТАР

23 қаңтарда «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «Үрімші темір жолы» ЖШҚ делегацияларының Үрімші қаласындағы (Қытай Халық Республикасы) кездесуі барысында 2019 жылға болжанған тасымалдау көлемі бекітілді.

28 қаңтарда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы С.Мыңбаев Біріктірілген көлік-логистикалық компания – Еуразиялық теміржол альянсына (БКЛК ЕРА) қатысушы темір жолдардың басшыларымен Мәскеу қаласында (Ресей Федерациясы) кездесті.

АҚПАН

15 ақпанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы С.Мыңбаев Ауғанстанның Қазақстандағы Төтенше және Өкілетті Елшісі Мохаммад Фархад Азимимен келіссөздер жүргізді.

26 ақпанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының орынбасары П.Соколов Ляньюнган портының президенті Чжу Сяньянмен және Цзянсу провинциясы көлік басқармасының бастығы Дин Дэюнжумен кездесу өткізді.

1 ақпаннан «Қазтеміртранс» АҚ вагондар операторы қызметтерін көрсетуде.

НАУРЫЗ

13 наурызда «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «Назарбаев Университет» (Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы) арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

29 наурызда Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету агенттігі арасында Теміржол тасымалдары саласында тұрмыстық сыбайлас жемқорлықты болдырмау жөніндегі жол картасына қол қойды.

СӘУІР

4 сәуірде Алматы қаласында (Қазақстан Республикасы) Қазақстан, Қытай, Иран, Түркіменстан және Өзбекстан теміржол әкімшіліктері өкілдерінің ортақ халықаралық көлік дәлізі бойынша жүк тасымалдарын әрі қарай дамыту мәселелері бойынша кездесу өтті.

16 сәуірде Ақтау портынан (Қазақстан Республикасы) контейнерлері бар алғашқы қазақстандық фидерлік «Түркістан» кемесі Баку портына (Әзербайжан Республикасы) жіберілді.

МАМЫР

14-15 мамырда Компанияның Басқарма Төрағасының бірінші орынбасары Қ.Әлмағамбетов басқарған «ҚТЖ» ҰК» АҚ делегациясы Хельсинкиде (Финляндия Республикасы) өткен Достастыққа қатысушы мемлекеттердің Теміржол көлігі жөніндегі кеңесінің 70-отырысына қатысты.

15 мамырда XII Астана экономикалық форумы шеңберінде Нұр-Сұлтан қаласында (Қазақстан Республикасы) «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы С.Мыңбаев пен «China Cosco Shipping Corporation Limited» компаниясының Басқарма Төрағасы Сю Лиронгтің кездесуі өтті.

23 мамырда «ҚТЖ» ҰК» АҚ делегациясы Халықаралық темір жолдар одағы Азия-Тынық мұхит өңірлік ассамблеясының (ХТЖО АТӨА) Манила қаласындағы (Филиппин Республикасы) 27-отырысына қатысты.

МАУСЫМ

4 маусымда Мәскеуде (Ресей Федерациясы) «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Российские железные дороги» ААҚ және «Белорус темір жолы» МҰ арасында «Біріктірілген көлік-логистикалық компания – Еуразиялық теміржол альянсы» АҚ-қа (БКЛК ЕРА) қатысты акционерлік келісімге (корпоративтік шартқа) қол қойылды.

ШІЛДЕ

1 шілдеде алыпсатарлық манипуляцияларды болдырмайтын электрондық жол жүру билеттерін енгізу жөніндегі «Mobius» ақпараттық бағдарламасы енгізілді.

30 шілдеде «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «Alstom» компаниясы арасында Теміржол сигнализациясына, орталықтандыруына және байланысына арналған цифрлық технологияларды дамыту саласында ынтымақтасу туралы меморандумға қол қойылды.

ТАМЫЗ

3 тамызда Алтынкөл – Қорғас теміржол өткелі арқылы Қытайға қазақстандық руда алғаш рет жөнелтілді.

20 тамызда 40 млрд. теңге сомасына екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде он бес жылдық облигациялардың бірінші шығарылымын (KZ2C00005866) орналастыру жүзеге асырылды.

ҚЫРКҮЙЕК

6 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың 2029 жылға дейінгі жаңа Даму стратегиясы бекітілді.

19 қыркүйекте Нұр-Сұлтан қаласында Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттердің теміржол әкімшіліктері басшыларының екінші кездесуі өтті.

19-20 қыркүйекте Нұр-Сұлтан қаласында «Транссібір тасымалдары жөніндегі үйлестіру кеңесі» халықаралық ассоциациясының (ТТҰК) XXVIII пленарлық отырысы өтті.

28 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ ұйымдастырған «Алғашқы марафон: «Өзгерістер игілігіне! Алғашқыға қатыс!» бұқаралық марафоны өтті.

30 қыркүйекте Компанияның құндылықтары мен принциптерін белгілейтін «Корпоративтік мәдениетті дамыту» құжаты, сондай-ақ Корпоративтік мәдениетті енгізу жөніндегі коммуникациялар жоспары қабылданды.

ҚАРАША

6 қарашада Анкара қаласында (Түрік Республикасы) Басқарма Төрағасы Сауат Мыңбаев басқарған «ҚТЖ» ҰК» АҚ делегациясы Сиань – Анкара – Прага поезын қабылдау рәсіміне қатысты.

11 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Трансмашхолдинг» ЖАҚ (Ресей Федерациясы), «ЛокоТех-Сигнал» ЖШҚ (Ресей Федерациясы) арасында Инновациялық-технологиялық дамуға және қозғалыс қауіпсіздігіне бағытталған бірлескен жобалардың жол картасына қол қойылды.

13 қарашада Стамбул қаласында (Түрік Республикасы) «KTZ Express» АҚ және «Pasifik Eurasia Lojistik Dış Ticaret A.Ş.» компаниясы арасында Оңтүстік дәліз бойынша Қазақстан аумағы арқылы тасымалдарды дамытуға бағытталған ынтымақтасу туралы меморандумға қол қойылды.

ҚАЗАН

21 қазанда Транскаспий халықаралық көлік маршруты бойынша Қазақстан арқылы Сиань (ҚХР) – Прага (Чех Республикасы) қатынасында жаңа контейнерлік сервис іске қосылды.

28-30 қазанда Сочи қаласында (Ресей Федерациясы) «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Российские железные дороги» ААҚ, «Белорус темір жолы» МҰ, «Оңтүстік Кавказ темір жолы» ЖАҚ, «Кыргыз темир жолу» ҰК» МК арасында Теміржол көлігіндегі техникалық саясат саласында ынтымақтасу туралы меморандумға қол қойылды.

29 қазанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ делегациясы Халықаралық темір жолдар одағы Азия-Тынық мұхит өңірлік ассамблеясының (ХТЖО АТӨА) Токио қаласындағы (Япония) 28-отырысына қатысты.

ЖЕЛТОҚСАН

6 желтоқсанда Берлин қаласында (Германия Федеративтік Республикасы) «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «Deutsche Bahn AG» неміс компаниясы арасында Теміржол тасымалдары саласында ынтымақтасу туралы меморандум жасалды.

25 желтоқсанда Ақтау портынан (Қазақстан Республикасы) Ақтау - Баку (Әзербайжан Республикасы) - Ақтау маршруты бойынша сыйымдылығы 224 ЖФБ екінші фидерлік «Бекет ата» кемесі жөнелтілді.

27 желтоқсанда Мемлекет басшысы «ҚТЖ» ҰК» АҚ әзірлеген «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне теміржол көлігі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, сондай-ақ соның ішінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ ұсыныстарын ескере отырып қабылданған «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қалпына келтіру және банкроттау рәсімдерін, бюджеттік, салықтық заңнаманы және теміржол көлігі туралы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қол қойды.

КРИСТИАН
КУН

«ҚТЖ» ҰК» АҚ
Директорлар
кеңесінің төрағасы

Директорлар
Кеңесі Төраға-
сының Үндеуі

GRI 102-14

Құрметті акционер,
серіктестер, инвестор-
лар және жылдық есепті
оқушылар!

2019 жыл «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ) үшін өтпелі кезең болды. 2018 жылмен салыстырғанда жүк айналымы 1,8%-ға, көбінесе импорт пен транзит көлемін одан сайын арттыру есебінен өсті.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ негізінен, жүктеме жоғары кезеңдерде жаңа жабдықты жеткізудің кешеуілдеуінен, сондай-ақ қолда барын жөндеуден туындаған вагондардың жетіспеушілігі себепті жолаушылар тасымалдаудың жоспарланған көлеміне қол жеткізе алмады. Тасымалдау аз көлемде өссе де, «ҚТЖ» ҰК» АҚ түскен қолма қол ақшаны 9%-ға және жалпы табысты 18%-ға арттыруға қол жеткізе алды.

2019 жылы активтер мен еңбек өнімділігі, сондай-ақ энергия тиімділігі бөлігіндегі алғашқы жақсартуларға алып келген түрлі шаралар қолға алынды. Операциялық тиімділікті арттыру жұмысы 2020 жылы жалғасын тауып, операциялық қызметімізден тұрақты табыс алуымыз үшін тұрақты негізге айналмақ.

Операциялық қызметтің жақсаруына қарамастан «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2019 жылды 70 миллиард теңге шығынмен аяқтады. Аталған шығындар көбіне көп шетелдік валютамен алынған борыштармен, еурооблигацияларды ішінара сатып алу есебінен борыштық міндеттемелер портфелін қайта құрылымдаумен, сондай-ақ қызметкерлердің зейнетке мерзімінен бұрын шығуымен және қызметтің кейбір бейінді емес түрлерімен байланысты.

2019 жылғы қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2029 жылға дейінгі жаңа Даму стратегиясын қабылдады. «ҚТЖ» ҰК» АҚ теміржол тасымалдары және инфрақұрылым саласындағы қызметінің негізгі түрлерін дамыту, логистикалық қызметті қолдау, жүк пен жолаушылар тасымалының тарифтік реттелуін жетілдіру және қызметтің бейінді емес түрлерінен активтерді шығару орта мерзімдік перспективадағы стратегиялық басымдықтары болады. Теміржолдық, атап айтқанда транзиттік тасымалдардың әрі қарай тұрақты өсімін қамтамасыз ету және операциялық тиімділікті арттыру қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етеді.

Жолаушыларға көрсетілетін қызметтердің сапасы мен тиімділігін арттыру үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ жолаушылар компаниясын басқару мәселелерінде «Deutsche Bahn AG» компаниясымен ынтымақтастықты бастады. 2020 жылы біз осы ынтымақтастықтың алғашқы нәтижелерін көруге үміттіміз, олар клинингтің жақсы сапасынан, инфрақұрылымдық объектілердің жақсаруынан және жолаушы вагондарының жаңа буынына арналған дайындау жұмыстарын жүргізуден көрінбек.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметінің теміржол көлігімен байланысты емес кейбір түрлерін жүзеге асыруды тоқтата бастап, 2019 жылғы қараша айында «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Трансконтейнер» ЖАҚ-қа тиесілі акциялардың 50%-ын сатып алу арқылы еншілес компаниясы - «Кедентранссервис» АҚ-қа толық бақылауды қалпына келтіру туралы уағдаласушылыққа қол жеткізе алды. Мәмілені жабу 2020 жылғы мамыр айында жүзеге асырылды.

Қызметкерлеріміз еңбегінің қорғалуын және пойыздар қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету Компаниямыз үшін басым міндет болып қалуда. ТМД-ның басқа темір жолдарымен салыстырғанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ қауіпсіздік мәселелерінде жоғары орындардың бірін алып отыр және қазір әлемдік стандарттарға сәйкес болу

үшін қолынан келгеннің бәрін істеуде. 2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ еңбек қауіпсіздігі мәселелерінде жаңа тәсілді енгізіп, мақсаты қауіпсіздік стандарттарын және қызметкерлердің саналық деңгейін әрі қарай арттыру болып табылатын корпоративтік компанияны бастады. Біздің мақсатымыз – жарақаттанушылықты болдырмау жағдайларын құру.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ірі жұмыс беруші болып табылады және өз қызметкерлеріміздің әлеуметтік жағдайына көп назар аударады, біз оны әлеуметтік тұрақтылық индексі арқылы үнемі қадағалаймыз. Операциялық тиімділікті арттыру шараларын іске асырумен қатар «ҚТЖ» ҰК» АҚ персоналдың жұмыс орнын ауыстыруға және оны қайта даярлауға арналған құралдарды, сондай-ақ зейнетке мерзімінен бұрын шығу бағдарламасын әзірлей бастады.

Тиімді корпоративтік басқару мен тұрақты даму «ҚТЖ» ҰК» АҚ Даму стратегиясының шешуші компоненттері болып табылады. Аталған принциптерді енгізу бүкіл Компания ауқымында жүргізілуде, бұдан басқа, 2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ бұл салада көптеген жақсартуға қол жеткізді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ есепті біріктірілген форматта алғаш рет жариялап отыр. Тұрақты даму принциптерін іске асыруды жалғастыра отырып, Компания мүдделі тұлғаларға қызметінің тереңірек шолуын ұсынуға ұмтылып, оған қаржылық және қаржылық емес ақпаратты енгізеді. 2019 жылғы қаржылық нәтижелер мен қызметіміз туралы анағұрлым егжей-тегжейлі ақпарат біріктірілген есепте ұсынылған, онымен танысып шығуға шақырамын.

Мен біздің клиенттерімізге, қызметкерлерімізге, Жалғыз акционерге және басқа да мүдделі тұлғаларға 2019 жылы ынтымақтасқаны мен қолдағаны үшін алғыс айтқым келеді және 2020 жылы ынтымақтасуымыздың жалғасуын күтемін.

Құрметпен,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ
Директорлар кеңесінің
төрағасы К. Кун

МЫҢБАЕВ САУАТ
МҰХАМЕТБАЙҰЛЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ
Басқарма
Төрағасы

Басқарма
төрағасының
үндеуі

GRI 102-14

Құрметті жылдық есепті оқушылар, клиенттер,
әріптестер, серіктестер!

Өткен 2019 жыл – бұл Компанияның құрамы түгел
жаңартылған Басқарма жұмысының алғашқы жылы.
Басқарма Төрағасы ретінде мен Компания қызмет-
керлеріне кәсіби жұмысы мен Компанияның дамуына
қосқан үлесі үшін алғысымды білдіремін.
Жыл қорытындысы бойынша 2018 жылмен
салыстырғанда өндірістік бағдарлама көрсет-
кіштерінің оң динамикасын қамтамасыз еткенімізді
атап өткім келеді:

- жүк айналымы 1,84%-ға өсті, айтарлықтай
дәрежеде транзиттік жүк айналымы есебінен,
оның өсімі 3,7% болды. Бұл ретте транзиттен
түсетін кіріс 22%-ға өсіп, жалпыдағы тран-
зиттік кірістің үлесі 25,6%-дан 28%-ға дейін
үлғайды;
- бұл ретте контейнерлердегі транзит
2018 жылдың фактісінен 24%-ға асып түсті.
Өсім бағыттары бөлінісінде төмендегідей
болды:
 - Қытай – Еуропа – Қытай - 12%-ға;
 - Қытай – Орталық Азия – Қытай - 56%-ға;
 - Транскаспий халықаралық көлік маршруты –
89%-ға;
 - Қытай – Иран - 443%-ға.

2019 жылы алдыңғы жылмен салыстырғанда
Компания қаржылық нәтижесін 16 млрд. теңгеге
жақсартты, бірақ ол бәрібір теріс болып қалуда.
Шығынның қалыптасуы есептік жылдың өндірістік
көрсеткіштерімен байланысты емес екенін атап
өткім келеді. Мәселен, 2019 жылғы операциялық
пайда 170 млрд. теңге болып, 2018 жылдың
фактісінен 33%-ға асып түсті. Компанияның теріс
қаржылық нәтижесі қаржылық және бухгалтер-
лік операциялармен байланысты: валюталық
борыштан теңгелікке өткен кезде бондтар құны-
ның айырмасы, сондай-ақ 2019 жылы көрсетілген
залалды актиивтер бойынша резервтерді құру
есебінен болды.

2019 жылы біз Компанияны қаржылық сауықты-
ру жұмысын бастадық - тұрақты валютадағы
борыштың үлесі 20%-ға, немесе 57%-дан 36,7%-ға
дейін төмендетілді. Қолданылған шаралар ұзақ

мерзімді перспективада Компанияның қаржылық
нәтижесіне валюта бағамдары ауытқуының әсерін
азайтады.

Өткен жылы Компания тарифтік реттеу жүйесін
бірізді реформалауға кірісті. Реттелетін ортадағы
және тарифтік әдіснамадағы өзгерістердің негізгі
мақсаты бизнесті жүргізудің әділ әрі кемсітпеушілік
жағдайларын жасау арқылы жекеменшік тасымал-
даушыларды қоса алғанда, теміржол көлігінде жүк
тасымалдаушылар үшін қызмет көрсету жағдайларын
біркелкі етуден тұрады. Бұл мәселемен сіздер «Рет-
телетін орта» бөлімшесінде егжей-тегжейлі таныса
аласыздар.

Біздің еншілес ұйым - «Қазтеміртранс» АҚ бизнес-
моделінің өзгеруі өткен жылдың елеулі оқиғасы болды:
жүк вагондарын жалға беруден алынып, «Қазтемір-
транс» АҚ-қа дербес операциялық басқаруға берілді.
2019 жылдың қорытындылары бойынша «Қазтемір-
транс» АҚ дербес операциялық басқару арқасында
вагон паркінің кірістілігін орташа алғанда 20%-ға
арттырып, бас жүріс коэффициентін төмендетті
және бұл ретте қосымша шығындарды оңтайландыра
алды. Жүк вагондарын жалға беруден дербес операц-
иялық басқаруға көшіруден болған таза қосымша әсер
10,4 млрд теңгеге жуық болды.

Сондай-ақ 2019 жылы жолаушылар тасымалдарын да-
мытуға көп көңіл бөлінді. 2019 жылы жолаушы вагон-
дары паркінің 91 бірлігі жаңартылды.

2019 жылғы 1 шілдеден бастап біз билет сату ақпа-
раттық жүйесін ауыстырдық. Модернизацияланған
жүйе барлық жолаушылар үшін электрондық билет-
терді сатқан кезде айқындықты бере алады және
билет сату кезінде алысатарлық айла-амалдар жасау
мүмкіндігіне жол бермейді.

Жолаушыларға көрсетілетін қызметтердің сапасын
арттыру үшін 2019 жылғы қыркүйек айынан бастап
пойыздарда сапалы төсек-орынмен және алынбалы
жұмсақ мұқамалмен қамтамасыз ету жөніндегі жаңа
халықаралық стандарт енгізілді.
Жоғарыда баяндалғанмен қатар 2019 жылы Компания
операциялық тиімділікті арттыру және операциялық
шығындарды азайту бойынша бірқатар нақты шара
қолданды, солардың ішінде келесілерін атап өткім
келеді:

- Қытай – Еуропа бағытындағы транзиттік пойыз-
дардың жылдамдығы 1011-ден 1108 км/сағатқа
дейін үлғайтылды;
- өткен жылдардың қорытындылары бойынша залал
келтіріп отырған бейінді емес 12 актив шығарылды;
- қолда бар «Тальго» вагондарына техникалық қызмет
көрсетуге арналған ұзақ мерзімді келісім-шарт ере-
желері қайта қаралып, нәтижесінде жалпы сомасы
9,6 млрд. теңгеден асатын, соның ішінде
2020 жылға – 4 млрд. теңгеден асатын сомаға
жоспарлы шығыстар азайтылды;

- 2019 жылдың қорытындысы бойынша 2018 жылдың
фактісінен асып түсетін жүк айналымы болғанда
дизельдік отынды сатып алу 2018 жылғы тұты-
нудың орташа айлық көлеміне теңбе-тең көлемде
жүзеге асырылды;
- локомотивтерді отынмен жабдықтау шығыстары
30%-ке оңтайландырылды.

2019 жылы Компаниядағы сыбайлас жемқорлық
көріністерін жою шегінде біраз жұмыс атқарылды.
Бірінші кезекте, жұмысқа тұрудың жаңа схемасы
азірленді.
Екіншіден, біз жүк вагондарын басқарудың қағазсыз
технологиясына көштік.
Үшіншіден, сатып алу саласындағы сыбайлас жемқор-
лық тәуекелдерін төмендету үшін филиалдар мен
еншілес ұйымдарда сатып алудың барлық рәсімдерін
өткізуге арналған, аудио және бейнеірікеумен
жарақталған арнайы кабинеттер ұйымдастырыл-
ды. Ықтимал жеткізушілермен сатып алу мәсе-
лелері, соның ішінде ықтимал жеткізушілердің
арыз-өтініштерін қарау бойынша келіссөздер сол
кабинеттерде жүргізілуі тиіс.

Компания сыбайлас жемқорлықпен күресу жөніндегі
жұмысын жалғастыратынын атап айтқым келеді:
2020 жылғы бірқатар тиісті, соның ішінде Сыбайлас
жемқорлыққа қарсы қызметпен бірлескен іс-шаралар
жоспарланған.
Пойыздардың қозғалыс қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау
Компания қызметінің негізгі басымдығы әрі қызметінің
маңызды құрамдас бөлігі болып қалуда. 2019 жылғы
жұмыс қорытындысы бойынша қозғалыс қауіпсіздігін
бүзушылықтар саны 2018 жылғы деңгейге қарағанда
3%-ға азайған. Өліммен аяқталған оқиғалар саны
2019 жылы 2018 жылмен салыстырғанда екі есе
(9-дан 4-ке дейін) төмендеді, бірақ біздің мақсаттымыз –
жарақаттанушылық болмайтын жағдайды жасау.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың басты әрі ең құнды ресурсы – Ком-
пания қызметкерлері. 2019 жылы Компания әлеумет-
тік саладағы барлық міндеттемелерін орындады, бар-
лық қабылданған саясаты мен оқыту және біліктілікті
арттыру бағдарламаларын жүзеге асыруды жаласты-
рып, қызметкерлердің еңбекақысы көтерілді.
2019 жылы жастар саясаты шеңберінде Компанияда
«ҚТЖ»-ның 100 жас есімі» тулы белгіленді. Бұл теміржол
саласы болашақ басшыларының резерві. Қазіргі уақыт-
та резервате тұрған қызметкерлерімізді дамытудың
3 жылдық бағдарламасы әзірленуде, жастарды жер-
гілікті жерлерде ротацялау соның түпкілікті нәти-
жесі болуы тиіс.
Серіктестерімізге және клиенттерімізге ойдағыдай
бірілесіп атқарған қызметтері үшін алғысымды біл-
діремін. Ынтымақтастығымыз бұдан былай да тиімді
әрі жемісті болатындығына сенімім мол.

Құрметпен,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ
Басқарма Төрағасы
С. Мыңбаев

Бизнес моделі

Серіктестер Тауарлар мен қызметтерді жеткізушілер Теміржол әкімшіліктері Көлік-логистика Компаниялары	Шешуші мүдделі тараптар Клиенттер Акционер Директорлар кеңесі Қызметкерлер Кәсіптік одақтар Мемлекеттік органдар Инвесторлар мен кредиторлар БАҚ Халық Серіктестер	Құнды ұсыныстар Жүк және жолаушы тасымалдауы бойынша бағалы өнімдер Талаптарға сәйкес көрсетілетін қызметтер мен қызметтердің нәтижесі	Ресурстар Магистральдық теміржол желісі Документтер Жүк вагондары Жолаушы вагондары	Тұтынушылар сегменттері Жекеменшік теміржол компаниялары Жолаушылар Меншікті жүк вагондар паркі бар жекеменшік компаниялар Жүк жөнелтушілер
Шешуші қызметі Магистральдық теміржол желісі қызметтері Жүк тасымалы Жолаушылар тасымалы		ШЫҒЫНДАР ҚҰРЫЛЫМЫ Магистральдық теміржол желісіне қызмет көрсету және оны күтіп-ұстау Локомотивтерді жөндеу және оларға сервистік қызмет көрсету Жүк және жолаушы вагондарын жөндеу және оларға сервистік қызмет көрсету Энергия тасымалдауға арналған шығыстар Қызметкерлердің еңбегіне ақы төлеуге арналған шығыстар		
		ПАЙДА АҒЫНДАРЫ Жолаушы тасымалынан түсетін кіріс Жүк тасымалынан түсетін кіріс Жүкті экспедициялаудан және жүк вагондарымен операциялар жүргізуден түсетін кіріс		

Даму стратегиясы

GRI 102-26

2019 жылғы қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен 2029 жылға дейінгі жаңа Даму стратегиясы бекітілді.

Миссия

«Қазақстанның жүйе құрушы көлік компаниясы бола тұрып, біз клиенттеріміз бизнесінің тұрақты өсуі үшін сапалы негізді қамтамасыз етеміз, Акционер үшін құнды құрамыз және қауіпсіз әрі бәсекеге қабілетті тасымалдау қызметтерін көрсету арқылы тұтынушылар мен тұтастай қоғамға пайда келтіреміз».

ПАЙЫМДАУЫМЫЗ

«Біз бизнес жүргізудің озық тәжірибесіне сәйкес әрекет ететін тиімділігі жоғары көлік компаниясымыз. Біз жүк және жолаушы тасымалдарын қоса алғанда, көлік инфрақұрылымы қызметтерінің сенімді провайдеріміз.

Компанияны қаржылық тәуекел аймағынан шығару және оның қаржылық жағдайын тұрақтандыру қысқа мерзімді перспективада анағұрлым өзекті міндеттер болады. Тұрақты валютадағы борыш үлесін төмендету, тарифтік реттеуді толық реформалау және операциялық тиімділікті арттыру бұл бағытта іске асырылып жатқан шешуші іс-шаралар болып табылады.

2019 жылы Компания осы бағыттардағы жұмысты белсенді жүргізді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТ:
Компанияны қаржылық тәуекел аймағынан шығару және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету.

Борышты қайта қаржыландыру бойынша жүргізілген жұмыстың нәтижесінде барлық тартылған қарыздарға қатысты валюталық міндеттемелер үлесі 2019 жылы 20%-ға төмендеді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТ:
Компанияның тиімділігін арттыру

Операциялық тиімділікті арттыру бағдарламасы әзірленіп, оны іске асыру басталды. Компания осы бағдарламаны іске асыруға белсенді кірісіп, 2019 жылдың қорытындысы бойынша келесі нәтижелерге қол жеткізді:

- Компания портфелінен 2018 жылдың қорытындысы бойынша жинақталған залалы 5 млрд теңге болған 12 бейінді емес актив шығарылды;
- жүк вагондарын басқару тиімділігі арттырылды. Барлық жүк вагондары жалға беруден алынып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың еншілес ұйымы - «Қазтемір-транс» АҚ-қа дербес операциялық басқаруға берілді. Вагондардың жөндеуде тұрып қалу уақытын азайту және күш-жігерді тасымалдау қызметіне шоғырландыру мақсатында жүк вагондарына техникалық және сервистік қызмет көрсету сервистік компанияға берілді;

Біз бизнес-процестерді жетілдіру, қызметті цифрландыру және қызметкерлердің кәсібилігін арттыру есебінен тұрақты даму, көрсетілетін қызметтердің сапасы мен экономикалық тиімділігі бойынша ұқсас компаниялар арасында көшбасшымыз.

- Қытай - Еуропа бағытындағы транзиттік контейнерлік пойыздардың жылдамдығы 10%-ға артты;
- дизельдік отынды есепке алу аспаптарын дағы ауытқуларды азайту салдарынан отынды пайдалану тиімділігі 2018 жылғы 6,8%-дан 2019 жылғы қорытынды бойынша 1,04%-ға дейін жақсарды (МЕМСТ бойынша норматив 1,3%-дан аспайды);
- дизельдік отынмен жарақтандыру қызметтерінің бағалары 31%-ға төмендеді;
- «General Electric» компаниясынан локомотив және сервис сатып алу шарттары бойынша ережелер «ҚТЖ» ҰК» АҚ пайдасына өзгертілді;
- жолаушылар тасымалы секторындағы операциялық шығындарды елеулі азайту жұмысы жүргізілді. Пайдасыздығына байланысты жаңа «Тальго» вагондарын жеткізу шарты мүлдем тоқтатылды. Қолда бар «Тальго» вагондарының паркі үшін техникалық қызмет көрсету шартының ережелері өзгертіліп, вагондардың сервистік қызметіне арналған шығыстар айтарлықтай азайтылды.
- Пойыздар қозғалысы қауіпсіздігінің қажетті деңгейін қолдау, көрсетілетін қызметтер сапасын арттыру, корпоративтік басқару деңгейін көтеру және әлеуметтік тұрақтылықты сақтау жөніндегі стратегиялық мақсаттар Даму стратегиясы күшінде болатын бүкіл мерзімде іске асырылады.

Даму стратегиясына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің Модернизациялау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының шешімімен Компанияны IPO-ға шығару мерзімі 2023 жылдан бұрын емес мерзімге немесе оң қаржылық көрсеткіштерге қол жеткізілгенге және қолайлы институционалдық орта қалыптастырылғанға дейін кейінге қалдырылды.

Бизнес моделі

Серіктестер Тауарлар мен қызметтерді жеткізушілер Теміржол әкімшіліктері Көлік-логистика Компаниялары	Шешуші мүдделі тараптар Клиенттер Акционер Директорлар кеңесі Қызметкерлер Кәсіптік одақтар Мемлекеттік органдар Инвесторлар мен кредиторлар БАҚ Халық Серіктестер	Құнды ұсыныстар Жүк және жолаушы тасымалдауы бойынша бағалы өнімдер Талаптарға сәйкес көрсетілетін қызметтер мен қызметтердің нәтижесі	Ресурстар Магистральдық теміржол желісі Документтер Жүк вагондары Жолаушы вагондары	Тұтынушылар сегменттері Жекеменшік теміржол компаниялары Жолаушылар Меншікті жүк вагондар паркі бар жекеменшік компаниялар Жүк жөнелтушілер
Шешуші қызметі Магистральдық теміржол желісі қызметтері Жүк тасымалы Жолаушылар тасымалы		ШЫҒЫНДАР ҚҰРЫЛЫМЫ Магистральдық теміржол желісіне қызмет көрсету және оны күтіп-ұстау Локомотивтерді жөндеу және оларға сервистік қызмет көрсету Жүк және жолаушы вагондарын жөндеу және оларға сервистік қызмет көрсету Энергия тасымалдауға арналған шығыстар Қызметкерлердің еңбегіне ақы төлеуге арналған шығыстар		
		ПАЙДА АҒЫНДАРЫ Жолаушы тасымалынан түсетін кіріс Жүк тасымалынан түсетін кіріс Жүкті экспедициялаудан және жүк вагондарымен операциялар жүргізуден түсетін кіріс		

Даму стратегиясы

GRI 102-26

2019 жылғы қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен 2029 жылға дейінгі жаңа Даму стратегиясы бекітілді.

Миссия

«Қазақстанның жүйе құрушы көлік компаниясы бола тұрып, біз клиенттеріміз бизнесінің тұрақты өсуі үшін сапалы негізді қамтамасыз етеміз, Акционер үшін құнды құрамыз және қауіпсіз әрі бәсекеге қабілетті тасымалдау қызметтерін көрсету арқылы тұтынушылар мен тұтастай қоғамға пайда келтіреміз».

ПАЙЫМДАУЫМЫЗ

«Біз бизнес жүргізудің озық тәжірибесіне сәйкес әрекет ететін тиімділігі жоғары көлік компаниясымыз. Біз жүк және жолаушы тасымалдарын қоса алғанда, көлік инфрақұрылымы қызметтерінің сенімді провайдеріміз.

Компанияны қаржылық тәуекел аймағынан шығару және оның қаржылық жағдайын тұрақтандыру қысқа мерзімді перспективада анағұрлым өзекті міндеттер болады. Тұрақты валютадағы борыш үлесін төмендету, тарифтік реттеуді толық реформалау және операциялық тиімділікті арттыру бұл бағытта іске асырылып жатқан шешуші іс-шаралар болып табылады.

2019 жылы Компания осы бағыттардағы жұмысты белсенді жүргізді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТ:
Компанияны қаржылық тәуекел аймағынан шығару және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету.

Борышты қайта қаржыландыру бойынша жүргізілген жұмыстың нәтижесінде барлық тартылған қарыздарға қатысты валюталық міндеттемелер үлесі 2019 жылы 20%-ға төмендеді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТ:
Компанияның тиімділігін арттыру

Операциялық тиімділікті арттыру бағдарламасы әзірленіп, оны іске асыру басталды. Компания осы бағдарламаны іске асыруға белсенді кірісіп, 2019 жылдың қорытындысы бойынша келесі нәтижелерге қол жеткізді:

- Компания портфелінен 2018 жылдың қорытындысы бойынша жинақталған залалы 5 млрд теңге болған 12 бейінді емес актив шығарылды;
- жүк вагондарын басқару тиімділігі арттырылды. Барлық жүк вагондары жалға беруден алынып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың еншілес ұйымы - «Қазтемір-транс» АҚ-қа дербес операциялық басқаруға берілді. Вагондардың жөндеуде тұрып қалу уақытын азайту және күш-жігерді тасымалдау қызметіне шоғырландыру мақсатында жүк вагондарына техникалық және сервистік қызмет көрсету сервистік компанияға берілді;

Біз бизнес-процестерді жетілдіру, қызметті цифрландыру және қызметкерлердің кәсібилігін арттыру есебінен тұрақты даму, көрсетілетін қызметтердің сапасы мен экономикалық тиімділігі бойынша ұқсас компаниялар арасында көшбасшымыз.

- Қытай - Еуропа бағытындағы транзиттік контейнерлік пойыздардың жылдамдығы 10%-ға артты;
- дизельдік отынды есепке алу аспаптарын дағы ауытқуларды азайту салдарынан отынды пайдалану тиімділігі 2018 жылғы 6,8%-дан 2019 жылғы қорытынды бойынша 1,04%-ға дейін жақсарды (МЕМСТ бойынша норматив 1,3%-дан аспайды);
- дизельдік отынмен жарақтандыру қызметтерінің бағалары 31%-ға төмендеді;
- «General Electric» компаниясынан локомотив және сервис сатып алу шарттары бойынша ережелер «ҚТЖ» ҰК» АҚ пайдасына өзгертілді;
- жолаушылар тасымалы секторындағы операциялық шығындарды елеулі азайту жұмысы жүргізілді. Пайдасыздығына байланысты жаңа «Талығ» вагондарын жеткізу шарты мүлдем тоқтатылды. Қолда бар «Талығ» вагондарының паркі үшін техникалық қызмет көрсету шартының ережелері өзгертіліп, вагондардың сервистік қызметіне арналған шығыстар айтарлықтай азайтылды.
- Пойыздар қозғалысы қауіпсіздігінің қажетті деңгейін қолдау, көрсетілетін қызметтер сапасын арттыру, корпоративтік басқару деңгейін көтеру және әлеуметтік тұрақтылықты сақтау жөніндегі стратегиялық мақсаттар Даму стратегиясы күшінде болатын бүкіл мерзімде іске асырылады.

Даму стратегиясына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің Модернизациялау жөніндегі мемлекеттік комиссиясының шешімімен Компанияны IPO-ға шығару мерзімі 2023 жылдан бұрын емес мерзімге немесе оң қаржылық көрсеткіштерге қол жеткізілгенге және қолайлы институционалдық орта қалыптастырылғанға дейін кейінге қалдырылды.

Компания туралы

GRI 102-1, 102-5

«ҚТЖ» ҰК» АҚ - көлік-логистикалық холдинг, Қазақстан Республикасы магистральдық теміржол желісінің операторы, Ұлттық теміржол жүк жолаушыларды тасымалдаушы.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы еліміздегі локомотивтердің, жүк және жолаушы вагондардың ірі меншік иесі, сондай-ақ ірі жұмыс беруші.

Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылтайшысы мен жалғыз акционері болып табылатын «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Жалғыз акционері.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ жүк айналымының көлемі және кірісі бойынша дүние жүзінің 15 ірі теміржол компанияларының қатарына кіреді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың тасымалдау қызметі Қазақстан Республикасының 14 облысымен, республикалық маңызы бар 3 қаласымен және 16 түйісу пункті арқылы көршілес 5 елмен: Қытаймен, Ресеймен, Қырғызстанмен және Түркіменстанмен экономикалық өзара байланысты қамтамасыз етеді.

Жолтабанының ені 1520 мм болатын темір жолдарының ұзындығы бойынша Қазақстан ТМД және Балтық елдері арасында 3-орында тұр.

Компания қызметінің бағыттары

GRI 102-2, 102-6

- Магистральдық теміржол желісінің қызметтері;
- Теміржол көлігімен жүк тасымалдау;
- Теміржол көлігімен жолаушы тасымалдау;
- Көлік-логистикалық қызметтер;
- Жүк вагондарымен операциялар жүргізу.

Қазақстан темір жолдарының ұзындығы, мың км

21

Бас жолдардың толық ұзындығы

16

Пайдалану ұзындығы

Ресурстары мен активтері

Локомотивтері

1,6

Мың

Жүк вагондары

47,9

Мың

Жолаушы вагондары

2

Мың

Қызметкерлері

127

Мың

Компанияның тарихы

«Қазақстан темір жолы» республикалық мемлекеттік кәсіпорны «Қазақстан Республикасының теміржол кәсіпорындарын қайта ұйымдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 31 қаңтардағы № 129 қаулысымен республикалық мемлекеттік кәсіпорындары:

- Алматы темір жолы басқармасын
- Тың темір жолы басқармасын
- Батыс Қазақстан темір жолы басқармасын қосу арқылы құрылды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 15 наурыздағы № 310 қаулысымен «Қазақстан темір жолы» республикалық мемлекеттік кәсіпорнын және оның еншілес мемлекеттік кәсіпорындарын қосу арқылы «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы құрылды.

2004 жылы «ҚТЖ» ҰК» ЖАҚ «ҚТЖ» ҰК» АҚ болып қайта құрылды және саладағы бәсекелестікті дамыту мен жекеменшік инвестицияларды тартуға бағытталған Қазақстан Республикасының теміржол көлігін қайта құрылымдаудың 2004-2006 жылдарға арналған бағдарламасы қабылданды. Аталған бағдарламаны іске асыру шеңберінде локомотив шаруашылығы негізінде «Локомотив» АҚ құрылды, ал бүкіл вагондардың мұқаммал паркi дербес кәсіпорын - «Қазтеміртранс» АҚ болып бөлініп шығарылды.

2005 жылдан бері жолаушы тасымалдаушылардың шығындарын жабуға республикалық бюджеттен субсидиялар бөліне бастады.

2016 жылғы маусым айында тасымалдау қызметі мен инфрақұрылымды бөлу арқылы жүк тасымалдаушы - «ҚТЖ – Жүк тасымалдары» АҚ құрылды.

Тәуелсіздік жылдары 2,5 мың км-ге жуық жаңа темір жолдар немесе теміржол желілерінің толық ұзындығының 12%-ы салынды.

Реттеуші орта

Өткен жылдары саланы ырықтандыру жұмыстары шеңберінде бағаны мемлекеттің реттеуінен:

- теміржол жүк вагондарын жалға беру қызметтері мен вагондар (контейнерлер) операторы қызметтері;
- Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттік қатынаста теміржол көлігімен жүк тасымалдау қызметтері;
- теміржол көлігімен контейнерлерде, контейнерлік жөнелтілімдермен жүк тасымалдау, бос контейнерлерді және бос фитингтік платформаларды тасымалдау қызметтері шығарылды.

2019 жылы пилоттық режим шеңберінде магистральдық теміржол желісіне шектелген учаскелерде 2 жекеменшік жүк тасымалдаушыны жіберу жүзеге асырылды, соның барысында магистральдық теміржол желісі қызметтері және теміржол көлігімен жүк тасымалдау қызметтері (локомотив тартымы) тарифтерінің қолданыстағы реттелетін жүйесінің қайшылықтары асқынып кетті. ҚТЖ тарифтерінде жүк түрлері арасында көптеген айқаспа субсидиялаудың, сондай-ақ жүк тасымалдары есебінен жолаушы тасымалдарын субсидиялаудың болуы солардың ішіндегі шешушілері болып табылады.

Бұл ретте жекеменшік жүк тасымалдаушылар қандай да болмасын субсидиялау бойынша міндеттемелерді өздеріне артпайды және тасымалдау түрлерін таңдауға ерікті.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ тарифтік реттеу жүйесін бірізді реформалау жөнінде ұсыныстар енгізді. Жолаушы және жүк тасымалдарының қаржылық ағындарын бөлу осы бағыттағы алғашқы қадам болып табылады.

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне теміржол көлігі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырудар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы күшіне енді. Бұл өзгерістер, сондай-ақ қажетті заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілердің қолданысқа енгізілуі 2020 жылы жолаушы тасымалдарын субсидиялаудың жаңа моделін іске асыруға мүмкіндік береді. Алайда жекеменшік жолаушы тасымалдаушыларды қоса алғанда, жолаушы

тасымалдарын қолдау Ұлттық жүк тасымалдаушының еншісінде. Бүгін жүк тасымалдары нарығында 40-қа жуық компанияның лицензиясы бар.

Реттеуші орта мен тарифтік әдіснамадағы келесі қадам магистральдық теміржол желісі қызметтерінің тарифін учаске үлгісі бойынша (электрлендірілген немесе электрлендірілмеген), локомотив тартымы қызметтері тартым түрі бойынша (электр және жылу тартымы) тарифтердің саралануын енгізу арқылы бизнесті жүргізудің тең әділ әрі кемсітушіліксіз жағдайларын жасау үшін тасымалдаушылардың қызмет көрсету жағдайларын біркелкі етуге болады.

Бұдан басқа, 2019 жылы «Теміржол көлігі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына «жүк транзиті» ұғымын белгілеу және транзит кезінде жүк тасымалдауды жүзеге асыру тәртібін уәкілетті органның белгілеуі бөлігінде түзетулер енгізілді.

Жүк жөнелтушілерге Қазақстан Республикасының аумағы бойынша теміржолдық транзиттік тарифті төлеуден жалтаруға мүмкіндік береді, өйткені транзиттік тарифтер деңгейі экспорт-импорттық тарифтер деңгейінен жоғары, бұл соңында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың қаржы-экономикалық көрсеткішіне теріс әсер етеді.

Аталған схема жүк жөнелтушілерге транзиттік тарифті төлеуден жалтаруға мүмкіндік береді, өйткені транзиттік тарифтер деңгейі экспорт-импорттық тарифтер деңгейінен жоғары, бұл соңында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың қаржы-экономикалық көрсеткішіне теріс әсер етеді.

Осыған байланысты, аталған проблеманы шешу мақсатында «Теміржол көлігі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында жүк транзиті кезінде тасымалдаушының жүк жөнелтушіден және жүк алушыдан тауармен бірге жүретін құжаттардың көшірмелерін алу құқығы және жүк жөнелтуші өкілінің жүкті жөнелткенге дейін жүк транзиті туралы тасымалдаушыға хабарлау міндеті көзделген. Мұнымен қатар транзит кезінде жүк тасымалдауды жүзеге асыру тәртібін регламенттейтін тиісті заңға тәуелді актінің жобасы әзірленіп, ол қазіргі уақытта мемлекеттік органдармен келісу рәсімінен өтуде.

Осы шаралар жүк жөнелтушілердің жасырын транзит схемаларын қолдануына арналған алғышарттарды барынша азайтуға мүмкіндік береді.

Активтердің құрылымы

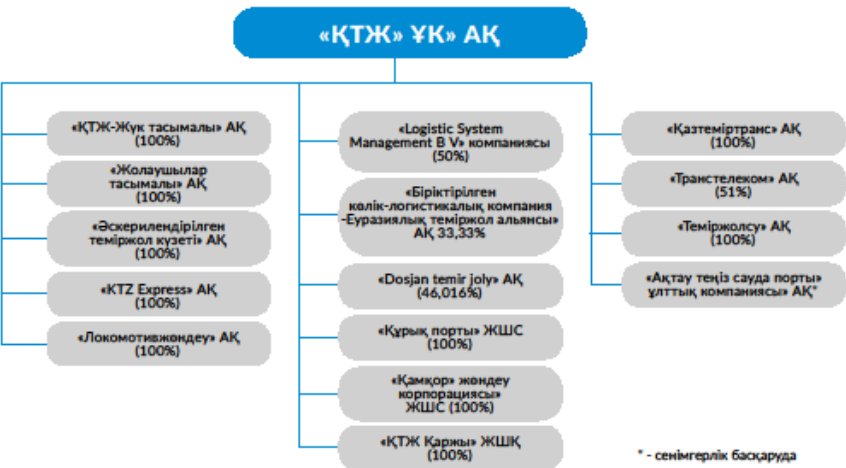
GRI 102-7, 102-10, 102-49

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобына 56 ұйым кіреді. Компанияның корпоративтік портфелі 5 блоктан тұрады:

- магистральдық теміржол желісі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Магистральдық желі дирекциясы» филиалы;
- жолаушылар тасымалы – «Жолаушылар тасымалы» АҚ компаниялар тобы;
- жүк тасымалдары - «ҚТЖ - Жүк тасымалы» АҚ, «Қазтеміртранс» АҚ;
- бейінді-қосалқы блок - «Транстелеком» АҚ, «Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ, «Теміржолсу» АҚ және т.б.
- көлік-логистикалық блок – «KTZ Express» АҚ компаниялар тобы, БКЛК-ЕРА, Құрық порты және т.б.;

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының құрылымы

2020 жылғы 1 қаңтарға қарағандағы жағдай бойынша

Жекешелендірудің мемлекеттік бағдарламасына және Жалғыз акционердің тапсырмасына сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының бейінді емес активтерін иеліктен шығару жұмысы жалғасуда.

2016-2018 жылдары 22 актив сатылды, 2 компания қайта ұйымдастырылды, 9 компания таратылды. Бұл ретте тек 2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ периметрінен 12 компания («Қорғас» ШХЫО» АҚ, ауежайлар) шығарылды.

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Компания қызметінің бағыттары
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның тарихы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Реттеуші орта
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Активтердің құрылымы
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Қатысудың географиясы мен нарықтары
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Қауымдастықтарға және сыртқы бастамаларға қатысу
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	

Қатысудың географиясы мен нарықтары

GRI 102-6

ЖҮК ТАСЫМАЛДАРЫ НАРЫҒЫ

2019 жылы теміржол көлігімен тасымалдауға ұсынылатын негізгі тауарлық өнімнің құрылымы мен үлесі өзгерген жоқ және бұрынғыдай қалды.

Теміржол көлігімен жүк тасымалдау көлемінің артуы ел экономикасының өсім қарқынымен корреляцияланады. Қазақстанның ЖІӨ өсімі 2019 жылы 4%-ды құрады, соның ішінде тау-кен өнеркәсібінде - 3,7%, өңдеу өнеркәсібінде - 4,4%, көлік және қоймаға салу - 5,1%. Сыртқы сауда айналымы 1,1%-ға артты, импорт 11,5%-ға өсті, экспорт 4,7%-ға төмендеді.

2019 жылы теміржол көлігімен тасымалдау 2018 жылғы деңгейге қарағанда келесі қатынас түрлерінде өсті:

- республикалық - 0,38%-ға
- импорттық - 14,95%-ға
- транзиттік - 3,67%-ға.

Экспорттық қатынаста 0,12%-ға төмендеу болды.

Келесі жүктер номенклатурасы бойынша жүк тасымалдау өсті:

- руда – 10,3%-ға
- қара металдар – 6,8%-ға
- құрылыс жүктері – 1,4%-ға
- ағаш жүктері – 4,6%-ға
- өзге жүктер – 6%-ға

Мұнай жүктерінің, химиялық және минералдық тыңайтқыштар, астық жүктерінің жүк айналымы өткен кезеңмен салыстырғанда төмендеді. Транзиттік контейнерлік тасымалдар перспективалы кірістілігі жоғары сегмент болып табылады. 2019 жылы контейнерлік тасымалдар көлемі 664,6 мың ЖФБ болды, бұл 2018 жыл деңгейінен 24%-ға жоғары. Транзиттік контейнерлік тасымалдардың негізгі үлесі Қытай – Еуропа - Қытай бағытына келеді, оның үлесі 52%-ды құрайды.

Елімізде теміржол көлігі нарығының жалпы жүк айналымындағы үлесі 2019 жылы өткен жылдармен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Тарихи магистральдық теміржол желісі мен локомотив тартымы тарифтерінің көтерілуі тұтыну бағалары мен Қазақстанның өнеркәсіп өнімін өндірушілері бағалары индекстерінің өсімінен айтарлықтай кем болды. Осы және өзгелері бойынша Компания қазір жұмыс істеп

жатқан тарифтік реттеуші ортаның басқа жүйелі кемшіліктері 2019 жылғы қорытындысы бойынша жүк айналымының 78%-ның өзіндік құнынан төмен бағамен тасымалданатындығына алып келді.

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Компания қызметінің бағыттары
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның тарихы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Реттеуші орта
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Активтердің құрылымы
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Қатысудың географиясы мен нарықтары
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Қауымдастықтарға және сыртқы бастамаларға қатысу
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	
ЕСЕПТЕП GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	
ГЛОССАРИЙ	

ЖОЛАУШЫ ТАСЫМАЛДАРЫ НАРЫҒЫ

Қазақстан Республикасы – аумағы үлкен, тұрғындарының тығыздығы аз және күрт континенталдық табиғи жағдайы бар мемлекет. Бұл жолаушы көлік нарығының ерекшеліктерін, сыйымдылығы кезінде оның экономикадағы жеке салмағы, тасы-

малдаудың орташа қашықтығы көрсеткіштерінің жоғары болуы және сенімділігіне, сапасы мен тасу қабілетіне қойылатын жоғары талаптар жолаушы көлік нарығының ерекшеліктерін белгілейді.

2019 жылдың қорытындылары бойынша барлық көлік түрлері бойынша жолаушылар айналымы 4,9%-ға, 295,2 млрд ж-км-ге дейін өсті. Бұл ретте автомобиль көлігі өсімнің ең жоғары қарқынын көрсетіп, 3 жылда 8,3%-ға өсті.

Теміржол көлігінің жолаушылар айналымы 2019 жылы 2018 жылғы деңгейге қатысты 4,3%-ға төмендеп, 17,7 млрд ж-км құрады. Жолаушылар айналымы төмендеуінің негізгі себептері – автомобиль және әуе көлігі тарапынан бәсекелестіктің күшеюі, жолаушы вагондарын жөндеу бағдарлама-сын мердігер ұйымдардың кешеуілдетуінен және «Тұлпар-Талығ» ЖШС-ның 62 вагонды жеткізбей-нен «Жолаушылар тасымалы» АҚ вагондарының жетіспеуі.

«Жолаушылар тасымалы» АҚ компаниялар тобына кіретін кәсіпорындар бойынша және республика аумағы арқылы өтетін басқа теміржол әкімшіліктері қалыптастырған пойыздар бойынша жөнелтілген жолаушылар саны 2019 жылы 16 546 мың жолаушы болды, соның ішінде:

- «Жолаушылар тасымалы» АҚ қалыптастырған пойыздар бойынша – 12 704 мың жолаушы;
- «Қала маңындағы тасымалдар» АҚ қалыптастырған пойыздар бойынша – 3 461 мың жолаушы;
- басқа теміржол әкімшіліктері қалыптастырған пойыздар бойынша – 382 мың жолаушы.

Көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру және жол жүру құжаттарын сатумен айналысатын тұлғалар тарапынан асыра пайдалануды және алыпсатарлықты болдырмау үшін билет сатудың жаңа «Мобиус» жүйесі енгізілді. Жол жүру құжаттарын электрондық сатудың жетілдірілген «Мобиус» жүйесі жасанды түрде билет тапшылығын жасау тәжірибесінің азаюына ықпал етті. Билет сату жөніндегі ilet.railways.kz сайтының жаңа нұсқасында енгізілген күту парағы сатып алушыларға билет сату жүйесінде орын болмаған кезде электрондық кезекке тұруға және билетті қайта сатушылардан алмауға мүмкіндік береді. Бұл ретте сайт әкімшілігі электрондық кезекке тұрақты бақылауды жүзеге асырады. Мәселен, жол жүру құжаттарының жол берілмейтін саны ресімделген пайдаланушылардың 60-тан астам есепке алу жазбасы бұғатталды.

2019 жылы Компания «Deutsche Bahn» неміс теміржол компаниясының мамандары мен басқарушыларының білікті командасын «Жолаушылар тасымалы» АҚ-қа басқарушылық лауазымдарға тартты. Біздің алдымызға қойылған негізгі міндет – бұл Компания жолаушылар сервисінің жаңа сапалы деңгейге шығуын байланыстыратын жаңа стандарттарды, әдістері мен рәсімдерін енгізу.

Қауымдастықтарға және сыртқы бастамаларға қатысу

GRI 102-12, 102-13

1992 жылдан бері

Достастыққа қатысушы мемлекеттердің Теміржол көлігі жөніндегі кеңесі

Мәскеу қаласы, Ресей Федерациясы

www.sovetgt.org

1993 жылдан бері

Темір жолдар ынтымақтастығы ұйымы (ТЖЫҰ) (ҚР-ның қатысуы)

Варшава қаласы, Польша Республикасы

www.osjd.org

1998 жылдан бері

Трансеуразиялық тасымалдар жөніндегі халықаралық үйлестіру кеңесі (ТТҰК)

Берн қаласы, Швейцария Конфедерациясы

www.icctt.com

2001 жылдан бері

Шанхай ынтымақтастық ұйымы (ҚР-ның қатысуы)

Пекин қаласы, Қытай Халық Республикасы

www.sectco.org

2001 жылдан бері

Қазақстан ұлттық экспедиторларының қауымдастығы (ҚҰЭК)

Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы

www.kffanek.kz

2004 жылдан бері

Темір жолдардың халықаралық одағы (ТЖОО)

Париж қаласы, Француз Республикасы

www.uic.org

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Компания қызметінің бағыттары

Компанияның тарихы

Реттеуші орта

Активтердің құрылымы

Қатысудың географиясы мен
нарықтары

Қауымдастықтарға және
сыртқы бастамаларға қатысу

Ассоциация
Налогоплательщиков
КАЗАХСТАНА

2009 жылдан бері

«Қазақстан салық төлеушілері қауымдастығы»
ЗТБ

Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы

www.ank.kz

2010 жылдан бері

«Қазақстан машина жасаушылары одағы» ЗТБ

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы

www.smlkz.kz

2014 жылдан бері

Қазақстан Республикасының «Атамекен» ұлт-
тық кәсіпкерлер палатасы

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы

www.atameken.kz

2015 жылдан бері

Еуразиялық экономикалық одақ
(ҚР-ның қатысуы)

www.eaeunion.org

2010 жылдан бері

Теміржолшы спортсмендердің халықаралық
одағы (USIC)

Прага қаласы, Чех Республикасы

www.usic-sports.org

2011 жылдан бері

БҰҰ Ғаламдық шарты

Нью-Йорк қаласы, Америка Құрама Штаттары

www.unglobalcompact.org

2016 жылдан бері

«Бәсекелестікті және тауар нарықтарын дамыту
қауымдастығы» қауымдастық түріндегі ЗТБ

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы

www.ark.org.kz

2017 жылдан бері

«Транскаспий халықаралық көлік маршруты»
халықаралық қауымдастығы» ЗТБ

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы

www.middlecorridor.com

2013 жылдан бері

«KAZLOGISTICS» көлік және логистика
ұйымдары мен қауымдастықтарының одағы»
ЗТБ

2015 жылдан бері

«KAZLOGISTICS» корпоративтік қоры

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы

www.kazlogistics.kz

2014 жылдан бері

«Теміржол техникасын өндірушілер бірлестігі»
коммерциялық емес бірлестігі

Мәскеу қаласы, Ресей Федерациясы

www.opzt.ru

2013 жылдан бері

Транскаспий халықаралық көлік маршрутының
Үйлестіру кеңесі

СЫРТҚЫ БАСТАМАЛАР

2011 жылдан бері

ISO (International Organization for
Standardization) – стандарттау жөніндегі ха-
лықаралық ұйым – стандарттау саласындағы
бүкіл дүние жүзіндегі жұмысты реттеу және
ұйымдастыру жөніндегі бас ұйым

2019 жылдан бері

Жарақаттанушылықты болдырмау тұжы-
рымдамасының ілгерілеуін қамтамасыз ету
бойынша әлеуметтік қамтамасыз ету жөнін-
дегі халықаралық қауымдастығының (ХХХА)
«Vision Zero» халықаралық қозғалысы

ПАРИЖ
КЕЛІСІМІ

2015 жылдан бері

Келісім шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қазақстан Республикасының көмір-
тегін төмен дамыту жөніндегі 2050 жылға дейінгі стратегиясын әзірлеуге
қатысады

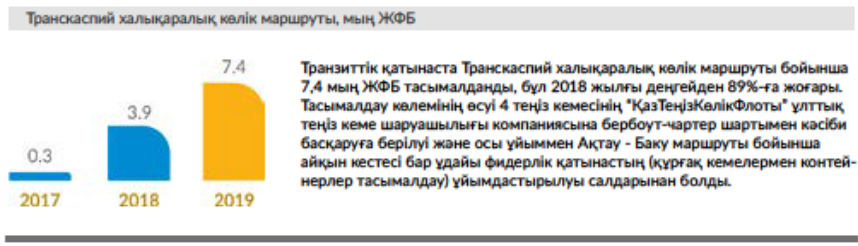
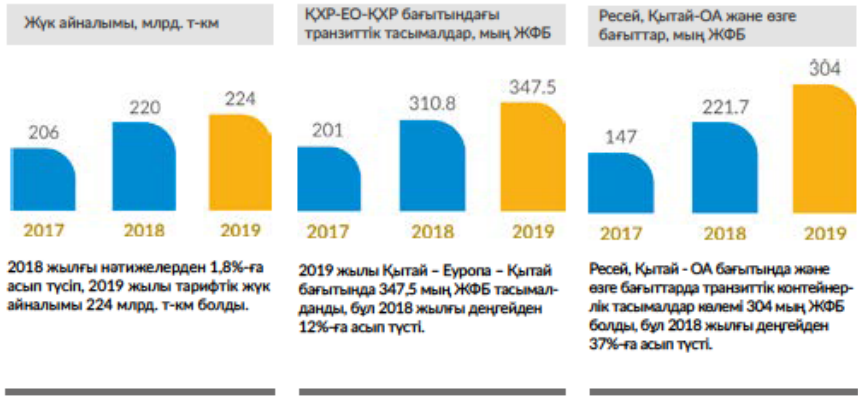
Негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштер
Борыштық жүктеме
Қызмет тиімділігін арттыру
Ірі инвестициялық жобалар
Бизнестің трансформациясы

Қызмет нәтижелері

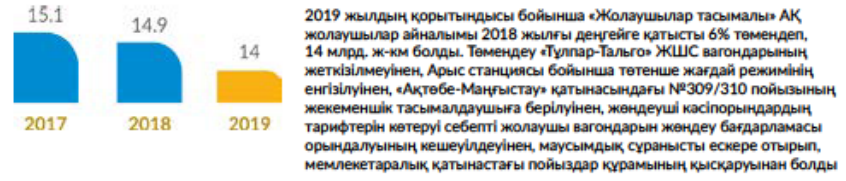
Негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштер

GRI 102-7

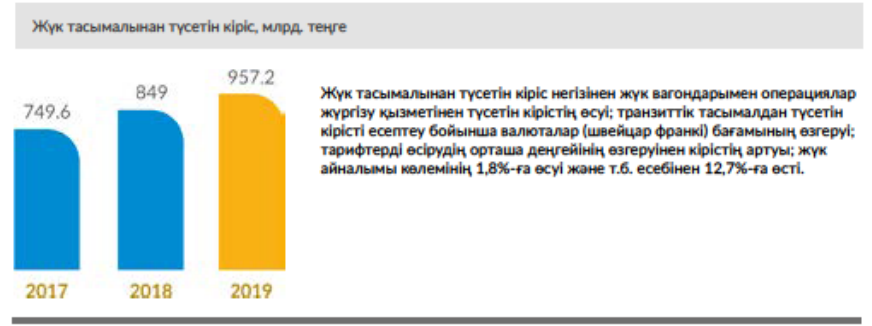
ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕР

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-тың жолаушылар айналымы, млрд. ж-км

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

2.2

Борыштық жүктеме

«ҚТЖ» ҰК» АҚ кірістерінің көп бөлігі және инвестициялық бағдарламасы уәкілетті орган белгілейтін тарифтер деңгейіне тәуелді. Көптеген жылдар бойы тарифтерді көтерудің орташа жылдық деңгейі инфляция мен Қазақстан өнеркәсібі бағаларының өсу қарқынынан төмен болды. Теміржол көлігі іс жүзінде экономиканың басқа салаларын дотациялап отырды. Бұл өндірістік активтердің тозу деңгейінің жоғарылауына алып келді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ теміржол саласы активтерінің тозуы және есептен шығуы үрдісін еңсеру үшін активтерді модернизациялаудың ауқымды бағдарламасын, соның ішінде қарыз қаражатын тарту есебінен бастауға мәжбүр болды. Амбициозы инвестициялық бағдарлама, тарифтердің өсуіне тосқауыл қоятын реттеу жүйесі,

кірістілігі жоғары жүктер есебінен жолаушы тасымалдары мен кірістілігі төмен жүктердің тасымалын кросс-субсидиялау тетігінің болуы Компания борышының едәуір өсуіне алып келді. Бұл ретте компаниялар тобы бойынша қарыздардың негізгі үлесі тұрақты валюталармен (АҚШ доллары, еуро, жапон йені, швейцар франкі) алынып, 2019 жылдың басында 57% болды.

2019 жылы алынған қарыздар мен шығарылған облигациялар бойынша қысқа және ұзақ мерзімді перспективада кредиторлар алдындағы міндеттемелерді уақтылы орындау мақсатында валюталық тәуекелдерді азайту, борышты оңтайландыру және қарызға қызмет көрсету бойынша күрделі жұмыс жүргізілді.

ЕСЕП БЕРІЛЕТІН ЖЫЛЫ ЖОСПАРДЫҢ КЕЛЕСІ ІС-ШАРАЛАРЫ ІСКЕ АСЫРЫЛДЫ:

- Компания кредиттік тәуекелдің жасыл аймағына шыққанға дейін «Самұрық-Қазына» АҚ-тың Инвестиция-стратегиялық комитетінің тиісті ұсынымын алмастан жаңа ірі күрделі қаражат салымдары жобаларының іске асырылуына тыйым салынды;
- 2019 жылы барлық алынған қарыздарға қатысты валюталық міндеттемелер үлесі 57%-дан 36,7%-ға дейін азайды;
- EBITDA көрсеткіші 26%-ға жақсарып, 313,9 млрд. теңге болды;
- магистральдық теміржол желісі тарифін (2019 жылғы 1 қаңтардан) орташа алғанда 3,9%-ға арттыру жұмысы жүргізілді;
- жолаушы вагондарын деполық және күрделі жөндеуге, локомотивтерге сервистік қызмет көрсетуге және т.с.с. арналған шығыстар бойынша жоспарлық көрсеткіштердің орындалуы қамтамасыз етілді.

2.3

Қызмет тиімділігін арттыру

Компания есеп беріліп отырған кезеңде өндірістік процестердің тиімділігін арттыру, өндіріс құралдарын модернизациялау және дамыту, еңбек өнімділігін арттыру, процестердің басқарылуын автоматтандыру, өндірістік активтер құрылымын оңтайландыру, энергияны және ресурстарды үнемдеу бойынша кешенді жұмыс жүргізді.

2018 жылға қарағанда көрсеткіштің өсуі локомотивтің орташа тәуліктік жүрісінің өсуінен, соның ішінде локомотивтердің пайдалы жұмысының көбеюіне, орындалған жұмыс көлеміне қатысты локомотивтер паркінің үнемделуіне, жүріп өткен рейстік және контейнерлік пойыздар пайызының өсуіне байланысты туындады.

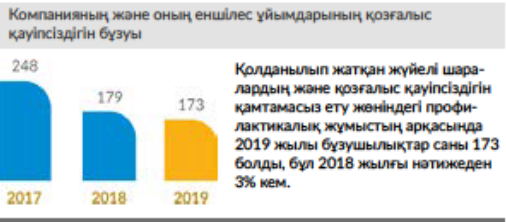

2019 жылы жалпы пойыздар тартымы бойынша да, қозғалыстың жүк түрінде де «Энергодиспетчерлік тартым» автоматтандырылған басқару жүйесін қолдану және басқа да энергияны үнемдеу іс-шаралары есебінен поезд тартымына арналған жеке шығыстардың азаюын қамтамасыз етті.

Еңбек өнімділігінің 2019 жылы өсуі жүк айналымының 1,8%-ға өсуіне және қызметкерлер санының 5,4%-ға кемуіне байланысты болды.

ПОЙЫЗДАРДЫҢ ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІ

Қозғалыс қауіпсіздігін бұзушылықтары санының азаюына теміржол жолдарында адамдардың жарақаттану оқиғаларын болдырмау, қозғалыс қауіпсіздігі мәдениеті деңгейін арттыру, жылжымалы құрамның, жолдың, энергиямен жабдықтау және түйіспе желісі, СОБ және байланыс құрылғыларының сенімділігін арттыру іс-шараларын қамтитын ұйымдастыру-техникалық іс-шараларды, сондай-ақ ішкі бақылау жөніндегі іс-шараларды іске асыру есебінен қол жеткізілді.

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштер
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Борыштық жүктеме
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Қызмет тиімділігін арттыру
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Ірі инвестициялық жобалар
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Бизнестің трансформациясы
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	
ГЛОССАРИЙ	

2.4.

Ірі инвестициялық жобалар

GRI 203-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ инвестициялық қызметі теміржол көлігінің тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асыруға, тасымалдау қызметтерінің сапасы мен қауіпсіздігін арттыруға бағытталған.

2019 жылы теміржол инфрақұрылымын дамытуға, жылжымалы құрамды жаңартуға 150 млрд. теңге мөлшеріндегі инвестиция жұмсалды.

ОСЫ ҚАРАЖАТ ЕСЕБІНЕН КЕЛЕСІ ІРІ ІС-ШАРА-ЛАР ОРЫНДАЛДЫ:

инфрақұрылымды дамытудың «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде:

- Құрық портында паромдық кешен салу және әмбебап жүк-жолаушы паромдарын пайдалану жобасын іске асыру жұмыстары жалғастырылды;
- 650 км көлемінде жолды барлық жөндеу түр-лерімен сауықтыру жұмыстары орындалды;

жылжымалы құрамды жаңарту шеңберінде:

- локомотивтердің 13 бірлігі сатып алынды және 54 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;
- жүк вагондарының 2 931 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;
- жолаушы вагондарының 91 бірлігі сатып алын-ды және 3 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;

Теміржол инфрақұрылымын жаңарту мен қалпына келтіруге, көлік логистикасын дамытуға және қозғалыс қауіпсіздігі деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар іске асырылды.

2.5.

Бизнестің трансформациясы

Жаңартылған «Цифрлық трансформация» бағдар-ламасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 18 шілдедегі шешімімен бекітілді. Бағдарлама Компанияның 2029 жылға дейінгі Даму стратегиясының мақсаттарына қол жеткізу құралдарының бірі болып табылады.

БАҒДАРЛАМАҒА 13 БАСТАМА КІРЕДІ:

- Өндірістік қауіпсіздік
- Жоғары еңбек өнімділігі мәдениеті
- Операциялық тиімділікті арттыру
- Транзиттік тасымалдарды көбейту
- Логистиканы дамыту
- Вагондармен операциялар жүргізу жөніндегі толыққанды компанияны құру
- АТ функцияларының тиімділігін арттыру
- Деректерді талдау есебінен операциялық тиімділікті арттыру (Big Data)
- Тасымалдау процесінің тиімділігін арттыру
- Теміржол инфрақұрылымын модернизациялау
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ жолаушылар тасымалын дамыту
- «Самұрық-Қазына» АҚ тобының киберқалқанын әзірлеуді іске асыру
- Сатып алудың жаңа моделін енгізу

3.

Корпоративтік басқару және этика

GRI 102-5, 103-3

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды жетілдіру-дің маңызды екендігін сезінеді және қызметінің ашық әрі айқын болуын қамтамасыз етуге, сон-дай-ақ Корпоративтік басқару кодексінің негізгі принциптерін іс жүзінде енгізуге ұмтылады.

Жалғыз акционердің 2015 жылғы 27 мамырдағы шешімімен («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасы отырысының № 22/15 хаттамасы) Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда бекітілді.

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобындағы корпоративтік басқаруды диагностикалау әдісте-месіне сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың корпоративтік басқаруының озық практикаға сәйкестігіне жыл сайын баға беріледі.

Корпоративтік басқару рейтингі баға беру көрсет-кіші болып табылады.

2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Ішкі аудит қызметі корпоративтік басқару деңгейінің диагностикасын жүргізді. Жүргізілген диагностика қорытындылары бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың корпоративтік басқару рейтингі «ВВ» деңгейінде деп айқындалды, бұл көр-сетілген Әдістемеге сәйкес корпоративтік басқару-дың орташа деңгейіне сәйкес келеді.

Корпоративтік басқарудың берілген рейтингі 2018 жылғы тәуелсіз консультант айқындаған «В» деңгейімен салыстырғанда бір позицияға жақсарып, Компания қызметінің шешуші көрсеткіштерінің 2019 жылғы нысаналы мәндеріне сәйкес келеді.

2019 жылы Компания 2018 жылы жүргізілген тәуелсіз диагностика қорытындылары бойынша әзірленген корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау жөніндегі жұмысты жалғастырды.

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

2.4.

Ірі инвестициялық жобалар

GRI 203-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ инвестициялық қызметі теміржол көлігінің тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асыруға, тасымалдау қызметтерінің сапасы мен қауіпсіздігін арттыруға бағытталған.

2019 жылы теміржол инфрақұрылымын дамытуға, жылжымалы құрамды жаңартуға 150 млрд. теңге мөлшеріндегі инвестиция жұмсалды.

ОСЫ ҚАРАЖАТ ЕСЕБІНЕН КЕЛЕСІ ІРІ ІС-ШАРА-ЛАР ОРЫНДАЛДЫ:

инфрақұрылымды дамытудың «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде:

- Құрық портында паромдық кешен салу және әмбебап жүк-жолаушы паромдарын пайдалану жобасын іске асыру жұмыстары жалғастырылды;
- 650 км көлемінде жолды барлық жөндеу түр-лерімен сауықтыру жұмыстары орындалды;

жылжымалы құрамды жаңарту шеңберінде:

- локомотивтердің 13 бірлігі сатып алынды және 54 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;
- жүк вагондарының 2 931 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;
- жолаушы вагондарының 91 бірлігі сатып алын-ды және 3 бірлігіне күрделі жөндеу жүргізілді;

Теміржол инфрақұрылымын жаңарту мен қалпына келтіруге, көлік логистикасын дамытуға және қозғалыс қауіпсіздігі деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар іске асырылды.

2.5.

Бизнестің трансформациясы

Жаңартылған «Цифрлық трансформация» бағдар-ламасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 18 шілдедегі шешімімен бекітілді. Бағдарлама Компанияның 2029 жылға дейінгі Даму стратегиясының мақсаттарына қол жеткізу құралдарының бірі болып табылады.

БАҒДАРЛАМАҒА 13 БАСТАМА КІРЕДІ:

- Өндірістік қауіпсіздік
- Жоғары еңбек өнімділігі мәдениеті
- Операциялық тиімділікті арттыру
- Транзиттік тасымалдарды көбейту
- Логистиканы дамыту
- Вагондармен операциялар жүргізу жөніндегі толыққанды компанияны құру
- АТ функцияларының тиімділігін арттыру
- Деректерді талдау есебінен операциялық тиімділікті арттыру (Big Data)
- Тасымалдау процесінің тиімділігін арттыру
- Теміржол инфрақұрылымын модернизациялау
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ жолаушылар тасымалын дамыту
- «Самұрық-Қазына» АҚ тобының киберқалқанын әзірлеуді іске асыру
- Сатып алудың жаңа моделін енгізу

3.

Корпоративтік басқару және этика

GRI 102-5, 103-3

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды жетілдіру-дің маңызды екендігін сезінеді және қызметінің ашық әрі айқын болуын қамтамасыз етуге, сон-дай-ақ Корпоративтік басқару кодексінің негізгі принциптерін іс жүзінде енгізуге ұмтылады.

Жалғыз акционердің 2015 жылғы 27 мамырдағы шешімімен («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасы отырысының № 22/15 хаттамасы) Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда бекітілді.

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобындағы корпоративтік басқаруды диагностикалау әдісте-месіне сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың корпоративтік басқаруының озық практикаға сәйкестігіне жыл сайын баға беріледі.

Корпоративтік басқару рейтингі баға беру көрсет-кіші болып табылады.

2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Ішкі аудит қызметі корпоративтік басқару деңгейінің диагностикасын жүргізді. Жүргізілген диагностика қорытындылары бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың корпоративтік басқару рейтингі «ВВ» деңгейінде деп айқындалды, бұл көр-сетілген Әдістемеге сәйкес корпоративтік басқару-дың орташа деңгейіне сәйкес келеді.

Корпоративтік басқарудың берілген рейтингі 2018 жылғы тәуелсіз консультант айқындаған «В» деңгейімен салыстырғанда бір позицияға жақсарып, Компания қызметінің шешуші көрсеткіштерінің 2019 жылғы нысаналы мәндеріне сәйкес келеді.

2019 жылы Компания 2018 жылы жүргізілген тәуелсіз диагностика қорытындылары бойынша әзірленген корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау жөніндегі жұмысты жалғастырды.

3.1

Корпоративтік басқару
құрылымы

GRI 102-18

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ

3.2

Жалғыз акционер

Жоғары органы болып Жалғыз акционер –
«Самұрық-Қазына» АҚ табылады.

Компанияда корпоративтік басқару Жалғыз
акционердің құқықтары мен заңды мүдделерін
қорғау және құрметтеу принциптеріне негізделген.

3.3

Директорлар кеңесі

GRI 102-24

Директорлар кеңесі – «Акционерлік қоғамдар тура-
лы» Заңмен және Компанияның Жарғысымен Ком-
панияның Жалғыз акционерінің айрықша құзыреті-
не жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда,
Компания қызметіне жалпы басшылықты жүзеге
асыратын «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың басқару органы.

Директорлар кеңесі стратегиялық мақсаттарды,
дамудың басым бағыттарын айқындайды және
Компания қызметінің ұзақ мерзімді перспективаға
негізгі бағдарларды белгілейді, қойылған мақсат-
тарды жүзеге асыру үшін қажетті қаржылық және
адами ресурстардың болуын қамтамасыз етеді.

Жалғыз акционердің заңнама мен
Жарғыда көзделген құқықтары болады.

Жалғыз акционер Компанияның ішкі қызметіне
қатысты мәселелер бойынша Компанияның өзге
органдарының кез келген шешімінің күшін жоюға
құқылы.

Директорлар кеңесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың атқарушы
органының қызметіне бақылауды жүзеге асырады.
Директорлар кеңесінің құрылымы Жалғыз акцио-
нер мүдделерінің әділ әрі объективті білдірілуін
қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесінің сандық құрамын Жалғыз
акционер белгілейді. Тек жеке тұлға Директорлар
кеңесінің мүшесі бола алады.

Компания Басқармасының Төрағасын қоспағанда,
Басқарма мүшелері Директорлар кеңесіне сай-
лана алмайды. Басқарма Төрағасы Директорлар
кеңесінің Төрағасы болып сайлана алмайды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ
ҚҰРАМЫ

GRI 102-22; 102-23

2019 жылдың соңында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың
Директорлар кеңесі келесі құрамда болды:

- Кун Кристиан (Christian Kuhn) – Тәуелсіз
директор – Директорлар кеңесінің Төрағасы;
- Мыңбаев Сауат Мұхаметбайұлы – «ҚТЖ» ҰК»
АҚ-тың Басқарма Төрағасы;
- Жанаділ Ернар Бейсенұлы – «Самұрық-
Қазына» АҚ Экономика және қаржы жөніндегі
қоса басқарушы директоры – Жалғыз
акционердің мүдделелерін білдіруші;

- Кравченко Андрей Николаевич – «Самұрық-
Қазына» АҚ құқықтық сүйемелдеу және
тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры –
Басқарма мүшесі – Жалғыз акционердің
мүдделелерін білдіруші;
- Сатқалиев Алмасадам Майданұлы –
«Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару
және жекешелендіру жөніндегі басқарушы
директоры – Жалғыз акционердің мүдделе-
лерін білдіруші;
- Байдәулетов Нұржан Тәліпұлы – Жалғыз
акционердің мүдделелерін білдіруші;
- Фрейтаг Лютц (Lutz Freytag) – Тәуелсіз директор;
- Құдабаев Ермек Әскербекұлы – Тәуелсіз
директор;
- Боккер Керстин (Kerstin Boecker) – Тәуелсіз
директор.

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Корпоративтік басқару
құрылымы

Жалғыз акционер

Директорлар кеңесі

Басқарма

Компанияның лауазымдық
тұлғаларының сыйақысы

Мүдделер қақтығысын басқару

Корпоративтік хатшы
аппаратының қызметі

Корпоративтік басқару кодексі

Ішкі аудит қызметі
туралы ақпарат

Корпоративтік этика

Тәуекелдерді басқару және ішкі
бақылау

КРИСТИАН КУН

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ
ТӨРАҒАСЫ,
ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР

Директорлар кеңесінің құрамына 2014 жылдан бері кіреді

Туған жылы: 1965

Азаматтығы:
Германия Федеративтік Республикасы

Білімі:
Дармштадт техникалық университеті, Дармштадт,
Германия, инженерлік іс, магистр;
Ганновердегі Готфрид Вильгельм Лейбниц университеті,
Ганновер, Германия, инженерлік іс, PhD.

Еңбек жолы:
1996 және 2005 жылдар аралығында «Connex Cargo Logistics»
компаниясының сату бөлімшесінің басшысы, басқарушы
директоры лауазымдарында болған.

2005 және 2011 жылдар аралығында – «Deutsche Bahn AG»
компаниясының жүк тасымалдары жөніндегі басқарушы
директоры, Басқарма мүшесі.

2005 және 2009 жылдар аралығында – «Stinnes Freight
Logistics/Railion Deutschland AG» болат құю және көмір
өнеркәсібі бөлімшесінің басшысы.

2009 жылдан бері осы уақытқа дейін халықаралық логи-
стикалық компанияларды түрлі басшы қызметтерде болды,
сондай-ақ теміржол және логистика саласындағы компания-
ларда тәуелсіз консультант ретінде жұмыс істеген.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен
бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

МЫҢБАЕВ САУАТ
МҰХАМЕТБАЙҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҰШЕСІ,
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫ

Директорлар кеңесінің құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1962

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті,
Ресей Федерациясы, экономика ғылымдарының кандидаты.

Еңбек жолы:
Еңбек жолын 1989 жылы Алматы халық шаруашылығы институтында оқытушы болып бастаған.

Коммерциялық ұйымдарда, банк секторында басшы қызметтерде болған.

Әр жылдары ҚР Қаржы, Ауыл шаруашылығы, Энергетика және минералдық ресурстар, Мұнай және газ, Индустрия және сауда министрі; ҚР Президенті Әкімшілігі Басшысының Орынбасары, ҚР Премьер-Министрінің Орынбасары, «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдинг» АҚ Басқарма Төрағасы лауазымында болған.

2013 және 2018 жылдар аралығында - «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

2018 жылғы 20 қарашадан осы уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

ЖАНӘДІЛ ЕРНАР
БЕЙСЕНҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҰШЕСІ,
ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРДІҢ МҰДДЕЛЕРІН
БІЛДІРУШІ

Директорлар кеңесінің құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1984

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Манчестер бизнес мектебі, Ұлыбритания, қаржы және есепке алу жөніндегі магистр.

Еңбек жолы:
Әр жылдары «Philip Morris Kazakhstan» компаниясында, «ЭлитСтрой» ЖШС-да, «PricewaterhouseCoopers», «Самұрық-Қазына» АҚ-та жұмыс істеген.

2016 және 2018 жылдар аралығында «Самұрық-Қазына» АҚ-та Қаржылық бақылаушы, Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директоры лауазымында болды.

2018 жылдан бері «Самұрық-Қазына» АҚ-та Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры лауазымында болды.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

САТҚАЛИЕВ АЛМАСАДАМ
МАЙДАНҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ, ЖАЛҒЫЗ
АКЦИОНЕРДІҢ МҮДДЕЛЕРІН БІЛДІРУШІ

Директорлар кеңесінің құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1970

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан Республикасы, инженер-механик, қолданбалы математик;

Ресей Федерациясы Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы, Ресей Федерациясы, экономика ғылымдарының магистрі;

Назарбаев Университеті, Бизнесінің жоғары мектебі (Дьюк университеті жанындағы Фукуа бизнес мектебімен ынтымақтасу бағдарламасы), Қазақстан Республикасы, іскерлік әкімшілеу магистрі;

Стэнфорд университеті, Бизнес мектебі, Америка Құрама Штаттары.

Еңбек жолы:
Әр жылдары «КазТрансОйл», «KEGOC», «Самұрық» ұлттық компанияларында басшы лауазымдарда; сондай-ақ ҚР Энергетика және минералдық ресурстар вице-министрі болды.

2018 жылдан бері «Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару және жекешелендіру жөніндегі басқарушы директоры лауазымында жұмыс істейді.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

КРАВЧЕНКО
АНДРЕЙ НИКОЛАЕВИЧ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ,
ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРДІҢ МҮДДЕЛЕРІН
БІЛДІРУШІ

Директорлар кеңесінің құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1966

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, Қазақстан Республикасы, заңгер;

Мәскеу бизнес мектебі, Ресей Федерациясы, іскерлік әкімшілеу магистрі.

Еңбек жолы:
Әр жылдары Талдықорған облысының прокуроры, аға прокуроры; ҚР Бас прокурорының орынбасары лауазымдарында болды.

2018 жылдан бері осы уақытқа дейін – «Самұрық-Қазына» АҚ Құқықтық сүйемелдеу және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры – Басқарма мүшесі.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

БАЙДӘУЛЕТОВ НҰРЖАН ТӘЛІПҰЛЫ

Директорлар Кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің мүдделерін білдіруші

Директорлар кеңесінің құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1960

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: Мәскеу теміржол көлігі инженерлері институты, Ресей Федерациясы, теміржол көлігінде тасымалдау процесін басқару.

Еңбек жолы: Поезд құрастырушысынан «Қазақстан темір жолы» РМҚ басшылық лауазымдарына дейінгі кәсіби жолды өтті.

Әр жылдары ҚР Көлік және коммуникация министрлігі теміржол көлігі департаментінің директоры; ҚР Көлік және коммуникация вице-министрі; ҚР Көлік және коммуникация министрлігі Қатынас жолдары комитетінің төрағасы; «Самұрық-Қазына» АҚ-та басшы лауазымдарда болды.

2016 жылдан бастап осы уақытқа дейін - «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

ФРЕЙТАГ ЛЮТЦ

Директорлар Кеңесінің мүшесі, Тәуелсіз директор

Директорлар кеңесінің құрамына 2019 жылдан бері кіреді жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1958

Азаматтығы: Германия Федеративтік Республикасы

Білімі: Тюбинген университеті, Германия Федеративтік Республикасы, физика, PhD;

Франкфурт университеті, Германия Федеративтік Республикасы, биоинформатика, ғылым магистрі.

Еңбек жолы: Әр жылдары «Stinnes BauMarkt AG», «Raab Karcher Baustoffe GmbH», «Parsytec AG», «Isola AG», «Raillion Deutschland AG», «Schenker AG» компанияларының қажылық директоры лауазымында болды.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ

Жылдық есеп. 2019

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

ҚҰДАБАЕВ ЕРМЕК
ӘСКЕРБЕКҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ,
ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР

Директорлар кеңесінің құрамына 2019 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1970

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Мәскеу болат және қорытпалар институты,
Ресей Федерациясы, инженер-экономист;

Қазақстан менеджмент, экономика және болжау институты,
Қазақстан Республикасы, іскерлік әкімшілеу мастері.

Еңбек жолы:
Әр жылдары «Эрнст энд Янг Казахстан» ЖШС Астана
кеңсесінің директоры, «Казахойл Ақтөбе» ЖШС, «Bekem
Metals Inc», «Chagala Group Limited» компанияларының
қаржылық директоры, «KazPetroDrilling» АҚ Экономика және
қаржы жөніндегі басқарушы директоры болды және т.б.

2016 жылдан бері осы уақытқа дейін – «Intelligent Consulting
Solutions» ЖШС, Экономика және қаржы жөніндегі
басқарушы директоры.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен
бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

КЕРСТИН БОККЕР

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ,
ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР

Директорлар кеңесінің құрамына 2019 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1964

Азаматтығы:
Германия Федеративтік Республикасы

Білімі:
Байройт университеті, Германия Федеративтік Республикасы,
бизнесіті әкімшілеу магистрі, құқық саласындағы PhD;

Америка халықаралық менеджмент мектебі, Америка Құрама
Штаттары, халықаралық басқару магистрі.

Еңбек жолы:
Әр жылдары «Daimler-Benz InterServices AG», «Mercedes-Benz
Credit Corporation», «DaimlerChrysler Services AG», «Infineon
Technologies AG» компанияларында басшы қызметтерде,
сондай-ақ «thyssenkrupp AG» компаниясында Даму жөніндегі
вице-президент, Әкімшілік басқару жөніндегі вице-президент,
Қосынды сыйақылар және компанияның тиімділігін басқару
жөніндегі вице-президенті позицияларында болды.

2014 жылдан бері осы уақытқа дейін – «thyssenkrupp System
Engineering GmbH» компаниясының Персоналды басқару
жөніндегі бас маманы және атқарушы кеңесінің мүшесі.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен
бәсекелестерінің акцияларын иеленбейді.

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІНЕ БАҒА БЕРУ

GRI 102-28

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесіне, комитеттерге және Директорлар кеңесінің мүшелеріне жыл сайынғы негізде баға берілуі тиіс. Бұл ретте кем дегенде 3 жылда 1 рет баға беруді тәуелсіз кәсіби ұйым жүргізеді. Баға беру Директорлар кеңесінің және оның мүшелерінің ұзақ мерзімді құнының өсуіне және

тұрақты дамуына қосқан үлесін айқындауға мүмкіндік беруі тиіс, сондай-ақ жақсартуға арналған бағыттарды айқындауы және шараларды ұсынуы тиіс. Баға беру нәтижелері Директорлар кеңесі мүшелерін қайта сайлаған немесе өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатқан кезде назарға алынады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮ- ШЕЛЕРІН ОҚЫТУ

GRI 102-27

Директорлар кеңесінің мүшелері жыл сайын кәсіптік оқудан өтеді және біліктілігін арттырады, соның ішінде экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптар бойынша. 2019 жылы Директорлар кеңесінің мүшелері «Құндылықты жасауға арналған стратегиялық ойлау», «Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық диалогтары» тақырыптары бойынша оқыды. Сондай-ақ Директорлар кеңесінің мүшелері Байдәулетов Н.Т. және Кравченко А.Н. Директорлар институты (IoD) бағдарламасы бойынша оқыды.

ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАРДЫ ТАРТУ

Тәуелсіз директорларды іріктеген кезде Компания Корпоративтік басқару кодексінің және Компания Жарғысының, сондай-ақ ұлттық заңнаманың тәуелсіз директорлар лауазымына конкурстық негізде үміткерлерді іздеу және іріктеу рәсімін белгілейтін талаптарын басшылыққа алады.

Тәуелсіз директорларды тағайындау туралы шешімді Жалғыз акционер қабылдайды.

Компанияның Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесі директорлардың тәуелсіздігі фактісін анықтап, Қун К., Фрейтар Л., Құдабаев Е.Ә., Боккер К. мінезі бойынша және шешім қабылдаған кезде тәуелсіз болып табылады деп шешті. Сондай-ақ Директорлар кеңесі осы директорлардың тәуелсіз шешімдеріне елеулі әсер ететін немесе етуі мүмкін қатынастар мен жағдайлардың жоқтығын анықтады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРІ

GRI 102-18, 102-20, 102-22, 102-31

Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру және корпоративтік басқару құрылымын жетілдіру мақсатында Директорлар кеңесі жанында 4 комитет құрылды:

- Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет;
- Стратегия және қаржы жөніндегі комитет;
- Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет;
- Аудит жөніндегі комитет.

Директорлар кеңесі комитеттерінің қызметі олар туралы тиісті ережелерде регламенттелген. Комитеттер туралы ережелерге сәйкес Аудит жөніндегі комитеттің мүшесі болып тек тәуелсіз директорлар сайлануы мүмкін, басқа комитеттердің құрамында тәуелсіз директорлар көпшілікті құрауы тиіс. Тәуелсіз директорлар Директорлар кеңесі комитеттерінің төрағалары болып табылады.

2019 жылы Директорлар кеңесі комитеттерінің 46 отырысы өткізіліп, оларда әр комитеттің құзыретіне қарай 354 мәселе, соның ішінде Директорлар кеңесінің отырыстарына шығарылатын және олар бойынша ұсынымдар берілген мәселе қаралып талқыланды.

Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет

Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет Директорлар кеңесінің консультативтік кеңесу органы болып табылады.

Комитет Директорлар кеңесіне Компанияның ішкі құжаттарының қағидаларын ескере отырып, тәуелсіз директорларға, Басқарма құрамына, Корпоративтік хатшы лауазымына үміткерлерді сайлау немесе тағайындау, Компанияның мақсаттарына, міндеттері мен ағымдық жағдайына және қызметінің түрі мен ауқымы бойынша ұқсас компания-

лардағы сыйақы деңгейіне сәйкес директорларға, Басқарма мүшелеріне, Корпоративтік хатшыға, Корпоративтік хатшы аппаратына сыйақы беру, директорларға, Басқарма мүшелеріне, Корпоративтік хатшыға сыйақы берудің құрылымданған әрі ашық жүйесін құру мәселелері бойынша ұсынымдар әзірлеу және беру мақсатында құрылған.

2019 жылы Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет 14 қатысатын отырыс өткізіп, 97 мәселені қарады.

Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің құрамы

Боккер К.	Комитет төрайымы, тәуелсіз директор
Қун К.	Комитет мүшесі, тәуелсіз директор
Кравченко А.Н.	Комитет мүшесі, жалғыз акционер мүдделерін білдіруші
Құдабаев Е.Ә.	Комитет мүшесі, тәуелсіз директор

2019 жылы Тағайындау және сыйақы комитетінің қатысатын отырыстарына Комитет мүшелерінің қатысуы

Комитет мүшелері	Отырыстарға қатысу
Боккер К. 2019 жылғы 6 қыркүйекте Комитет мүшесі болып сайланған	3-еуінің 3-еуіне
Қун К. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	12-сінің 12-сіне
Кравченко А.Н. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	12-сінің 11-іне
Құдабаев Е.Ә. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	13-інің 10-ына

Мазмұны КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР 2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ БИЗНЕС МОДЕЛІ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА ТҰРАҚТЫ ДАМУ ЕСЕП ТУРАЛЫ БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ ЕСЕПТЕП GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ ГЛОССАРИЙ	Корпоративтік басқару құрылымы Жалғыз акционер Директорлар кеңесі Басқарма Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы Мүдделер қақтығысын басқару Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі Корпоративтік басқару кодексі Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат Корпоративтік этика Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
---	--

Стратегия және қаржы жөніндегі комитет

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегия және қаржы жөніндегі комитеті Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру және «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру мақсатында құрылған Директорлар кеңесінің тұрақты жұмыс істейтін консультативтік-кеңесу органы болып табылады.

Құзыретіне жатқызылған мәселелерді алдын ала жан-жақты зерделеу және Директорлар кеңесінің негізделген әрі таразыланған шешімдерді қабылда-

уы үшін ұсынымдарды дайындау Комитеттің негізгі міндеті болып табылады.

Комитеттің құзыретіне стратегиялық даму мәселелеріне, қаржылық тұрақтылықпен байланысты мәселелер және инвестициялық стратегия және активтерді басқару саласындағы мәселелер кіреді.

2019 жылы Стратегия және қаржы жөніндегі комитет 14 қатысатын отырыс өткізіп, 93 мәселені қарады.

Стратегия және қаржы жөніндегі комитеттің құрамы

Фрейтаг Л.	Комитет төрағасы, тәуелсіз директор
Кун К.	Комитет мүшесі, тәуелсіз директор
Байдәулетов Н.Т.	Комитет мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерін білдіруші
Жанәділ Е.	Комитет мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерін білдіруші
Құдабаев Е.Ә.	Комитет мүшесі, тәуелсіз директор

2019 жылы Стратегия және қаржы жөніндегі комитеттің қатысатын отырыстарына Комитет мүшелерінің болуы

Комитет мүшелері	Отырыстарға қатысу
Фрейтаг Л. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	14-інің 14-іне
Кун К.	14-інің 13-іне
Байдәулетов Н.Т. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	14-інің 14-іне
Жанәділ Е.	14-інің 7-еуіне
Құдабаев Е.Ә. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	14-інің 7-еуіне

Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеті «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру және «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру мақсатында құрылған Директорлар кеңесінің тұрақты жұмыс істейтін консультативтік-кеңесу органы болып табылады.

Құзыретіне жатқызылған мәселелерді алдын ала жан-жақты зерделеу және Директорлар кеңесінің негізделген әрі таразыланған шешімдерді

қабылдауы үшін ұсынымдарды дайындау Комитеттің негізгі міндеті болып табылады.

Комитеттің құзыретіне еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы мәселелер, сондай-ақ Компанияның пайдалану және операциялық қызметімен, қоршаған ортаны қорғаумен, қозғалыс қауіпсіздігімен, тұрақты және инновациялық дамумен байланысты мәселелері кіреді.

2019 жылы Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет 6 қатысатын отырыс өткізіп, 47 мәселені қарады.

Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің құрамы

Кун К.	Комитет төрағасы, Директорлар кеңесінің төрағасы
Байдәулетов Н.Т.	Комитет мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерін білдіруші
Сатқалиев А.М.	Комитет мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерін білдіруші
Боккер К.	Комитет мүшесі, тәуелсіз директор

2019 жылы Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің қатысатын отырыстарына Комитет мүшелерінің қатысуы

Комитет мүшелері	Отырыстарға қатысу
Кун К. Комитет төрағасы, Директорлар кеңесінің төрағасы	6-ауының 6-ауына
Байдәулетов Н.Т. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	6-ауының 6-ауына
Сатқалиев А.М. 2019 жылғы 8 қаңтарда Комитет мүшесі болып сайланған	3-еуінің 6-ауына
Боккер К. 2019 жылғы 6 қыркүйекте Комитет мүшесі болып сайланған	3-еуінің 3-еуіне

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Корпоративтік басқару
құрылымы

Жалғыз акционер

Директорлар кеңесі

Басқарма

Компанияның лауазымдық
тұлғаларының сыйақысы

Мүдделер қақтығысын басқару

Корпоративтік хатшы
аппаратының қызметі

Корпоративтік басқару кодексі

Ішкі аудит қызметі
туралы ақпарат

Корпоративтік этика

Тәуекелдерді басқару және ішкі
бақылау

МЫҢБАЕВ САУАТ МҰХАМЕТБАЙҰЛЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕСІ,
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫ

Басқарма құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1962

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
М.В.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік универ-
ситеті, Ресей Федерациясы, экономика ғылымдарының
кандидаты.

Еңбек жолы:
Еңбек жолын 1989 жылы Алматы халық шаруашылығы
институтында оқытушы болып бастаған.
Коммерциялық ұйымдарда, банк секторында басшы
қызметтерде болған.

Әр жылдары ҚР Қаржы, Ауыл шаруашылығы, Энергети-
ка және минералдық ресурстар, Мұнай және газ, Инду-
стрия және сауда министрі; ҚР Президенті Әкімшілігі
Басшысының Орынбасары, ҚР Премьер-Министрінің
Орынбасары, «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқа-
ру жөніндегі қазақстандық холдинг» АҚ Басқарма
Төрағасы лауазымында болған.

2013 және 2018 жылдар аралығында - «ҚазМұнайГаз»
ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

2018 жылғы 20 қарашадан осы уақытқа дейін –
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

Мемлекеттік және салалық наградалары:
«Дружба» (РФ, 2004 жыл);
3-дәрежелі «Барыс» ордені (2005 жыл);
«Барыс» ордені (2012 жыл).

ӘЛМАҒАМБЕТОВ ҚАНАТ ЕСМҰХАНҰЛЫ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1962

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Алматы теміржол көлігі инженерлері институты,
мамандығы «Темір жолдарды пайдалану».

М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникация-
лар академиясы, мамандығы «Теміржол көлігіндегі эконо-
мика және менеджмент».

Еңбек жолы:
Поезд құрастырушысынан «Қазақстан темір жолы» РМК
басшылық лауазымдарына дейінгі кәсіби жолды өтті.
Әр жылдары «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Ақмола тасымалдау бөлім-
шесі» филиалының директоры, «Қазтеміртранс» АҚ
вице-президенті, президенті, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Тасы-
малдау процесі жөніндегі, Пайдалану жұмысы жөніндегі
басқарушы директоры, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Президентінің
Кеңесшісі лауазымдарында болды.

2015 және 2018 жылдар аралығында – «KAZLOGISTICS»
көлік және логистика ұйымдары мен қауымдастығының
одағы» ЗТБ Бас директоры.

2018 жылғы 4 желтоқсаннан осы уақытқа дейін – «ҚТЖ»
ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы бірінші орынбасарының
міндетін орындаушы.

Мемлекеттік және салалық наградалары:
Құрмет белгісі - «Құрметті теміржолшы» белгісі
(1999 жыл).
«Қазақстан темір жолына 100 жыл» мерекелік медалі
(2004 жыл);
«Біртұтас Қазақ темір жолына 50 жыл» төс белгісі
(2008 жыл);
«Достық-Алашанькоу темір жолдарының түйіскеніне
20 жыл» төс белгісі (2010 жыл);
«Құрмет» ордені (2010 жыл).

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

ӘБДЕНОВ СЕРІК
САҚБАЛДЫҰЛЫ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1977

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Қазақ құқықтану және халықаралық қатынастар инсти-
туты, мамандығы «Құқықтану»;
Қазтұтынуодағының Қарағанды экономика универси-
теті, мамандығы «Экономика»;

Ресей Федерациясының Президенті жанындағы Ресей
халық шаруашылығы академиясы, жоғары кәсіптік білім
берудің федералдық мемлекеттік бюджеттік білім беру
мекемесі (МВА).

Еңбек жолы:
Еңбек жолын 1998 жылы Қазақстан Республика-
сы Әділет министрлігінің бас маманы лауазымында
бастаған.
Әр жылдары Қазақстан Республикасы Еңбек және
халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі; Қазақстан
Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрі; «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының
кеңесшісі; Адами ресурстарды басқару және еңбекке
ақы төлеу жөніндегі басқарушы директоры; Адами
ресурстарды басқару жөніндегі вице-президенті лауа-
зымдарында болды.

2018 жылғы қараша айынан бері осы уақытқа дейін –
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының корпоративтік
мәселелер және HR жөніндегі орынбасары

Мемлекеттік және салалық наградалары:
«Қазақстан Республикасы Парламентіне 10 жыл»
мерекелік медалі (2006 жыл);
«Астананың 10 жылдығы» мерекелік медалі (2008 жыл);
«Парасат» ордені (2009 жыл);
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрлігінің Құрмет
грамотасы (2012 жыл).

КӨШЕРОВ ДАЙЫР
ӘДІЛБЕКҰЛЫ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1977

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Индиана университеті, қаржы бакалавры;
Қазақ мемлекеттік басқару академиясы, мамандығы
«Халықаралық экономика».

Еңбек жолы:
Әр жылдары «Интергаз Орталық Азия» АҚ корпоративтік
қаржыландыру департаменті директорының орынба-
сары, директоры, «КазТрансОйл» АҚ қаржы директоры,
«КазТрансГаз» АҚ корпоративтік қаржыландыру департа-
ментінің директоры, Экономика және қаржы жөніндегі
басқарушы директоры, Бас директорының экономика
және қаржы жөніндегі орынбасары лауазымдарында
болды.

2018 жылғы желтоқсан айынан бері осы уақытқа дейін –
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының қаржы жөніндегі
орынбасары.

Мемлекеттік және салалық наградалары:
«Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 25 жыл»
мерекелік медалі (2016 жыл);
«Құрмет» ордені (2017 жыл).

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

СОКОЛОВ ПАВЕЛ ВЛАДИМИРОВИЧ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2019 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1978

Азаматтығы:
Ресей Федерациясы

Білімі:
Петербург мемлекеттік қатынас жолдар университеті, «Келікте (теміржол) тасымалдарды ұйымдастыру және басқару» мамандығы, қатынас жолдар инженері;

Санкт-Петербург мемлекеттік университеті, «Маркетингті басқару» мамандығы, маркетинг;

«РЖД» корпоративтік университеті» ААҚ» АНО, «Корпоративтік менеджмент» мамандығы.

Еңбек жолы:
Әр жылдары «ТрансКонтейнер» ААҚ сату және интермодальдық тасымалдарды ұйымдастыру орталығы директорының орынбасары, «РЖД Логистика» АҚ Бас директоры, «Новороссийский морской торговый порт» ЖАҚ Бас директорының бірінші орынбасары лауазымдарында болды.

2019 жылғы ақпан айынан бері осы уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының логистика жөніндегі орынбасары.

ЖҮЗБАЕВА МЕЙРАМКҰЛ АЛТЫНБЕКҚЫЗЫ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2019 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1966

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
В.И.Ленин атындағы Қазақ политехникалық институты; Қ.И.Сәтпаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университеті.

Еңбек жолы:
Еңбек жолын 1987 жылы «Каззолото» ТҚК негізгі өндіріс шебері болып бастады. Түрлі жылдары ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Төрағасының орынбасары, «КазахОйл» АҚ және «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Атқарушы директоры, «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ стратегия және корпоративтік даму департаментінің директоры, коммерциялық компаниялардың бірінші басшысы, «Атамекен» ҚР ҰКП Басқарма Төрағасының орынбасары – Басқарма мүшесі лауазымдарында болды.

2016 жылдан бері осы уақытқа дейін - «Атамекен» ҚР ҰКП Төралқа мүшесі.

2018 жылғы желтоқсан айынан бері осы уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ даму жөніндегі басқарушы директоры.

Мемлекеттік және салалық наградалары:
Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың Алғыс хаты (2001 жыл); «Қазақстан Республикасының Конституциясына 10 жыл» мерекелік медалі (2005 жыл); «Құрмет» ордені (2012 жыл); ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің, «Атамекен» ҰКП, «Казнерджи», «ТМКА», «ҚазТОО» және т.б. салалық қауымдастықтарының медальдары

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ

Жылдық есеп. 2019

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

МҰҚҰШОВ
АРДАҚ ЖҰМАҒҰЛҰЛЫ

БАСҚАРМА МҮШЕСІ

Басқарма құрамына 2018 жылдан бері кіреді.

Туған жылы: 1978

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

Білімі:
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия университеті, «Құқық және құқықтық білім беру әдістемесі» мамандығы;

Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономика университеті, «Экономика» мамандығы.

Еңбек жолы:
Еңбек жолын Астана қаласы ішкі істер органдарында бастады. Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мұнай және газ министрлігінде түрлі лауазымдарда болды.

2014 жылдан бастап «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-та басшы қызметтерді атқарды.

2018 жылғы 30 қарашадан бастап «ҚТЖ» ҰК» АҚ Құқықтық қамтамасыз ету және сот-қуыным жұмысы департаментінің директоры, Басқарма Төрағасының құқықтық мәселелер жөніндегі орынбасары лауазымдарында болды.

2019 жылғы 25 ақпаннан бері осы уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры.

Мемлекеттік және салалық наградалары:
Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрінің грамотасы (2008 жыл);
«Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерекелік медалі (2011 жыл);
Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің «Қазақстан Республикасы құбыр көлігіне 80 жыл» мерекелік медалі (2015 жыл).

БАСҚАРМАНЫҢ 2019 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІ

2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 47 отырысы, соның ішінде бір сырттай отырыс өткізілді. 360 мәселе қаралып, шешімдер қабылданды.

Есеп беріліп отырған кезеңде Компания Басқармасы Компанияның операциялық қызметі мәселелері, Даму стратегиясын, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдерін іске асыру бойынша мәселелерді қарады.

Компания Басқармасының мәселелерді қарау қорытындылары бойынша Директорлар кеңесінің қарауына 72 мәселе шығарылды, Компания Басқармасының шешімі қабылданған соң ірі мәмілелерді жасау туралы 2 мәселе Директорлар кеңесінің қарауына түсті, оларды жасау мүдделілігі бары – 1.

Сондай-ақ 2019 жылы Басқарма 39 ішкі құжатты бекітті, сондай-ақ Басқарма шешімімен 25 есеп мақұлданып, Директорлар кеңесінің қарауына жіберілді, олардың ішінде:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2018-2020 жылдарға арналған іс-шаралардың 2018 жылғы қорытындылары бойынша орындалу барысы туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Бизнесі трансформациялау бағдарламасын және «ҚТЖ» ҰК» АҚ Бизнесі трансформациялау бағдарламасын іске асыру жөніндегі 2019-2021 жылдарға арналған жол картасын іске асырудың ағымдық мәртебесі;
- 2018 жылғы қорытындылар бойынша еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың кешенді жағдайы туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың 2018 жылғы жылдық қаржылық есептілігі.

БАСҚАРМА ЖАНЫНДАҒЫ КОМИТЕТТЕР

Басқарма қабылдайтын шешімдердің тиімділігін арттыру мақсатында 5 комитет жұмыс істейді:

- Тәуекелдер жөніндегі комитет;
- Даму жөніндегі комитет;
- Инвестициялық комитет;
- Бюджеттік комитет;
- Кредиттік комитет.

Басқарма комитеттерінің қызметі олар туралы ережелерде регламенттелген.

Басқарма Комитеттерінің 2019 жылғы қызметі

	Отырыстары	Қаралған мәселелері
Тәуекелдер жөніндегі комитет	5	16
Даму жөніндегі комитет	8	15
Инвестициялық комитет	22	86
Бюджеттік комитет	21	48
Кредиттік комитет	12	14

2019 жылы комитеттердің 68 отырысы өткізіліп, оларда әр комитеттің құзыретіне сәйкес 179 мәселе қаралып талқыланды.

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

Тәуекелдер жөніндегі комитет

Комитеттің мақсаты Компания Басқармасының тәуекелдерді басқару жөніндегі корпоративтік жүйесі саласындағы функцияларын тиімді орындалуына жәрдемдесу болып табылады. Комитет тәуекелдерді басқару жүйесінің сенімділігі мен тиімділігін қамтамасыз етеді, сондай-ақ ішкі бақылау және Компания қызметінің үздіксіздігі мәселелері бойынша қызметті үйлестіреді және әдістемелік қолдауда жәрдемдеседі.

Комитеттің негізгі функциялары:

- Компанияның тәуекелдер тізілімін, тәуекелдер картасын, тәуекелдер мен бақылаулар матрицасын, тәуекелдер табетін мақұлдау;
- Компанияның шешуші тәуекелдік көрсеткіштерін және шешуші тәуекелдік көрсеткіштеріне қатысты толеранттық деңгейлерін келісу;
- тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және Компания қызметінің үздіксіздігі жүйелерінің тиімділігін мониторингтеу мен бағалау нәтижелерін қарау әрі талдау, сондай-ақ оларды жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу және басқасы.

Даму жөніндегі комитет

Комитеттің мақсаты Компаниядағы және еншілес ұйымдарындағы стратегиялық басқару саласында шешімдер қабылдаған кезде Компания Басқармасына жәрдемдесу болып табылады.

Комитеттің негізгі функциялары:

- Компания мен оның еншілес ұйымдарының Даму стратегиясы мен дамуының стратегиялық бағыттарын қарау және мақұлдау;
- Компанияның Даму стратегиясына енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды қарау және мақұлдау;
- Компанияның Даму стратегиясын іске асыру тетіктері бойынша ұсынымдар әзірлеу;
- Компанияның еншілес ұйымдарында стратегиялық басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспарларды қарау және мақұлдау және басқалары.

Бюджеттік комитет

Комитеттің мақсаты «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының ұзақ мерзімдік, орта мерзімдік және ағымдық бюджеттік жоспарлауын үндестіру, бюджеттік жоспарлау тетігі арқылы Компанияның бюджеттік жоспарлау тиімділігін арттыру, «ҚТЖ» ҰК» АҚ пен оның еншілес ұйымдары бюджеттерінің кіріс және шығыс бөліктерінің орындалуына бақылау жасау, бюджеттердің қаржылық стратегияға сәйкес болуына талдау жасау және Компанияның Күрделі қаражат салымдары жоспарының орындалуын мониторингтеу болып табылады.

Комитеттің негізгі функциялары:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының өндірістік бағдарламасын қарау және келісу;
- сатып алу жоспарланған жағдайда өндірістік бағдарламаның алғашқы 5 жылғы көрсеткіштерінің «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың бекітілген Даму жоспарына сәйкес болуына мониторингті жүзеге асыру;
- Компанияның Даму жоспары шеңберінде Компания мен компаниялар тобы бюджеттерінің түзетулерін қарау, келісу және бекіту үшін Компанияның Басқармасына ұсыну;
- Компанияның Басқармасы бекіткен компаниялар тобының бюджеті шегінде Компанияның еншілес ұйымдарының бюджеттерін, өндірістік бағдарламаларын және ағымдағы жылғы олардың түзетулерін қарау және келісу;
- Компанияның Басқармасы бекіткен Компанияның бюджеті шегінде бюджеттік бағдарламалардың әкімшілері болып табылатын Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің бюджеттерін, өндірістік бағдарламаларын және ағымдағы жылғы олардың түзетулерін қарау және келісу және басқалары.

Инвестициялық комитет

Комитеттің мақсаты «ҚТЖ» ҰК» АҚ пен оның еншілес ұйымдарының инвестициялық қызметінің тиімділігін арттыру мәселелерін қарау болып табылады.

Комитеттің негізгі функциялары:

- Қазақстан Республикасы Президентінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің тапсырмаларын немесе Қордың шешімі негізінде іске асырылатын инвестициялық жобаларды қарау;
- инвестициялық жобаларды іске асыру шеңберінде заңды тұлғалардың жарғылық капиталына қатысу үлестерін (акциялар пакеттерін) сатып алуға және жаңа заңды тұлғаларды құруға бағытталған мәселелерді қарау және басқалары.

Кредиттік комитет

Кредиттік комитет қызметінің мақсаты қаржылық көмек, кредит (қарыз) берумен және кепілдіктер шығарумен байланысты мәселелер бойынша шешімдер қабылдау үшін Компанияның Басқармасына ұсынымдар беру болып табылады.

Комитеттің негізгі функциялары:

- қаржылық көмек, кредит (қарыз) беруге және кепілдіктер шығаруға арналған өтінімдерді қарау;
- қаржылық көмек, кредит (қарыз) берумен және кепілдіктер шығарумен байланысты мәселелер бойынша Компанияның Басқармасына ұсынымдар әзірлеу;
- қаржылық көмек, кредит (қарыз) беру және кепілдіктер шығару шарттарын алдын ала және басқалары.

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ

Жылдық есеп. 2019

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

3.5.

Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы

GRI 102-35, 102-36

Жылдың жұмыс қорытындылары бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы мүшелеріне сыйақы төлеу «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жылғы 12 шілдедегі шешімімен (№ 5 хаттама) бекітілген Басшы қызметкерлерге, Корпоративтік омбудсмен аппараты, Корпоративтік хатшы аппараты, Ішкі аудит қызметі және Комплаенс қызметі қызметкерлеріне еңбекақы және сыйлықақы төлеу қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Жоғарыда көрсетілген Қағидалар келесі принциптерге негізделеді:

- сыйақының «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның Жалғыз акционерінің мүдделеріне жауап беретін міндеттердің орындалуымен өзара байланысы;
- сыйақы мөлшерінің «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметінің нәтижелеріне және қызметкерлердің нәтижелілігіне тәуелділігі.

Басшы қызметкерлерге сыйақы төлеу туралы шешімді «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі қабылдайды.

Директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақы тағайындау тәртібі «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 26 қыркүйектегі шешімімен (№ 35/16 хаттама) бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары Директорлар кеңестерінің құрамын қалыптастыру қағидаларында көзделген.

Директорлар кеңесінің құрамындағы Жалғыз акционердің өкілдері және Басқарма Төрағасы сыйақы алмайды.

3.6.

Мүдделер қақтығысын басқару

GRI 102-25

Компанияның Жарғысына, Корпоративтік басқару және Іскерлік этика кодекстеріне сәйкес Компанияның қызметкерлері мен лауазымдық тұлғаларындағы мүдделер қақтығысын, сондай-ақ корпоративтік қақтығыстарды реттеу саясаттары әзірленіп, оларды Директорлар кеңесі бекітті.

Саясаттардың мақсаты мүдделер қақтығыстарының алдын алу, уақтылы ашу және реттеу болып табылады.

Компанияда Директорлар кеңесі немесе Басқарма мүшелерінің міндеттері мен жеке мүдделері немесе осындай мүшенің басқа міндеттері арасындағы мүдделердің іс жүзіндегі немесе ықтимал қақтығыстары жоқ.

3.7.

Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі

Корпоративтік хатшы туралы ережеге сәйкес Корпоративтік хатшы лауазымы Компанияның органдары мен лауазымды тұлғаларының Компанияның Жалғыз акционерінің құқықтары мен мүдделерінің іске асырылуына кепілдік беретін корпоративтік басқару қағидалары мен рәсімдерін сақтауын қамтамасыз ету мақсатында енгізіледі.

Корпоративтік хатшы өз қызметінде Компанияның Директорлар кеңесіне есеп беруге міндетті және Компанияның атқарушы органына тәуелді емес.

Корпоративтік хатшының өз функцияларын орындауын қамтамасыз ету үшін Компанияда корпоративтік хатшының аппараты құрылды. Аппарат Компанияның құрылымдық бөлімшесі болып табылады.

3.8.

Корпоративтік басқару кодексі

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексі (бұдан әрі – Кодекс) «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2015 жылғы 27 мамырдағы шешімімен (№ 22/15 хаттамасы) бекітілген.

Кодекс Қазақстанда және дүние жүзінде дамып келе жатқан корпоративтік басқару тәжірибесін ескере отырып, Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Самұрық-Қазына» АҚ ішкі құжаттарына, Қордың Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 17 қыркүйектегі шешімімен (№ 113 хаттама) бекітілген Қордың Трансформация бағдарламасына сәйкес әзірленді. Аталған Кодекстің ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген ерекшеліктерді ескеріп қолданылады.

Кодекстің мақсаты Қорда және оның ұйымдарында корпоративтік басқаруды жетілдіру, басқару айқындылығын қамтамасыз ету, Қордың және оның ұйымдарының тиісті корпоративтік басқару стандарттарын ұстанатынын растау болып табылады.

2019 жылы Корпоративтік хатшының аппараты Директорлар кеңесінің 15 қатысатын отырысын және 6 сырттай отырысын және Директорлар кеңесі комитеттерінің 46 отырысын ұйымдастырып өткізді.

Есеп берілетін кезеңде Корпоративтік хатшы мен Корпоративтік хатшы аппаратының қызметкерлері Директорлар кеңесінің тиімді қызметін, сондай-ақ Директорлар кеңесі, Жалғыз акционер мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығы арасындағы айқын және тиімді өзара әрекеттесуді қамтамасыз ету міндеттерін қоса алғанда, «ҚТЖ» ҰК» АҚ ішкі құжаттарында көзделген көп міндеттер мен функциялардың іске асырылуын қамтамасыз етті.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТӘЖІРИБЕСІНІҢ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІ ПРИНЦИПТЕРІНЕ СӘЙКЕСТІП ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Кодекс ережелерінің орындалуына бақылау жасау «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне жүктеледі.

Кодекс ережелеріне сәйкес Корпоративтік хатшының аппараты Корпоративтік басқару кодексінің принциптері мен ережелерінің сақталуы/сақталмауы туралы есеп дайындады. Есеп «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 6 мамырдағы шешімімен (№ 7 хаттама) бекітілді.

Жүргізілген талдаудың нәтижелеріне сәйкес іс жүзінде Компанияда Кодекс ережелерінің 76%-ы сақталады, 13%-ы ішінара сақталады, 3%-ы сақталмайды және 8%-ы Компанияда қолданылуға келмейді.

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

3.9.

Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат

Ішкі аудит қызметі «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуы-на бағалауды және «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қызметін жүзеге асыру мақсатында кеңес беруді жүзеге асыратын «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың органы болып табылады.

Қызмет «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне тікелей бағынады және оған өз жұмысы туралы есеп береді. Қызметтің жұмысына жетекшілікті Аудит жөніндегі комитет жүзеге асырады.

Қызмет өз жұмысын «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 3 мамырдағы шешімімен (№ 2 хаттама) бекітілген «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Ішкі аудиттің кәсіби практикасының қолдану үшін міндетті бола-тын халықаралық негіздерін (КПХН, (IPPF)) сақтап жүзеге асырады.

2019 жылы Ішкі аудит қызметі «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 24 қазандағы шешімімен (№ 7 хаттама) бекітілген 2019 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарда көздел-ген 19 аудит объектісі қамтылатын, барлық 18 аудиторлық тапсырманы орындады.

Аудитпен инвестициялық қызмет, сатып алу қызметі, негізгі құралдар мен тауар-материалдық қорлардың сол қалпында сақталуы, дебиторлық берешекті басқару, ақпараттық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздік сияқты шешуші биз-нес-процестері қамтылды, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың кор-поративтік басқару диагностикасы, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылаудың корпоративтік жүй-есі тиімділігіне баға беру, «ҚТЖ» ҰК» АҚ бизнесті трансформациялау аудиті жүзеге асырылды.

Осылайша, Ішкі аудит қызметінің ресурстары «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың Тәуекелдер тізіліміне және Тәуекелдер картасына сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының маңыздылығы жоғары және орташа тәуекелдер тән бизнес-про-цестері мен бағыттарына шоғырландырылды.

Сондай-ақ рейтинг критерийлерінің бара-бар-лығын және тәуекел тобының дұрыс анықталған-дығын растау үшін, сондай-ақ аудитпен жан-жақты қамтуды қамтамасыз ету үшін аудит Тәуекелдер картасында көзделмеген (тәуекелге ұшырау фак-торы) және тәуекелдерінің маңыздылығы төмен бизнес-процестерге жүргізілді. Ішкі аудит қызметі орындалған аудиторлық тапсы-рмалардың қорытындылары бойынша тиісті ұсы-нымдар беріп, аудит объектілерінің түзету іс-қи-мылдарын қабылдауын қамтамасыз етті, олардың орындалуын мониторингтеуді Ішкі аудит қызметі тоқсан сайынғы негізде жүзеге асырады.

Ішкі аудит қызметі өз жұмысын әрі қарай жетілдіру жөніндегі әдіснамалық жұмысты тұрақты негіз-де жүргізеді, соның ішінде Ішкі аудит қызметінің өз жұмысын Ішкі аудиттің кәсіби практикасының қолдану үшін міндетті болатын халықаралық не-гіздерін сақтау арқылы, жүзеге асыруы туралы та-лаптарды енгізіп, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Ішкі аудит қызметі туралы ережені әзірлеп, Директорлар кеңесі оны (жаңа редакцияда) бекітті. Сондай-ақ ақпараттық технологиялар иен ақпараттық қауіпсіздік аудитін жүргізу, консультациялық қызметтерді көрсету, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың сыртқы аудиторымен және кепілдіктер мен консультациялар беру жөніндегі қызметтерді көрсететін өзге Ішкі және сыртқы та-раптармен өзара әрекеттесу функциялары кеңей-тілді.

Есеп беріліп отырған жылы Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері Ішкі аудит пен бақылау, бухгалтер-лік есеп, ҚЕХС, басқару негіздері мен ақпараттық технологиялар салаларындағы біліктілігін арттыру және сертификаттау курстарында оқыды.

Ішкі аудит қызметі жұмысының нәтижелері тоқ-сан сайынғы негізде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады.

3.10.

Корпоративтік этика

GRI 102-16

2019 жылы этикалық стандарттар мен нормалар-ды қалыптастыру әрі қолдау мақсатында Компанияда Директорлар кеңесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының жаңа Этика және мінез-құлық кодексін бекітті (№ 14 хаттама).

Этика және мінез-құлық кодексі корпоративтік мә-дениетті жетілдіруге бағытталған және ол бизнесті ашық әрі адал жүргізу принциптерін, жарияланған құндылықтар, сондай-ақ Компанияның миссиясы мен стратегиясы негізіндегі этика мен мінез-құлық стандарттары мен нормаларын көздейді.

КОДЕКСТЕ СОЛАРДЫҢ НЕГІЗІНДЕ КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІ ҚАЛЫПТАСТЫРЫЛАТЫН КЕЛЕСІ НЕГІЗГЕ АЛЫНАТЫН КОРПОРАТИВТІК ҚҰНДЫЛЫҚТАР БЕЛПЛЕНГЕН:
--

ҚАУІПСІЗДІК	Біз әр қызметкердің, жолаушының өмірі мен денсаулығы және жүктің сол қалпында сақталуы үшін жауаптымыз. Бұл біздің басты басымдылығымыз. Тіпті ең кішкентай қателіктің бағасы ең жоғары болуы мүмкін.
КӨШБАС-ШЫЛЫҚ	Біз үшін тәртіппен жұмыс істеу маңызды, өйткені біз әр клиентіміздің және еліміздің игілігіне жұмыс істейтін бірыңғай жүйенің бөлігіміз. Біліміміз бен жылдар бойына жинақталған тәжірибемізді біз келесі ұрпаққа тапсырамыз. Біз лауазымы, кәсібі мен жеке мүддесінің деңгейіне қарамастан әр қызметкерді құрметтейміз әрі бағалаймыз.
АМБИЦИЯЛАР	Біз барлық қиындықтар мен сын-қатерлерді абыроймен қарсы алып, жолымыз-да кездесетін көз келген кедергілерді қайсарлықпен жеңеміз, өйткені клиент-теріміздің сәттілігі бізге тәуелді екенін білеміз, олардың мүдделері мен қажеттілік-тері біз үшін – негізгі басымдылық.
МАҚТАНЫШ	Біз салаға бүкіл ғұмырымызды арнаймыз, өйткені біз халық үшін қажетті жүк-терді жеткіземіз, қалалар мен мемлекеттердің арасын жалғаймыз және еліміздің ең шалғай өңірлерінде жұмыс істейміз. Біз өз кәсібімізді және темір жолда ата-ларымыз бен әкелеріміздің жұмыс істегенін мақтан етеміз.
ЖАУАПКЕР-ШІЛІК	Біз барлық клиенттеріміз үшін сапалы қызметтердің көрсетілуін қамтамасыз етеміз, өйткені біз көлік қызметтері нарығындағы флагманбыз. Біз ең қиын жағдайлардың өзінде де нәтижеге қол жеткіземіз, өйткені біз өз ісіміздің шеберіміз және тәжірибеміз мен бай тарихымызға арқа сүйейміз.

Іскерлік этика кодексі талаптарының сақталуын қамтамасыз ету мақсатында Кодекс ережелерін білуді ұдайы қадағалау мен тексеру практикасы енгізілді.

Кодекстің ережелері «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының қызметіне қарамастан барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қолданылады.

Іскер серіктестерге, клиенттерге, жеткізушілерге және Компаниямен өзара әрекеттесетін немесе Компанияға өкілдік ететін үшінші тұлғаларға Кодекс ережелерін ұстану қажет.

Кодекс ашық құжат болып табылады және мүд-делі тараптардың танысуы үшін Компанияның корпоративтік веб-сайтында орналастырылады (www.railways.kz).

Корпоративтік басқару құрылымы
Жалғыз акционер
Директорлар кеңесі
Басқарма
Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
Мүдделер қақтығысын басқару
Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
Корпоративтік басқару кодексі
Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
Корпоративтік этика
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

ЭТИКА БОЙЫНША
КЕҢЕС БЕРУ ТЕТІКТЕРІ

GRI 102-17

Компанияда қызметкерлер және басқа адамдар корпоративтік этика бойынша кеңеске жүгіне алатын және/немесе корпоративтік этиканың, адам құқықтарының іс жүзіндегі және болуы ықтимал бұзушылықтары, жұмысқа алу мен еңбектің тең емес шарттары, Компанияның лауазымды тұлғалары немесе қызметкерлері жасайтын ұрлықтар, сыбайлас жемқорлықтық бұзушылықтар, денсаулыққа, қауіпсіздікке және қоршаған ортаға төніп тұрған қатерлер туралы хабарлай алатын тетіктер әзірленген.

Компания қызметкерлері аталған мәселелер бойынша:

- өзінің тікелей, жоғары тұрған басшысына;
- Компанияның Комплаенс қызметінің басшысына;
- 8-800-080-19-94 телефоны бойынша, sk.hotline@deloitte.kz электрондық мекен-жайы бойынша шұғыл байланыс желісі арқылы не болмаса www.sk.deloitte-hotline.com сайтында хабарлама қалдыру арқылы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Омбудсменінің кеңсесіне (ombudsman@railways.kz немесе +7 (7172) 60-40-31 телефоны бойынша) немесе «Самұрық-Қазына» АҚ омбудсменіне

2019 жылы байланыс арналары бойынша түскен арыз-өтініштер

(ombudsman@cscc.kz) (еңбек құқықтарын бұзу мәселелері бойынша) жүгінген жөн.

Басқа мүдделі тараптар үшін арыз-өтініштер:

- 8-800-080-19-94 телефоны бойынша, sk.hotline@deloitte.kz электрондық мекен-жайы бойынша шұғыл байланыс желісі арқылы не болмаса www.sk.deloitte-hotline.com сайтында хабарлама қалдыру арқылы қабылданады;

Шұғыл байланыс желісі ақпарат берудің құпия арнасы болып табылады және оны тәуелсіз провайдер әкімшілейді.

Бұдан басқа, Компания басшылығы қабылдау графигіне сәйкес жеке және заңды тұлғаларды жеке қабылдауды жүзеге асырады. Қабылдау графигі мен тәртібі туралы жан-жақты ақпаратпен Компанияның www.railways.kz, корпоративтік сайтында «Байланыс телефондары» бөлімінде танысуға болады.

2019 жылы ақпарат беру арналары бойынша 169, оның ішінде шұғыл байланыс желісіне - 77, омбудсменге - 92 арыз-өтініш келіп түсті.

Компания басшылығы 37 жеке және заңды тұлғаны қабылдады.

Корпоративтік омбудсмен

GRI 412-2

Есеп беріліп отырған кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік омбудсменінің кеңсесіне 92 адамнан ауызша және жазбаша арыз-өтініш келіп түсті, соның ішінде 88 - еңбек қарым-қатынастары саласында, соның ішінде еңбек қарым-қатынастарынан ағындайтын әлеуметтік және тұрғын үй мәселелері мен корпоративтік этика бойынша.

Барлық келіп түскен арыз-өтініштер қаралды, 81-і бойынша - оң шешім қабылданды, бұл 88,1%-ды құрады. 2018 және 2019 жылдары келіп түскен арыз-

өтініштер тиісті жылдары қаралды, есеп беріліп отырған кезеңде өтпелі хаттар болған жоқ. Қақтығыс жағдайларының алдын алу мақсатында қызметкер - Компания, клиент - Компания саласындағы итермелеуші факторларды анықтау және зерделеу, қолданыстағы заңнаманы түсіндіру және ол бойынша кеңес беру жұмысы жүргізіледі.

2019 жылы Компания мен оның еншілес ұйымдарының ұжымдарымен кездесулер жүргізілді, семинарлар мен лекциялар өткізіліп, оларға 200-ден астам адам қатысты.

Еңбек даулары

Компания мен оның еншілес ұйымдарында келісім комиссиялары жұмыс істейді. Келісім комиссиялары қызметкер мен жұмыс беруші арасындағы жеке еңбек дауларын сот орғандарына жүгінге дейін қарайды.

бойынша компаниялар тобындағы келісім комиссияларының саны 110 бірлікті құрады.

Комиссиялар қараған еңбек дауларының саны - 118 (2018 жылы - 95), соның ішінде қанағаттандырылғаны 40, соттың қарауына жіберілгені 8 болды.

2019 жылдың соңына қарағандағы жағдай

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	Корпоративтік басқару құрылымы
БИЗНЕС МОДЕЛІ	Жалғыз акционер
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	Директорлар кеңесі
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	Басқарма
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	Компанияның лауазымдық тұлғаларының сыйақысы
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	Мүдделер қақтығысын басқару
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Корпоративтік хатшы аппаратының қызметі
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Корпоративтік басқару кодексі
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Ішкі аудит қызметі туралы ақпарат
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	Корпоративтік этика
ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
ГЛОССАРИЙ	

3.11.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

GRI 102-11, 102-15, 102-29, 102-30, 102-31

«ҚТЖ» ҰК» АҚ құны мен беделіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдердің деңгейін уақтылы сәйкестендіруге және олардың деңгейін төмендету бойынша шара қолдануға бағытталған Компанияның және оның еншілес ұйымдарының тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің шешуші компоненті ретіндегі маңыздылығын жете түсінеді.

Компанияда тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін енгізу COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) моделіне сәйкес «Самурық-Қазына» АҚ ұсынымдарын орындау шеңберінде жүзеге асырылуда.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-та тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау үшін жауапты құрылымдық бөлімше жұмыс істейді, ол тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастырады, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жергілікті нормативтік актілердің әзірленуін және оларға өзекті сипат берілуін қамтамасыз етеді, тәуекелдерді анықтау және оларға баға беру бөлігінде құрылымдық бөлімшелерге әдіснамалық көмекті көрсетіп, ұсынымдар береді. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі құрылымдық бөлімше «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасына тікелей бағынады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма жанында Тәуекелдер комитеті бар, оның отырыстары ұдайы негізде өткізіледі.

2019 жылы тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін әрі қарай жетілдіру және оны озық дүниежүзілік практикаларға сәйкестендіру бойынша Тәуекелдер комитетінің, Компанияның Басқармасы мен Директорлар кеңесінің жұмысы жалғастырылды.

Қолда бар бизнес-процестерге тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау элементтерін енгізу, сондай-ақ тәуекелдерді басқару мәдениетін дамыту «ҚТЖ» ҰК» АҚ басымдылығы болып табылады.

4.

Тұрақты даму

GRI 103-2

«ҚТЖ» ҰК» АҚ толассыз әрі сапалы тасымалдарды қамтамасыз ете, көлік-логистикалық инфрақұрылым мен жылдамдықты жолаушылар қозғалысын дамыта, Қазақстанның транзиттік және экспорттық әлеуетін іске асыра отырып, ұлттық экономика мен қоғамның тұрақты дамуына үлесін енгізіп отыр.

Компания Қазақстандағы ең ірі жұмыс беруші болып табылады: Қазақстан Республикасы халқының 0,8%-ға жуығы «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының ұйымдарында жұмыс істейді.

Компания қызметінің ауқымы еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуының барлық аспектілеріне елеулі әсер етеді, ал стейкхолдерлердің көп болуы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-қа жоғары жауапкершілікті жүктейді.

Бүгінгі таңда қабылданып жатқан шешімдердің ықтимал салдарларын жете түсіне отырып, Компания өз дамуында тұрақты даму принциптерін басшылыққа алып, дамудың экономикалық, экологиялық және әлеуметтік құрамдас бөліктерінің теңгеріміне қол жеткізуге бағдарланады.

Бұдан басқа, Компания тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алған кезде жеткізушілермен әрекеттескен кезде жеткізушілерді қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экология бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын орындауға және қажетті іс-шараларды орындауға міндеттейді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметінде:

- Қазақстанның транзиттік және экспорттық әлеуетін дамыта отырып, ұлттық экономиканың өсуін қамтамасыз етуге;
- жаңа жұмыс орындарын құра, көліктік құрамдас бөлікті азайта, халықтың ұтқырлығын арттыра және қайырымдылық жобаларды іске асыра отырып, Қазақстан халқының өмір сүру жағдайын жақсартуға;
- толық әлеуметтік пакетті және оқыту әрі кәсіби дағдыларын арттыру мүмкіндігін бере отырып, өз қызметкерлерінің өмір сүруі мен жұмыс істеуі үшін барынша қолайлы жағдай жасауға;
- қозғалыс қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге;
- жаңа технологияларды және қазіргі заманғы жылжымалы құрамды енгізе, теміржол тасымалдарын дамыта отырып, қоршаған ортаға теріс әсер етуді барынша азайтуға ұмтылады.

Тәуекелдерді басқару
және ішкі бақылау

GRI 102-11, 102-15, 102-29, 102-30, 102-31

«ҚТЖ» ҰК» АҚ құны мен беделіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдердің деңгейін уақтылы сәйкестендіруге және олардың деңгейін төмендету бойынша шара қолдануға бағытталған Компанияның және оның еншілес ұйымдарының тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің шешуші компоненті ретіндегі маңыздылығын жете түсінеді.

Компанияда тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін енгізу COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) моделіне сәйкес «Самурық-Қазына» АҚ ұсынымдарын орындау шеңберінде жүзеге асырылуда.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-та тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау үшін жауапты құрылымдық бөлімше жұмыс істейді, ол тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастырады, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жергілікті нормативтік актілердің әзірленуін және оларға өзекті сипат берілуін қамтамасыз етеді, тәуекелдерді анықтау және оларға баға беру бөлігінде құрылымдық бөлімшелерге әдіснамалық көмекті көрсетіп, ұсынымдар береді. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі құрылымдық бөлімше «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасына тікелей бағынады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма жанында Тәуекелдер комитеті бар, оның отырыстары ұдайы негізде өткізіледі.

2019 жылы тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін әрі қарай жетілдіру және оны озық дүниежүзілік практикаларға сәйкестендіру бойынша Тәуекелдер комитетінің, Компанияның Басқармасы мен Директорлар кеңесінің жұмысы жалғастырылды.

Қолда бар бизнес-процестерге тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау элементтерін енгізу, сондай-ақ тәуекелдерді басқару мәдениетін дамыту «ҚТЖ» ҰК» АҚ басымдылығы болып табылады.

Тұрақты даму

GRI 103-2

«ҚТЖ» ҰК» АҚ толассыз әрі сапалы тасымалдарды қамтамасыз ете, көлік-логистикалық инфрақұрылым мен жылдамдықты жолаушылар қозғалысын дамыта, Қазақстанның транзиттік және экспорттық әлеуетін іске асыра отырып, ұлттық экономика мен қоғамның тұрақты дамуына үлесін енгізіп отыр.

Компания Қазақстандағы ең ірі жұмыс беруші болып табылады: Қазақстан Республикасы халқының 0,8%-ға жуығы «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының ұйымдарында жұмыс істейді.

Компания қызметінің ауқымы еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуының барлық аспектілеріне елеулі әсер етеді, ал стейкхолдерлердің көп болуы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-қа жоғары жауапкершілікті жүктейді.

Бүгінгі таңда қабылданып жатқан шешімдердің ықтимал салдарларын жете түсіне отырып, Компания өз дамуында тұрақты даму принциптерін басшылыққа алып, дамудың экономикалық, экологиялық және әлеуметтік құрамдас бөліктерінің теңгеріміне қол жеткізуге бағдарланады.

Бұдан басқа, Компания тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алған кезде жеткізушілермен әрекеттескен кезде жеткізушілерді қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экология бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын орындауға және қажетті іс-шараларды орындауға міндеттейді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметінде:

- Қазақстанның транзиттік және экспорттық әлеуетін дамыта отырып, ұлттық экономиканың өсуін қамтамасыз етуге;
- жаңа жұмыс орындарын құра, көліктік құрамдас бөлікті азайта, халықтың ұтқырлығын арттыра және қайырымдылық жобаларды іске асыра отырып, Қазақстан халқының өмір сүру жағдайын жақсартуға;
- толық әлеуметтік пакетті және оқыту әрі кәсіби дағдыларын арттыру мүмкіндігін бере отырып, өз қызметкерлерінің өмір сүруі мен жұмыс істеуі үшін барынша қолайлы жағдай жасауға;
- қозғалыс қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге;
- жаңа технологияларды және қазіргі заманғы жылжымалы құрамды енгізе, теміржол тасымалдарын дамыта отырып, қоршаған ортаға теріс әсер етуді барынша азайтуға ұмтылады.

Тұрақты экономикалық даму

ҚҰРЫЛҒАН ЖӘНЕ БӨЛІНГЕН ТІКЕЛЕЙ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚҰН

GRI 201-1

2017 және 2019 жылдар аралығында құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн

Көрсеткіштер	2017	2018	2019	Өзгерістер 2018/2017, %	Өзгерістер 2019/2018, %
EBITDA, млрд теңге	212,0	249,1	313,9	18	26
Негізгі қызметтен түсетін кіріс, млрд. теңге	913,1	1 044,2	1 139,1	14,4	9
Сатудың өзіндік құны, млрд. теңге	721,3	818,4	872,4	13,5	6,6
Операциялық пайда, млрд. теңге	105,1	128,0	170,1	22	33
Жылдағы таза пайда, млрд. теңге	12,1	-86,5	-70,3		
EBITDA margin, %	23,2%	23,7%	27,1%	3	14
Операциялық тиімділік (өзіндік құны /сатудан түскен ақша), %	79%	78%	77%	1,3	-1,3

2017 және 2019 жылдар аралығындағы ағымдық қызметке арналған шығыстар

Көрсеткіштер	2017	2018	2019	Өзгерістер 2018/2017, %	Өзгерістер 2019/2018, %
Түскен ақшаның жиынтығы, млн. теңге	913,1	1 044,2	1 139,1	14,4	9
Жүк тасымалдары, млрд. теңге	749,6	849,0	957,2	13,3	12,7
Жолаушы тасымалдары, млрд. теңге	81,2	84,2	84,8	3,7	0,7
Субсидиялар, млрд. теңге	20,5	20,8	31,4	1	51
Өзгелері, млрд. теңге	61,2	90,2	65,8	47,4	-27
Операциялық шығындар, млрд. теңге	1 040,0	1 231,3	1 253,1	18	2
Еңбекақы мен өзге төлемдер, млрд. теңге	277,0	304,0	322,5	10	6
EBITDA, млрд. теңге	212,0	249,1	313,9	3	26

КОМПАНИЯ БАР ӨҢІРЛЕРДЕГІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЫҚПАЛ ЕТУІ

GRI 102-15, 102-29, 203-1, 207-1

Компания өз қызметін жүзеге асыра отырып, өзі бар өңірлерге тікелей немесе тікелей емес ықпал етеді. Жұмыс орындарының санымен, төленген са-лықтарымен, қызметкерлердің еңбекақысымен

және олардың дамуымен, инвестицияларымен, экологияға көрсететін әсерімен және басқа да тікелей салымдарымен өлшенетін Компанияның ықпалы тікелей экономикалық ықпал ету болып табылады.

Клиенттердің қанағаттандырылуы

Клиенттермен қарым-қатынастардың түйінді тұстарын анықтау және оларды жақсарту бойынша қажетті шараларды қолдану мақсатымен Компанияның еншілес ұйымдарында клиенттердің қанағаттанушылығына ұдайы баға беру жүргізіледі.

«ҚТЖ-Жүк тасымалы», «Қазтеміртранс» АҚ, «KTZ Express» АҚ клиенттерінің 2018 және 2019 жылдар аралығы ке-зеңдегі қанағаттанушылық деңгейі

	«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	«KTZ Express» АҚ	«Қазтеміртранс» АҚ
2018	60	77	жүргізілген жоқ
2019	65	65	74

Салық аударымдары

Компанияның Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген салықтары мен басқа міндетті төлемдерінің сомасы есеп беріліп отырған жылы 50 608 млн. теңге болды.

2019 жылы өңірлер бойынша Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген салықтар мен басқа да міндетті төлемдер, мың теңге

Компания бар өңірлер	Жиынтығы, мың теңге	Үлесі, %
ЖИЫНТЫҒЫ	50 608 602	100
Нұр-Сұлтан қаласы	20 718 946	40,9
Шымкент қаласы	973 785	1,9
Ақмола облысы	2 977 284	5,9
Ақтөбе облысы	3 984 614	7,9
Алматы облысы	3 533 376	7,0
Қарағанды облысы	5 186 492	10,2
Жамбыл облысы	1 964 563	3,9
Батыс Қазақстан облысы	215 966	0,4
Шығыс Қазақстан облысы	1 648 776	3,3
Солтүстік Қазақстан облысы	298 093	0,6
Атырау облысы	1 230 132	2,4
Павлодар облысы	1 670 282	3,3
Қызылорда облысы	1 627 091	3,2
Түркістан облысы	192 017	0,4
Маңғыстау облысы	2 747 761	5,4
Қостанай облысы	1 639 424	3,2

Әлеуметтік қолдау

Компания қызметкерлерін әлеуметтік қолдауға арналған шығыстар есеп беріліп отырған кезеңде 10,8 млрд. теңге болды (2018 жыл – 10,3 млрд. теңге), соның ішінде кәсіптік оқыту және біліктілігін арттыруға, қызметкерлер мен зейнеткерлерді санаторлық-курорттық сауықтыруға, қызметкерлер арасында салауатты өмір салтына және спортты дамытуға және өзгеге арналған шығыстар.

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде қызметкерлерді әлеуметтік қолдауға арналған шығыстар, млн. теңге

Ауызсумен қамтамасыз ету

«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері қызмет көрсететін жекелеген станциялар мен разъездерде таза ауызсу жоқ. Компания осындай елді мекендердегі Компания қызметкерлерін де, сол өңірлерде тұратын халықты да тасылатын сумен қамтамасыз етеді. Есеп беріліп отырған жылы 14 954 адам таза ауызсумен сумен қамтамасыз етілді.

Өңірлер бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ тасымалданатын ауызсумен қамтамасыз еткен адамдар саны, адам

Өңірлер	Жиынтығы, адам
ЖИЫНТЫҒЫ	14 954
Оралық және Шығыс	2 360
Оңтүстік	2 805
Солтүстік	3 353
Батыс	6 436

ТІКЕЛЕЙ ЕМЕС ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЫҚПАЛ ЕТУ

GRI 203-2

Есеп беріліп отырған жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Компанияның өз қызметін жүзеге асырып отырған өңірлерге тікелей емес ықпал ету әдістемесін бекітті. Бұл әдістеме Компанияның өз қызметін жүзеге асыра отырған өңірлерге тікелей емес ықпал етуін анықтауға және зерделеуге, сондай-ақ Компанияның жұмыс істеуінің нақты экономикалық және әлеуметтік пайдасын халыққа көрсетуге бағытталған.

Сатып алу және қызметкерлердің тұтынушылық шығыстары есебінен Компания еліміздің басқа секторлары мен салаларына айтарлықтай әсер етеді. Компания мердігер компанияларда қосымша жұмыс орындарының белгілі санының

құрылуын қамтамасыз етеді, бұл оларға кіріс алып, өз қызметкерлеріне еңбекақы төлеуге мүмкіндік береді, сондай-ақ ел бюджетіне қосымша салықтық түсімдердің түсуін қамтамасыз етеді.

Жұмыс орындарын қамтамасыз ету, өз қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, әлеуметтік пакет беру есебінен Компания олардың отбасы мүшелеріне тікелей емес экономикалық ықпал көрсетеді.

Компания мен оның еншілес ұйымдары қызметкерлерінің отбасы мүшелері 230 726 адамды құрайды, соның ішінде кәмелет жасқа толмаған балалар – 149 010 адам.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері отбасы мүшелерінің саны, адам

		Соның ішінде
Өңірлер	отбасы мүшелері, адам	кәмелет жасқа толмаған балалар, адам
ЖИЫНТЫҒЫ	230 726	149 010
Қазақстан Республикасы	229 707	144 327
Нұр-Сұлтан қаласы	19 859	14 511
Алматы қаласы	17 611	10 343
Шымкент қаласы	4 877	3 032
Ақмола облысы	10 605	6 915
Ақтөбе облысы	21 709	15 278
Алматы облысы	11 938	7 304
Қарағанды облысы	22 894	13 837
Жамбыл облысы	18 707	12 855
Батыс Қазақстан облысы	1 905	875
Шығыс Қазақстан облысы	11 688	7 432
Солтүстік Қазақстан облысы	1 807	929
Атырау облысы	15 391	7 899
Павлодар облысы	15 876	8 347
Қызылорда облысы	13 957	8 547
Түркістан облысы	13 836	10 168
Маңғыстау облысы	14 426	8 517
Қостанай облысы	12 621	7 538

САТЫП АЛУ ТӘЖІРИБЕСІ

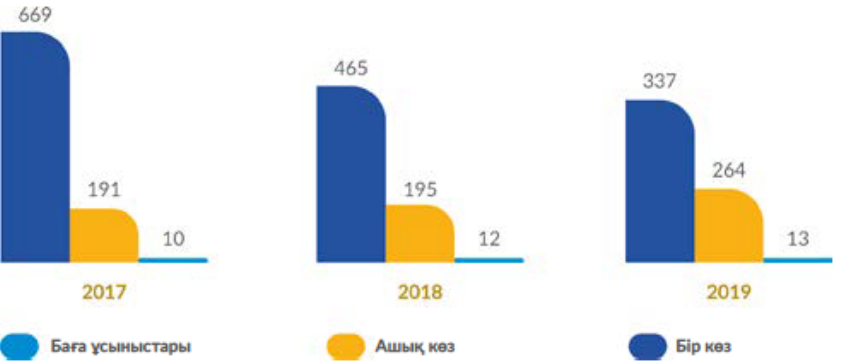
GRI 102-9, 204-1

Сатып алу қызметін жүзеге асырған кезде Компания «Самұрық-Қазына» АҚ-тың Сатып алу қызметін басқару жөніндегі саясатын және «Самұрық-Қазына» АҚ-тың және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан артық пайызы тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-қа меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен тиесілі ұйымдардың тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу қағидаларын басшылыққа алады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың сатып алуы туралы бүкіл ақпарат Компанияның корпоративтік сайтында www.railways.kz, сондай-ақ www.zakup.sk.kz мамандандырылған сатып алу порталында орналас-тырылған және барлық ықтимал жеткізушілерге қол жетімді. Электрондық сатып алу жүйесі сатып алу процесінің тиімділігін айтарлықтай арттырып, айқындылық сипат беруге мүмкіндік берді.

Есеп беріліп отырған жылы 614 млрд. теңгеге сатып алу жүргізілді.

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың сатып алуы, млрд. теңге

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті бөліктің үлесі

Көрсеткіштер	2017	2018	2019	Өзгерістер 2018/2017, %	Өзгерістер 2019/2018, %
Тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті бөліктің іс жүзіндегі үлесі, %	84	79	79	-6	0

Өңірлер бөлінісіндегі 2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ сатып алуы, млн. теңге

	2017		2018		2019	
	Шарттар сомасы, млн теңге	Жергілікті бөліктің үлесі, %	Шарттар сомасы, млн теңге	Жергілікті бөліктің үлесі, %	Шарттар сомасы, млн теңге	Жергілікті бөліктің үлесі, %
Жалпы жиынтығы, млн. теңге	870 133	84	671 827	79	614 345	79
Қазақстан Республикасы	857 411	84	661 049	79	575 743	79
Нұр-Сұлтан қаласы	665 907	92	513 505	85	429 305	86
Алматы қаласы	124 463	60	60 328	56	60 162	78
Шымкент қаласы	2 629	51	2 819	65	4 934	70
Ақмола	5 046	46	7 662	48	6 260	75
Ақтөбе	4 499	78	4 618	79	4 435	79
Алматы	4 495	81	7 931	74	7 703	85
Атырау	13 233	66	5 243	73	2 223	83
Шығыс Қазақстан	4 283	58	5 627	63	7 412	73
Жамбыл	2 005	55	2 460	65	3 190	78
Батыс Қазақстан	1 173	80	956	76	518	71
Қарағанды	10 523	57	20 091	70	24 799	65
Қостанай	2 129	81	2 403	86	1 984	72
Қызылорда	999	89	1 496	87	1 511	83
Маңғыстау	2 419	90	3 454	83	4 083	87
Павлодар	5 754	67	11 355	69	12 235	69
Солтүстік Қазақстан	6 884	84	10 002	60	2 971	62
Түркістан	969	78	1 100	69	2 018	61
Резидент еместер	12 722	40	10 778	1	38 602	2

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ӘРЕКЕТ ЕТУ

GRI 205-1, 205-2, 205-3

Компания өз қызметінде сыбайлас жемқорлыққа көнбеу принципін басшылыққа алады. Компанияның Жарғысына сәйкес сыбайлас жемқорлық мәселелері бойынша реттеушілік талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жол бермеу тетіктерін енгізу үшін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлық заңнамасына және Экономикалық ынтымақтасу және даму ұйымының озық халықаралық практикасына сәйкес Компанияда Комплаенс қызмет құрылып, жұмыс істеуде.

2019 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту мақсатында Компанияда айқындық, ашықтық және цифрландыру принциптерінің сақталуын ескере отырып, келесі іс-шаралар жүзеге асырылды.

HR саласында

Есеп беріліп отырған жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Теміржол көлігі персоналын бағалау және дамыту орталығы» филиалы негізінде персоналды іздеу, іріктеу және бағалау процесі орталықтандырылды. Персоналды іздеу және іріктеу рәсіміне сәйкес 2019 жылы мамандығы бойынша 1104 адам жұмысқа алынды, олардың 705-і сыртқы үміткерлер болып табылады.

Сатып алу саласында

2019 жылы Компанияның барлық филиалдары мен еншілес ұйымдарында аудио- және бейнефиксациямен жарақтандырылған, сатып алуға арналған арнайы кабинеттер ұйымдастырылды. Кабинеттерде Компания қызметкерлері ықтимал жеткізушілермен сатып алу, соның ішінде ықтимал жеткізушілердің арыз-өтініштерін қарау мәселелері бойынша келіссөздер жүргізуге, әзірленген техникалық ерекшеліктер мазмұнының қорытынды талқылауын жүргізуге міндетті.

Қызмет көрсету саласында

Жолаушы билеттерін қайта сатумен айналысатын адамдар тарапынан асыра пайдаланушылыққа жол бермеу үшін Тасымалдау қағидаларына кейбір бизнес-процестерді автоматтандыруға бағытталған

өзгерістер енгізілді. Егжей-тегжейлі ақпарат «Жолаушылар тасымалы нарығы» ішкі бөлімінде берілген.

Билеттерді электрондық сатып алуды және оның шарттарын, багаждық бөлімшелер мен пошта жөнелтілімдері арқылы багаж бен жүк-багажды тасымалдау қызметтерін пайдалануды түсіндіру және танымал ету жұмысы БАҚ пен әлеуметтік желілерде белсенді жүргізілуде.

Мақсаты Тасымалдау қағидаларының сақталуына бақылау жасау, сондай-ақ жолаушылар тасымалдауға тұрмыстық сыбайлас жемқорлық фактілеріне жол бермеу болып табылатын ұтқыр мониторинг қызметі жөніндегі топ құрылды.

Жүк вагондарын басқару процесі қағазсыз технологияға көшірілді. Шарттық-коммерциялық жұмыстың автоматтандырылған басқару жүйесі (ШЖК АБЖ) жүк жөнелтушілер мен жүк алушыларға қызмет көрсету жөніндегі жұмыстың тиімділігі мен сапасын арттыруға бағытталған, өйткені тасымалдарды жоспарлау, тасымалдау құжаттарын ресімдеу, жүк тасымалдары үшін төлем жасау, электрондық алдын ала хабарлау, теміржолдық ақпараттық жүйелердің шекара маңы мемлекеттерімен әрекеттесу процестерінің автоматтандырылуын көздейді.

Қазіргі уақытта электрондық тасымалдау құжаттарын қағазсыз технология бойынша ресімдеу пайызы республикашілік қатынаста 90%-ды құрайды. Жүк вагондарын басқаруды қағазсыз технологияға көшіру келісулер мен өнімді емес шығындардан құтылуға мүмкіндік берді, сондай-ақ жұмыстың жеделдігі мен тиімділігін арттырды. ШЖК АБЖ-да көзделген «Жүк тасымалдары үшін есеп айырысу жөніндегі жеке кабинет» клиенттің/төлеушінің біртұтас шотындағы ақша қозғалысын қадағалауға мүмкіндік береді.

Вагондарды басқару және диспетчерлендіру жүйесін енгізу шеңберінде, соның ішінде жүк тасымалдарында IT-құралдарын қолдану арқылы, «СТЖ-Кешен» автоматтандырылған басқару жүйесін жалдау жөніндегі шарт жасалды. Жүйе келесі процестерді: клиенттермен және агенттермен жасалған жүк тасымалдау шарттарын есепке алу және жүргізу, вагондар паркі жұмысының тиімділігін талдау, вагон-

дардың тұрып қалуын есепке алу, вагондар қозғалысының интерактивті картасының болуы есебінен рейстерді құру және т.с.с. басқаруға мүмкіндік береді.

Жалпы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар және бақылау рәсімдері

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет мәселелері бойынша ішкі құжаттар:

- ♦ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет саясаты;
- ♦ Құпия хабардар ету саясаты;
- ♦ Этика және мінез-құлық кодексі бекітілген әрі ашық қол жеткізу жағдайында орналастырылған.

Тәуелсіз провайдер әкімшілейтін шұғыл байланыс желісі жұмыс істейді, ол арқылы кез келген іс жүзіндегі және болжалды бұзушылықтар туралы хабарлауға қызметкерлер мен үшінші тұлғалардың мүмкіндігі бар. Шұғыл байланыс желісі жөніндегі баннерлер Компанияның сайттары мен әкімшілік ғимараттарында орналастырылған. Комплаенс қызметі шұғыл байланыс желісі бойынша келіп түскен барлық хабарламаларды тіркейді, сондай-ақ олардың қаралуын және арызданушыларға кері байланыстың берілуін қамтамасыз етеді.

Барлық жасалатын шарттар мен мәмілелерге соның ішінде контрагент тарапынан сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жағдайда Компанияның бір жақты тәртіппен мәмілені бұзу құқығын көздейтін сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту енгізіледі. Сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ-та Ықтимал контрагенттердің азаматтық-құқықтық репутациясын тексеруді ұйымдастыру қағидалары қабылданған.

Компанияда сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне шыдамаушылық принциптерін қалыптастыру мақсатында Компания басшылығы тұрақты негізде құқық қорғау органдарының өкілдерін шақыра отырып, Компания мен оның еншілес ұйымдарының қызметкерлерімен кездесулер/кеңестер өткізеді. Мәселен, 2019 жылдың басынан бері Компанияның корпоративтік орталығында да, өңірлік бөлімшелерде де 7-ден артық кездесу өткізілді.

Бұдан басқа, сыбайлас жемқорлыққа қарсы ықпал етуге, этика мен мінез-құлыққа бағытталған оқыту іс-шараларына ерекше назар аударылды:

- ♦ Компанияның Комплаенс қызметі 104 жолсерік, 25 вокзал бойынша кезекші, 20 бригадир мен поезд бастығы, ұтқыр мониторинг қызметі тобының 26 қызметкері және «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппаратының жаңадан қабылданған қызметкерлері бейімдеу курсы шеңберінде оқытылды;
- ♦ шұғыл желі бойынша келіп түскен хабарламаларды қарау қорытындылары бойынша «КТЗ Express» АҚ-та, «Қазтеміртранс» АҚ-та, сондай-ақ Компанияның филидарында профилактикалық жұмыстар жүргізілді.

Жалпы, есеп беріліп отырған жылы сыбайлас жемқорлықтың расталған оқиғаларының саны - 2, соның ішінде алаяқтық іс-қимылдар мен лауазымдық өкілеттіктерін асыра пайдалану - 1, сондай-ақ ұрлық - 1. Жынтығы - 3 оқиға. Қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша материалдарды 1 қызметкерге қатысты процессуалдық шешім қабылдау үшін құқық қорғау органдарына жіберу туралы ұсыным берілді. 1 қызметкермен еңбек шартын бұзу арқылы тәртіптік шара қолданылды, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес 5 қызметкерге сөгіс және ескерту жарияланды.

Әлеуметтік жауапкершілік

«ҚТЖ» ҰК» АҚ елде бар жұмыс берушілердің ішіндегі ең ірі және ең географиясы кең жұмыс беруші болып табылады. Бұл жағдайлар Компанияға үлкен әлеуметтік міндеттемелерді жүктейді әрі оларды Компания ойдағыдай орындауда.

Компания әлеуметтік жауапкершілік принциптерін ұстанады және соған ұмтылады:

- толық әлеуметтік пакетті және оқу мен кәсіптік дағдыларды арттыру мүмкіндігін беріп, өз қызметкерлерінің өмірі мен жұмысы үшін барынша қолайлы жағдай құру;
- жаңа жұмыс орындарын құрып, көліктік құрамдас бөлікті азайтып, халықтың ұтқырлығын арттырып және қайырымдылық жобаларды іске асырып, Қазақстан халқының өмір сүру жағдайын жақсарту.

Әлеуметтік тұрақтылық индексі

Жыл сайын «Самұрық-Қазына» АҚ-тың Әлеуметтік өзара әрекеттесу және коммуникациялар орталығы қызметкерлердің көңіл-күйі мен пікірлері арқылы кадрлық, коммуникациялық және әлеуметтік саясатының нақты бағасын анықтау мақсатында Компания мен оның еншілес ұйымдарында әлеуметтік тұрақтылық индексін зерттеуді жүргізеді.

2019 жылдың қорытындылары бойынша әлеуметтік тұрақтылық индексі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-та 71% болды, бұл 2018 жылғы рейтинг көрсеткішінен 6%-ға жоғары.

Осылайша, әлеуметтік тұрақтылық индексінің көрсеткіші есеп беріліп отырған кезеңде

КОМПАНИЯ ПЕРСОНАЛЫ

Қызметкерлер - Компания үшін ең құнды ресурс. Персоналдың еңбек етуі мен дамуы үшін қолайлы жағдайды қамтамасыз ету үшін Компания жүйелі әлеуметтік және кадрлық саясатты іске асырады.

2019 жылғы қыркүйек айында Директорлар кеңесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың 2019-2029 жылдарға арналған жаңа Кадрлық саясатын бекітті. Кадрлық саясат Компания мен оның еншілес ұйымдарында адами ресурстарды басқару функцияларын 2029 жылға дейін дамытудың негізгі тәсілдерін, принциптерін, талаптарын және бағыттарын белгілейтін негізге алынатын құжат болып табылады.

Кадрлық саясат тиімділіктің шешуші көрсеткіштерін күтілетін нәтижелерімен белгілейді. 2019 жылдың қорытындылары бойынша ҚШК-ні орындау 97% болды. Кадрлық саясат бастамалары келесі бағыттар бойынша анықталады:

- корпоративтік мәдениетті дамыту;
- көшбасшылықты дамыту;
- HR құзыреттерін дамыту бағыттары белгілейді.

2019 жылдың соңына қарай Компания қызметкерлерінің тізімдік саны 127 860 адам болды.

Есеп беріліп отырылған жылдың соңына қарай жынысы мен өңірлері бойынша бөлінген қызметкерлердің тізімдік саны

	Жалпы саны	Соның ішінде	
		әйелдер	ерлер
Бcерo	127 860	31 381	96 479
Нұр-Сұлтан қаласы	13 680	5 202	8 478
Алматы қаласы	7 103	2 127	4 976
Шымкент қаласы	2 666	691	1 975
Ақмола	8 291	1 600	6 691
Ақтөбе	11 882	2 510	9 372
Алматы	8 777	1 638	7 139
Атырау	6 218	3 051	3 167
Шығыс Қазақстан	8 591	1 898	6 693
Жамбыл	9 223	1 392	7 831
Батыс Қазақстан	1 687	413	1 274
Қарағанды	13 398	3 024	10 374
Қостанай	8 259	2 040	6 219
Қызылорда	7 023	1 211	5 812
Маңғыстау	6 107	1 401	4 706
Павлодар	9 052	2 450	6 602
Солтүстік Қазақстан	1 454	429	1 025
Түркістан	4 449	304	4 145

2018-2019 жылдар аралығындағы кезеңде санаттар бойынша бөлінген қызметкерлердің тізімдік саны

Қызметкерлердің жалпы санының ішінде өндірістік персонал 117 673 адамды, немесе 92%-ды,

әкімшілік-басқарушы персонал 10 187 адамды, немесе 8%-ды құрайды (2018 жылы тиісінше 93% және 7%).

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

Тұрақты экономикалық даму

ЕСЕП ТУРАЛЫ

Әлеуметтік жауапкершілік

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

Экологиялық жауапкершілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

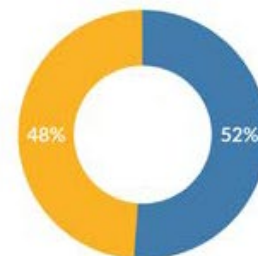
ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

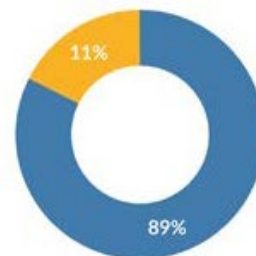

Компанияның орталық аппаратындағы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Магистральдық желі дирекциясы» филиалындағы және шешуші еншілес ұйымдардағы басшы персоналдың гендерлік тұрғыдағы құрылымы

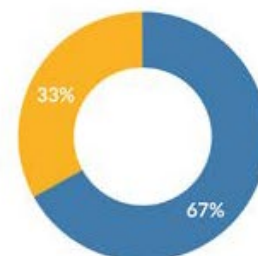
«ҚТЖ» ҰК» АҚ
орталық аппараты

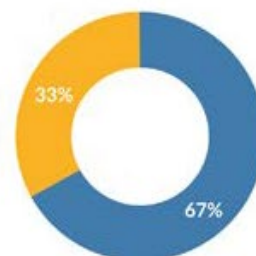
«ҚТЖ» ҰК» АҚ «Магистральдық желі
дирекциясы» филиалы

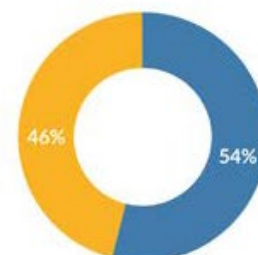
«Жолаушылар тасымалы» АҚ

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ

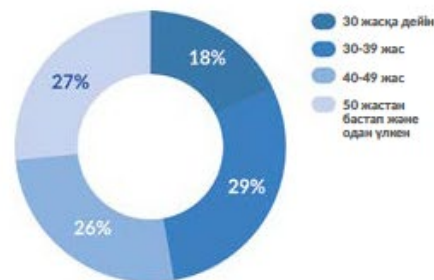
«Қазтеміртранс» АҚ

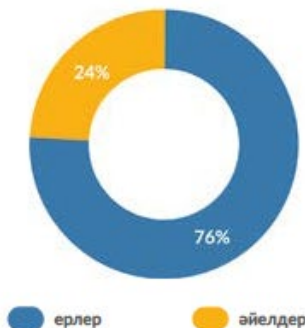
«KTZ Express» АҚ

Есеп беріліп отырған кезеңде жасы бойынша бөлінген
қызметкерлердің үлесі

Есеп беріліп отырған кезеңдегі гендерлік тұрғы
бөлінісіндегі қызметкерлер үлесі

30-39 жас, 40-49 жас, 50 жасдан үлкен жас топтары бөлінісіндегі қызметкерлер саны біркелкі және саны бойынша айырмашылығы шамалы.

Бұл ретте 30 жасқа дейінгі жас қызметкерлердің үлесі аз – персоналдың жалпы санының 18%-ы.

Персоналдың гендерлік тұрғыдағы құрылымы ерлердің үлесі негізгі – 76% және Компания қызметінің ерекшелігіне байланысты 2018 жылдан бері өзгермей келеді.

Әйелдер қызметкерлердің жалпы санының 24%-ын құрайды.

GRI 401-1

Компаниядан кеткен қызметкерлердің санаттарға бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әкімшілік- басқа- рушы персонал, адам	730	760	835	4,10	9,86
Өндірістік персонал, адам	8 713	9 183	11 045	5,39	20,27
ЖИЫНТЫҒЫ	9 443	9 943	11 880	5,29	19,48

Компаниядан кеткен қызметкерлердің жынысқа бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әйелдер, адам	2 269	1 822	2 389	-19,70	31,12
Ерлер, адам	7 174	8 121	9 491	13,20	16,87
ЖИЫНТЫҒЫ	9 443	9 943	11 880	5,29	19,48

Компаниядан кеткен қызметкерлердің жасы бойынша бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әйелдер, адам	2 269	1 822	2 389	-19,70	31,12
30 жасқа дейін	901	956	1 502	6,10	57,11
30-50 жас	853	762	706	-10,66	-7,34
50 жастан үлкен	515	104	181	-79,80	74,03
Ерлер, адам	7 174	8 121	9 491	13,20	16,87
30 жасқа дейін	1 603	2 179	2 133	35,93	-2,11
30-50 жас	4 666	4 610	5 995	-1,20	30,04
50 жастан үлкен	905	1 332	1 363	47,18	2,32
ЖИЫНТЫҒЫ	9 443	9 943	11 880	5,29	19,48

Компаниядан кеткен қызметкерлердің өңірлер бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер 2018/2017, %	Өзгерістер 2019/2018, %
Әйелдер, адам	2 269	1 822	2 389	-19,70	31,12
Қазақстан Республикасы	2 269	1 822	2 389	-19,70	31,12
Нұр-Сұлтан қаласы	570	445	625	-21,92	40,44
Алматы қаласы	270	238	311	-11,85	30,67
Шымкент қаласы	30	22	51	-26,66	131,81
Ақмола	128	128	98	0	-23,43
Ақтөбе	206	81	110	-60,67	35,80
Алматы	118	124	108	5,08	-12,90
Атырау	117	57	53	-51,28	-7,01
Шығыс Қазақстан	121	157	97	29,75	-38,21
Жамбыл	83	56	200	-93,27	257,14
Батыс Қазақстан	15	19	41	26,66	115,78
Қарағанды	131	151	211	15,26	39,73
Қостанай	134	92	127	-31,34	38,04
Қызылорда	129	16	20	-87,59	25
Маңғыстау	55	56	109	1,81	96,64
Павлодар	122	151	186	23,77	23,17
Солтүстік Қазақстан	17	12	21	-29,41	75
Түркістан	23	17	21	-26,08	23,52
Ерлер, адам	7 174	8 121	9 491	13,20	16,87
Қазақстан Республикасы	7 174	8 121	9 491	13,20	16,87
Нұр-Сұлтан қаласы	1 093	1 182	1 359	8,14	14,97
Алматы қаласы	784	434	615	-44,64	41,70
Шымкент қаласы	168	166	296	-1,19	78,31
Ақмола	401	751	676	87,28	-9,98
Ақтөбе облысы	567	742	634	30,87	-14,55
Алматы	345	423	726	22,60	71,63
Атырау	485	364	370	-24,94	1,64
Шығыс Қазақстан	513	691	803	34,69	16,20
Жамбыл	306	359	615	17,32	71,30
Батыс Қазақстан	134	137	170	2,23	24,08
Қарағанды	734	796	883	8,44	10,92
Қостанай	610	693	936	13,60	35,06
Қызылорда	170	144	151	-15,29	4,86
Маңғыстау	242	283	261	16,94	-7,77
Павлодар	450	773	754	71,77	-2,45
Солтүстік Қазақстан	75	73	97	-2,66	32,87
Түркістан	97	110	145	13,40	31,81

Есеп беріліп отырған жылдың қорытындылары бойынша кадрлардың тұрақтамауы 8,9% болды.

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Тұрақты экономикалық даму

Әлеуметтік жауапкершілік

Экологиялық жауапкершілік

Компанияға қабылданған қызметкерлердің жыныс бойынша бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әйелдер, адам	3 555	4 029	2 615	13,33	-35,09
Ерлер, адам	9 609	10 039	7 410	4,47	-26,18
ЖИЫНТЫҒЫ	13 164	14 068	10 025	6,86	-28,73

Компанияға қабылданған қызметкерлердің жасы бойынша бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әйелдер, адам	3 555	4 029	2 615	13,33	-35,09
30 жасқа дейін	1 130	1 327	1 122	17,43	-15,44
30-50 жас	1 949	2 039	1 272	4,61	-37,61
50 жастан үлкен	476	663	221	39,28	-66,66
Ерлер, адам	9609	10 039	7 410	4,47	-26,18
30 жасқа дейін	4 168	4 372	2 905	4,89	-33,55
30-50 жас	3 930	3 847	3 344	2,15	-13,07
50 жастан үлкен	1 511	1 820	1 161	20,45	-36,20
ЖИЫНТЫҒЫ	13 164	14 068	10 025	6,86	-28,73

Компанияға қабылданған қызметкерлердің өңір бойынша бөлінісіндегі саны

	2017	2018	2019	Өзгерістер 2018/2017, %	Өзгерістер 2019/2018, %
Әйелдер, адам	3 555	4 029	2 615	13,33	-35,09
Қазақстан Республикасы	3 550	4 028	2 613	13,46	-35,12
Нұр-Сұлтан қаласы	667	678	513	1,6	-24,33
Алматы қаласы	394	430	320	9,13	-25,58
Шымкент қаласы	68	60	33	-11,76	-11,76
Ақмола	268	349	159	30,22	-54,44
Ақтөбе	241	277	265	14,94	-4,33
Алматы	195	189	78	-3,07	-58,73
Атырау	149	180	105	20,80	-41,66
Шығыс Қазақстан	206	302	177	46,6	-41,39
Жамбыл	203	219	123	7,88	-43,83
Батыс Қазақстан	18	20	22	11,11	10
Қарағанды	498	508	290	2,0	-42,91
Қостанай	163	249	168	52,76	-32,53
Қызылорда	102	80	55	-21,56	-31,25
Маңғыстау	120	130	54	8,33	-58,46
Павлодар	203	280	189	37,93	-32,50
Солтүстік Қазақстан	35	67	48	-80	-28,35
Түркістан	20	10	14	-50	40
Ерлер, адам	9 609	10 039	7 410	4,47	-26,18
Қазақстан Республикасы	9 586	9 964	7 319	3,94	-26,54
Нұр-Сұлтан қаласы	1 434	1 835	1 174	27,96	-36,02
Алматы қаласы	896	969	716	8,14	-26,10
Шымкент қаласы	134	248	58	85,07	-76,61
Ақмола	767	598	471	-22,03	-21,23
Ақтөбе	495	533	532	7,7	-0,18
Алматы	520	515	380	-0,96	-26,21
Атырау	420	431	299	2,61	-30,62
Шығыс Қазақстан	591	609	639	3,04	4,92
Жамбыл	407	460	275	13,02	-40,21
Батыс Қазақстан	235	130	56	-44,68	-56,92
Қарағанды	789	896	749	13,56	-16,40
Қостанай	787	653	759	-17,02	16,23
Қызылорда	373	401	93	7,50	-76,80
Маңғыстау	345	418	214	-87,50	-48,80
Павлодар	889	945	679	6,29	-28,14
Солтүстік Қазақстан	105	111	58	5,71	-47,74
Түркістан	350	212	167	-39,42	-21,22
ЖИЫНТЫҒЫ	13 164	14 068	10 025	6,86	-28,73

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУТұрақты экономикалық даму

ЕСЕП ТУРАЛЫӘлеуметтік жауапкершілік

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТЭкологиялық жауапкершілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

GRI 102-8

Қызметкерлердің 2019 жылдың соңына қарағандағы жұмыспен қамтылу үлгісі бойынша бөлінісіндегі тізімдік саны

	Соның ішінде		
	Жалпы саны	ерлер	әйелдер
Қызметкерлердің тізімдік саны	127 860	96 479	31 381
жұмыспен толық қамтылу	127 292	96 433	30 859
жұмыспен ішінара қамтылу	568	46	522

GRI 102-8

Қызметкерлердің 2019 жылдың соңына қарағандағы жұмысқа алу туралы шарттар бойынша бөлінісіндегі тізімдік саны

	Соның ішінде		
	Жалпы саны	ерлер	әйелдер
Қызметкерлердің тізімдік саны	127 860	96 479	31 381
Белгіленбеген мерзімге арналған еңбек шарттары бойынша жұмыс істейтіндер	126 859	95 801	31 058
Уақытша (мерзімдік) еңбек шарттары бойынша жұмыс істейтіндер	1 001	678	323

GRI 102-8

Қызметкерлердің 2019 жылдың соңына қарағандағы штаттық және штаттан тыс қызметкерлер бөлінісіндегі тізімдік саны

	Соның ішінде		
	Жалпы саны	ерлер	әйелдер
Қызметкерлердің тізімдік саны	127 860	96 479	31 381
Штаттық қызметкерлер	127 860	96 479	31 381
Штаттан тыс қызметкерлер	0	0	0

GRI 401-3

2019 жылдың соңына қарағандағы баланы күту жөніндегі демалыстағы қызметкерлердің тізімдік саны

	Соның ішінде		
	Жалпы саны	ерлер	әйелдер
Баланы күту жөніндегі демалыстағы барлық қызметкерлер	4 121	57	4 064

2019 жылдың соңына қарағандағы баланы күту жөніндегі демалыстан қайтып келген қызметкерлердің тізімдік саны

	Соның ішінде		
	Жалпы саны	ерлер	әйелдер
Ана/әке болу жөніндегі демалыстан қайтып келген барлық қызметкерлер	374	23	351

2019 жылдың соңына қарағанда баланы күту жөніндегі демалыстағы қызметкерлер саны 4121 адам болды (2018 жылы - 4015 адам), бұл ретте үлкен бөлігі әйелдер үлесіне келеді – 98,7%. Аяғы ауыр болуына және бала тууына байланысты демалыстағы әйелдердің саны 4064 адам

болды (2018 жылы - 4011). 2019 жылдың соңына қарағанда баланы күту жөніндегі демалысы аяқталған соң жұмысқа қайтып келген қызметкерлер саны 374 адам болды (2018 жылы – 156 адам).

Персоналды бағалау

GRI 404-3

«Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2017 жылғы 14 желтоқсандағы шешімімен (№44/17 хаттамасы) «Самұрық-Қазына» АҚ тобының адами ресурстарды басқару жөніндегі корпоративтік стандарты (бұдан әрі - Корпоративтік стандарт).

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 3 қазандағы шешімімен «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының әкімшілік және басқарушы қызметкерлерінің қызметіне баға беру қағидаларына өзекті сипат берілді.

Бұл Қағидалар таланттар картасына сәйкес (9 клеткалы модель) персонал қызметіне ұдайы

кешенді баға беру процесін көздейді. Әкімшілік-басқарушы персонал қызметіне тоқсан сайын баға беруден жарты жылдыққа көшті.

Қызметкерлердің қызметіне баға беру 2019 жылдың қорытындылары бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппаратында, «Магистральдық желі дирекциясы», «Бизнесті трансформациялау орталығы», «Көп функциялы қызмет көрсету орталығы», «Теміржол көлігі персоналын бағалау және дамыту орталығы» филиалдарында және «Теміржолсу» АҚ-та жүргізілді.

2019 жылы қызметіне баға беруден компаниялар тобының 1161 қызметкері өтті.

ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

Компания өз қызметкерлеріне жеңілдіктердің кең спектрі кіретін әлеуметтік пакетті береді, кәсіби және тұлғалық дамуы үшін барлық жағдайды жасайды, жастар саясатына, салуатты өмір салтын

насихаттауға ерекше назар аударады, ауқымды қайырымдылық науқанын өткізеді. Зейнеткерлерге және қызметкерлердің отбасыларына айтарлықтай қолдау көрсетіледі.

МӘСЕЛЕН, ЕСЕП БЕРІЛІП ОТЫРҒАН
ЖЫЛЫ КОМПАНИЯ:

2019 жылы Компанияның әлеуметтік шығыстары 2018 жылғы деңгейден 11%-ға жоғары болып, 9,1 млрд теңгені құрады.

Ұжымдық шарт

GRI 102-41, 402-1

Еңбек құқықтарын қорғау, еңбекті тәуелсіздік қорғау, қызметкерлерді және олардың балаларын сауықтыру және демалдыру жөніндегі әлеуметтік кепілдіктер, сондай-ақ қызметкерлердің әлеуметтік жағдайын жақсарту жөніндегі қосымша нормалар Әлеуметтік-еңбек мәселелері жөніндегі салалық келісімде және 2018-2020 жылдарға арналған Ұжымдық шартта бар.

Ұжымдық шартқа сәйкес Компания әлеуметтік-еңбек қатынастары саласындағы

нормаларды сақтау, қызметкерлерге, жұмыс істемейтін зейнеткерлерге, мүгедектерге, сондай-ақ өндірісте жазатайым оқиғалардан және кәсіптік аурулардан зардап шеккендерге материалдық қолдау мен әлеуметтік кепілдіктер беру жөніндегі міндеттемелерді өзіне алды. Бұдан басқа, Компания қызметкерлері балаларының жазғы демалысы мен сауықтырылуын қоса алғанда, жастарға, қызметкерлердің отбасыларына әлеуметтік кепілдіктер беру жөніндегі бірқатар міндеттемелерді Компания өзіне алды.

GRI 402-1

Компанияның Ұжымдық шартында персоналдың жұмыс жағдайына әсер ететін Компания қызметіндегі айтарлықтай өзгерістер туралы қызметкерлерге және олардың өкілдеріне хабарламалар жіберу туралы міндеттемелер қарастырылған. Жұмыссыз тұрып қалу туралы қызметкерлерге хабарлау мерзімі – кем дегенде 15 күнтізбелік күн бұрын. Компания Компанияның құрылымдық бөлімшелерін қысқарту ниеті туралы тиісті кәсіподақ органдарына кем дегенде бір ай бұрын хабарлауға, бұл ретте кәсіподақ өкілдерін тиісті комиссиялардың немесе жұмыс топтарының құрамына енгізуге міндеттенеді. Сондай-ақ қызметкерлер штатын ұлғайтқан кезде соңғы 6 айда штаттың қысқаруы бойынша жұмыстан шығарылған қызметкерлерге қолда бар бос жұмыс орындары хабарламалар жіберу көзделген, бұл ҚР Еңбек кодексінде қарастырылмаған.

Материалдық ынталандыру

«ҚТЖ» ҰК» АҚ әлеуметтік тұрақтылықты сақтау және қызметкерлердің еңбегін және уәдесін жақсарту бойынша барлық қажетті шараларды қолданады.

Орташа айлық еңбекақы деңгейі

	2017	2018	2019	Өзгерістер, 2018/2017, %	Өзгерістер, 2019/2018, %
Әкімшілік персоналдың орташа айлық еңбекақысы, теңге	261 556	291 974	316 443	11,6	8,4
Өндірістік персоналдың орташа айлық еңбекақысы, теңге	147 105	164 143	175 411	11,6	6,8

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өңірлік филиалдары мен еншілес ұйымдарының салалық жарыс принципі бойынша рейтингтік бағалау қорытындылары бойынша ең жақсы нәтиже көрсеткен қызметкерлерін көтермелеу практикасы жалғасуда.

Мәселен, 2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ желілік филиалдары мен еншілес ұйымдарының қызметкерлеріне жалпы сомасы 1,51 млрд. теңге сыйлықақы төленді.

Бұдан басқа, «Магистральдық желі дирекциясы»

филиалы желілік филиалдарының поездар қозғалысы қауіпсіздігін бұзу оқиғаларына жол бермеген қызметкерлеріне 2019 жылы 7 млн. теңге сомасына сыйлықақы төленді. Поездар қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қызметкерлерді сапалы оқытқаны үшін өндірістік оқыту шеберлеріне жалпы сомасы 16 млн. теңге сыйлықақы төленді.

Сондай-ақ 2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қызметкерлеріне кәсіптік мереке – Кәсіптік мерекелері күніне және ҚР Тәуелсіздік күніне біржолғы сыйлықақылар төленді.

GRI 405-2

Есеп беріліп отырған кезеңдегі ерлер мен әйелдердің базалық жалақысының деңгейі

	Әкімшілік персонал ¹	Өндірістік персонал ²
Базалық жалақы деңгейі		
әйелдер, теңге	148 000	52 529
ерлер, теңге	148 000	52 529

Ескертпе. ¹ «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппаратының менеджері (13-грейд); ² «ҚТЖ»-Жүк тасымалы АҚ жалақышы (2-разряд).

GRI 202-1

Есеп беріліп отырған кезеңде белгіленген ең аз еңбекақы деңгейіне қызметкерлердің жанысы бойынша ең аз еңбекақы деңгейінің арақатынасы

Ең аз еңбекақы	
әйелдер, теңге ¹	45 474
ерлер, теңге ¹	45 474
еңбекақының ең аз мөлшері ²	42 500

Ескертпелер: ¹ «Әкімшілендірілген теміржол күзеті» АҚ ықаратын қараушының еңбекақы деңгейі; ² еңбекақының ең аз мөлшері «2019-2021 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2018 жылғы 30 қарашадан № 197-ІІ Заңға белгіленген.

Қызметкерлердің кәсіптік білім деңгейін арттыру

GRI 404-2

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметкерлерінің кәсіби және тұлғалық дамуы мен өсуі, корпоративтік және басқарушылық құзыреттерінің деңгейін тұрақты арттыру үшін барлық жағдайды жасайды. Компания персоналын дамыту жүйесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ оқыту орталықтары, отандық және шетелдік білім беру мекемелері негізінде өндірістік қажеттіліктерге және стратегиялық мақсаттарға сәйкес біліктілікті арттыру бағдарламаларын көздейді. Қызметкерлерді мемлекеттік және ағылшын тілдеріне оқып-үйрету жұмысы тұрақты негізде жүргізіледі.

2019 жылы барлығы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың және оның еншілес ұйымдарының 36 219 қызметкері оқытылды, соның ішінде:

- 16 333 қызметкер тысқары ұйымдарда біліктілігін арттырды;
- 11 қызметкер білім беру гранттарын (магистратура/ докторантура) алды;
- 677 қызметкерге мемлекеттік тіл оқып-үйретілді;
- 798 қызметкерге ағылшын тілі оқып-үйретілді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың «Теміржол кәлігі қызметкерлерінің оқу орталықтары» филиалының ел өңірлерінде орналасқан бес оқу орталығы 18 400 қызметкерді кәсіптік оқумен қамтамасыз етті, олардың ішінде:

- Павлодар оқу орталығы – 2 973 қызметкер;
- Қарағанды оқу орталығы – 4 156 қызметкер;
- Ақтөбе оқу орталығы – 3 592 қызметкер;
- Тараз оқу орталығы – 3 196 қызметкер;
- Нұр-Сұлтан қаласындағы оқу орталығы – 4 483 қызметкер.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы персоналын оқытуға арналған шығыстар 2019 жылы 1,7 млрд. теңгеден астам болды.

GRI 404-1

Есеп беріліп отырған кезеңде оқытылған қызметкерлер саны және жынысы бойынша қызметкерлерді оқытуға арналған шығыстар

	Соның ішінде	
	әйелдер	ерлер
Оқытылған қызметкерлер саны, адам	12 676	23 543
Оқытуға арналған шығыстар, мың теңге	993 798	724 642
Бір қызметкерге арналған оқыту сағаттарының орташа жылдық саны	18,05	38,54

Есеп беріліп отырған кезеңде оқытылған қызметкерлер саны және санаты бойынша қызметкерлерді оқытуға арналған шығыстар

	Соның ішінде			
	жоғары басшылық	орта басшылық	әкімшілік персонал	өндірістік персонал
Оқытылған қызметкерлер саны, адам	7	40	7 063	29 109
Оқытуға арналған шығыстар, мың теңге	2 750	6 360	548 395	1 160 935
Бір қызметкерге арналған оқыту сағаттарының орташа жылдық саны	2,2	2,0	19,83	35,54

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖӘНЕ ДЕМЕУШІЛІК ҚЫЗМЕТ

«Samruk-Kazyna Trust» корпоративтік қоры «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қайырымдылық көмек көрсету жөніндегі біртұтас саясатын іске асырады.

Мұнымен қатар Компания салауатты өмір салтын насихаттауға, жастар саясатын іске асыруға, халықтың қорғалмаған жіктеріне, аз қатамасыз етілген азаматтарға көмек көрсетуге және т.б. бағытталған келесі бағдарламаларды іске асырады.

Зейнеткерлерге көрсетілетін қамқорлық

Компанияда есепте 48 мыңнан астам зейнеткер тұр.

2013 жылы құрылған «ҚТЖ» ҰК» АҚ Теміржолшы зейнеткерлердің орталық кеңесі:

- ауру және жалғыз басты зейнекерлердің қал-жағдайын білу үшін үйіне және ауруханаға бару;
- атаулы дата - 70, 80, 90, 100-жылдығымен мерейтой иелерін құттықтау;
- кеңес беру, түсіндіру және практикалық көмек көрсету арқылы жұмыс істемейтін зейнеткерлерге әлеуметтік қолдау көрсетеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ жұмыс істемейтін зейнеткерлері-

не берілетін әлеуметтік пакеттің негізгі құрамдас бөліктері:

- жыл сайынғы ақысыз жол жүру;
- санаторлық-курорттық сауықтыру;
- тіс протездерін салуға төлем жасау;
- жерлеуге арналған материалдық көмек;
- (70, 80, 90, 100-жылдық) мерейтой иелеріне біржолғы материалдық көмек;
- әлеуметтік-тұрмыстық мәселелерді қарау жөніндегі комиссияның шешімі бойынша материалдық көмек;
- Кәлік қызметкерлері күніне, Жеңіс күніне арналған материалдық көмек.

Санаторлық-курорттық сауықтыруға және зейнеткерлерді материалдық қолдауға арналған шығыстар есеп беріліп отырған кезеңде 701 723 мың теңге болды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ саланың ең тәжірибелі ардагерлері қатарынан құрылған, теміржол саласының дәстүрлерін сақтаушы, ең алдымен Компанияда жұмыс істейтін жастар үшін үлгі болып табылатын кеңесу органы – Консультативтік кеңесі бар жалғыз ұлттық компания және, тұтас алғанда, сала болып табылатынын атап өткен абзал.

Мазмұны	
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН – 2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР	
2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	
БИЗНЕС МОДЕЛІ	
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ	
КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	
КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ ЭТИКА	
ТҰРАҚТЫ ДАМУ	Тұрақты экономикалық даму
ЕСЕП ТУРАЛЫ	Әлеуметтік жауапкершілік
БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ	Экологиялық жауапкершілік
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ	
ЕСЕПТЕП GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ	
ГЛОССАРИЙ	

Өскелең ұрпаққа көрсетілетін қамқорлық

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өскелең ұрпаққа көп назар аударады, өйткені теміржолшылардың балалары болашақта өз ата-анасының жолын қуып, теміржол саласының дамуына елеулі үлес қосуы мүмкін.

Компания балалар үшін өскелең ұрпақ арасында теміржол саласы қызметкерінің имиджін арттыруға бағытталған, соның ішінде қызметкерлердің балаларына арналған іс-шараларды жыл сайын ұйымдастырады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы қызметкерлерінің балалары мемлекеттік және салалық мерекелерге арналған корпоративтік іс-шараларға белсенді қатысады. Мәселен, 2019 жылы Компания ұйымдастырған түрлі іс-шараларға, конкурстарға 120 мың бала қатысты.

Жас қызметкерлерге көрсетілетін қамқорлық

Бүгінгі таңда «ҚТЖ» ҰК» АҚ-та жасы 35-ке толмаған 45 мыңнан астам жас қызметкерлер жұмыс істейді. Корпоративтік жастар саясатын жүйелі іске асыру Компанияның кадрлық әлеуетін дамытудың шешуші элементі болып табылады.

2016-2021 жылдарға арналған Жастар саясаты бағдарламасы жастардың кәсіптік дағдыларын жақсартуға, корпоративтік рухты көтеруге, жастарды тарту жүйесін дамытуға, оларды тиімді бейімдеу және Компанияда орнықтыруға, корпоративтік міндеттерді шешуге жастарды тартуға, жастардың халықаралық ынтымақтастығын дамытуға, жастарды рухани-адамгершілік, патриоттық тәрбиелеуге,

Арыста зардап шеккендерге көрсетілген көмек

2019 жылы Компания мен оның қызметкерлері жарылыстан зардап шеккен Арыс қаласының (Түркістан облысы) тұрғындарына қолдан келген көмегін көрсетті.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері жарылыстан зардап шеккен теміржолшыларға көмек көрсету үшін 180 млн. теңгеден астам қаражатты жинады.

Осы ақшаның 70 миллион теңгесі жарылыстан зардап шеккендерге көмек көрсету үшін Түркістан облысы әкімдігі жанындағы «Түркістан» әлеуметтік дамудың корпоративтік қорының есебіне аударылды.

Баспанасыз қалған 27 қызметкер қазақстандық са-

«ҚТЖ» ҰК» АҚ мектеп каникулдары кезінде балаларды дамыту мен сауықтыруға көп назар бөле отырып, бір мезетте балалардың өмірін жазатайым оқиғалардан сақтандыруды жүзеге асыра отырып, қызметкерлердің балаларына еліміздің балаларды сауықтыру орталықтарына жолдама беріп, балаларды демалатын жеріне және кері бағытта теміржол калігімен тасымалдауды қамтамасыз етеді.

Есеп беріліп отырған кезеңде Компания қызметкерлерінің 7 470 балалары сауықтыру орталықтарына барды. Бұл ретте қызметкерлердің балаларының жазғы демалысына арналған шығыстар 545 210 мың теңге болды.

соңдай-ақ жастар арасында салуатты өмір салты құндылықтарын және спортты ілгерілетуге бағытталған бағдарламалар кешенінен тұрады.

Жастар саясаты шеңберінде іске асырылатын негізгі бағдарламалар – «Сен болмасаң кім?» корпоративтік лагері, «Проект-менеджмент», «Жас үздік маман» конкурстары, «ҚТЖ 100 танымал жасы» бағдарламасы, КВН қозғалысы.

2019 жылы жастар саясатын іске асыру шеңберінде аталған бадарламаларға 10 000 қызметкер белсенді қатысты.

наторийлерге жіберілді. Теміржолшылардың балаларына сауықтыру лагерлеріне ақысыз жолдамалар берілді.

Соңдай-ақ салалық кәсіподақпен бірлесіп Арыстағы қызметкерлердің 50 баласына Нұр-Сұлтан қаласына экскурсиялық-сауықтыру туры ұйымдастырылды.

Бұдан басқа, шаруашылық тауарлары, төсек-орын жабдықтары, тағам өнімдері мен киім-кешек жиналып, Арысқа жіберілді.

Жас теміржолшылардың бастамасы бойынша «Балаларды мектепке жинайық» жобасы шеңберінде Арыстағы теміржолшылардың 700-ден астам баласы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тан көмек алды.

Салауатты өмір салтын насихаттау

Компания өз қызметкерлері мен олардың отбасы мүшелері, жұмыс істемейтін зейнеткерлер арасында салауатты өмір салтын қалыптастыруға көп көңіл беледі.

Өңірлерде бұқаралық және денешынықтыру-сауықтыру жұмысын ұйымдастыруды 41 спорт нұсқаушысы жүзеге асырады.

Жыл сайын Наурыз мерекесіне, Көлік қызметкерлері күніне, Конституция күніне, Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне арналған спорттық-бұқаралық іс-шаралар өткізіледі.

Сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппараты, филиалдары мен еншілес ұйымдары қызметкерлері арасында спорттың қысқы және жазғы түрлері бойынша республикалық жарыстар, спартакиада, «Әкем, анам және мен – спорттық отбасы» мерекесі өткізіледі.

Жыл сайын 15 000-нан астам адам қамтылатын 300-ге жуық спорттық-бұқаралық және денешынықтыру-сауықтыру іс-шаралары өткізіледі.

Теміржолшылар 2019 жылы 2 300-ден артық адам қамтылған 170 аудандық, облыстық және республикалық) жарысқа қатысты.

Бұдан басқа, «ҚТЖ» ҰК» АҚ әкімшілік ғимаратында спорт кешені (спорт залы және суда жүзу бассейні) жұмыс істейді, онда волейбол, баскетбол, мини-футбол мен жүзу бойынша секциялық сабақтар өткізіліп, қызметкерлер жұмыстан бос уақытта ауыр физикалық және ақыл жүктемелерінен соң белсенді демалады. Жыл сайын кешенге 34 000-нан астам адам келеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ құрамына 24 мемлекет кіретін Теміржолшы спортсмендердің халықаралық одағының (USIC) мүшесі болып табылады, USIC іс-шараларына, сондай-ақ Одақтың Конгресіне белсенді қатысады.

Алғашқы «ҚТЖ Марафоны»

2019 жылы Компанияда «Өзгерістер игілігіне! Алғашқыға қатыс!» ұранымен алғашқы «ҚТЖ марафоны» өтті.

Іс-шара салуатты өмір салтын насихаттауға, ішкі коммуникацияларды дамытуға және Компания имиджін арттыруға бағытталған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың корпоративтік мәдениетін жетілдіру жөніндегі үлкен стратегияның бөлігі болып табылады.

Марафонға «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының 320-дан астам қызметкері, соның ішінде өңірлерден, сала ардагерлері, сондай-ақ қызметкерлердің отбасы мүшелері қатысты.

Волонтерлік

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-та қызметкерлерде азаматтық позицияның қалыптастырылуына және білдірілуіне, өзін-өзі ұйымдастыруға, әлеуметтік жауапкершілік сезімінің және елде болып жатқан оқиғаларға қатыстылығын сезінудің қалыптасуына, қоғамда өзара көмек пен мейірімділікті дамытуға ықпал ететін корпоративтік волонтерлік қозғалыс белсенді дамуда.

Басым бөлігін жастар құрайтын волонтерлер өз жұмысын келесі бағыттарда жүргізеді:

- аз қамтамасыз етілген, көп балалы отбасыларға көмек көрсету;
- краудфандинг (аз қамтамасыз етілгендер қатарынан ауруы күрделі балаларды емдеуге және денсаулығын қалпына келтіруге қаражат жинау);

- жалғызбасты мосқал адамдарды қолдау;

- экологияны қорғау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру;

- мәдениет ұйымдарын қолдау;

- балалар үйлеріне және басқа ұйымдарға бару;

- мүмкіндігі шектеулі балалар мен ересектерге арналған іс-шараларды қолдау және ұйымдастыру және т.б. бойынша жүргізеді.

Волонтерлық қызметті ілгерілету «Жастар бастамалары марафоны» жобасымен жүзеге асырылуда. Әр өңірде осы жоба шеңберінде есеп беріліп отырған жылы халықтың әлеуметтік осал жіктеріне бағытталған 30-дан артық акция іске асырылды.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІП ҚАУІПСІЗДІГІ

Компания қызметкерлері оның басты құндылығы болып табылады. Сондықтан қызметкерлер еңбегінің қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету және олардың денсаулығын сақтау аса маңызды міндет болып табылады.

Денсаулықты сақтау және медициналық қамтамасыз ету

GRI 403-2

Қызметкерлердің денсаулығы мен медициналық қамтамасыз ету «ҚТЖ» ҰК» АҚ жүргізіп отырған әлеуметтік саясаттың маңызды басымдылықтарының бірі болып табылады.

2019 жылы 1 758 млн. теңге сомасына «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының 55 688 қызметкерін ерікті медициналық сақтандыру шарттары жасалды.

83 979 адам мерзімдік медициналық қарап тексеруден өтті. 9 000-нан астам қызметкерді ауысым алдындағы (сапар алдындағы) және ауысымнан кейін (сапардан кейін) медициналық қарап тексеру өткізілді.

Теміржолшылардың жұмыс жағдайлары бірқатар қолайсыз факторлармен, солардың ішінде елеулі физикалық, психо-эмоциялық жүктемелермен, жұмыстың жүріп-тұру сипатымен, сондай-ақ таза ауада ұзақ болумен байланысты.

Жұмыстың мұндай жағдайлары тыныс, жүрек-қан тамыры, ас қорыту жүйелерінің, тірек-қозғалыс аппаратының бірқатар аурулары дамуының кәсіптік интоксикациялар тәуекелінің бас факторы болып табылады. Есеп беріліп отырған жылы жүргізілген медициналық қарап тексеру қорытындылары бойынша 67 қызметкер уақытша және тұрақты кәсіптік жарамсыз деп танылды.

Сәкен Сейфуллин атындағы санаторий қызметінің бейіні – бұл жүрек-қан тамырлары жүйесі мен тірек-қозғалыс аппараты, сондай-ақ тыныс органдары (туберкулезді қоспағанда) аурулары.

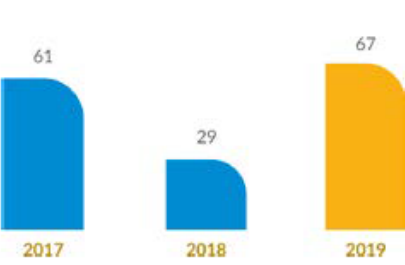
Санаторийдің тәжірибелі және білікті медициналық персоналы келесі емдеу түрлерін жүргізеді:

- балшықпен емдеу (балшық аппликациялары мен гальван-балшық, жергілікті емдік көлдің балшығы);
- ванналар (қылқан жапырақты, тұзды, Залманов ванналары және т. с. с.);
- емдік сауналар;
- емдік душтар;
- барокамера;
- гидроклоноотерапия;
- инфракызыл магнитолазермен емдеу;
- аппараттық физиотерапевтік емдеу (ДМВ, СМТ) дарсонваль, электрофорез, магнитпен емдеу, УТЗ, УВЧ, электр ұйқы, ИКВ;
- массаж бөлімшесі;
- емдік дене шынықтыру бөлімшесі;
- фитоэмдеу;
- ультратыбыстық диагностика;
- галокамера – тұз шахтасы бөлмесі.

Есеп берілетін кезеңнің соңына қарағанда өңірлері, жасы мен жынысы бөлінісінде тұрақты және уақытша кәсіптік жарамсыз деп танылған қызметкерлер саны

	Жалпы саны	соның ішінде:					
		жынысы бойынша		жасы бойынша			
		әйелдер	ерлер	35 жасқа дейін	36-45 жас	46-50 жас	50 жас және жоғары
Қазақстан Республикасы	67	4	63	3	10	14	40
Нұр-Сұлтан қаласы	0						
Алматы қаласы	8		8			4	4
Шымкент қаласы	5	1	4		1	2	2
Ақмола	0						
Ақтөбе	15		15	1	4	3	7
Алматы	10		10				10
Атырау	2		2			2	
Шығыс Қазақстан	1		1				1
Жамбыл	9		9	1	1	1	6
Батыс Қазақстан	2		2				2
Қарағанды	0						
Қостанай	10	3	7	1	3	2	4
Қызылорда	2		2				2
Маңғыстау	0						
Павлодар	0						
Солтүстік Қазақстан	1		1		1		
Түркістан	2		2				2

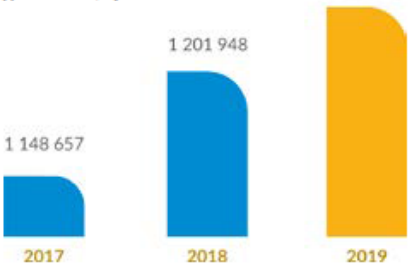
2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде тұрақты немесе уақытша кәсіптік жарамсыз деп танылған қызметкерлер санының динамикасы

Сырқаттануына байланысты еңбекке жарамсыздық күндерінің саны 1 236 188-ді құрды, оның ішінде әйелдердің үлесіне 849 914 күн, немесе 68,75%-ы келсе, ерлердің сырқаттануына байланысты еңбекке жарамсыздық күндерінің саны 386 274, немесе 31,23% болды.

Санаторлық-курорттық көмекті ұйымдастыру аурулар профилактикасын және қалпына келтіріп емдеуді нысаналы әрі тиімді жүзеге асыруға мүм-

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде қызметкерлердің сырқаттануына байланысты еңбекке жарамсыздық күндері санының динамикасы, күн

кіндік беретін Компанияның әлеуметтік саясатының маңызды бөлігі болып табылады.

2019 жылы компаниялар тобы бойынша жеңілдікпен санаторлық-курорттық емді 10 000-нан астам (қызметкерлердің жалпы санының 5%-дан артығы) қызметкерлер мен зейнеткерлер, соның ішінде 4 000-нан астамы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ қарамағындағы Сәкен Сейфуллин атындағы санаторий-профилакторийде алды.

Өндірістік жарақаттанушылық

GRI 403-2, 403-3

Теміржол объектілерінде жұмыс істейтін адамдардың қауіпсіздігін арттыру және жарақаттанушылықты азайту Компания алдында тұрған басым міндеттердің бірі болып табылады.

Өндіріс қауіпсіздігі жөніндегі форум

2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың алғашқы Өндіріс қауіпсіздігі жөніндегі форумы өткізілді. Форум кезінде «Қауіпсіздік мінез-құлығы диалогтары», «Қауіпті тоқтат!», «Зардаптары жоқ оқиғалар» бағдарламаларының тұсауы кесілді. «Өмірге қауіп төнген жағдайда өндірісті тоқтат» принципінің енгізілуі маңызды оқиға болды, соған сәйкес Компанияның әр қызметкері жұмыс орнында өзі және өз әріптестері үшін ықтимал қауіпті байқаса, жұмыс-ты тоқтатуға құқылы.

Есеп беріліп отырған кезеңнің соңына қарағанда жынысы, өңірлері, жарақаттанушылық деңгейі (еңбекке жарам-дылығынан уақытша айрылу, ауыр, өліммен аяқталған) бойынша бөлінген өңірлері, жасы және жынысы бойынша бөлінісіндегі өндірістік жарақаттанушылық деңгейі

	Жалпы саны	Соның ішінде					
		жынысы бойынша		жасы бойынша			
		әйел	ер	35 жасқа дейін	36-45 жас	46-50 жас	50 жастан жоғары
Жарақаттанушылық деңгейі: еңбекке жарамдылықтан уақытша айрылу							
Қазақстан Республикасы	29	5	24	8	5	9	7
Нұр-Сұлтан қаласы	3	1	2	1		2	
Алматы қаласы	1	1				1	
Шымкент қаласы	0						
Ақмола	0						
Ақтөбе	0						
Алматы	1		1	1			
Атырау	0						
Шығыс Қазақстан	4		4		1	2	1
Жамбыл	4		4	2			2
Батыс Қазақстан	0						
Қарағанды	5	1	4	1	2	1	1
Қостанай	4		4	2	1		1
Қызылорда	0						
Маңғыстау	3		3	1	1	1	
Павлодар	4	2	2			2	2
Солтүстік Қазақстан	0						
Түркістан	0						

	Жалпы саны	соның ішінде:					
		жынысы бойынша		жасы бойынша			
		әйел	ер	35 жасқа дейін	36-45 жас	46-50 жас	50 жастан жоғары
Жарақаттанушылық деңгейі: ауыр							
Қазақстан Республикасы	6	0	6	2	0	1	3
Нұр-Сұлтан қаласы	1		1			1	
Алматы қаласы	1		1	1			
Шымкент қаласы	0						
Ақмола	1		1				1
Ақтөбе	0						
Алматы	0						
Атырау	0						
Шығыс Қазақстан	0						
Жамбыл	1		1	1			
Батыс Қазақстан	0						
Қарағанды	1		1				1
Қостанай	0						
Қызылорда	1		1				1
Маңғыстау	0						
Павлодар	0						
Солтүстік Қазақстан	0						
Түркістан	0						
Жарақаттанушылық деңгейі: өліммен аяқталған							
Қазақстан Республикасы	4	0	4	1	1	2	0
Нұр-Сұлтан қаласы	0						
Алматы қаласы	0						
Шымкент қаласы	0						
Ақмола	0						
Ақтөбе	1		1		1		
Алматы	1		1			1	
Атырау	0						
Шығыс Қазақстан	1		1			1	
Жамбыл	0						
Батыс Қазақстан	0						
Қарағанды	0						
Қостанай	1		1	1			
Қызылорда	0						
Маңғыстау	0						
Павлодар	0						
Солтүстік Қазақстан	0						
Түркістан	0						

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Тұрақты экономикалық даму

Әлеуметтік жауапкершілік

Экологиялық жауапкершілік

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңдегі жарақаттанушылық динамикасы

Есеп беріліп отырған жылы Компания өндірістік жарақаттанушылықты азайтуға бағытталған шараларды қолданды, олардың қатарында:

- 97 кәсіпорында еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жағдайын кешенді тексеру жүргізілді;
- Компанияның жарақаттанушылықты болдырмау жөніндегі «VIZION ZERO» тұжырымдамасына қосылуы;
- денсаулық жағдайы мәселелері бойынша уәкілетті орган өкілдерінің қатысуымен Дөңгелек үстел, «Біздің қауіпсіздігіміз – біздің өміріміз» тақырыбына 2 өңірлік бас инженерлер форумы (Атырау, Ақтау қалалары), Компанияның Өндіріс қауіпсіздігі жөніндегі форумы өткізілді;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мамандары арасында еңбек қауіпсіздігі және еңбекті

қорғау жөніндегі олимпиада (Нұр-Сұлтан қаласы) өткізілді;

- проблемсенді құралдар (қауіпсіздік жөніндегі чек парақтар, шұғыл басылымдар, бюллетеньдер, постерлер, жадынамалар, қысқа жиналыстар) әзірленді;
- «Өмір қымбат» қысқаметрлі фильмі шығарылды;
- «Қауіпсіздік мінез-құлқы диалогы» бағдарламасы бойынша Компанияның 18 топ-менеджері (Нұр-Сұлтан қаласы) оқытылды;
- «Қауіпсіздік мінез-құлқы диалогы» бағдарламасы бойынша Компанияның 313 топ-менеджері, өзгеріс көшбасшылары мен ішкі жаттықтырушылары (Нұр-Сұлтан қаласы, Қарағанды, Ақтау, Тараз, Ақтөбе қалалары) оқытылды.

4.3.

Экологиялық жауапкершілік

Теміржол кәсіпорнінің дүниежүзіндегі ең экологиялық таза кәсіпорні екендігіне қарамастан Компания экология мен қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту жауапкершілігін өзінен алып тастамайды.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

GRI 307-1

2019 жылы «SGS» Kazakhstan LTD компаниясының аудиторлары жүргізген «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың инспекциялық аудитінің нәтижелері Компанияның экологиялық менеджмент жүйесінің ISO 14001:2015 «Экологиялық менеджмент жүйелері» халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігін растады.

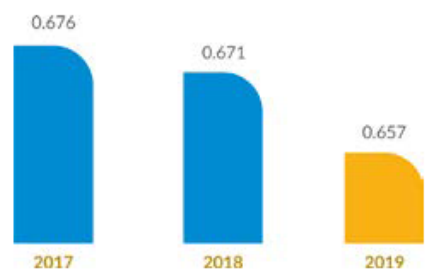

ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР

GRI 305-1, 306-2, 307-1

Есеп беріліп отырған жылы экологиялық әсер ету деңгейі 2018 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда азайып 0,657 құрады (2018 жылы – 0,671).

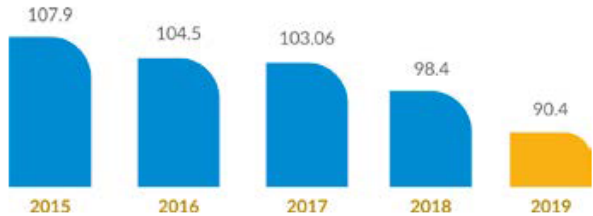
2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде экологиялық әсер ету деңгейі өзгерісінің динамикасы

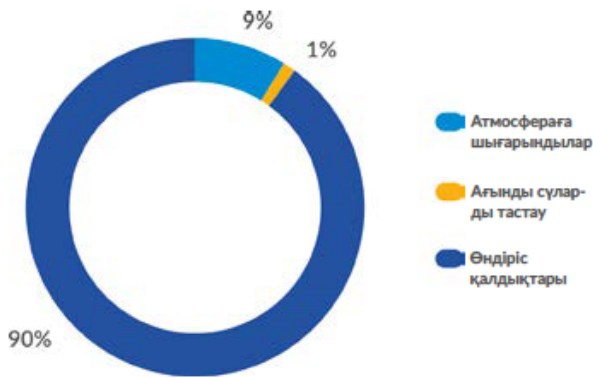
2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде стационарлық қондырғылардан атмосфераға парник газдарын шығару динамикасы, мың тонна

2015 және 2019 жылдар
аралығындағы кезеңде қоршаған
ортаға шығарылатын эмиссиялар
динамикасы, мың тонна

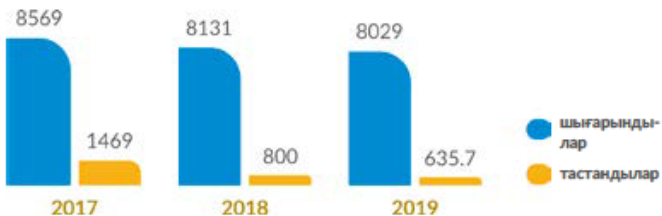
Ластағыш заттар
эмиссиясының үлесі, %

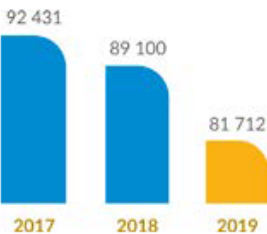
ЭМИССИЯНЫ АЗАЙТУ БОЙЫНША ОРЫНДАЛЫП
ЖАТҚАН ІС-ШАРАЛАР:

- ластаушы заттарды шығаруы төмендетілген «ЭВОЛЮШН» сериясының тепловоздарын енгізу. Бұл тепловоздардың ескі модельдерімен салыстырғанда атмосфералық ауаға шығарындыларды 2,2 еседен артық азайтуға мүмкіндік береді;
- тұйық үлгідегі әжетханалармен жабдықталған жаңа жолаушы вагондарын сатып алу. Бұл теміржол тінінің фекалдық микрофлорамен бактериалдық ластануын болдырмауға мүмкіндік береді;
- қазандықтарды қатты отыннан газ тәріздісіне ауыстыру, өндірістік ғимараттардың жылу беру жүйесін қалалық орталық жылумен жабдықтау жүйесіне қосу. Бұл атмосфералық ауаның стационарлық қайнар-көздерден ластануын азайтуға мүмкіндік береді.

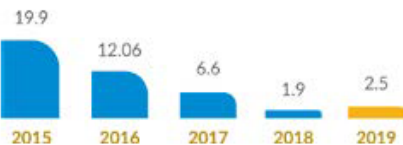
2017 және 2019 жылдар
аралығындағы кезеңде
ластағыш заттар
шығарындыларының,
тастандыларының
көлемі, тонна

2017 және 2019 жылдар аралығын-
дағы кезеңдегі қалдықтар көлемі,
тонна

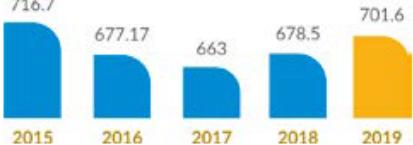
2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде
экологиялық бұзушылықтар үшін экономикалық
айыппұлдық санкциялар динамикасы, млн. теңге

2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңдегі
экологиялық төлемдер динамикасы, млн. теңге

2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңдегі
табиғатты қорғау қызметіне арналған шығындар
динамикасы, млн. теңге

Табиғатты қорғау қызметіне жыл сайын 700 млн. теңге шамасындағы қаражат бөлініп игеріледі.
Табиғатты қорғау іс-шараларына арналған шығындар құрылымы төмендегідей:

78,25%

мамандандырылған тысқары ұйымдармен өндіріс және тұтыну қалдықтарын шығару мен кәдеге жаратуға арналған шарттарды жасасуға

7,04%

нормативтік рұқсаттамалық құжаттаманы әзірлеуге

0,94%

экологиялық сақтандыруға

12,2%

мамандандырылған тысқары ұйымдармен қоршаған ортаны (топырақты, суды, атмосфераны) ластау деңгейін бақылаулық өлшеуді жүргізуге арналған шарттарды жасасуға

1,25%

қоршаған ортаны қорғау үшін жауапты адамдарды оқытуға

0,45%

аумақты кәсіпкерлерге және абаттандыруға

Мазмұны

КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН –
2019 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
КӨРСЕТКІШТЕР

2019 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
ОҚИҒАЛАРЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ
ҮНДЕУІ

БИЗНЕС МОДЕЛІ

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
ЖӘНЕ ЭТИКА

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

Тұрақты экономикалық даму

ЕСЕП ТУРАЛЫ

Әлеуметтік жауапкершілік

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН
АҚПАРАТ

Экологиялық жауапкершілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ

ЕСЕПТЕГІ GRI
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ МӘНІН
АШУ КӨРСЕТКІШІ

ГЛОССАРИЙ

Есеп беріліп отырған жылы экологиялық қауіпсіздік
бойынша 161 қызметкер оқытылды.

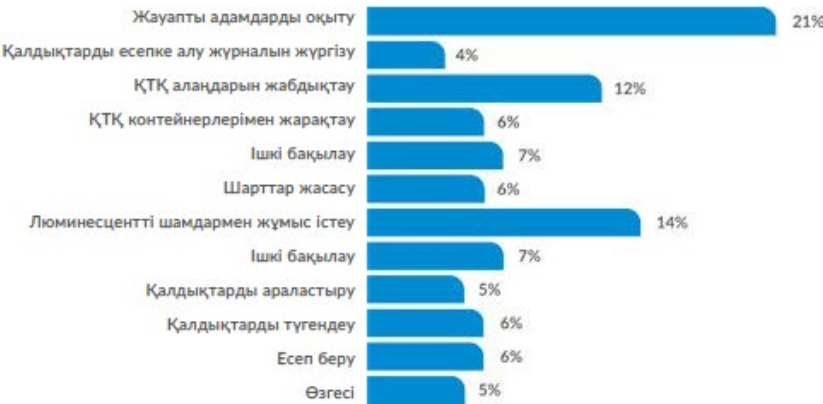
2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңдегі
экологиялық қауіпсіздік бойынша оқытылған
қызметкерлер саны, адам

Ішкі бақылауды жүргізу барысында қоршаған ор-
таны қорғау саласындағы стандарттар мен норма-
ларды Компанияның айқындалған және жойылған
бұзушылықтарының саны

Ішкі бақылауды жүргізу барысында айқындалған Компанияның талаптарды бұзушылықтарының құрылымы, %

Негізгі бұзушылықтар

Теміржол бойындағы
мал басу

Теміржол бойында қараусыз жайылып жүрген мал теміржол көлігінің қалыпты жұмысын бұзудың себебі болып табылады. Үй малын теміржол тіні жанында бағу теміржол көлігінің малды басып кету тәуекелін арттырады, бұл мал өліміне алып келеді. 2017 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ локомотивтері доңғалағының астына барлығы 7 мал түсті.

РЕСУРСТАРДЫ
ТҰТЫНУ

GRI 303-1

Су тұтыну

Компанияның 2017 және 2019 жылдар аралығындағы
кезеңде су тұтыну динамикасы, мың м³

Ескертіле. Компания периметріне «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Шаруашылық басқармасы» филиалының, «KTZ Express» АҚ және «Теміржолсу» АҚ орталық аппаратының су тұтыну жағдайындағы деректер кірді.

ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ
МЕНЕДЖМЕНТ
ЖҮЙЕСІ

2019 жылы «SGS» Kazakhstan LTD» компаниясының аудиторлары жүргізген «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың инспекциялық аудитінің нәтижелері Компанияның экологиялық менеджмент жүйесінің ISO 50001:2011 «Энергетикалық менеджмент жүйелері» халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігін растады.

Энергия тиімділігі

GRI 302-1, 302-2, 302-3, 302-4

«ҚТЖ» ҰК» АҚ энергияны елеулі тұтынушы болып табылады. Осыған байланысты Компания Басқармасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың 2020 жылға дейінгі Энергияны үнемдеу бағдарламасын бекітіп, онда 2013 және 2020 жылдар аралығын- дағы кезеңде 152 млрд. теңгеге жуық сомаға 1,942 млн. шартты отын тоннасын (бұдан әрі – ш.о.т.) үнемдеу міндетін қойды. 2019 жылдың соңына қарағанда отын-энергети-

калық ресурстарды (ОЭР) жұмсау жалпы «ҚТЖ» ҰК» АҚ бойынша 164,4 млрд-қа жуық теңге сомасына 1 260,3 мың ш.о.т., соның ішінде:

- пойыздар тартымы 1 157 мың ш.о.т., немесе 91,8%;
- тартымдық емес қажеттіліктер 103,3 мың ш.о.т., немесе 8,2% болды.

Поездар тартымына Компания тұтынатын электр энергиясының 31,5%-ы және дизельді отынның 68,5%-ы жұмсалды, немесе шартты түрде есептегенде қосынды түрінде ОЭР барлық түрлерін қолданудың 91,8%-ын құрады.

Пайдаланушылық өндірістік (тартымдық емес) қажеттіліктерге 2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде ОЭР тұтыну

Көрсеткіш	2015	2016	2017	2018	2019	Өзгеру, 2019/2018, %
Электр энергиясы, мың кВт/сағ	355 708,4	308 603,8	325 668,26	321 256,56	332 086,67	3,37
Көмір, тонна	43 630,24	38 961,89	31 035,2	33 398,97	31 410,16	-5,95
Табиғи газ, мың м³	2 362,33	2 282,12	1 890,86	1 872,59	1 869,06	-0,18
Бензин, тонна	9 144,1	8 254,37	7 529,52	7 362,14	7 104,3	-3,5
Дизельдік отын, тонна	25 676,45	26 227,90	23 890,75	22 522,52	20 695,08	-8,11
Пеш отыны, тонна	344,20	187,20	0	0	0	
ОЭР шығысы, ш.о.т.	125 166,1	115 612,5	107 558,1	106 241,6	103 289,5	-2,77
ОЭР құны, млн. теңге (ҚҚС-пен)	11 446,108	10 727,66	12 481,02	13 576,87	13 305,192	-2
ОЭР құны, мың тг/ш.о.т.	91,44	92,79	116,04	127,79	128,81	0,79

2015 және 2018 жылдар аралығындағы кезеңде энергия ресурстарына арналған шығыстар ақша түрінде алғанда өскен, бұл ретте зат түрінде шығыс азайған. Бұл энергия ресурстары бағасының

жыл сайын өсуімен түсіндіріледі. 2018 жылы мұнай өнімдері бағасының өсуі себепті 2019 жылы ақша түрінде алғанда энергия ресурстары шығысының азаюы байқалуда.

2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде тартымдық қажеттіліктерге (жылу тартымы мен электр тартымы) арналған ОЭР тұтыну

Көрсеткіш	2015	2016	2017	2018	2019	Өзгеріс, 2019/2018, %
Жұмыс көлемі, млрд. т.км.бр.	367,9	363,65	395,695	421,978	423,779	0,43
Поездар тартымына арналған ОЭР шығысы, мың ш.о.т.	1 126,83	1 109,07	1 130,65	1 186,62	1 157,02	-2,49
Энергия сыйымдылығы, ш.о.кг/10 мың т.км.бр	30,63	30,50	28,57	28,12	27,30	-2,92

2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Энергияны сақтау бағдарламасын іске асыру тиімділігі

Энергоресурс түрі	Көрсеткіш	2015	2016	2017	2018	2019	Өзгеріс, 2019/2018, %
Электр энергиясы	Электр энергиясын үнемдеу, мың кВт	19 976,35	33 950,40	138 641,0	53 809	22 698	-57,8
	Электр энергиясына арналған шығындарды үнемдеу, млн. теңге	277,74	435,47	2 062,02	949,4	336,3	-64,6
Дизельдік отын	Дизельдік отынды үнемдеу, тонна	88 427,0	148 082,34	175 239,0	168 813	169 592	0,46
	Дизельдік отынға арналған шығындарды үнемдеу, млн. теңге	12 027,08	17 492,52	31 084,7	36 073,7	38 844,8	7,68
Бензин	Бензинді үнемдеу, тонна	38	12,80	69	0,0	0,0	
	Бензинге арналған шығындарды үнемдеу, млн. теңге	4,23	1,54	8,94	0,0	0,0	
Барлығы, млн. теңге		12 309,05	17 929,54	33 155,66	37 023,1	39 181,1	5,38

2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде жұмыс бірлігіне ОЭР және шығынының тиімділігі, ш.о.кг/10 мың т.км брутто

Көрсеткіш	2015	2016	2017	2018	2019
Жұмыс бірлігіне ОЭР жеке шығынының тиімділігі, ш.о.кг/10 мың т.км брутто	34,04	33,67	31,29	30,64	29,70

«Энергияны сақтау және энергия тиімділігін арттыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын орындау шеңберінде, сондай-ақ энергетикалық мемлекеттік тізілім субъектісі бола тұрып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ кем дегенде әр бес жылда 1 рет міндетті энергоаудиттен өтеді, оның нәтижесінде энергияны сақтау және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі және отын-энергетикалық ресурстарға арналған жыл сайынғы шығыстарды төмендетуге мүмкіндік беретін іс-шаралар әзірленеді.

2019 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ объектілерінде «Energy Partner» ЖШС компаниясы энергоаудит жүргізіп, нәтижесінде энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 517 іс-шараны орындау жөніндегі ұсынымдары бар қорытынды алынды. Энергияны сақтаудың ықтимал әлеуеті 6 377,86 ш.о.т., немесе базалық 2018 жылғы ОЭР жалпы тұтынудың 5,2%-ы болады. Іс-шаралар орындалған жағдайда жылдық үнемдеу ақшалай алғанда 852 858,79 мың теңгені құрайды.

Есеп туралы

GRI 102-50, 102-51, 102-52, 102-54

Біздің Компания өз қызметінің нәтижесі туралы уақтылы әрі толыққанды ақпаратты ашық беруге ұмтылады.

2007 жылдан бері «ҚТЖ» ҰК» АҚ жеке жылдық есепті және 2010 жылдан беру тұрақты даму саласындағы есепті жариялауда. 2016 жылдан бері тұрақты даму саласындағы есеп GRI (Global Reporting Initiative) стандарттарына сәйкес қалыптастырылуда.

Үстіміздегі жылы Компания ақпаратты ашу саласындағы соңғы үрдістерді ұстана отырып, біріктірілген есепті дайындады олар бір құжатта Компанияның өз нәтижелерін қаржылық, әлеуметтік тұрғыдан, сондай-ақ Компания қызметінің қоршаған ортаға ықпалын бағалау тұрғысынан бағалауға тұтас көзқарасты бір құжатта көрсетуге мүмкіндік береді.

Есепке 2019 жылғы 1 қаңтар мен 2019 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғандағы аралығы кезеңіндегі көрсеткіштер, сондай-ақ көрсеткіштердің өзгеру динамикасын көрсету мақсатында өткен кезеңдердің көрсеткіштері мен болжалды мәндері кіреді.

Деректерді салыстыру мүмкіндігін және кейбір көрсеткіштердің салыстыруға келуін қамтамасыз ету үшін ақпарат өткен есеп берілетін кезеңдердің және таяу жылдарға арналған жоспарлардың динамикасын ескеріп берілуде. Тұрақты даму туралы барлық есептер Компанияның веб-сайтында бар: <https://www.railways.kz/articles/sustainable-development/sustainability-report>.

Есепті дайындаған кезде Компания GRI стандарттарында ұсынылған есептің мазмұнын белгілеу принциптерін басшылыққа алды.

Осының алдындағы тұрақты даму саласындағы
2018 жылғы есеп 2019 жылдың мамыр айында жарияланған болатын.

Есеп мазмұны мен тақырыптар шегін белгілеу принциптері

GRI 102-42, 102-43, 102-45, 102-46, 102-47

Мүдделі тараптармен әрекеттесу

Мемлекеттің, бизнес пен халықтың қажеттіліктерін жақсы түсіну, тиімді кері байланыс және мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау үшін Компания барлық стейкхолдерлармен жүргізілетін диалогты айқындық және ақпараттық ашықтық принциптерімен жасауға ұмтылады.

Мүдделі тараптармен әрекеттесу жүйесі тұрақты

даму мақсаттарына қолжеткізуге және барлық мүдделі тараптардың мүдделерін үйлесімді етуге шоғырланады.

Компания өзінің әлеуметтік жауапкершілігін мүдделі тараптар үшін сенімді серіктес болуда көреді және мүдделі тараптарды анықтау мен іріктеудің келесі принциптерін басшылыққа алады:

ТӘУЕЛДІЛІК

Компания қызметіне айтарлықтай дәрежеде тәуелді мүдделі тараптар

СТРАТЕГИЯЛЫҚ СЕРІКТЕСТЕР

Компанияның стратегиялық перспективаларын ескере отырып, олармен ынталықтасу маңызды болатын мүдделі тараптар

ҚАУЫРТТЫҚ

оларға қатысты анағұрлым белсенді жауап беру талап етілетін мүдделі тараптар

ӘСЕР ЕТЕ АЛУШЫЛЫҚ

Компания қызметі мен нәтижелілігіне жоғары дәрежеде әсер ете алатын мүдделі тараптар.

Есептің елеулілігі және толықтығы

Осы есепті жасай отырып, Компания экономикалық, әлеуметтік және экологиялық жауапкершілік мәселелерін егжей-тегжейлі ашады. Осы есепті дайындаған кезде Компания есептің мазмұнын белгілеудің GRI ұсынған принциптерін басшылыққа алды.

Мүдделі тараптар тәуелсіздік критерийін, топтың мүдделерін және әсер ету дәрежесін ескеріп белгіленді. Осы есеп мүдделі тараптардың айқындалған үміттеріне сәйкес қалыптастырылған ақпаратты ашады.

Есептілік шектері

Осы есеп Компанияның барлық еншілес және тәуелді ұйымдарын қамтиды. Есепке Компанияның барлық еншілес және тәуелді ұйымдары бойынша қаржылық және қаржылық емес деректер кірді.

Есеп мазмұны мен тақырыптар шегін белгілеу принциптері
Маңызды тақырыптар және оларды белгілеу тәртібі
Стандарттар мен басшылық
Сыртқы растау

Маңызды тақырыптар және оларды белгілеу тәртібі

GRI 102-40, 102-43, 102-47, 102-49, 103-1

Есепті қалыптастыру мақсатында Компания аспектілердің маңыздылығын анықтау тұрғысында онлайн сауалнама арқылы мүдделі тараптардан жауап алды.

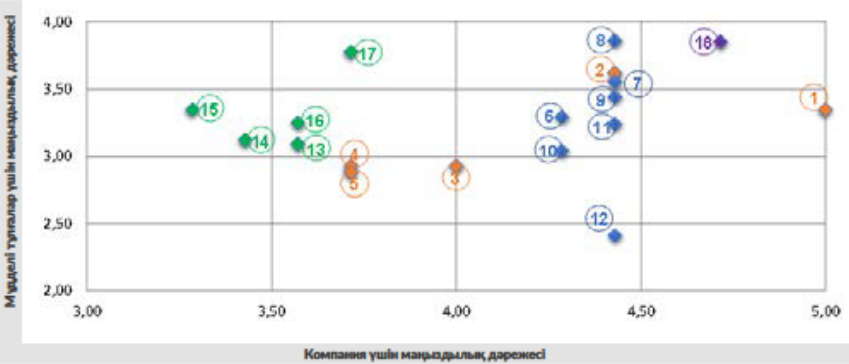
Жауап алу GRI Standards тақырыптар жүктемесін және өткен есеп берілген кезеңдердің маңызды деп белгіленген тақырыптарын негізге алып жүргізілді.

Компанияның ерекшелігін ескере отырып, мүдделі тараптардың онлайн жауаптан өтуінің қолайлы болуы үшін сауалнама 4 тілде: қазақ, орыс, ағылшын және қытай тілдерінде әзірленді.

Жауап алу тұрақты даму аспектілерін бағалау тұрғысында ішкі және сыртқы мүдделі тараптар арасында жүргізілді. Жауаптар нәтижесі бойынша тұрақты даму аспектілерінің маңыздылығы матрицасы қалыптастырылды.

Сауалнама мүдделі тараптарға 1 мен 5 аралығындағы өсіп отыратын шәкілге сәйкес маңыздылық деңгейі бойынша Компанияның тұрақты дамуы аспектілеріне баға беру мүмкіндігін берді, ондағы 1 «маңызды емес» дегенді, ал 5 «өте маңызды» дегенді білдіреді. Өз мәндері бойынша екі критерий бойынша 6 балдан жоғары алған аспектілер маңызды деп танылды.

Маңызды аспектілер матрицасы

Компания үшін де, мүдделі тараптар үшін де анықталған маңызды тақырыптар тізбесі төменде келтірілген.

Экономикалық аспектілер	
1.	Компанияның экономикалық көрсеткіштері туралы ақпараттың маңыздылығы
2.	Клиенттердің қанағаттанушылығы туралы ақпараттың маңыздылығы
3.	Компанияның өзі бар өңірлерге тікелей емес экономикалық ықпалы туралы ақпараттың маңыздылығы
4.	Компанияның сатып алу практикасы туралы ақпараттың маңыздылығы
5.	Реттеушімен өзара қарым-қатынастары туралы ақпараттың маңыздылығы
Әлеуметтік аспектілер	
6.	Қызметкер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы туралы ақпараттың маңыздылығы
7.	Сыбайлас жемқорлық туралы ақпараттың маңыздылығы
8.	Денсаулық және жұмыс орнындағы қауіпсіздік туралы ақпараттың маңыздылығы
9.	Қызметкерлерге әлеуметтік пакет беру туралы ақпараттың маңыздылығы
10.	Еңбек қарым-қатынастары практикасына шағым беру тетіктері туралы ақпараттың маңыздылығы
11.	Оқыту және кәсіби өсу туралы ақпараттың маңыздылығы
12.	Кемсітушілікке жол бермеу туралы ақпараттың маңыздылығы
Экологиялық аспектілер	
13.	Компания ішіндегі энергия тұтыну тиімділігі туралы ақпараттың маңыздылығы
14.	Компанияның экологиялық міндеттемелерге сәйкестігі туралы ақпараттың маңыздылығы
15.	Қоршаған ортаны қорғауға арналған шығыстар мен инвестициялар туралы ақпараттың маңыздылығы
16.	Парниктік газдардың және ластағыш заттардың шығарындыларын азайту туралы ақпараттың маңыздылығы
17.	Заңнамалық және нормативтік талаптарға сәйкестік туралы ақпараттың маңыздылығы
Салалық аспектілер	
18.	Тасымалдар қауіпсіздігі туралы ақпараттың маңыздылығы

*Алдыңғы есептерде жарияланған көрсеткіштердің тұжырымдамалары, сондай-ақ аспектілердің шектері мен қамтылуындағы өзгерістер есепте жоқ.

Есеп мазмұны мен тақырыптар
шегін белгілеу принциптері

Маңызды тақырыптар және
оларды белгілеу тәртібі

Стандарттар мен басшылық

Сыртқы растау

5.3

Стандарттар мен басшылық

GRI 102-54

Осы есепте берілген ақпарат GRI (Global Reporting Initiative) стандарттарына, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Компанияның өзінің ішкі талаптары мен регламенттеріне, сондай-ақ корпоративтік басқарудың халықаралық практикасына сәйкес қалыптастырылған.

5.4

Сыртқы растау

GRI 102-32, 102-56

Осы есеп тәуелсіз верификациядан өткен жоқ. Болашақта Компания есептілікті верификациялау практикасын енгізуді жоспарлап отыр. Есепке енгізілген деректердің дұрыстығы ақпаратты жинақтау мен есепке алудың қолда бар жүйелерімен, сондай-ақ ішкі бақылаудың қолданыстағы рәсімдерімен қамтамасыз етіледі.

Сонымен бірге осы есепті қалыптастыру барысында Компанияның экономика, қоршаған орта

және қоғам сияқты аспектілерге ықпал етуі туралы бірқатар сауал хаттарды еншілес және тәуелді ұйымдарға жіберілді. Ақпарат алынған соң есептің жобасы қалыптастырылып, ол Компанияның барлық мүдделі құрылымдық бөлімшелерімен ішкі регламенттерге сәйкес келетін тәртіппен келісілді. Жарияланар алдында осы есеп Компания Басқармасының шешімімен мақұлдануға шығарылады және Компанияның Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіледі.

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ

GRI 102-1, 102-3, 102-4, 102-5, 102-6

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
010000, Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Д.Қонаев көшесі, 6
Анықтама қызметі: +7 (7172) 93-01-13
Баспасөз қызметі: +7 (7172) 60-42-81
www.railways.kz, kense@railways.kz

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ТЫҢ ШЕТЕЛДЕГІ ӨКІЛДІКТЕРІ

ҚХР-дың Шыңжаң-Ұйғыр автономды ауданындағы өкілдік
Қытай Халық Республикасы, Үрімші қаласы, Бэйсанлу көшесі, 108
Тел.: +8 10 86 (991)788 82 77 (Басшысы - Болатов Абай Серікұлы)
e-mail: a_bulatov@eahoo.com

Орталық Азия өңіріндегі өкілдік
Өзбекстан Республикасы, Ташкент қаласы, Мирабат ауданы, Шевченко көшесі, 7
Тел.: + 8 10 (99871) 237 90 43 (Басшысы – Кенжебеков Нұрлан Тұрашұлы)
e-mail: ntk77@mail.ru

Түркіменстандағы өкілдік
Түркіменстан Республикасы, Ашхабад қаласы, Андалиев көшесі, 70
Тел.: +8 10 (99312)47 41 29 (Басшысы - Кәкенов Шыңғыс Абайұлы)
e-mail: kzhrail@mail.ru

«ҚТЖ-ЖҰК ТАСЫМАЛЫ» АҚ-ТЫҢ ШЕТЕЛДЕГІ ӨКІЛДІКТЕРІ

Ресей Федерациясындағы өкілдік
Ресей Федерациясы, Мәскеу қаласы, Гончарная көшесі, 21
Тел.: 8 (495) 514 16 42 (Басшысы - Захаров Владимир Леонидович)
e-mail: ktzrf2012@yandex.ru

ҚХР мен ОША елдеріндегі өкілдік
Қытай Халық Республикасы, Пекин қаласы
Тел.: + 8 10 (86105) 864 33 27 (Басшысы – Әубәкіров Ерік Жеңісұлы)
e-mail: ktz_beijing@qq.com, ktzbeijing@mail.ru

Иран Ислам Республикасындағы өкілдік
Иран Ислам Республикасы, Тегеран қаласы
Тел.: +8 10 (98938) 231 07 77 (Басшысы – Тырсынбеков Нұржан Мәлікұлы)
e-mail: tnm1881@mail.ru

GRI 102-53

Тұрақты даму саласындағы есепке қатысты сұрақтарды беруге арналған электрондық почта
Sustainability@railways.kz

5.3

Стандарттар мен басшылық

GRI 102-54

Осы есепте берілген ақпарат GRI (Global Reporting Initiative) стандарттарына, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Компанияның өзінің ішкі талаптары мен регламенттеріне, сондай-ақ корпоративтік басқарудың халықаралық практикасына сәйкес қалыптастырылған.

5.4

Сыртқы растау

GRI 102-32, 102-56

Осы есеп тәуелсіз верификациядан өткен жоқ. Болашақта Компания есептілікті верификациялау практикасын енгізуді жоспарлап отыр. Есепке енгізілген деректердің дұрыстығы ақпаратты жинақтау мен есепке алудың қолда бар жүйелерімен, сондай-ақ ішкі бақылаудың қолданыстағы рәсімдерімен қамтамасыз етіледі.

Сонымен бірге осы есепті қалыптастыру барысында Компанияның экономика, қоршаған орта

және қоғам сияқты аспектілерге ықпал етуі туралы бірқатар сауал хаттарды еншілес және тәуелді ұйымдарға жіберілді. Ақпарат алынған соң есептің жобасы қалыптастырылып, ол Компанияның барлық мүдделі құрылымдық бөлімшелерімен ішкі регламенттерге сәйкес келетін тәртіппен келісілді. Жарияланар алдында осы есеп Компания Басқармасының шешімімен мақұлдануға шығарылады және Компанияның Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіледі.

БАЙЛАНЫСУҒА АРНАЛҒАН АҚПАРАТ

GRI 102-1, 102-3, 102-4, 102-5, 102-6

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
010000, Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Д.Қонаев көшесі, 6
Анықтама қызметі: +7 (7172) 93-01-13
Баспасөз қызметі: +7 (7172) 60-42-81
www.railways.kz, kense@railways.kz

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ТЫҢ ШЕТЕЛДЕГІ ӨКІЛДІКТЕРІ

ҚХР-дың Шыңжаң-Ұйғыр автономды ауданындағы өкілдік
Қытай Халық Республикасы, Үрімші қаласы, Бэйсанлу көшесі, 108
Тел.: +8 10 86 (991)788 82 77 (Басшысы - Болатов Абай Серікұлы)
e-mail: a_bulatov@eahoo.com

Орталық Азия өңіріндегі өкілдік
Өзбекстан Республикасы, Ташкент қаласы, Мирабат ауданы, Шевченко көшесі, 7
Тел.: + 8 10 (99871) 237 90 43 (Басшысы – Кенжебеков Нұрлан Тұрашұлы)
e-mail: ntk77@mail.ru

Түркіменстандағы өкілдік
Түркіменстан Республикасы, Ашхабад қаласы, Андалиев көшесі, 70
Тел.: +8 10 (99312)47 41 29 (Басшысы - Кәменов Шыңғыс Абайұлы)
e-mail: kzhrail@mail.ru

«ҚТЖ-ЖҮК ТАСЫМАЛЫ» АҚ-ТЫҢ ШЕТЕЛДЕГІ ӨКІЛДІКТЕРІ

Ресей Федерациясындағы өкілдік
Ресей Федерациясы, Мәскеу қаласы, Гончарная көшесі, 21
Тел.: 8 (495) 514 16 42 (Басшысы - Захаров Владимир Леонидович)
e-mail: ktzrf2012@yandex.ru

ҚХР мен ОША елдеріндегі өкілдік
Қытай Халық Республикасы, Пекин қаласы
Тел.: + 8 10 (86105) 864 33 27 (Басшысы – Әубәкіров Ерік Жеңісұлы)
e-mail: ktz_beijing@qq.com, ktzbeijing@mail.ru

Иран Ислам Республикасындағы өкілдік
Иран Ислам Республикасы, Тегеран қаласы
Тел.: +8 10 (98938) 231 07 77 (Басшысы – Тырсынбеков Нұржан Мәлікұлы)
e-mail: tnm1881@mail.ru

GRI 102-53

Тұрақты даму саласындағы есепке қатысты сұрақтарды беруге арналған электрондық почта
Sustainability@railways.kz

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІГІ

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ
БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компания және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») 2019 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілігін Халықаралық қаржылық есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдау және қолданылуын қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық жағдайы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Топтың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сондай-ақ:

- Топтың барлық кәсіпорындарында ішкі бақылаудың тиімді әрі сенімді жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Топтың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен ұсынуға және шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысан түріндегі есепті жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті заңнамаға және ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Топ активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Компанияның Директорлар Кеңесінің аудит Комитеті алдын ала мақұлдап, басшылық 2020 жылғы 13 наурызда бекітті және оны кейіннен Директорлар Кеңесі мен Акционері бекітуі тиіс.

Топ басшылығы атынан:

С.М. Мынбаев
Басқарма төрағасы

2020 ж. 13 наурыз

Д.А. Кушерова
Басқарма төрағасының
қаржы бойынша
орынбасары

2020 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2020 ж. 13 наурыз

«Делойт» ЖШС
Әл-Фараби даңғ., 36,
Алматы қ., 050059,
Қазақстан Республикасы
тел: +7 (727) 258 13 40
факс: +7 (727) 258 13 41
www.deloitte.kz

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Директорлар кеңесіне және Акционеріне

Пікір

Біз 2019 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен, 2019 ж. Іші пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс, капиталдағы өзгерістер және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептерден, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулерден тұратын «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілген шоғырландырылған қаржылық есептілік Топтың 2019 ж. 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес шығарған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес оның 2019 ж. Іші шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін және шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысын барлық елеулі қатынастарда шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес («ХАС») жүргіздік. Бұл стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз *«Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі»* бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне* («Кодекс») және Қазақстан Республикасында шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Топқа қатысты тәуелсіздік және біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – бұл біздің кәсіптік пікірімізге сәйкес, ағымдағы кезең іші шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін ең маңызды болған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілігіне біздің аудиттің мәліметінде және де осы есептілік туралы біздің пікіріміздің қалыптасуында жалпы сипатта қаралды. Біз осы мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Делойт атауы бір немесе бірнеше кез келген «Делойт Туш Томац» тобына кіретін заңды тұлғалардың біріне қатысты, оның қатысушыларының жауапкершілігі олар кепілдік берген көлемнен шектелетін. Ұлыбритания заңнамасына сәйкес тіркелген жеке компания болып табылады; әрі сондай заңды тұлға жеке және тәуелсіз заңды тұлға болып табылады. «Делойт Туш Томац» Лиендеді тобының және оған кіретін заңды тұлғалардың заңды құрылымы туралы ақпарат көлемсіз сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/about. «Делойт» ТМД заңды құрылымы туралы ақпарат көлемсіз сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/russia/about.

© 2020 «Делойт Туш Томац» Лиендеді» мүшесі

Біз неге мәселені аудиттің негізгі мәселесі деп санаймыз?	Аудит барысында не жасалды?
Құралдардың өтелімділігін бағалау Топтың инфрақұрылым объектілері мен жылжымалы құрамынан тұратын негізгі құралдары Топтың жиынтық активтерінің 83% құрады. Құнсыздану көрсеткіштерінің болуына, атап айтқанда, Топтың Даму жоспарымен салыстырғанда транзиттік жүк тасымалдарының өсуінің төмен қарқынына байланысты Топтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарының құнсыздануына тест жүргізді. Бұдан басқа, басшылық бүкіл Топ активтер кіретін ақша ағынын өндіретін бір бірлік болып табылады деп анықтады, бұл басшылықтан елеулі пайымдаулар қолдануын талап етті. Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың етелетін құны 2020-2024 жж. арналған Даму жоспары негізінде олардың пайдалану құндылығын есептеу жолымен анықталды. Пайдалану құндылығы басшылықтың активтерді пайдаланудан болашақ ақша ағындарын субъективті бағалауын, осындай болашақ ақша ағындарының сомаларындағы және уақыт бойынша бөлудегі ықтимал ауытқуларды және субъективті болып табылатын басқа да факторларды көрсетеді. Пайдалану құндылығы негізгі жорамалдардағы болмашы өзгерістерге сезімтал болып табылады. Жоғарыда көрсетілген жағдайларға байланысты, жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың құнсыздануын аудиттің негізгі мәселесі ретінде белгіледік. 4 және 6 ескертулерді қараңыз.	Біз келесі рәсімдерді жүргіздік: > басшылықтың пайдалану құндылығын есептеу үшін қолданған адіснамасы мен үлгісін ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» талаптарына сәйкестігін бағалау; > басшылықтың ақша ағындарын өндіретін бірліктерді анықтауының негізділігін бағалау; > дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде қолданылған жорамалдарды талдау және осы мөлшерлемені біздің бағалау жөніндегі мамандарымызды тарту арқылы қайта есептеу; > құнсыздану моделінде пайдаланылған маңызды болжамдарға қатысты алынған ақпараттар мен дәлелдемелердегі сәйкессіздіктерді талдау, оның ішінде дисконттау мөлшерлемелері, болжамды валюта бағамы, тарифтік мөлшерлемелерді өсуі, жүк айналымының өсуі, активтерді ұстау және алмастырудың күтілетін күрделі шығындары; > Топтың тарихи деректері, нарықтық болжамдар мен 2020–2024 жж. арналған Даму жоспары негізінде түсім мен операциялық пайданың өсуі қатынасындағы жорамалдарды қоса алғанда, ақша ағындарының болжамы үшін қолданылатын пайымдауларды сыни бағалау. Біз сондай-ақ Басшылықтың алдыңғы болжамдарының дәлдігін, болжамдарда қолданылған жорамалдарының негізділігін және олардың Директорлар кеңесі бекіткен жоспарларға сәйкестігін талдадық; > шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылатын ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын тексердік.
Өтімділік және қызмет үздіксіздігі қағидасы	

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері ағымдағы активтерден 57,676 млн. теңгеге асып кетті. Ағымдағы міндеттемелерге осы шоғырландырылған қаржылық есептілік күнінен бастап 12 ай ішінде өтелуі тиіс: 90,570 млн. теңге сомасындағы несиелер кіреді. Сонымен қатар, 2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Топ 70,325 млн. теңге көлемінде шығын шекті.

15 Ескертуде көрсетілгендей, ЕҚДБ мен HSBC Франциядан алынған баланстық құны тиісінше 19,867 млн. теңге және 57,383 млн. теңге көлеміндегі кредиттердің талаптары қаржы ковенанттарын көздеген, олардың сақталмауы кредиторларға қарызды мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге құқық береді.

Топ басшылығы 2019 ж. іші қаржылық жағдай мен қаржылық нәтижелер туралы болжамын алдын ала дайындады және Топтың кейбір қаржылық ковенанттарды сақтай алмайтындығы туралы тұжырымға келді. Осыған байланысты, есепті күн, 2019 ж. 31 желтоқсанға дейін, басшылық кредиторлардан қаржылық ковенанттарды бұзуға байланысты мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын қолданбауға келісетіні туралы хаттар алды.

Біздің қызмет үздіксіздігі қағидасын қолдануға қатысты аудиторлық рәсімдеріміз көбінесе басшылықтың қолданған жорамалдары мен жасаған тұжырымдарын сыни бағалауға бағытталды және төмендегілерді қамтыды:

- > активтер мен міндеттемелердің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді ретінде жіктелу дұрыстылығын тексеру;
- > басшылықтың қызмет үздіксіздігі қағидасының жарамдылығын бағалауын, сондай-ақ ағымдағы міндеттемелерді өтеу жоспарларын талдау;
- > Топ өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне күмән тудыруы мүмкін ағымдағы және күтілетін оқиғалар мен шарттарды, соның ішінде қаржылық және операциялық оқиғалар мен шарттарды талдау;
- > бастапқы деректердің құнсыздануға тестілеу, актуарлық бағалау және хеджирлеу тиімділігі сияқты басқа бағалауларда пайдаланылған деректермен салыстырмалылығын қоса алғанда, ақша ағындарының болжамдарын дайындау кезінде пайдаланылған ақпараттың шынайылығын және жорамалдардың қисындылығын тексеру;
- > Топтың өтімділігіне және міндеттемелерді өтеу қабілетіне, соның ішінде несиелерге қызмет көрсету және оларды уақтылы өтеу үшін операциялық қызметтен ақша ағындарының жеткілікті деңгейін өндіру қабілетіне әсер ететін негативті болжамды сценарийлерді және шетел валюталары бағамдарының өзгерісіндің міндеттемелер мен түсім сомаларына әсерін талдау;
- > қаржыландырудың қолжетімділігін растайтын құжаттарды, соның ішінде кредиттік келісімдер, қаржы

Біз неге мәселені аудиттің негізгі мәселесі деп санаймыз?	Аудит барысында не жасалды?
Жоғарыда көрсетілген жағдайларға байланысты, басшылық Топтың өтімді активтерінің жеткіліктілігін бағалауға және оның ағымдағы міндеттемелерін уақтылы өтеу қабілетіне қатысты сыни пайымдау жүргізуі қажет. Басшылықтың осы мәселеге қатысты жоспарлары 2 және 31 ескертулерде ашып көрсетілген. Қызмет үздіксіздігі туралы жорамалдың жарамдылығы туралы тұжырым шоғырландырылған қаржылық есептілікке түтәстөй әсер етуін ескере отырып, осы мәселе біздің аудит үшін маңызды деп анықталды.	институттарымен хат алмасулар және Директорлар кеңесі шешімдерінің хаттамаларын тексеру; > кредит шарттары мен тиісті қаржылық және қаржылық емес ковенанттардың талаптарын талдау; > қаржылық ковенанттардың математикалық дәлдікке тексеру; > 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық ковенанттарды сақтамауға байланысты мерзімінен бұрын өтеу туралы талапты қолданбау туралы кредиторлардың растайтын хаттарын талдау; > қолейсыз жағдайлар мен оқиғаларды айғақтайтын сыртқы факторларды бағалау; > шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашып көрсетілген ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын тексеру.

өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты. Өзге ақпарат жылдық есептегі ақпаратты қамтиды, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілікті және ол туралы біздің аудиторлық есебімізді қамтымайды. Жылдық есеп, шамамен бізге осы аудиторлық есеп күнінен кейін ұсынылатын болады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз өзге ақпаратқа таранайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін қорытындыны ұсынбаймыз.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитін жүргізуімізге байланысты біздің міндетіміз – бізге ұсынылған кезде жоғарыда аталған өзге ақпаратпен танысу және өзге ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында алынған біліміміздің арасында елеулі сәйкессіздіктердің болу/болмауы туралы және өзге ақпараттың басқа да болуы мүмкін елеулі бұрмалаушылықтарды қамтуы туралы мәселені қарау болып табылады.

Егер жылдық есеппен танысу барысында біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген пікірге келетін болсақ, біз ол туралы корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға хабарлауға міндеттіміз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін ХҚЕС сәйкес дайындауға және шынайы ұсынуға, сондай-ақ Басшылықтың жосықсыз әрекет немесе қателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылық орын алмаған шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесін құруға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындауды бақылау үшін жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жосықсыз әрекеттер мен қателесу салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бұрмалаушылықтар жосықсыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесі болуы мүмкін және егер олардың осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын қолданушылардың экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алатыны негізді түрде болжанса, елеулі болып есептеледі.

ХАС-қа сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайындауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізді модификациялаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның мазмұны мен құрылымын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ қаржылық есептілікте оның негізі болып табылатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.
- шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін Топ ұйымдарының қаржылық ақпараты және олардың қызметі бойынша жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерін аламыз. Біз Топтың аудитін жүргізу, басқару және бақылау үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толықтай жауап береміз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырамыз, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті әдеп талаптарын сақтағанымыз көрсетілетін және бұл тұлғаларға аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізді санауға болатын барлық өзара қарым-қатынастар мен өзге де мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда – тиісті сақтық шаралары туралы хабарлағанымыз туралы мәлімдемені ұсынамыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға хабарлаған мәселелерден ағымдағы кезең іші қаржылық есептіліктің аудиті үшін неғұрлым маңызды болған, демек, аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз бұл мәселелер туралы ақпаратты жария түрде ашу заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған немесе өте сирек жағдайларда бұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оны хабарлаудан болатын қоғамдық маңызы бар пайдадан асып түсетінін негізді түрде болжауға болатындықтан, қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы тиіс деген тұжырымға келген жағдайлардан басқа, осы мәселелерді біздің есебімізде сипаттаймыз.

Аnya Есімбекова
Жоба бойынша серіктес
Қоғамдық бухгалтер
Нью Гемпшир штаты, АҚШ
2014 ж. 12 маусымдағы
№07348 лицензия

Олжас Ашуов
Білікті аудитор
2019 ж. 10 қаңтардағы
№ МФ-0000715 біліктілік куәлігі
Қазақстан Республикасы

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры
Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға
№0000015 мемлекеттік лицензия,
МФЮ – 2 түрі, Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

Нұр-Сұлтан қаласы, Қазақстан Республикасы
2020 жылғы 13 наурыз

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(млн. теңгеде)

	Ескерту- лер	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар	6	2,779,962	2,741,395
Материалдық емес активтер		7,774	11,874
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	7	17,389	15,493
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	7	16,164	16,866
Кейінге қалдырылған салық активтері	18	501	6,424
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	8	129,784	102,800
Ұзақ мерзімді активтер жиынтығы		2,951,574	2,894,852
Ағымдағы активтер			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	9	151,581	66,606
Өтелетін ҚҚС		29,137	18,274
Тауарлық-материалдық қорлар	10	37,282	35,162
Сауда дебиторлық берешек	11	13,244	21,639
Табыс салығы бойынша алдын-ала төлен		2,295	2,311
Сатып алушылармен шарттар бойынша активтер		2,795	3,076
Басқа да ағымдағы активтер	12	47,603	57,177
		263,937	204,245
Сату үшін деп сыныпталған активтер мен Акционердің пайдасына бөлулер	13	106,352	99,336
Ағымдағы активтер жиынтығы		390,289	303,581
Активтер жиынтығы		3,341,863	3,198,433
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Жарғылық капитал	14	1,082,299	1,062,635
Қосымша төленген капитал	14	-	290
Хеджирлеу резерві	14	(37,600)	(56,579)
Шетел валютасын қайта есептеу резерві	14	6,461	5,892
Бөлінбеген пайда		78,697	102,243
Акционер капиталы		1,129,857	1,114,481
Бақылау жасалмайтын иелену үлестері		25,647	26,354
Капитал жиынтығы		1,155,504	1,140,835

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде)

	Ескерту- лер	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Несилер	15	1,395,536	1,207,113
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	18	254,968	226,338
Қызметкерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	17	39,278	31,948
Жал бойынша міндеттемелер	16	20,325	-
Қаржылық жал бойынша міндеттемелер	16	-	16,395
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	21	28,287	20,984
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиынтығы		1,738,394	1,502,778
Ағымдағы міндеттемелер			
Несилер	15	90,570	175,164
Сауда кредиторлық берешек	19	116,912	140,222
Төленетін басқа да салықтар		22,231	9,738
Қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер	17	5,101	2,797
Жал бойынша міндеттемелер	16	6,238	-
Қаржылық жал бойынша міндеттемелер	16	-	1,677
Сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер	20	61,662	69,010
Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттеме	30	1,164	5,582
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	21	58,431	68,418
		362,309	472,608
Сату үшін арналған деп сыныпталған активтермен байланысты міндеттемелер	13	85,656	82,212
Ағымдағы міндеттемелер жиынтығы		447,965	554,820
Міндеттемелер жиынтығы		2,186,359	2,057,598
Капитал мен міндеттемелер жиынтығы		3,341,863	3,198,433

Топ басшылығы атынан:

С.М. Мынбаев

Басқарма төрағасы

2020 ж. 13 наурыз

Д.А. Күшеров

Басқарма төрағасының
қаржы бойынша орынбасары

2020 ж. 13 наурыз

Н.Х. Өбілова

Бас бухгалтер

2020 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде)

	Ескерту- лер	2019 ж.	2018 ж.
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы:			
Жарғылық капиталға жарна	14	19,225	-
Несиелерді алу		451,863	289,776
Несиелерді өтеу		(431,897)	(295,910)
Дивидендтер мен төленген таратұлар		(20,565)	(2,709)
Облигацияларды мерзімінен бұрын өтеу бойынша сыйақылар мен комиссияларды өтеу	26	(45,236)	-
Жал бойынша міндеттемелерді өтеу		(5,012)	-
Қаржылық жал бойынша міндеттемелерді өтеу		-	(1,263)
Басқасы		(1,036)	-
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының таза қозғалысы		(22,758)	(10,106)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза ұлғаюы / (азаяуы)			
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	9	85,873	(16,260)
Шетел валютасында деноминацияланған ақша қаражаттары мен оның баламаларының балансына валюталық бағамдардың өзгерісінің әсері		68,223	84,384
Күтілетін несиелік залалдар бойынша резервтің өзгеруінің әсері		(2,222)	122
		(7)	(23)
Жыл аяғындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	9	151,867	68,223
Ақшалай емес операциялар:			
Банк жабдықтаушыға тікелей аударған қарыз қаражаты есебінен жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдыктары сатып алу		12,438	1,054
Теміржол әкімшілігі бойынша қарызды өзара есептеу		9,143	7,971
Несиелерді ұзақ мерзімді активтер есебінен өтеу		-	556

Топ басшылығы атынан:

С.М. Мынбаев
Басқарма төрағасы

2020 ж. 13 наурыз

Д.А. Күшеров
Басқарма төрағасының
қаржы бойынша орынбасары

2020 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2020 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажыранас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «Мемлекет») қаулысына сәйкес Қазақстанда теміржол саласындағы мемлекеттік активтер жөнінде холдингік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген. Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компания және онымен толық бақыланатын еншілес ұйымдардың (бұдан әрі бірігіп – «Топ») қызмет нәтижесін көрсетеді. Компанияның тіркелген офісінің мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6.

Мемлекет атынан «Санұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Топ Қазақстан Республикасында мемлекеттік теміржол жүйесін пайдалануды жүк және жолаушылар тасымалы қызметін көрсету арқылы, магистральды теміржол желісі қызметін көрсету арқылы және теміржол инфрақұрылымын жөндеу мен ұстау, модернизациялау арқылы жүзеге асырады. Мемлекет Қазақстанның теміржол саласын реттеу аясында, магистральды теміржол желісі қызметінде, жүк тасымалында Топ қолданатын тарифтерді белгілейді (ҚР Кәсіпкерлік Кодексіне сәйкес бұл 2020 ж. дейінгі уақытша жағдай), сонымен қатар жолаушылар тасымалының белплі бір бағыттары мемлекеттік гранттармен субсидиялауға жатады. Осы реттелетін тарифтер бір бірінен тасымалдау бойынша көрсетілетін қызмет түріне байланысты ажыратылады. Халықаралық транзиттік қатынас арқылы жүктерді тасымалдау бойынша тариф Мемлекетпен реттелмейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министірілігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау Комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») магистральді темір жол жүйесі қызметіне тарифтерді 2016-2020 жж.-ға жүк тасымалына тарифтің жыл сайынғы 4%-дық өсімінен бекітті. 2019 ж. 5 шілдесінен бастап, ТМРК локомотивтік тарту бойынша тарифті 11.1%-ға (2018 ж.: 10%) өсіру бойынша шешімді мақұлдады. Нәтижесінде, теміржол арқылы жүктерді тасымалдау бойынша тарифтердің орташа өсімі 7.2%-ды құрады (2018 ж.: 6.8%).

2019 ж. 21 қыркүйегінен бастап Қазақстан Республикасы инвестициялар және даму министірілігі, құзіретті органның атынан, облысаралық бағыттарда жүретін кейбір маршруттарға жолаушылар тасымалы бойынша тарифтердің 10% өсімін мақұлдады (2018 ж.: 7%).

Операциялық орта

Қазақстан Республикасының нарығы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді, яғни экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңи тәуекелдерге шалдықшылықты танытуда. Қазақстандағы бизнесті реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгере алады және оларды негізсіз түсіндірудің мүмкіндігі бар. Қазақстанның болашақ экономикалық бағыты мемлекеттік салықтық және ақша-несиелік саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге және мемлекеттегі саяси жағдайдың өзгеруіне айтарлықтай тәуелді.

Топ басшылығы экономикалық жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді бақылап, жақын болашақта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қамтамасыз ету үшін қажетті деп санайтын шараларды іске асырып отыр. Сонымен қатар, Қытайда коронавирустың жақында болған жарқылы Топтың бизнесіне әсер етуі мүмкін. Алайда, бүгінгі таңда Топтың болашақ шаруашылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына экономикалық жағдайдағы өзгерістердің әсерін анықтау қиын.

Мемлекет Топтың құрылымына бақылау жүргізе отырып темір жол қызметінің Қазақстан Республикасындағы ұзақ мерзімді саясатын айқындайды. Қазақстан Республикасының темір жол саласы 1997 ж. бастап қайта құрылымдау барысында. Ол жүк тасымалы және инфрақұрылым және оған сәйкес тарифтердің бөлінуін қарастырып, сонымен қоса бақылау ортасын өзгерту мен салаға инвестицияларды тарту үшін жағдай жасау бойынша шараларды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(млн. теңгеде)

	Жарғылық капитал	Қосымша төленген Капитал	Хеджирлеу резерві
2018 ж. 1 қаңтарына.	1,062,635	-	(42,553)
ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану тиімділігі	-	-	-
2018 ж. 1 қаңтарына сальдоның қайта есептелуі	1,062,635	-	(42,553)
Жыл іші (залал)/табыс	-	-	-
Жыл іші басқа жиынтық (залал)/табыс	-	-	(14,026)
Жыл іші жиынтық (залал)/табыс	-	-	(14,026)
Акцияларды шығару (14 Ескерту)	-	290	-
Дивидендтер (14 Ескерту)	-	-	-
Басқа да бөлулер (14 Ескерту)	-	-	-
Еншілес ұйымның сатып алулары	-	-	-
2018 ж. 31 желтоқсанына	1,062,635	290	(56,579)
2019 ж. 1 қаңтарға	1,062,635	290	(56,579)
Жыл іші залал	-	-	-
Жыл іші басқа жиынтық табыс/ (залал)	-	-	18,979
Жыл іші жиынтық табыс/(залал)	-	-	18,979
Дивидендтер	-	-	-
Өзге де салымдар (14 Ескерту)	-	-	-
Акцияларды шығару (14 Ескерту)	19,664	(290)	-
Еншілес ұйымды шығару	-	-	-
2019 ж. 31 желтоқсанына	1,082,299	-	(37,600)

Топ басшылығы атынан:

С.М. Мынбаев
Басқарма төрағасы

Д.А. Кушеров
Басқарма төрағасының қаржы бойынша орынбасары

Шетел валютасын қайта есептеу резерві	Бөлінбеген пайда	Акциянердің үлесі	Бақылау жасалмайтын иелену үлестер	Капитал жиынтығы
4,843	206,602	1,231,527	26,955	1,258,482
-	(8,962)	(8,962)	(131)	(9,093)
4,843	197,640	1,222,565	26,824	1,249,389
-	(87,219)	(87,219)	764	(86,455)
1,049	(1,167)	(14,144)	-	(14,144)
1,049	(88,386)	(101,363)	764	(100,599)
-	-	290	-	290
-	(1,710)	(1,710)	(1,176)	(2,886)
-	(5,301)	(5,301)	-	(5,301)
-	-	-	(58)	(58)
5,892	102,243	1,114,481	26,354	1,140,835
5,892	102,243	1,114,481	26,354	1,140,835
-	(70,233)	(70,233)	(92)	(70,325)
569	(629)	18,919	50	18,969
569	(70,862)	(51,314)	(42)	(51,356)
-	-	-	(774)	(774)
-	47,316	47,316	-	47,316
-	-	19,374	-	19,374
-	-	-	109	109
6,461	78,697	1,129,857	25,647	1,155,504

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ажырамас

бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Топтың 2029 ж. дейінгі даму стратегиясына сәйкес 2019 ж. транзиттік тасымалдардың тиімділігін арттыру, дамыту және Менлекеттік жекешелендіру бағдарламасына сәйкес корпоративтік қоржынның құрылымын оңтайландыру, Топтың қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету, клиенттердің қанағаттануын арттыру, поездар қозғалысының қауіпсіздігіне кепілдік беру, сондай-ақ топтың тұрақты дамуын қамтамасыз ету бойынша жұмыстар жалғастырылды.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес (бұдан әрі – «ХҚЕСК») жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша – «ХҚЕС») сәйкес дайындалған.

Қызмет үздіксіздігі қағидасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі қызметтің үздіксіздігі жорамалы негізінде дайындалған. Бұл Топ жақын болашақта өзінің активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді өзінің негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруын ұйғарады. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері оның ағымдағы активтерінен 57,676 млн. теңгеге үлкен (31 желтоқсан 2018 ж.: 251,239 млн. теңге). Сонымен қатар, 2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін залал 70,325 млн. теңгені құрады (31 желтоқсан 2018 ж.: 86,455 млн. теңге). Бұл ретте, 2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде операциялық қызметтен ақша қаражатының түсімі 252,580 млн. теңгені құрады (2018 ж.: 155,628 млн. теңге). 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша топтың 90,570 млн. теңге сомасындағы қарыздары есепті күннен кейін он екі ай ішінде өтелуге жатады. Топ басшылығы қарыз алуды төлеу жөніндегі өз міндеттемелерін және өзінің даму жоспарларын қоса алғанда, ақша қаражатына деген өз қажеттіліктерін бағалады. Топ Тарихи түрде ірі инвестициялық жобаларды үкіметтен алынған капитал есебінен және операциялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттан басқа сыртқы қарыздар есебінен қаржыландырды. Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдарды бағалау кезінде басшылық сондай-ақ Топтың қаржылық жағдайын, күтілетін болашақ қаржылық нәтижелерді және қызметтен ақша ағындарын, қарыздарды, қолжетімді кредиттік қаражатты және инвестициялық сипаттағы өзінің міндеттемелерін, Тарифтердің күтілетін ұлғаюын, валюта бағамдарын, сондай-ақ Топ тап болатын басқа да тәуекелдерді назарға алды. Тиісті талдау жүргізілгеннен кейін басшылық Топтың операциялық қызметті жалғастыру және өз міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті ресурстары бар деген тұжырымға келді (31 Ескерту) және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде қызметтің үздіксіздік принципін қолдану орынды.

Құнды анықтау негізі

Есеп беру күніне бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Шоғырландыру қағидалары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның қаржылық есептілігін және Компания мен 29 Ескертуде тізімі көрсетілген оның еншілес ұйымдарымен бақыланатын ұйымдардың қаржылық есептілігін қамтиды. Елеулі ықпалы бар Топ инвестициялары үлестік қатысу әдісі арқылы есепке алынады. Барлық Топішілік операциялар, сальдо және өткізілмеген табыстар мен шығындар шоғырландыру кезінде алынып тасталынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Топтың функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын шетел ұйымдарының активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, ал пайдалар немесе залалдар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар басқа да жиынтық табыстарда ескеріледі. Шетелдік ұйымдар шыққан кезде, аталған шетелдік ұйымдарға тиесілі барлық жинақталған бағам айырмашылықтары пайда мен залалда танылады.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Топтың функционалды валютасынан басқа в валютадағы (шетелдік валютадағы) операциялар Қазақстандық қор биржасы (бұдан әрі - «ҚҚБ») белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Reuters ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелері есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операцияны жасаған күнінен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде пайда болатын барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залалда көрсетіледі. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді. Пайда мен залалға тиесілі бағам айырмашылығынан залал/(табыс) шоғырландырылған есептілікте пайда мен залал және де басқа да жиынтық табыс құрамында жеке көрсетілген.

Келесі кестеде мына күндерге теңгенің айырбастау бағамы берілген:

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	382.59	384.20
Еуро	429.00	439.37
Швейцар франкі	395.16	390.41
Ресей рублі	6.16	5.52

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

2019 ж. 1 қаңтарда күшіне енген жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсіндірмелерді, сондай-ақ қолданыстағы стандарттарға түзетулерді қабылдау

Келесі стандарттарды, интерпретациялар мен түзетулерді Топ алғаш рет қолданды 2019 ж.:

- ХКЕС (IFRS) 16 «Жал». ХКЕС (IFRS) 16 ХКЕС (IAS) 17 және барлық байланысты түсіндірмелерді алиастырды: КРМФО (IFRIC) 4 «келісімде жалдау шарты белгілерінің болуын анықтау»; ПКР (SIC) 15 «операциялық жалдау – ынталандыру»; ПКР (SIC) 27 «жалдаудың заңды нысаны бар мәмілелердің мәнін бағалау».
- КЕХКТ (Қаржылық Есептілікті түсіндіру жөніндегі Халықаралық Комитеттің Түсіндірмесі) (IFRIC) 23 «Пайдаға салынатын салығын көрсету кезіндегі белгісіздік». Бұл интерпретация компаниялар ағындағы және кейінге қалдырылған салықты есептеу мақсаттары үшін салық органдары жоғары ықтималдығы бар салық белгісіздіктерінің түсіндірмелерін қолдануы тиіс екендігін түсіндіреді.;
- ХКЕС (IFRS) 9 түзетулер-теріс өтемақыны болжайтын мерзімінен бұрын өтеу сипаттамалары. Осы түзету талаптары борыштық құрал мерзімінен бұрын өтелетін мерзімінен бұрын өтеу опциясы бар қаржы активтеріне қатысты, ол келісімшарттық ақша ағындарының қалған өтелмеген шамасына қарағанда көп, сол сияқты аз болуы мүмкін және осындай құралдарды амортизацияланған құны бойынша не өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша саралауға рұқсат береді.;
- ХКЕС (IAS) 28 түзетулер – қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар. Осы түзету құнсыздануға қойылатын талаптарды қоса алғанда, ХКЕС (IFRS) 9 қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді қаржылық салымдарға қатысты қолданылатынын түсіндіреді, бірақ оларға үлестік қатысу әдісі қолданылмайды;
- ХКЕС (IFRS) 3, ХКЕС (IFRS) 11, ХКЕС (IAS) 12 және ХКЕС (IAS) 23 түзетулер-жыл сайынғы ХКЕС жетілдіру, 2015-2017 жж.;
- ХКЕС (IAS) 19 түзетулер – Зейнетақы жоспары бағдарламасы бойынша міндеттемелерді өзгерту, қысқарту немесе толық өтеу.

Көрсетілген түзетулер мен интерпретациялар әсері төменде берілген ХКЕС (IFRS) 16 «Жал» қоспағанда, Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал еткен жоқ.

ХКЕС (IFRS) 16 «Жал» қолдануының жалпы әсері

ХКЕС (IFRS) 16 жалға беруші де, жалға алушы да тарапынан жалдау және есепке алу келісімдерін айқындаудың бірыңғай моделін енгізді.

Топ түрлендірілген ретроспективті тәсілді пайдалана отырып ХКЕС (IFRS) 16 қолданды, оған сәйкес салыстырмалы ақпарат қайта қаралмайды және ХКЕС (IFRS) 16 бастапқы қолданудың кумулятивтік әсері бөлінбеген пайданың кіріс сальдосын түзету ретінде ұсынылады.

Топ ХКЕС (IFRS) 16 көшу кезінде қол жетімді практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдаланды және тиісінше, бұрын ХКЕС (IAS) 17 «Жалдау» қолданумен жалдау шарттары ретінде сәйкестендірілген шарттарға және КРМФО (IFRIC) 4 түсініктемесін қолдану арқылы жалдау шарттары ретінде сәйкестендірілген шарттарға қатысты жалпы шарт немесе оның жекелеген компоненттері бастапқы қолдану күніне жалдау шарты болып табыла ма, қайта талдау жүргізбеді. Бұдан басқа, Топ мерзімі экономикалық орынды мерзімін ұзарту және жалдау объектісін сатып алу мүмкіндігін ескере отырып, он екі айдан аз уақытты құрайтын келісім-шарттарға, сондай-ақ активтердің құны төмен жалға алуға қатысты практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдаланды.

Есепке алу тәртібі жалға беруші жағынан сәйкес ХКЕС (IAS) 16 қалды іс жүзінде өзгеріссіз салыстырғанда, ХКЕС (IAS) 17. Жалға берушілер ХКЕС (IAS) 17 сияқты сыныптау принциптерін пайдалана отырып, жалдаудың екі түрін: операциялық және қаржылық бөле отырып, жалдауды жіктеуді жалғастыратын болады. Алайда, ХКЕС (IFRS) 16 талап етілетін ақпаратты, атап айтқанда, жалға берушінің жалға алынған активтердегі қалдық қатысу үлесіне байланысты туындайтын тәуекелдерді қалай басқаруына қатысты өзгертті және кеңейтті.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Жалдаудың жаңа анықтауының әсері

Жалға алуды анықтауды өзгерту негізінен бақылау ұғымына жатады. ХКЕС (IFRS) 16 клиенттің өтеуге айырбастауға уақыт кезеңі ішінде сәйкестендірілген активтің пайдаланылуын бақылауға құқығы бар ма негізге ала отырып, жалға беру шартының бар-жоғын анықтайды. Топ 2019 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша немесе осы күннен кейін жасалған барлық жалдау шарттарына (жалға беруші немесе жалға алушы болсын) ХКЕС (IFRS) 16-ның жалдау анықтамасын және тиісті талаптарын қолданады. ХКЕС (IFRS) 16 жалдаудың жаңа анықтамасы Топ үшін жалдаудың анықтамасына сәйкес келетін шарттардың көлемін айтарлықтай өзгерткен жоқ.

ХКЕС (IFRS) 16 айтарлықтай өзгерістер енгізді есепке алу жалгер, жоя арасындағы айырмашылық операциялық және қаржылық жалға талап еткен активті тану нысанында пайдалану құқығын жалдау бойынша міндеттемелер үшін барлық жалға беру келісім-шарттарды қоспағанда, қысқа мерзімді жалға алу және жалға беру құны төмен активтер. Сатудың өзіндік құнына және жалпы және өкімшілік шығыстарға енгізілген 2019 ж. активтердің құны төмен қысқа мерзімді жалдау және жалдау бойынша шығыстар, тиісінше, 3,513 млн. теңгені және 1,269 млн. теңгені құрады.

2019 ж. 1 қаңтарынан бастап жалға беру бойынша активтеріне, міндеттемелерге, капиталға және шарттық міндеттемелерге әсері:

	ХКЕС (IFRS) 16 қолданудың жалпы әсері
Активтер	
Жиынмайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар (6 Ескерту)	21,890
Сатуға санатталған активтер («Транстелеком» АҚ)	208
Активтерге таза әсері	22,098
Міндеттемелер	
Жал бойынша міндеттемелер (16 Ескерту)	21,890
Сатуға санатталған активтерге байланысты міндеттемелер («Транстелеком» АҚ)	208
Міндеттемелерге таза әсері	22,098

Пайдалану құқығы формасындағы активті және жалдау бойынша міндеттемелер тану нәтижесінде кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттеме бірдей. Осылайша, ХКЕС (IFRS) 16 қолданылуы 2019 ж. 1 қаңтарына бөлінбеген пайдаға әсер еткен жоқ.

Бұрын қаржылық жал ретінде жіктелген жалдау үшін Топ бастапқы тану күніне танылған активтер мен міндеттемелердің бастапқы баланстық құнын өзгерткен жоқ (яғни пайдалану құқығы және жалдау бойынша міндеттемелер нысанындағы активтер ХКЕС (IAS) 17 қолдана отырып танылған жалдау бойынша активтер мен жалдау бойынша міндеттемелердің шамасына тең сомада бағаланды). Бұрын ХКЕС (IAS) 17 сәйкес қаржылық жал ретінде жіктелген және бұрын «Қаржылық жал бойынша міндеттемелер» ретінде ұсынылған жалдау бойынша міндеттемелер енді «Жал бойынша міндеттемелер» жолында көрсетіледі.

Төменде жалдау бойынша міндеттемелерді салыстыру ұсынылған:

2019 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша операциялық жал бойынша шарттық міндеттемелер	25,745
2019 ж. 1 қаңтарға қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесі бойынша дисконттау әсері (жылдық 11.41% орташа өлшемді мөлшерлеме)	(3,525)
2019 ж. 1 қаңтарға операциялық жал бойынша дисконтталған шарттық міндеттемелер	22,220
Қысқа мерзімді жалға алуға және төмен құны бар активтерді жалға алуға байланысты шарттық міндеттемелер шегеру	(330)
Бұрын операциялық жал ретінде жіктелген жалдау бойынша танылған міндеттемелер	21,890
Оған қоса бұрын қаржылық жал ретінде жіктелген жалға алуға байланысты шарттық міндеттемелер (16 Ескерту)	18,072
2019 ж. 1 қаңтарға жалдау бойынша міндеттемелер	39,962

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Акцияға пайдаға/(шығынға) және шығынға әсері	
Жаңа стандарт жалға алушы үшін операциялық жалдау ретінде бұрын жіктелген жалға алуға байланысты шығыстардың сомасын өзгертуге және ұсынуға әкелді. ХКЕС (IAS) 17 сәйкес операциялық жалдау бойынша шығыстар операциялық шығыстардың бір бөлігі ретінде ұсынылған. ХКЕС (IFRS) 16 қолдана отырып, шығыстар қаржыландыру мен амортизацияға арналған шығындарға бөлінеді.	
Акцияға пайдаға/(шығынға), өзге де жиынтық табысқа/(шығынға) және шығынға әсері:	
Сатудың өзіндік құнын төмендеуі:	2019 г.
Тозу және амортизация бойынша шығыстардың ұлғаюы	(2,343)
Операциялық жалдау бойынша шығыстардың төмендеуі	2,661
Жалпы пайданың ұлғаюы	318
Жалпы және әкімшілік шығыстарды төмендеуі:	
Тозу және амортизация бойынша шығыстардың ұлғаюы	(54)
Операциялық жалдау бойынша шығыстардың төмендеуі	109
Қаржылық шығындардың ұлғаюы	(2,412)
Бір жылға салық салуға дейінгі шығынның ұлғаюы	(2,039)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстарды төмендеуі	408
Жалғасып отырған қызметтен бір жыл ішінде шығынның ұлғаюы	(1,631)
Токтатылған қызметтен жыл ішіндегі шығынның ұлғаюы («Транстелеком» АҚ)	(102)
Бір жылдағы шығынның ұлғаюы	(1,733)
Жыл ішіндегі өзге де жиынтық табысты ұлғаюы	99
Жыл ішіндегі жиынтық шығынның ұлғаюы	(1,634)
Жалғасатын қызметтен акцияға шығынның ұлғаюы, теңге	(3)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есепке әсері

Ал ХКЕС (IAS) 17 сәйкес операциялық жалға алу бойынша төлемдер ұсынылған бөлігі ретінде ағындары операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының сәйкес ХКЕС (IFRS) 16 жалдау төлемдері бөлінеді ақшалай төлемдер бойынша пайыздық бөлігін жалға берілетін міндеттемелері және өтеу оның негізгі бөліктері. ХКЕС (IFRS) 16 талаптарына сәйкес Топ қаржылық қызметтен ақша ағымындағы негізгі борышты өтеуді ұсынды. Топтың есеп саясатына сәйкес төленген пайыздар операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты ағынының бір бөлігі ретінде жіктеледі. Қысқа мерзімді жалдау бойынша төлемдер, құны төмен активтерді жалға алғаны үшін төлемдер және жалдау міндеттемесін бағалауға енгізілмеген ауыспалы жалдау төлемдері операциялық қызметтің бір бөлігі ретінде берілген.

ХКЕС (IFRS) 16 қабылдау таза ақша ағындарына елеулі әсер еткен жоқ.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа немесе қайта қаралған стандарттар	
Бірқатар жаңа стандарттар, түсіндіктемелер және стандарттарға өзгерістер 2020 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Атап айтқанда, Топ мынадай стандарттарды, түсіндірулерді және стандарттарға түзетулерді иерзімінен бұрын қолданбаған:	
- ХКЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» (2021 ж. 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданыстағы); - ХКЕС (IFRS) 10 және ХКЕС (IAS) 28 түзетулер – инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе енгізу (ХКЕС жөніндегі кеңес айқындайтын күннен басталатын жылдық кезеңдерге қатысты әрекет ететін); - ХКЕС (IFRS) 3 түзетулер-бизнесі анықтау (2020 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңнің басынан бастап сатып алуға қатысты қолданыстағы); - ХКЕС (IFRS) 9, ХКЕС (IAS) 39 және ХКЕС (IFRS) 7 түзетулер - базалық пайыздық мөлшерлеменің реформасы (2020 ж. 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданыстағы); - ХКЕС (IAS) 1 және ХКЕС (IAS) 8 түзетулер - Елеулі анықтау (2020 ж. 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданылатын); - ХКЕС (IAS) 1 түзетулер-қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді (басталатын жылдық кезеңдерге қатысты әрекет ететін) ретінде міндеттемелерді жіктеу (2022 ж. 1 ақпаннан кейін немесе осы күннен кейін).	

Көрсетілген стандарттар мен түзетулер күшіне енгеннен кейін Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

Есеп саясатының негізгі ережелері

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар жинақталған тозуды және құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, нақты шығындар бойынша есепке алу моделі бойынша көрсетіледі. Тозуды есептеу актив пайдалану үшін қол жетімді болған сәттен басталады.

Кейінгі шығындар

Шығындар күнделікті техникалық қызмет көрсету, жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды, олар жұмсалған пайдалы пайдалану мерзімі ішінде активтің (тұрақты техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды қолдау үшін активті күйде), сондай-ақ жөндеуге арналған шығыстар (техникалық тексеру, келісім-шарттар техникалық қызмет көрсету, және т. б.) танылады пайданың немесе шығынның құрамында олардың пайда болу шамасына қарай.

Капиталдандырылады ғана шығындар қанағаттандыратын сипаттамаларға активті тануды ХКЕС (IAS) 16 сәйкес «Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар».

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды сатып алумен және салумен тікелей байланысты шығындарды қантиды, соның ішінде құрылыс кезінде шеккен тікелей қатысты ауыспалы үстеме шығыстарды тиісті бөлу. Аяқталмаған құрылыстың ағымдағы құны құнсызданудан болған шығындарды тану қажеттілігі тұрғысынан тұрақты түрде қайта қаралады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Жалдау шарттары

Топ жалға алушы ретінде

Белгілі бір кезең ішінде компанияға сәйкестендірілген активті пайдалануды бақылау құқығы берілетін шарттарға (немесе шарттардың жөкелеген компоненттеріне) қатысты (оны ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал» анықтайды) компания пайдалану құқығы нысанында активті және жалдаудың басталу күніне тиісті міндеттемені таниды. Шарттардың жалданбайтын компоненттері өзге де орынды стандарттарға сәйкес ескеріледі.

16 «Жалдау» ХҚЕС (IFRS) сәйкес Топ көрсетілген стандартты жалдау басталған күні жалдаудың көзделген мерзімі 12 айдан аспайтын және сатып алуға арналған опцион болмайтын жалдау шарттарына, ауыспалы жалдау мөлшерлемесі бар жалдау шарттарына, сондай-ақ құны төмен активтерді жалдау шарттарына қолданылмайды. Құны төмен активтерді қысқа мерзімді жалға алу және жалға алу Топ жалдау мерзімі ішінде желілік әдіспен шығыс ретінде таниды.

Жалдау басталған күні Топ осы күні әлі жүзеге асырылмаған жалдау төлемдерінің келтірілген (ағымдағы) құны бойынша жалдау бойынша міндеттемені бағалайды. Дисконттау, егер оларды оңай анықтауға болатын болса, жалдау шарттарында салынған мөлшерлемелерді қоспағанда, Топтың қосымша қарыз қаражатын тартудың пайыздық мөлшерлемесін пайдалана отырып жүзеге асырылады.

Топ жалдау бойынша міндеттемені қайта бағалайды (және пайдалану құқығы нысанында тиісті активті тиісті түзетуді жүзеге асырады):

- жалдау мерзімі өзгерді немесе елеулі оқиға болды немесе сатып алу опционының орындалуын бағалауда өзгертуге әкеп соққан жағдайларда өзгеріс болды және бұл жағдайда жалдау бойынша міндеттеме қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, қайта қаралған жалдау төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады.
- жалдау төлемдері индекстің немесе мөлшерлеменің өзгеруіне немесе кепілдік берілген тарту құны бойынша күтілетін төлемнің өзгеруіне байланысты өзгереді және осы жағдайларда жалдау бойынша міндеттеме өзгермеген дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып қайта қаралған жалдау төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады (егер жалдау төлемдерінің өзгеруі өзгермелі пайыздық мөлшерлеменің өзгеру салдары болып табылмаса, бұл жағдайда қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесі пайдаланылады).
- жалға алу шарты модификацияланған және жалға алу шартын өзгерту жеке жалға алу шарты ретінде ескерілмейді және бұл жағдайда жалға беру бойынша міндеттеме модификацияланған жалға алу шартын жалға алу мерзімі негізінде қайта қарастырылған қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, қайта қаралған жалға алу төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады.

Жалдау басталған күні Топ активті жалдау бойынша міндеттемені бастапқы бағалау шамасын, жалдау басталған күнгі немесе жалдау бойынша алынған ынталандырушы төлемдерді шегере отырып, осындай күнге дейінгі жалдау төлемдерін, жалға алушы шеккен кез келген бастапқы тікелей шығындарды қамтитын бастапқы құн бойынша пайдалану құқығы нысанында бағалайды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтерді кейіннен есепке алуға қатысты меншігінде тұрған активтерге қатысты қолданылатын есеп саясаты пайдаланылады, оның ішінде тозуды және амортизацияны есептеуге, сондай-ақ құнсыздану мәніне тексеруге қатысты.

Пайдалану құқығы нысанындағы танылған актив мынадай кезеңдердің неғұрлым қысқа мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады: активті пайдалы пайдаланудың болжамды мерзімі немесе жалдау мерзімі.

Топ қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте жеке бапта (16 Ескерту), ал егер олар меншігінде болса, яғни жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың (6 Ескерту) және материалдық емес активтердің құрамында болса, тиісті базалық активтер ұсынылатын баптардағы пайдалану құқығы нысанындағы активтерді ұсынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Топ жалға беруші ретінде

Топ жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың кейбір объектілеріне қатысты жал беруші ретінде жалдау шарттарын жасайды (6 және 23 Ескертулер).

Топ жалға беруші болып табылатын жалдау қаржылық немесе операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Жалға алу шарттарына сәйкес Жалға алушыға меншік құқығымен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалар іс жүзінде өткен жағдайларда жалға алу шарты қаржылы жалдау шарты ретінде жіктеледі. Жалдаудың Барлық өзге түрлері операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдаудан түскен кіріс жалдау мерзімі ішінде желілік негіз танылады.

Несилер бойынша шығындар

Топ жіктелетін активтерді, сондай-ақ осы актив құнының бір бөлігін сатып алуға, салуға және өндіруге тікелей байланысты қарыздар бойынша шығындарды капиталдандырады.

Топ жалпы мақсаттарға тартылған несилер бойынша шығындарды олар білікті активті алу үшін тікелей пайдаланылған дәрежеде капиталдандырады. Капиталдандыру мөлшерлемесі ретінде активтерді сатып алумен тікелей байланысты несилерді қоспағанда, құрылысты және сараланатын активтерді өндіруді қаржыландыру үшін бағытталған Топтың несилері бойынша шығындардың орташа өлшемді мәні қолданылады. Бұл ретте, егер қарыз тиісті білікті актив болжамды пайдалануға дайын болғаннан кейін өтелмеген болып қалса, онда б жағдайда капиталдандыру мөлшерлемесін есептеу кезінде мұндай несие жалпы мақсаттарға тартылған несилер құрамына енгізіледі.

Жөкелеген несилердің уақытша инвестициясынан алынған, оларды сараланатын активтер пайдалануды күтетін инвестициялық кіріс капиталдандыру үшін жарамды несилер бойын шығындардан шегеріледі.

Несилер бойынша шығындар сондай-ақ пайыздарды төлеуге арналған шығындарды түзеті болып есептелетін шамада шетел валютасындағы несилер нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмаларды қамтиды. Пайыздарды төлеуге арналған шығындарды түзету түрінде капиталдандырылған баған айырмасының сомасы егер қарыз жергілікті валютада алынған жағдайда Топ капиталдандырылған пайыздарды төлеуге арналған шығындар сомасынан аспайды. Бағамдық айырманың кез келген асып кетуі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Несилер бойынша барлық өзге шығындар құрамында танылады пайда немесе залал кезінде, онда.

Тауарлық-материалдық қорлар

Тауарлық-материалдық қорлар өзіндік құн мәндерінің ең азы немесе таза өткізу құны бойынша бағаланады. Өзіндік құн қорларды жеткізуге және болжамды пайдалану үшін қажетті жағдайға келтіруге байланысты жұмсалған шығындарды қамтиды. Сатудың таза құн аяқтауға арналған шығындарды және сатуға арналған бағалау шығындарын шегере отыры әдеттегі қызмет барысында қорларды өткізу бағасын бағалауды білдіреді. Қорларды өндіріс босату кезінде, сату және өзге де шығару кезінде оларды бағалау орташа өлшенген құн бойынша жүргізіледі.

Қаржы құралдары

Қаржылық активтер мен міндеттемелер Компания тиісті қаржы құралына қатысты шарт бойынша тарап болған кезде Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құн бойынша бағаланад

Барлық танылған қаржы активтері кейіннен амортизацияланған құны немесе қаржы активтерін басқару жөніндегі Компанияның бизнес-модель және қаржы активтерінің ақша ағындарының шарттық сипаттамалары негізінде әділ құны бойынша бағаланады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Бұл ретте:	- мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар және мұндай ақша ағындары негізгі соманы және ол бойынша пайыздарды төлеуді ғана қамтиды, әдетте, кейіннен амортизацияланған құны бойынша бағаланады; - мақсаттары шартта көзделген ақша ағындарын алу және қарыз құралын сату болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын үлестік құралдар және мұндай ақша ағындары негізгі сома мен ол бойынша пайыздарды төлеуді ғана қамтиды, кейіннен өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланады (ӘҚБТЖП); және - барлық басқа үлестік инвестициялар мен үлестік инвестициялар кейіннен пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады (ӘҚБТЖЗ).
Ағымдағы жылы Компания ӘҚБТЖП және амортизацияланған құны бойынша бағалау критерийлеріне сәйкес келетін борыштық құралдарға инвестицияларды ӘҚБТЖЗ бойынша жіктеген жоқ.	
Кейіннен амортизацияланған құны бойынша немесе ӘҚБТЖП бойынша бағаланатын борыштық құралдар құнсыздану мәніне бағаланады (4 Ескерту).	
Бастапқы танудан кейінгі барлық қаржылық міндеттемелер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн немесе ӘҚБТЖЗ бойынша бағаланады.	
Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржылық міндеттемені модификациядан туындайтын кіріс немесе шығыс пайданың немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Табыс немесе шығыс қаржы құралының бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемесін пайдалана отырып, оларды дисконттай отырып, шартта көзделген жана шарттарға сәйкес болашақ ақша ағындарының бастапқы ақша ағындары мен дисконтталған келтірілген құны арасындағы айырма ретінде есептеледі.	
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	
Ұзақ мерзімді активтер мен шығатын активтер Топтары, егер олардың баланстық құны өндірістік қызметте пайдалану процесінде емес, сату кезінде өтелетін болса, сатуға арналған ретінде жіктеледі. Егер ұзақ мерзімді актив (немесе шығатын активтер тобы) өзінің ағымдағы жағдайында сатылуы мүмкін болса және сатудың жоғары ықтималдығы болса, бұл шарт орындалған болып есептеледі. Сатуға арналған ретінде жіктелген ұзақ мерзімді активтер (және шығатын активтер топтары) екі шаманың ең азы бойынша бағаланады: сатуға арналған шығындарды шегергендегі алдыңғы баланстық құны мен әділ құны.	
Сатуға арналған ретінде айналымнан тыс активті жіктеу тоқтатылуға жататын кезде Топ жіктеу елшендері қанағаттандырылмаған кезең ішінде жалғасатын қызметтен түсетін пайданың немесе залалдың құрамына айналымынан тыс активтің баланстық құнын талап етілетін түзетулерді қамтиды. Егер жіктелуі сатуға арналған ретінде тоқтатылған шығатын Топ немесе айналымнан тыс актив еншілес ұйым, бірлескен операциялар, бірлескен кәсіпорын, қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорындағы немесе қауымдасқан ұйымдағы қатысу үлесі болып табылса, онда активті сатуға арналған ретінде жіктеу сәтінен бастап барлық кезеңдер үшін қаржылық есептілік тиісті түрде түзетіледі.	
Капитал	
Жарғылық капитал	
Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар капитал түсіндерінің сомасынан шегерім ретінде көрсетілген. Жарғылық капиталға барлық ақшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы бөрілген күнгі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.	
Топ орналастыруды заңды тіркеуді жүзеге асырмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат тіркелген кезге дейін қосымша төленген жарғылық капитал ретінде танылады, мұндай түсіндер жарғылық капиталға ауыстырылады.	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Басқа да салымдар	
Топ Акционермен активтерді алу, нарықтағыдан төмен мөлшерлеме бойынша алынған қарыздар бойынша әділ құнға дейін түзету сияқты операцияларды және Топтың жарғылық капиталындағы қосымша үлесті алуға әкеп соқпайтын өзге операцияларды жүргізеді. Топ бөлінбеген пайда құрамында капитал арқылы осындай операцияларды көрсетеді.	
Басқа бөлу	
Бөлу капитал құрамында танылады, егер Топ ақшалай қаражатты немесе ақшалай емес активтерді Акционерге/түпкі Акционерге өтеусіз негізде беруге міндеттенеді және мұндай міндеттеменің сомасы сенімді бағалануы мүмкін. Бөлу қолданылатын жерде кейінге қалдырылған салықтың кез келген тиісті әсерін шегере отырып, капитал құрамында танылады.	
Хеджирлеу есебі	
Топ туынды қаржы құралдарын, кірістірілген туынды қаржы құралдарын және туынды емес қаржы құралдарын (валюталық тәуекелдер бойынша) қоса алғанда, әділ құнды хеджирлеу, ақша ағындарын хеджирлеу немесе шетелдік бөлімшеге таза инвестицияларды хеджирлеу құралдары ретінде хеджирлеудің жекелеген құралдарын білдіреді. Болашақ мәмілелер бойынша міндеттемелер бойынша валюталық тәуекелді хеджирлеу құралдары ақша ағындарын хеджирлеу құралдары ретінде ескеріледі.	
Топ хеджирлеу құралдары мен хеджирленетін бап арасындағы қатынастарды тәуекелдерді басқару және хеджирлеу Стратегияларына сәйкес оларды белгілеу сәтінен бастап құжатпен ресімдейді. Бұдан басқа, хеджирлеу қатынастарын белгілеу сәтінде және одан әрі Топ хеджирленетін тәуекелге жататын хеджирленетін бапқа байланысты әділ құнның немесе ақша ағындарының өзгерістерін өтеу тұрғысынан хеджирлеу құралының тиімділігін тұрақты түрде құжаттайды.	
Ақша ағындарын хеджирлеу	
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары ретінде белгіленген және тану критерийлерін қанағаттандыратын қаржы құралдарының әділ құны өзгерістерінің тиімді үлесі Өзге жиынтық кірісте көрсетіледі және ақша ағындарын хеджирлеу резервінің бабы бойынша жинақталады. Ақша ағындарын хеджирлеу құралдарының әділ құны өзгерістерінің тиімсіз үлесі есепті кезеңдегі пайданың немесе залалдың құрамына енгізіледі және қаржылық шығындар жолы бойынша көрсетіледі.	
Өзге жиынтық кірісте бұрын танылған сомалар хеджирленетін бап пайдаға немесе залалға әсер еткен кезеңдерде пайда немесе залал құрамына хеджирленетін бапты есептен шығару көрсетілген жолға қайта жіктеледі.	
Хеджирлеуді есепке алу:	
а) Топ хеджирлеу қатынасын тоқтатқан кезде,	
б) хеджирлеу құралының әрекет ету, сату, бұзу немесе орындау мерзімі өткен, немесе	
в) қаржы құралы хеджирлеу құралы ретінде есепке алу талаптарын қанағаттандыруды тоқтатқан күніне тоқтатылады.	
Өзге жиынтық кірісте танылған және капиталда жинақталған өзгерістер пайда немесе шығын құрамына бұрын ықтималдығы жоғары ретінде қарастырылатын мәміле нәтижелерінен бір негізгіде есептен шығарылады. Егер бұрын екіталай ретінде қарастырылатын мәмілені жасау бұдан былай күтілмесе, Өзге жиынтық кірісте жинақталған тиісті өзгерістер бірден пайда немесе шығын құрамына жатады.	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШТІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Мемлекеттік субсидиялар

Үкімет Топтың Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызды бағыттар бойынша жолғаушыларды тасымалдау шығыстарын ішінара жабу үшін мемлекеттік гранттар түрінде субсидиялар алуға құқығы бар деп қаулы етті. Мемлекеттік субсидиялар субсидияның алынатынына және барлық тиісті шарттар сақталатынына ақылға қонымды сенім болғанда олардың әділ құны бойынша танылады. Мемлекеттік субсидиялар кезеңдер ішінде осы субсидиялар әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша тасымалдаушылардың шығыстарын жабуға жатқызытандай тұрақты негізде танылады.

Түсім

Түсім сатып алушыларға уаде етілген тауарларды немесе қызметтерді беруді Топ оның кутүлері бойынша көрсетілген тауарларға немесе қызметтерге айырбасқа алуға құқығы бар өтеу сомасында көрсету деп танылады. Түсім ҚҚС мен жеңілдіктерді шегергенде көрсетіледі.

Жүк тасымалдары бойынша қызмет көрсетуден түскен түсімді есепке алу

Республикаішілік, халықаралық-импорттық, халықаралық-экспорттық, халықаралық-транзиттік қатынастар

Жүк тасымалдары бойынша қызмет көрсету бойынша түсім уақыт ішінде танылады. Есепті күнге қызметтердің орындалу дәрежесін бағалау әдісі ретінде есепті күнге көрсетілген қызметтер көлемінің тасымалдау бойынша қызметтердің жалпы көлеміне пайыздық арақатынасы пайдаланылады.

Қызметтер тасымалдаушылармен шарттарда айтылған айлық көлемнен 100% алдын ала төлем шартымен ұсынылады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомалары қысқа мерзімді болып табылады және ақшалай қаражат түскен күні алынған аванстар ретінде сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер құрамында көрсетіледі.

Республикаішілік, халықаралық экспорттық және транзиттік қатынастарда жүк тасымалдау қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған аванстар сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер құрамында тасымалдау басталған кездегі болашақ кезеңдердің кірістері ретінде көрсетіледі. Қызмет көрсету шамасына қарай болашақ кезеңдердің кірістері есепті кезеңнің кірістері ретінде танылады.

Жүктерді тасымалдау кезінде магистральдық темір жол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтерінің тарифіне уақытша төмендету коэффициентін бекіту туралы ТМРК бұйрық қолданылатын шарттарда тұтынылған қызметтің көлеміне байланысты жеңілдіктер көзделген. Бұл қызметтерден түскен түсім шегеріндердің бағалау мөлшерін шегергенде, келісім-шартта көрсетілген баға негізінде танылады. Жеңілдіктер сомасын бағалау үшін Топ күтілетін құн әдісін пайдаланады.

2018 ж. 31 желтоқсанға жеңілдік беру бойынша контрагенттерге міндеттеме сомасы жоқ (2018 ж. 31 желтоқсанға: 1,070 млн. теңге).

Жылжымалы құраммен операция жасау

Топ жүк тасымалдарынан түскен түсім құрамында операция жасау қызметтерінен түскен түсімді көрсетеді және есепті күнге қызмет көрсету процесінің аяқталуына қарай операция жасау қызметтерінен түскен түсімді таниды, өйткені қызмет көрсету жөніндегі міндеттеме уақыт ішінде орындалады, ал Сатып алушы бір мезгілде Топтың көрсетілген міндеттерді орындауына байланысты пайданы оның орындалуына қарай алады және тұтынады. Сатып алушыға қызметтің орындалу дәрежесін бағалау әдісі ретінде Топ есепті күнге көрсетілген қызметтер көлемінің тасымалдау жөніндегі қызметтердің жалпы көлеміне пайыздық арақатынасын пайдаланады.

Жылжымалы құрамымен операция жасау қызметтері, әдетте, сатып алушылармен шарт бойынша міндеттемелер құрамында алынған аванстар ретінде көрсетілетін алдын ала төлем шарттарында ұсынылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШТІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Жолаушылар тасымалынан түсетін кірістерді есепке алу

Жолаушылар тасымалынан түскен табыс сатып алушының есепті күнге жол жүруінің аяқталу дәрежесі бойынша танылады. Билеттерді сатудан түскен сомалар жолаушыны жіберген сәттен бастап кірістерге жататын болашақ кезеңдер кірістерінің құрамында көрсетіледі. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомасы алынған сәттегі аванстар құрамында көрсетіледі. Жолаушыларды тасымалдауға арналған өтінімдерді және билеттерді жазып алуға қарай күтілетін есептік табысқа шамамен тең аванс сомасы алдағы кезеңдердің кірістеріне көшіріледі. Болашақ кезеңдердің кірістері жолаушы жөнелтілген сәттен бастап кірістерге ұқсас жатқызылады.

Жолаушылар тасымалы қызметтері әдетте бірнеше сағат/күн ішінде аяқталады. Осының алдындағы тәжірибені талдау есепті күнгі ауыспалы түсім өлеулі емес екенін көрсетті.

Өзге де кірістер

Өзге табыстарға алынған айыппұлдар, тауарларды, материалдар мен металл сынықтарын сатудан, сондай-ақ кемелерді тиеу, түсіру және қызмет көрсету бойынша өзге де қызметтер көрсетуден түскен кірістер кіреді.

Қызмет көрсетуден түскен өзге де кірістер қызмет көрсету шамасына қарай уақыт ішінде танылады. Егер Топ кезең ішінде орындау міндетін орынданаса, демек, орындау міндеті белгілі бір уақыт кезеңінде орындалады (тауарларды, материалдарды және металл сынықтарын сату), ол бойынша түсім тауарларды бақылау сатып алушыға берілген сәтте танылады.

Клиентке уаде етілген тауарларды немесе қызметтерді беру мен клиенттің төлеуі арасындағы кезең бір жылдан асатын Елеулі келісімшарттарды есепке алу кезінде Топ мәміленің бағасын ақшаның уақытша құнына түзетеді.

Кері жалға сату операциялары

Топ сату ретінде кері жалға алу арқылы сату операцияларында активті беруді, Егер беру ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім» талаптарына сай келсе ғана ескереді.

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес, егер жалға алушы-сатушы сатуды мойындайтын болса, жалға алынатын активті пайдалану құқығы жалға алушы-сатушы сақтайтын пайдалану құқығымен байланысты активтің алдыңғы баланстық құнының бөлігі ретінде бағаланады. Сатушы-жалға алушы тек сатып алушы-жалға берушіге берілген құқықтарға жататын пайданың немесе шығынның сомасын ғана таниды.

Егер жалға алушы-сатушының активті өткізуі активті сату ретінде есепке алу үшін ХҚЕС (IFRS) 15 талаптарын қанағаттандырмаса, жалға алушы-сатушы өткізілген активті тануды жалғастырады және ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданумен өткізуден түсімдер мөлшеріндегі қаржылық міндеттемені мойындайды.

4. ЕЛЕУЛІ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС-ке сәйкес дайындау шоғырландырылған қаржылық есептілігінде есептік күндегі активтер мен міндеттемелердің алынған сомаларына, әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттың ашылуына, есептік кезең бойындағы табыс пен шығынның есептілікке алынған сомаларына әсерін тигізетін пайымдауларды және субъективті бағалаулар мен жорамалдарды Топ Басшылығымен қолдануын көздейді. Осы бағалар тарихи білімге немесе маңызды факторларға негізделгеніне қарамастан, нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Есеп саясатын қолданған кезде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Топ Топтың есеп саясатын қолданған кездегі және шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға елеулі әсер еткен елеулі пайымдаулардан басқа, бағалауда белгісіздік орын алған елеулі пайымдаулар төменде көрсетілген.

Бақылауды анықтау

Топ бақылайтын ұйымдар еншілес ұйымдар болып табылады. Топ еншілес ұйымды инвестиция нысанына қатысуынан кіріс өзгеруімен байланысты шығынға ұшырағанда немесе ондай кірісті алуға құқығы болса, сондай- ақ инвестициялар нысанына қатынасты ықпал өзінің билігін жүзеге асырумен кіріске иелік ету мүмкіндігі болса ғана бақылайды. Еншілес ұйымдардың қаржылық көрсеткіштері шоғырландырылған қаржылық есептіліктің құрамына Топ еншілес ұйымға бақылау алған күннен бастап, бақылау тоқтаған күнге дейін енгізіледі. Еншілес ұйымдардың Есеп саясаты олардың есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкестендіру керек болған жағдайда өзгертілетін. Еншілес ұйымдардағы бақыланбайтын үлеске тиесілі залалдар толық көлемде бақыланбайтын үлестер шотына дебеттік сальдонның («дефцит») пайда болуына әкеліп соқтырса да жатқызылады (29 Ескерту).

Акционермен сенімгерлік басқару шарты шеңберінде Компания «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ еншілес ұйым ретінде, себебі топқа акционер берген кең өкілеттіктерге байланысты шарт оған осы кәсіпорынның маңызды қызметін жеке-дара басқаруға және дивидендтер алуға практикалық мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, 2019 ж. ішінде Топ «Тұлпар» вагон жасау зауыты» ЖШС еншілес ұйымын (бұдан бұрын – «Тұлпар-Тальго» ЖШС) «Трансмашхолдинг Қазақстан-КЗ» ЖШС сенімгерлік басқаруға берді.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен алынған несиелер

Топ ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен Акционерден/соңғы Акционерден несиелерді алады. Бұл несиелер бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алынады. Топ капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімді ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Топ көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Топ алған несие мерзіміне экстраполяциялайды. Бастапқы танудан кейін несиелер амортизациялық құнмен тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

Нарықтан төмен пайыздық ставкасы бар мемлекеттік қарыздардан алынатын пайданы топ несиелерді алу кезінде нарыққа барлық қатысушылар үшін мемлекет белгілеген белгілі бір өлшемдерге сәйкес келетін, топ мемлекеттік субсидия ретінде есепке алады. Өзге жағдайларда Топ осы несиелерді түпкілікті акционермен операциялар ретінде қарайды және капитал арқылы нарықтан төмен мөлшерлеме бойынша алынған қарыздар бойынша әділ құнға дейінгі түзетулерді ескереді.

Активтер, сатуға арналған деп сыныпталған активтер

2015 ж. желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметі «2016-2020 жж. арналған Жекешелендірудің кешенді жоспарын» (бұдан әрі - «Жоспар») бекітті және бұл жоспарды орындау мақсатында 2016 ж. ақпан айында Компания Басшылығы сатылатын еншілес ұйымдар, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындар тізімін бекітті. ХҚЕС (IFRS) 5 «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» активті сату бойынша басшылықтың жоғары ықтималдықпен шешімді қабылдауды талап етеді. Есепті күнгі жағдай бойынша, Компания басшылығы жоспардың іске асыру мәртебесін қарады және ХҚЕС (IFRS) 5 өлшемдерге сай белгілі бір инвестицияларды сатуға арналған ретінде жіктеді (13 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Ақша қаражаттарын өндіретін бірлікті анықтау

Топ құнсыздануды тестілеу үшін барлық сегменттерді ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін бір бірлік ретінде қарастырды. Себебі ағымдағы операциялық моделінде ақша қаражаттарының әрбір сегменті жеткілікті дәрежеде тәуелсіз болып табылмайды. Теміржол инфрақұрылымы біртұтас болып табылады және жүк және жолаушылар келігі қызметіне бөлінбейді, сондықтан да жүк және жолаушылар бағыты бойынша алынған ақша ағымдарының инфрақұрылымын жүк және жолаушылар бағытына объективті түрде бөлуге болмайды. Жүктерді тасымалдау, сондай-ақ кросс-субсидиялауға жолаушылар тасымалының қажеттілігі тарифтерінің реттеу ерекшеліктерін ескере отырып, темір жол инфрақұрылымы тиісінше, тәуелсіз ақша ағымдарын қозғалысқа келтірмейді, сол себепті құнсыздануға өткізілген тестте Топ ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін, бір бірлік ретінде қарастырылады.

Қазақстан Республикасы Үкіметі Компанияның түпкілікті Акционері бола тұрып, Топтың жекешелендіру процессіне қатысатын компаниялардың тізімін бекітті, жекешелендірудің нәтижесінде Топтың бизнес өкілдерімен өзара әрекет етудің жаңа жүйесін құрады. Топтың қайта құрылу үдерісінің аяқталмағанынан, бұл ықтимал оқиғаларды осы жылдың құнсыздануын тестілеу барысында есепке алмаған. Келесі өзгерістер тудырушы бірліктер ретінде танылып Топ активтерінің баланстық құнына ықпал етуі мүмкін.

«ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен қаржылық лизинг шарттарын есепке алу»

«Жолаушылар тасымалы» АҚ еншілес ұйымдары тұлғасындағы топ және «Тұлпар» вагон жасау зауыты» ЖШС жолаушылар вагондары паркін жаңарту үшін соңғы акционердің жалпы бақылауындағы «ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен сатып алу-сату және қаржылық лизингтің үш жақты шарттарын жасасты. Осы шарттарға сәйкес, «ҚДБ-Лизинг» АҚ 100% алдын ала төлем негізінде оларды меншікке сатып алу және кейіннен «Жолаушылар тасымалы» АҚ қаржылық жалға беру үшін «Тұлпар» вагон жасау зауыты» ЖШС жолаушылар вагондарын шығаруды қаржыландырады.

Топ басшылығы «Тұлпар» вагон жасау зауыты» ЖШС мен «ҚДБ-Лизинг» АҚ арасындағы өзара қарын- қатынас бөлігінде транзакция топтың деңгейінде активті сату ретінде есепке алу үшін ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсімі» талаптарына жауап бермейді, себебі вагондарды бақылау «ҚДБ-Лизинг» АҚ-ға ауыспайды, ал топта қалады.

«ҚДБ-Лизинг» АҚ вагондар өндірісін қаржыландырады, бірақ кейіннен пайдалану тәсілін анықтау және активтен қалған барлық пайданы алу қабілетіне шектеу қойылған. Тиісінше, топ ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» сәйкес қаржылық міндеттеме (қарыз) ретінде «ҚДБ-Лизинг» АҚ алдындағы міндеттемені, ал жолаушылар вагондары мен аяқталмаған өндірісті IFRS 16.103 «Жалдау» сәйкес меншік құқығындағы негізгі құралдар мен аяқталмаған құрылыс объектілері ретінде таниды (3 Ескерту).

Қаржыландыру жеңілдікті ставкалар бойынша бөлінгендіктен және мұндай шарттар тек қана Қазақстан Республикасы Үкіметінің жекелеген Қаулысы негізінде «Жолаушылар тасымалы» АҚ жолаушылар вагондары паркін жаңартуды қаржыландыру үшін көзделгендіктен, топ осы транзакцияларды түпкілікті акционермен операциялар ретінде қарайды және басқа да салындар ретінде бөлінбеген пайда құрамында капитал арқылы нарықтағыдан төмен мөлшерлеме бойынша алынған қарыздар бойынша әділ құнға дейін түзетулерді көрсетеді (14 және 15 Ескертулер).

Бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері

Төменде есептің кезеңнің соңына болашаққа қатысты негізгі пайымдау және бағалаудағы белгісіздіктің басқа негізгі көздері көрсетілген. Бұлардың келесі есепті жылы актив мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі әсер етуінің ықтималдылығы жоғары.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар мен материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Активтердің құнсыздану индикаторларының болуын анықтау мынадай факторлардың көп санына негізделеді: темір жол индустриясының күтілетін өсуінің өзгеруі, болжанатын ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық өскіру, қызметтер көрсетуді тоқтату, ауыстыруға арналған ағымдағы шығындар және шарттардың басқа да өзгерістері.

Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтердің өтелетін құны бағаланады және активтердің баланстық құнымен салыстырылады. Егер баланстық құн активтердің өтелетін құнынан асып кеткен жағдайда, құнсыздану танылады. Өтелетін құн екі мәннің ең үлкені ретінде айқындалады: сатуға арналған шығыстарды және пайдалану құнын шегергендегі активтердің әділ құны. Пайдалану құнын бағалау кезінде ақша қаражатының болашақ есептік ағындары Топ басшылығының пікірі бойынша ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін капиталдың орташа өлшенген құнының (түзетілген WACC мөлшерлемесі) базасында есептелген салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс болашақ кезеңдерде қосымша құнсыздануға немесе оны қалпына келтіруге әкелуі мүмкін.

Құнсыздану индикаторларының болуына байланысты Топ 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар мен материалдық емес активтердің құнсыздануына тест жүргізді.

Ақша ағындарын бағалауда көптеген субъективті факторлар, оның ішінде ең жақсы қол жетімді дәлелдемелерді пайдалана отырып, операциялық және қаржылық факторлар енгізілген.

Тест кезінде пайдаланылған операциялық жорамалдар тасымалдардың барынша ықтимал көлемін, оның ішінде транзиттік қатынастағы жүк тасымалдарының жоспарланған сұраныс көлемі мен тарихи өсу серпіні негізінде транзит көлемін көрсетеді.

Қаржылық жорамалдар Тарифтердің болжамды деңгейі мен өсуімен, берілетін жеңілдіктермен, сондай-ақ Швейцария франкіне қатысты теңгенің болжамды бағамымен байланысты елеулі бағаларды қантиды. Топтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды мен материалдық емес активтерін пайдалану құндылығын есептегенде пайдаланылған дисконттау мөлшерлемесі (WACC) 10.5% - ды құрады.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтары мен материалдық емес активтерін пайдалану құндылығын есептеу негізінде құнсыздану анықталған жоқ. Бұл ретте, пайдалану құндылығын есептеу, атап айтқанда, мынадай жорамалдарға сезімтал:

- транзиттік қатынастағы жүк тасымалдарының көлемі;
- тарифтердің өсуін, тасымалданатын жүк түрлері, жүк тасымалдары қашықтығының қашықтығын қоса алғанда, кірістілік мөлшерлемесі; және
- дисконттау мөлшерлемесі (WACC).

Топ сезімталдыққа талдау жүргізді және жеке-жеке және өзгермеген қалған параметрлердегі негізгі болжамдардың мынадай негізді ықтимал өзгерістері кезінде құнсыздану болмайды деген қорытындыға келді:

- *Транзиттік қатынастағы жүк тасымалдарының көлемі* – есептік көрсеткішпен салыстырғанда көлемдердің 10% - ға төмендеуі;
- *Республикашілік, экспорттық және импорттық бағыттар бойынша тарифтер*-сонғы жылдардағы тарифтердің тарихи орташа өсуіне дейін темір жол келігімен жүк тасымалдау тарифтерінің жыл сайынғы жоспарланған өсуін төмендету, 6.3% тең;
- *Дисконттау мөлшерлемесі (WACC)* – дисконттау мөлшерлемесін 10.5% - дан 11.5% - ға дейін ұлғайту.

Алайда, жоғарыда көрсетілген негізгі жорамалдардың әрқайсысының неғұрлым елеулі өзгерістері немесе бірнеше факторлардың бір мезгілде теріс әсері болған кезде Топтың ұзақ мерзімді активтерінің баланстық құны олардың өтелетін құнынан жоғары болуы мүмкін, бұл болашақта құнсыздануды тану қажеттілігіне әкелуі мүмкін.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

ҚҚС өтеу

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша Топ Халықаралық тасымалдар бойынша қызметтер көрсетуден туындаған ҚҚС өтелмейтін сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді. Тобы қоя алмайды ҚҚС-мен сатып алушыларға және, тиісінше, іске асыру мүмкін, бұл сома тек алғаннан кейін оларды салық органдары. Топ өзінің салық департаментінен алынған ҚҚС бойынша күтілетін қайтару туралы ақпаратты, мемлекеттік салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты тарихи деректерді қарайды. ҚҚС өтеудің нақты сомасы Топтың бағалау сомасынан ерекшеленуі мүмкін, бұл болашақ операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы активтердің пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде тура сызықтық әдіс негізінде есептеледі. Пайдалы қызметтің болжамды мерзімдеріне, тарату құнына байланысты бағалар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есепті күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез келген түзетулер есептік бағалаудағы өзгеріс ретінде перспективалы түрде ескеріледі. Пайдалы қызмет мерзімдеріне және активтердің тарату құнына қатысты бағалар күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де жағдайларына байланысты болады. Осы бағалардың өзгеруі нәтижесінде тозу сомасы өткен жылдары көрсетілген сомалардан айтарлықтай ерекшеленуі мүмкін.

Топ пайдаланатын пайдалы қызметтің бағалау мерзімдері төменде берілген):

Ғимараттар мен құрылыстар	10-140
Теміржолдардың инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Көлік құралдары	4-40
Басқалар	2-50
Материалдық емес активтер	1-10

Салық салу

Әр түрлі қазақстандық заңнамалық актілер мен нормалар әрдайым анық жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтық жағдайлары болуы мүмкін. Бұл ретте, салық органдары қосымша салықтарды қосымша есептеген жағдайда, айыппұл мен өсімпұлдың қолда бар мөлшері елеулі мөлшерде белгіленген; айыппұл мөлшері қосымша есептелген салық сомасының 80% - ын құрайды және өсімпұл мөлшері қосымша есептелген немесе төленбеген салық сомасының жылдық 11.56% - ын құрайды. Нәтижесінде, айыппұлдар мен өсімпұлдар қосымша есептелген салық сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы, егер ондайлар қосымша есептелген болса, 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығыстарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін.

Кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артуы

Топ 1-сатыдағы активтер үшін 12 айлық күтілетін кредиттік залалға немесе 2 немесе 3-сатыдағы активтер үшін барлық мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалға тең сомада қаржы құралдары бойынша залалдар үшін бағалау резервін құрады. Актив бастапқы тану сәтінен бастап оның кредиттік тәуекелі айтарлықтай артқан кезде 2-сатыға өтеді. 9 ХҚЕС-да (IFRS) кредиттік тәуекелдің айтарлықтай жоғарылауының анықтамасы жоқ. Активтің кредиттік тәуекелі айтарлықтай артқанын бағалау кезінде Топ сапалық және сандық негізделген және расталатын болжамды ақпаратты ескереді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Топ сондай-ақ қаржылық кепілдіктер шарттары бойынша күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелдегі өзгерістерге байланысты 12 ай ішінде не барлық мерзімде таниды. Күтілетін кредиттік шығындардың сомасы тиісті қаржы құралы бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің өзгерістерін көрсету үшін әрбір есепті күнге жаңартылады.

5. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

Топтың операциялық сегменттері көрсетілетін қызметтер негізінде анықталады. Топ негізгі екі сегментті ерекшелейді: жүк тасымалы және жолаушылар тасымалы бойынша қызметтер. Қызметтерін қосқанда сандық шектен аспайтын барлық басқа да, негізінен байланыс, коммуналдық қызметтер, жүктерді тиеу мен босату және кемелерге қызмет көрсету қызметтерінен тұратын, сегменттер жеке ашып көрсетуді қажет етпейді.

Топ басшылығы Топтың операциялық сегменттерінің келесідей көптеген пайда көрсеткіштерін бақылайды: салық салуға дейінгі пайда, жалғастыратын қызметтен жыл іші пайдасы және жалпы пайда. Соған қарамастан, жыл іші пайда көрсеткіші ресурстарды бөлу және сегменттер қызметін бағалау үшін пайдаланылатын негізгі көрсеткіш болып табылады.

Топта сегмент ішлік сауда жүргізу үшін арналған бекітілген баға қалыптастыру саясаты жоқ.

	2019 ж.				
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Есептік сегменттердің жиынтығы	Басқасы	Жиынтығы
Негізгі операциялық көрсеткіштер					
Табыстар					
Сыртқы сатып алушылардан тасымалдаудан түскен табыс	957,195	84,781	1,041,976	-	1,041,976
Сегменттер арасындағы операциялардан тасымалдаудан түскен табыс	23,428	2,734	26,162	-	26,162
Мемлекеттік субсидиялар	-	31,406	31,406	-	31,406
Сыртқы сатып алушылардан өзге табыстар	50,788	3,827	54,615	11,141	65,756
Сегменттер арасындағы операциялар бойынша өзге табыс	6,834	249	7,083	5,569	12,652
Элиминациялар	(36,125)	(3,229)	(33,354)	(5,460)	(38,814)
Табыстар	1,008,120	119,768	1,127,888	11,250	1,139,138
Өткізудің өзіндік құны	(757,205)	(107,875)	(865,080)	(7,286)	(872,366)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(77,338)	(16,914)	(94,252)	(2,367)	(96,619)
Активтердің қонысдануы	(5,955)	(1,834)	(7,789)	(3,273)	(11,062)
Басқа да пайда мен залал, нетто	(19,924)	242	(19,682)	2,220	(17,462)
Қаржылық табыс	4,107	825	4,932	5,256	10,185
Қаржылық шығындар	(171,986)	(1,006)	(172,992)	(3,098)	(176,090)
Бағам айырмашылығынан түскен залал	(11,308)	(50)	(11,358)	(234)	(11,592)
Қуындасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы үлес	8,013	-	8,013	-	8,013
Бірлескен, қауымдасқан ұйымдардың үлесі сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылмайтын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табыс	-	-	-	59	59
Салық салуға дейінгі залал	(23,476)	(6,844)	(30,320)	(2,405)	(32,725)
Корпоративтік табыс сатығы бойынша шығын	(23,243)	(402)	(24,145)	(73)	(24,218)
Жалғастырылатын қызметтен түскен жыл іші залал	(47,219)	(7,246)	(54,465)	(2,478)	(56,943)
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат					
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	159,213	790	160,003	13,614	173,617
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың тозуы	112,230	8,428	120,658	2,051	122,709

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

	2018 ж.				
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Есептік сегменттердің жиынтығы	Басқасы	Жиынтығы
Негізгі операциялық көрсеткіштер					
Табыстар					
Сыртқы сатып алушылардан тасымалдаудан түскен табыс	849,036	84,219	933,255	-	933,255
Сегменттер арасындағы операциялардан тасымалдаудан түскен табыс	29,171	2,422	31,593	-	31,593
Мемлекеттік субсидиялар	-	20,751	20,751	-	20,751
Сыртқы сатып алушылардан өзге табыстар	70,699	4,341	75,040	15,128	90,168
Сегменттер арасындағы операциялар бойынша өзге табыс	7,918	272	8,190	5,672	13,862
Элиминациялар	(35,936)	(3,848)	(39,784)	(5,671)	(45,455)
Табыстар	920,888	108,157	1,029,045	15,129	1,044,174
Өткізудің өзіндік құны	(696,098)	(110,488)	(806,586)	(11,862)	(818,448)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(85,680)	(5,951)	(92,631)	(4,923)	(97,554)
Активтердің қонысдануы	(850)	(278)	(1,128)	(4,881)	(6,009)
Басқа да пайда мен залал, нетто	1,912	478	2,390	205	2,595
Қаржылық табыс	7,170	421	7,591	624	8,215
Қаржылық шығындар	(99,485)	(453)	(99,938)	(3,596)	(103,534)
Бағам айырмашылығынан түскен залал	(111,178)	(122)	(111,300)	(1,215)	(112,515)
Қуындасқан және бірлескен ұйымдардың пайдасындағы/ (залалындағы) үлес	4,466	-	4,466	(985)	3,481
Бірлескен, қауымдасқан ұйымдардың үлесі сатудан және тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылмайтын еншілес ұйымдарды сатудан түскен табыс	32	-	32	8,301	8,333
Салық салуға дейінгі залал	(58,823)	(9,236)	(68,059)	(3,203)	(71,262)
Корпоративтік табыс сатығы бойынша (шығын)/үнемдеу	(2,630)	943	(1,687)	(627)	(2,314)
Жалғастырылатын қызметтен түскен жыл іші залал	(61,453)	(8,293)	(69,746)	(3,830)	(73,576)
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат					
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	195,784	751	196,535	9,846	206,381
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың тозуы	109,708	8,373	118,081	2,312	120,393

Топтың географиялық ақпараты

Топ әр түрлі географиялық өңірлерде сатып алушылардан табыс алады. Төмендегі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде мекендеуіне негізделген табыстар туралы ақпарат көрсетілген:

Сатып алушылардың орналасқан жері	2019 ж.	2018 ж.
Қазақстан	1,084,627	1,006,155
Ресей	40,738	28,886
Басқасы	13,773	9,133
	1,139,138	1,044,174

Негізінен Топтың барлық ұзақ мерзімді активтері Қазақстан Республикасында орналасқан.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

6. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҒИМАРАТТАР МЕН ЖАБДЫҚТАР

	Теміржолда- рының инфрақұры- лымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар
2018 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	992,446	350,231	271,550
Сатып алу	56	341	372
Қаржылық жал бойынша келіп түсу	-	-	-
Шығу	(976)	(653)	(1,711)
Тозу бойынша шығын	(34,568)	(5,042)	(27,286)
Шығу бойынша тозу	666	238	1,487
Құнсыздандуды қалпына келтіру/(құнсыздану)	14	(9)	(21)
Инвестициялық жылжымайтын мүліктен аудару	-	(250)	(253)
Сату үшін арналған деп сыныпталған және Акциягердің пайдасына бөлу үшін сыныпталған активтерді аудару	-	(8,198)	(401)
Басқа да қозғалыстар мен аударулар	139,724	(15,187)	18,408
2018 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,097,362	321,471	262,145
Бастапқы құны	1,319,489	371,125	434,593
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(222,127)	(49,654)	(172,448)
2019 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	1,097,362	321,471	262,145
ҚХЕС (IFRS) 16 бірінші қолдануға байланысты түзету (3 және 16 Ескерту)	-	1,144	-
ҚХЕС (IFRS) 16 талаптарына сәйкес 2019 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	1,097,362	322,615	262,145
Сатып алу	172	11,965	6,471
Шығу	(485)	(4,702)	(2,551)
Тозу бойынша шығын	(35,733)	(7,464)	(26,566)
Шығу бойынша тозу	331	1,102	1,890
(Құнсыздану)/құнсыздандуды қалпына келтіру	(189)	(99)	(337)
Басқа да қозғалыстар мен аударулар ¹	72,021	(7,611)	11,846
2019 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,133,479	315,806	252,898
Бастапқы құны	1,388,122	372,009	450,245
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(254,643)	(56,203)	(197,347)
2019 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн Оның ішінде:	1,133,479	315,806	252,898
Жалдау шарттары бойынша пайдалану құқығы:			
Бастапқы құны	-	1,180	-
Жинақталған тозу және құнсыздану	-	(132)	-
Баланстық құны	-	1,048	-
Операциялық жалдау мәні болып табылатын жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар (жалға беруші ретіндегі Top)	-	76	45

Көлік құралдары	Жер	Басқалар	Аяқталмаған капиталдық құрылыс	Жиынтығы
845,162	3,668	13,677	187,672	2,664,406
38,811	-	77	163,194	202,851
8,478	-	-	-	8,478
(4,498)	(3)	(313)	-	(8,154)
(51,521)	-	(1,976)	-	(120,393)
4,478	-	306	-	7,175
(472)	-	(7)	43	(452)
(1,040)	(68)	(6)	-	(1,617)
(9)	(1,781)	(182)	(10)	(10,581)
42,016	4	753	(186,036)	(318)
881,405	1,820	12,329	164,863	2,741,395
1,302,088	1,820	24,827	174,288	3,628,230
(420,683)	-	(12,498)	(9,425)	(886,835)
881,405	1,820	12,329	164,863	2,741,395
14,459	-	6,287	-	21,890
895,864	1,820	18,616	164,863	2,763,285
32,638	-	228	121,060	172,534
(32,598)	(50)	(552)	-	(40,938)
(50,497)	-	(2,449)	-	(122,709)
11,804	-	529	-	15,656
147	-	14	(2,161)	(2,625)
29,306	-	(1,708)	(109,095)	(5,241)
886,664	1,770	14,678	174,667	2,779,962
1,339,027	1,770	28,611	186,006	3,765,790
(452,363)	-	(13,933)	(11,339)	(985,828)
886,664	1,770	14,678	174,667	2,779,962
24,338	-	6,287	-	31,805
(2,364)	-	(520)	-	(3,016)
21,974	-	5,767	-	28,789
48,639	-	-	-	48,760

¹ Басқа да қозғалыстар, аударулар мен қайта топтаулар негізінен тауар-материалдық қорларға немесе одан шығу

бойынша аударымдарды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс негізінен «Жезқазған – Бейнеу», «Арқалық – Шұбаркөл» және «Алматы – Шу» темір жол желілерін, Құрық портындағы паром кешенін салу жөніндегі және вокзал кешенін қоса алғанда, Астана станциясы темір жол торабын дамыту жөніндегі жобалар бойынша шығындардан тұрады.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны 13,011 млн. теңге және 130,129 млн. теңге болатын жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтары тиісінше белгілі бір қарыздар бойынша кепілдік қамтамасыз ету ретінде әрекет етті.

2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топ 2,765 млн. теңге сомасына жалдау шарттары бойынша пайдалану құқығы нысанындағы активтер бойынша тозу бойынша шығыстарды есептеді.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде алынған қарыздар бойынша капиталдандырылған шығыстардың сомасы тиісінше 9,143 млн. теңгені және 2,130 млн. теңгені құрады. Топ бойынша капиталдандырудың орташа мөлшерлемесі 5.6% - дан 9.29% - ға дейін (2018 ж.: 3.2% - дан 8.55% - ға дейін) өзгереді.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың пайдалануындағы толығымен өзін-өзі сұрыпталған жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарының бастапқы құны тиісінше 289,240 млн. теңгені және 269,280 млн. теңгені құрады.

7. ҚАУЫМДАСҚАН ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Атауы	Негізгі қызметі	Негізгі қызмет жүзеге асырылатын ел/ тіркелген елі
Қауымдасқан ұйымдар		
Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компаниясы, Ляньжунган қ.	Халықаралық мульти модальды тасымалдаулар	Қытай Халық Республикасы
«Еуразиялық теміржол бірлестігі - Бірлескен транспорттық-логистикалық компаниясы» АҚ («ЕТБ БТЛК» АО)	Ішкі және халықаралық қатынаста жүктерді тасымалдау бойынша транспорттық-экспедиторлық қызмет көрсетуді ұйымдастыру	Ресей Федерациясы
Басқасы		
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялар жиынтығы		
Бірлескен ұйымдар		
Logistic System Management B.V.	Көлік-экспедициялық қызметтер, жылжымалы құраммен операциялар жүргізу, терминалдық қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы / Нидерланды
Бірлескен ұйымдарға инвестициялар жиынтығы		

2019 ж. 31 желтоқсан		2018 ж. 31 желтоқсан	
Баланстық құны	Иелену үлесі	Баланстық құны	Иелену үлесі
10,325	49%	11,558	49%
5,839	33.33%	5,308	33.33%
-	30-47%	-	30-47%
16,164		16,866	
17,389	50%	15,493	50%
17,389		15,493	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарға инвестициядағы қозғалыс былайша берілген:		
	2019 ж.	2018 ж.
Қауымдасқан ұйымдар		
1 қаңтарға	16,866	11,538
Шетел валютасын қайта есептеу	486	1,097
Жарғылық капиталға жарналар салу	-	2,611
Пайдадағы үлес	4,044	1,727
Жарияланған дивидендтер	(5,232)	(263)
Басқа да ұзақ мерзімді активтерден аудару	-	156
31 желтоқсан	16,164	16,866
Бірлескен ұйымдар		
1 қаңтарға	15,493	15,866
Пайдадағы үлес	3,969	1,754
Жарияланған дивидендтер	(2,073)	(2,127)
31 желтоқсанға	17,389	15,493

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жыл іші елеулі қауымдасқан ұйымдарға ақпарат:

	2019 ж.					
	Халықаралық Қытай- қазақстандық логистикалық компания Ланьчжоун қ.	«Ақтөбе релс- аркалық зауыты» ЖШС	«Continental Logistics» ЖШС	«Ақтөбе Темір Жолы» Солтүстік Терминалы» ЖШС	«Еуразиялық теміржол бірлестігі - Бірлескен транспорттық логистикалық компаниясы» АҚ	Халықаралық Қытай- қазақстандық логистикалық компания Ланьчжоун қ.
Қысқа мерзімді активтер	1,959	24,208	10,704	2,195	25,185	2,571
Ұзақ мерзімді активтер	21,318	65,972	31,281	39,832	9,138	22,497
Активтер жиынтығы	23,277	90,180	41,985	42,027	35,323	25,068
Қысқа мерзімді міндеттемелер	2,008	26,280	25,800	4,725	9,368	1,264
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	197	88,393	23,146	49,553	8,440	218
Міндеттемелер жиынтығы	2,205	114,673	48,946	54,278	17,808	1,482
Таза активтер/ (міндеттемелер) жиынтығы	21,072	(24,493)	(6,961)	(12,251)	17,515	23,586
Иелену үлесі	49%	30%	30%	40%	33.33%	49%
Топқа тиесілі таза активтер/(міндеттемелер)	10,325	(7,348)	(2,088)	(4,900)	5,839	11,558
Жинақталған танылмаған залал	-	(10,896)	(2,088)	(4,900)	-	-
Инвестицияның баланстық құнын ұйымның таза активтерін өзгертуіне түзету (басқа Акционерден жөнелдіктен алынған несиені әділ құнына дейін түзету)	-	3,548	-	-	-	-
Инвестицияның баланстық құны	10,325	-	-	-	5,839	11,558
Табыстар	3,303	41,098	2,769	2,565	156,087	8,046
Жыл іші (залал)/пайда және жалпы жиынтық (залал)/табыс	(2,065)	(3,966)	(3,836)	(3,898)	15,168	31
Топтың (залалда)/пайдада танылған үлесі	(1,012)	-	-	-	5,056	15

2019 ж. ішінде Топ «ЕТБ БТл» АҚ-дан 2018 ж. үшін 4,773 млн. теңге көлемінде (2018 ж.: 237 млн. теңге 2018 ж. бірінші жартыжылдығына) және бірлескен ұйым Logistic System Management B.V.-ден 1,952 млн. теңге көлемінде дивидендтерді ақша қаража-тымен алды (2018 ж.: 2,011 млн. теңге 2016 ж. үшін).

қатысты жалпы қаржылық жиынтық

	2018 ж.					
	Ақтөбе релс- аркалық зауыты» ЖШС	«Continental Logistics» ЖШС	«Ақтөбе Темір Жолы» Солтүстік Терминалы» ЖШС	«Еуразиялық теміржол бірлестігі - Бірлескен транспорттық логистикалық компаниясы» АҚ		
	31,198	12,169	874	21,195		
	69,796	31,805	43,742	3,409		
	100,994	43,974	44,616	24,604		
	24,460	22,136	3,390	5,804		
	97,061	24,963	49,578	2,874		
	121,521	47,099	52,966	8,678		
	(20,527)	(3,125)	(8,352)	15,926		
	30%	30%	40%	33.33%		
	(6,158)	(938)	(3,341)	5,308		
	(9,706)	(938)	(3,341)	-		
	3,548	-	-	-		
	-	-	-	5,308		
	42,072	2,132	3,476	106,372		
	(9,203)	(7,112)	(10,816)	15,929		
	-	(2,611)	(986)	5,309		

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Logistic System Management B.V. бірлескен ұйымға қатысты 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жыл іші жалпы ақпарат:		
	2019 ж.	2018 ж.
Қысқа мерзімді активтер, соның ішінде:	17,394	14,152
Ақша қаражаты мен оның баламалары	9,530	7,120
Ұзақ мерзімді активтер	21,561	18,357
Активтер жиынтығы	38,955	32,509
Қысқа мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	4,102	4,006
Қысқа мерзімді қаржы активтері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	442	113
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	3,422	864
Ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	2,700	113
Міндеттемелер жиынтығы	7,524	4,870
Таза активтер жиынтығы	31,431	27,639
Иелену үлесі	50%	50%
Топқа қатысты біріккен ұйымдардың таза активтері	15,715	13,819
Гудвил	1,674	1,674
Инвестициялардың баланстық құны	17,389	15,493
Кірістер	69,780	58,549
Тозу және амортизация	(1,386)	(986)
Қаржылық кірістер	36	64
Қаржылық шығындар	(514)	(33)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(1,977)	(1,604)
Жыл іші пайда және жалпы жиынтық кіріс	7,938	3,507
Жалпы жиынтық кірістері Топтың танылған үлесі	3,969	1,754

2019 ж. қарашасында Топ екінші қатысушыдан Logistic System Management B. V. бірлескен кәсіпорнының 50% акцияларын сатып алуға шарт жасасты. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлем Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Бәсекелестікті қорғау және дамыту комитетінің келісімін алуды қоса алғанда, кейінге қалдыру шарттарының болуына байланысты жүзеге асырылған жоқ, олар 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орындалмаған, тиісінше Logistic System Management B.V. бақылау жоқ. Мәміле аяқталғаннан кейін аталған кәсіпорындағы Топтың үлесі 100% құрайды.

8. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін төленген аванстар	87,736	59,795
Өтелетін ҚҚС	51,786	43,627
Инвестициялық жылжымайтын мүлікті	7,919	11,557
Қызметкерлерге берілген несиелер	3,979	4,928
Болашақ кезеңдердің шығыстары	2,035	3,856
Ұзақ мерзімді сауда дебиторлық берешек (11 Ескерту)	58	32
Басқалар	2,542	3,516
	156,055	127,311
Минус: өтелмейтін ҚҚС бойынша резерв	(18,969)	(17,772)
Минус: жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін жеткізушілерге аванстар бойынша резерв	(7,075)	(5,985)
Минус: басқа да ұзақ мерзімді активтер бойынша резерв	(227)	(754)
	129,784	102,800

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

31 желтоқсандағы жағдай жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін төленген аванстар мыналарды қамтыды:		
	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Локомотивтерді жеткізу	62,298	34,468
Құрық портында паром кешенін салу және әмбебап жүк-жолаушы паромдарын пайдалану	8,163	10,976
Жолаушылар вагондарына арналған жинақтауыштарды жеткізу	6,697	4,328
Жүк вагондарын жеткізу	5,235	5,655
Басқалар	5,343	4,368
	87,736	59,795

9. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	77,015	30,434
Банктің ағымдық шотындағы ақша, АҚШ долларында	50,592	9,867
Банктің ағымдық шотындағы ақша, теңгеде	13,240	22,750
Банктің ағымдық шотындағы ақша, еуроде	6,024	1,505
Банктің ағымдық шотындағы ақша, ресей рублінде	2,690	805
Банктің ағымдық шотындағы ақша, басқа валюталарда	2,050	968
Қысқа мерзімді банктік салымдар, басқа валюталарда	-	287
Кассадағы қолма-қол ақша	1	9
Шегеру: ақша қаражаттары бойынша күтілетін несиелік залалдар бойынша резерв	(31)	(19)
	151,581	66,606
Сату үшін сыныпталған активтер құрамындағы ақша қаражаттары (13 Ескерту)	286	1,617
	151,867	68,223

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме теңгемен 0.39% және басқа валюталарда 0.09% құрады (2018 ж. 31 желтоқсан: теңгемен 1.3% және басқа валюталарда 0.94%).

Теңгемен және валютамен қысқа мерзімді банктік депозиттер Топтың ақша қаражатына қажеттілігіне байланысты үш айға және одан аз мерзімге әртүрлі мерзімге орналастырылады. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді банк салымдары бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме 7.81% - ды құрады (2018 ж. 31 желтоқсан: теңгеде 7.49% және басқа валютада 5.69%).

Топ ақша қаражатын және олардың баламаларын «А–»-тен «BB+»-ке дейінгі рейтингі бар банктерде және басқа да қаржы институттарында орналастырады. Осының негізінде Топ 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен олардың баламаларының кредиттік тәуекелі төмен деп санайды.

Ақша қаражаты бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв 12 айлық күтілетін кредиттік шығындар негізінде есептелген, бұл олардың өтеу мерзіміне сәйкес келеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

10. ТАУАРЛЫ МАТЕРИАЛДЫ ҚОРЛАР

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Қосалқы бөлшектер	13,717	14,587
Шикізат пен материалдар	9,044	8,766
Жолдың үстіңгі құрылысы материалдары	7,768	6,294
Отын және жанар-жағармай материалдары	4,133	3,526
Құрылыс материалдары	741	540
Аяқталмаған өндіріс	479	537
Басқасы	1,801	1,537
	37,683	35,787
Шегеру: тауарлы материалды қорлар бойынша резерв	(401)	(625)
	37,282	35,162

11. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Сауда дебиторлық берешек	16,647	23,191
Шегеру: дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік залалдар бойынша резерв	(3,345)	(1,520)
	13,302	21,671
Сауда дебиторлық берешектің ағындағы бөлігі	13,244	21,639
Сауда дебиторлық берешектің ұзақ мерзімді бөлігі (8 Ескерту)	58	32
	13,302	21,671

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алушылармен шарттар салдарынан туындаған сауда дебиторлық берешек 16,267 млн. теңгені (2018 ж. 31 желтоқсан: 18,437 млн. теңге) құрады, осындай сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар 3,250 млн. теңгені (2018 ж. 31 желтоқсан: 1,005 млн. теңге) құрады.

Көрсетілген қызметтер үшін төлемнің орташа мерзімі 30 күнді құрайды. Осы кезең ішінде өтелмеген сауда дебиторлық берешек бойынша пайыздар есептелмейді.

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резервтегі қозғалыс былайша берілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Жыл басындағы күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв	1,520	623
Бір жылға есептелген	6,290	3,657
Жыл ішінде бұрын құрылған резерв есебінен есептен шығарылды	(4,465)	(2,702)
Еншілес ұйымның шығуы	-	(58)
Жыл аяғына күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв	3,345	1,520

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

12. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Салықтар бойынша алдын-ала төлем	35,253	27,028
Берілген аванстар	11,478	18,373
Жұмысшылардың берешегі	1,515	1,447
Талаптар, өсімпұлдар және айыппұлдар	1,383	8,610
Болашақ кезеңнің шығындары	1,094	1,222
Қолданылуы шектелген ақша қаражаты	127	303
Алуға тиесілі дивидендтер	41	410
Еншілес ұйымдарды сатудан берешек	-	3,515
Басқалары	7,002	12,357
	57,893	73,265
Шегеру: берілген алдын-ала төлемдердің құнсыздануына резерв және басқа да ағымдағы активтер бойынша күтілетін несиелік залалдар бойынша резерв	(10,290)	(16,088)
	47,603	57,177

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі берілген алдын-ала төлемдердің құнсыздануына резерв және басқа да ағымдағы активтер бойынша күтілетін несиелік залалдар бойынша резервтегі қозғалыс мына түрде көрсетілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Жыл басына алдын-ала төлемдердің және басқа да ағымдағы активтердің құнсыздануына резерв	16,088	12,500
Жыл ішінде есептелгені	5,327	3,579
Бұрын құрылған резерв арқасында жыл ішінде есептен шығарылғаны	(10,289)	(524)
Аударымдар	(836)	533
Жыл соңындағы басқа ағымдағы активтер бойынша берілген аванстардың құнсыздануына арналған резерв және күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв	10,290	16,088

13. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ, САТУҒА ЖӘНЕ АКЦИОНЕРДІҢ ПАЙДАСЫНА БӨЛУГЕ
СЫНЫПТАЛҒАН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕРІ, АКТИВТЕРІ МЕН ТОПТАН
ШЫҒАРЫЛАТЫН МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Қазақстан Республикасының Үкіметімен бекітілген 2016-2020 жж. арналған Жекешелендірудің кешенді жоспарын орындау аясында 2016 ж. ішінде Топ басшылығы инвесторларға сатылатын Топтың еншілес ұйымдарының, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындарының тізімін бекітті.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер деп сыныпталу үшін қажетті шарттарға сәйкес келетін еншілес ұйымдардың активтері мен міндеттемелері сату үшін арналған шығарылатын Топ ретінде шоғырландырылған қаржылық жағдай жөніндегі қаржылық есептілікке сыныпталды.

«Транстелеком» АҚ

2018 ж. сәуірде «Транстелеком» АҚ-ның 26 % азайту 1 акцияны сату туралы келісім-шарт жасасты. Сәйкесінше, 2019 және 2018 жж. желтоқсандағы жағдай бойынша «Транстелеком» АҚ-ның активтері мен міндеттемелері сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер құрамына сыныпталды. Басшылық мәміле есептік күннен кейін 12 ай ішінде аяқталады деп күтуде (32 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

	2019 ж. 31 желтоқсан			2018 ж. 31 желтоқсан		
	«Транс-телеком» АҚ	Басқалар	Жиынтығы	«Транс-телеком» АҚ	Басқалар	Жиынтығы
Активтер						
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар	84,429	-	84,429	79,349	2	79,351
Материалдық емес активтер	4,596	-	4,596	5,093	-	5,093
Сатып алушылармен шарттар бойынша актив	318	-	318	-	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	820	-	820	2,706	-	2,706
Сауда дебиторлық берешек	10,300	-	10,300	6,457	-	6,457
Тауарлық материалдық қорлар	2,273	-	2,273	942	-	942
Ақша қаражаты және оның баламалары	286	-	286	1,615	2	1,617
Басқа да ағымдағы активтер	3,226	-	3,226	2,867	21	2,888
Сату үшін жіктелген шығатын топтың активтер жиынтығы	106,248	-	106,248	99,029	25	99,054
Акционердің пайдасына Актив (30 Ескерту)	-	104	104	-	282	282
Акционердің пайдасына сату үшін жіктелген шығатын топтың активтер жиынтығы	106,248	104	106,352	99,029	307	99,336
Міндеттемелер						
Несиелер	45,519	-	45,519	52,268	-	52,268
Жал бойынша міндеттемелер	1,964	-	1,964	-	-	-
Қаржылық жал бойынша міндеттемелер	-	-	-	1,821	-	1,821
Қызметкерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	504	-	504	499	-	499
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	4,375	-	4,375	4,140	-	4,140
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	-	-	-	16	-	16
Сауда кредиторлық берешек	23,168	-	23,168	17,839	113	17,952
Басқа да салықтар	315	-	315	202	-	202
Сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер	3,403	-	3,403	113	-	113
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	6,408	-	6,408	5,198	3	5,201
Сату үшін жіктелген шығатын топтың активтер бойынша міндеттемелер жиынтығы	85,656	-	85,656	82,096	116	82,212
Шығатын топтың таза активтері	20,592	-	-	16,933	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Тоқтатылған қызмет		
Топ «Транстелеком» АҚ еншілес ұйымының қызмет нәтижелерін тоқтатылған қызмет ретінде пайда мен залал және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетті.		
31 желтоқсанда аяқталған тоқтатылған қызметтің жыл іші нәтижелері келесі түрде көрсетілген:		
	2019 ж.	2018 ж.
Өткізуден түскен кіріс	42,803	36,500
Өткізудің өзіндік құны	(31,613)	(25,217)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(6,973)	(6,598)
Активтердің құныздануын қалпына келтіру / (құныздануы)	253	(293)
Шығарылатын топтың құнын нарықтық құнына дейін сату шығындарын алып тастағанда төмендету	(10,184)	(11,049)
Басқа да пайда мен залалдар	(6)	315
Қаржылық табыс	933	486
Қаржылық шығын	(7,437)	(5,833)
Бағам айырмашылығынан (залал)/ пайда	(54)	98
Салық салуға дейінгі залал	(12,278)	(11,591)
Корпоративтік табыс салығы шығындары	(1,104)	(1,288)
Жыл іші тоқтатылған қызметтен залал	(13,382)	(12,879)
Акцияға шаққандағы базалық залал (теңге)	(26)	(26)

Тоқтатылған қызметтен еншілес ұйымдардың ақша қаражатының қозғалысы келесі түрде көрсетілген:		
	2019 ж.	2018 ж.
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты	15,327	15,900
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақша қаражаты	(8,139)	(21,407)
Қаржылық қызметте (қолданылған)/алынған таза ақша қаражаты	(8,517)	3,847
Ақша қаражатының таза кірісі	(1,329)	(1,600)

14. КАПИТАЛ

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық капитал мына түрде көрсетілген:

	Шығаруға руқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, млн. теңге	Қосымша төленген капитал, млн. теңгеде
2018 ж. 1 қаңтарға	502,040,458	496,157,572	1,062,635	-
Орнатылған акциялар	-	290,037	-	290
2018 ж. 31 желтоқсанға	502,040,458	496,447,609	1,062,635	290
Орнатылған акциялар	-	207,197	19,664	(290)
2019 ж. 31 желтоқсанға	502,040,458	496,654,806	1,062,299	-

Компанияның жарғылық капиталы акцияларды шығару Компанияның ақшалай қаражатына, акция үлесіне немесе жылжымайтын мүлкіне, ғимараттар мен жабдықтарына оларды айырбастау арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан кезде Компания мүлкінің бір бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Салымдар	
Акцияларды шығару	
2019 ж. ішінде акциялар шығарылымы келесідей ұсынылған:	
а)	заңды тіркелген 290,037 жай акцияларды жарғылық капиталға Қосымша төленген капиталдан аудару, оларды төлеуге 2018 ж. Акционерден жалпы нарықтық құны 290 млн. теңге болатын 51 бірлік жартылай вагондар түріндегі мүлік алынды;
б)	14,951 акция шығарылымы, оларды төлеуге жалпы сомасы 149 млн. теңгеге 28 бірлік жартылай вагондар алынды;
в)	төлеміне 16,425 млн. теңге сомасына ақшалай қаражат алынған 164,246 акция шығарылымы;
г)	төлеміне 2,800 млн. теңге сомасында ақша қаражаты алынған 28,000 акция шығарылымы.

Басқа да салымдар

2019 ж. ішінде Топ түпкілікті Акционердің жалпы бақылауындағы Акционерден және «ҚДБ-Лизинг» АҚ-дан алынған қарыздар бойынша нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша 59,145 млн. теңге сомасында (2018 ж.: нөл теңге) 11,829 млн. теңге сомасына кейінге қалдырылған салықтың әсерін шегергендегі (2018 ж.: нөл теңге) әділ құнға дейін түзетуді көрсетті (18 Ескерту).

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв Компанияның шетел, функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын және шоғырландырған есептілікке кіретін құрылымдық бөлімшелері, еншілес ұйымдары, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының қаржылық есептілігін қайта есептеуден туындайтын бағам айырмашылығын есепке алу үшін қолданылады.

Хеджирлеу резерві

2015 ж. 7 тамызда Топ швейцария франкінде көрсетілген қызметтер көрсетуден түскен түсінінің теңгемен баламасының өзгеру тәуекелін азайту үшін ақша ағындарын хеджирлеуді жүзеге асырды. Швейцария қор биржасында 2014 ж. 20 маусымда шығарылған және 2019 ж. 20 маусымда және 2022 жж. өтеуге жататын негізгі борыш мөлшеріндегі еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады, ол жеке сөйкестендіріледі және сенімді бағалауға беріледі. Осы хеджирлеуге қатысты хеджирлеу объектісі швейцариялық франкпен транзиттік тасымалдардан түсетін ықтималдығы жоғары түсім, атап айтқанда 2019 ж. 1 қаңтардан бастап 20 маусымға дейінгі кезеңде алынған алғашқы сату болып табылады.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша хеджирлеу құралы 2019 ж. 20 маусымда өтелуге жататын еурооблигациялар болып табылатын хеджирлеуді есепке алу ақша ағындарын хеджирлеу объектісі болып табылатын халықаралық (транзиттік) қатынастағы жүк тасымалдарынан түскен түсімді әлумен және тиісінше осы хеджирлеу құралына келетін кумулятивті кейінге қалдырылған шығын жүк тасымалдарынан түскен 19,005 млн. теңге мөлшеріндегі түсімге өзге де жиынтық шығыннан қайта жіктелді (22 Ескерту).

2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде 26 млн. теңге мөлшеріндегі тиімді бөлік хеджирлеу құралы бойынша таза шығын түрінде өзге жиынтық кірістегі хеджирлеу резервіне жатқызылды (2018 ж.: 14,026 млн. теңге). 95 млн. теңге мөлшеріндегі тиімсіз бөлігі қаржылық шығындарға жатқызылды (2018 ж.: 167 млн. теңге).

Дивидендтер

2019 ж. ішінде компания Акционерлерге 2013 және 2014 жж. нәтижелері бойынша жарияланған 16,425 млн. теңге сомасына дивидендтер төледі. Компания Акционердің алдында дивидендтер бойынша берешек болған жоқ (2018 ж. 31 желтоқсан: 16,425 млн. теңге) (21 және 30 Ескертулер).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2018 ж. ішінде компания Акционерге 2017 ж. нәтижелері бойынша 1,710 млн. теңге сомасына дивидендтер жариялады және төледі.
Басқа да бөлулер
2018 ж. желтоқсанында Қазақстан Республикасының Үкіметі мен жалғыз Акционер Топқа Түркістан қаласындағы Оқушылар сарайының құрылысын қаржыландыруды тапсырды. Соның салдарынан Топ Түркістан қаласындағы Оқушылар сарайының құрылысын қаржыландыру бойынша өзгермейтін міндеттеме қабылдады және нәтижесінде Акционерге 5,300 млн. теңге мөлшерінде құрылысқа жұмсалған бағаланған шығындар мөлшерінде бөлуді мойындады.
2018 ж. ішінде Топ балабақшаның кейбір нысандарын жергілікті билік органдарына беру нәтижесінде пайда болған 1 млн. теңге мөлшеріндегі ҚҚС сомасына қосымша өзгертілген міндеттемені мойындады.

15. НЕСИЕЛЕР

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын есептелген сыйақыны қоса алғанда, қарыздар:				
	2019 ж. 31 желтоқсан		2018 ж. 31 желтоқсан	
		Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі		Орташа безбенделген тиімді пайыз мөлшерлемесі
	Сомасы	(%)	Сомасы	(%)
Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер				
Алынған несиелер	241,897		223,280	
- теңгеде	181,891	6.37	159,669	8.52
- АҚШ долларында	1,257	2.88	2,104	2.55
- еуроде	57,383	5.26	58,808	5.89
- басқа валютада	1,366	4.01	2,699	4.25
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	1,171,715		1,082,402	
- теңгеде	466,944	10.81	103,015	9.69
- АҚШ долларында	439,512	6.95	718,771	6.64
- еуроде	172,753	3.42	177,855	3.26
- басқа валютада	92,506	8.75	82,761	8.75
Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер				
Алынған несиелер	19,867		23,424	
- теңгеде	14,820	11.71	18,039	11.41
- АҚШ долларында	5,047	5.54	5,385	5.79
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	52,627		53,171	
- теңгеде	52,627	7.72	53,171	9.32
	1,486,106		1,382,277	
Несилердің ағымдағы бөлігі	90,570		175,164	
Несилердің ұзақ мерзімді бөлігі	1,395,536		1,207,113	
	1,486,106		1,382,277	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Қарыздық бағалы қағаздарды қоспағанда несиелердің өтелу мерзімі келесідей:		
	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	73,483	126,434
1 жылдан 2 жылға дейін	8,435	9,737
2 жылдан 3 жылға дейін	8,475	7,851
3 жылдан 4 жылға дейін	5,995	4,357
4 жылдан 5 жылға дейін	35,865	1,642
5 жылдан астам	129,511	96,683
	261,764	246,704

Алынған несиелер

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

2019 ж. ішінде Топ «KTZ-Express» АҚ еншілес ұйымы атынан «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен 2015 ж. 26 ақпанда жасалған кредиттік желі беру туралы Келісім шеңберінде жалпы сомасы 7,900 млн. теңгеге қарызды мерзімінен бұрын толық өтеуді жүргізді.

2019 ж. ішінде Топ компания атынан «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен 2015 ж. 26 ақпанда жасалған несие желісін беру туралы Келісім шеңберінде 11.5% сыйақы мөлшерлемесімен және 1 жылға дейінгі өтеу мерзімімен 44,000 млн. теңге мөлшерінде қарыз қаражатын игерді.

2019 ж. ішінде Топ жалпы сомасы 44,680 млн. теңгеге 2018 және 2019 жж. алынған қарыздарды толық/ішінара өтеуді жүргізді.

«HSBC Франция»

«HSBC Франция» –мен «HSBC Bank Plc»-мен және «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен бірлесіп, 2012 ж. 31 мамырда жасалған «COFACE» экспорттық-кредиттік агенттігінің кепілдігімен жалпы сомасы 880,877,000 еуро жүк және жолаушылар электровоздарын сатып алуды қаржыландыруға және оған Топтың «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ еншілес ұйымы атынан қосымша келісімдері аясында 2019 ж. жалпы сомасы 34,065,611 еуро (14,522 млн. теңге) қарыз қаражаты игерілді (COFACE сыйақысын қоса алғанда). Сыйақы EUR CIRR + 0.4% маржа сыйақы мөлшерлемесі бойынша жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі борыш 2030 ж. толық өтелгенге дейін жарты жылдық төлемдермен өтелуге жатады.

«ҚДБ-Лизинг» АҚ

2019 ж. ішінде Топ «Жолаушылар тасымалы» АҚ және «Тұлпар» вагон жасау зауыты» ЖШС-ның еншілес ұйымдары тұлғасында жалпы сомасы 37,980 млн. теңгеге жолаушылар вагондары паркін жаңарту үшін соңғы Акционердің жалпы бақылауындағы «ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен үш жақты сатып алу-сату және қаржылық лизинг шарттарын жасасты. Сыйақы жылдық 1.55% -1.75% сыйақы мөлшерлемелері бойынша жылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі борыш өтеу мерзімі 20 жыл болатын жылдық төлемдермен өтелуге жатады. Негізгі қарызды төлеу бойынша жеңілдікті кезең 5-6 жылды құрайды.

3 Ескертуде көрсетілгендей, осындай шарттар бойынша қаржылық міндеттемелер Топ қарыздар ретінде ескереді.

Несиелер нарықтық мөлшерлемелерден төмен пайыздық мөлшерлеменен берілді және алынған несиелердің әділ құны 8.82% - дан 9.11% - ға дейінгі пайыздық нарықтық мөлшерлемелеріне сүйене отырып есептелді. 2019 ж. ішінде Топ басқа салымдар ретінде бөлінбеген пайда құрамында капитал арқылы 3,913 млн. теңге сомасына кейінге қалдырылған салықтың әсерін алып тастағандағы 19,563 млн. теңге мөлшеріндегі несиенің әділ құнына дейін түзетуді мойындады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар				
31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған қарыздық бағалы қағаздар мынаны қамтыды:				
	Өтеу күні	Биржалар	2019 ж.	2018 ж.
Бағасы бойынша орналастырылған облигациялар				
АҚШ долларындағы 6.95%-дық Еурооблигациялар (105.521%)	10 шілде 2042 ж.	LSE/KASE	439,512	441,797
Теңгедегі 11.5%-дық Облигациялар (100%)	3 қазан 2034 ж.	KASE	308,433	-
Ресей рубліндегі 8.75%-дық Еурооблигациялар (100%)	7 маусым 2022 ж.	MOEX	92,506	82,761
Теңгедегі 9.25%-дық Облигациялар (100%)	15 қараша 2024 ж.	KASE	76,831	76,831
Швейцар франкіндегі 3.638%-дық Еурооблигациялар (100%)	20 маусым 2022 ж.	SIX Swiss Exchange	74,481	73,574
Швейцар франкіндегі 3.25%-дық Еурооблигациялар (100%)	5 желтоқсан 2023 ж.	SIX Swiss Exchange	65,823	64,710
Теңгедегі Инфляция мөлшерлемесі +2.52% (7.72%) облигациялар (100%)	25 сәуір 2026 ж.	KASE	52,627	53,171
Теңгедегі 11.5%-дық Облигациялар (100%)	12 қыркүйек 2034 ж.	KASE	41,380	-
Швейцар франкіндегі 3.25%-дық Еурооблигациялар (104.238%)	5 желтоқсан 2023 ж.	SIX Swiss Exchange	32,449	-
Теңгедегі 11%-дық Облигациялар (100%)	23 шілде 2027 ж.	KASE	26,184	26,185
Теңгедегі 2%-дық Облигациялар (100%)	20 тамыз 2034 ж.	KASE	14,116	-
АҚШ долларындағы 4.85%-дық Еурооблигациялар (100.393%)	17 қараша 2027 ж.	ISE/KASE	-	276,974
Швейцар франкіндегі 2.59%-дық Еурооблигациялар (100%)	20 маусым 2019 ж.	SIX Swiss Exchange	-	39,570
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың жиынтығы			1,224,342	1,135,573
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі			17,087	48,730
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі			1,207,255	1,086,843
			1,224,342	1,135,573

Борыштық бағалы қағаздарды орналастыру

2019 ж. 31 мамырда Топ Компания атынан 100,000,000 Швейцария франкінің көлемі 2014 ж. шығарылған еурооблигацияларды өтеу мақсатында, өтеу мерзімі 2019 ж. швейцар қор биржасында (Swiss Exchange, SWX) жылдық 3.25% купондық мөлшерлемесімен және өтеу мерзімі 5 желтоқсан 2023 ж. болатын 80,000,000 швейцар франкінің көлемі бойынша еурооблигацияларды шығаруды жүзеге асырды. Купон жылына бір рет төленеді.

2019 ж. 20 тамызда Топ Компания атынан екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде Қазақстан қор биржасында Акционердің пайдасына 40,000 млн.теңге көлемінде 2% жылдық жеңілдік купондық мөлшерлемесімен және 2034 ж. 20 тамызда өтеу күнімен облигациялар шығаруды жүзеге асырды. Купон жылына екі рет төленеді. Облигациялар нарықтық мөлшерлемеден төмен купондық мөлшерлеменен шығарылды және әділ құн 11.5% нарықтық мөлшерлемеге сүйене отырып есептелген (30 Ескерту).

Топ басқа салымдар ретінде бөлінбеген пайда құрамында капитал арқылы 5,286 млн. теңге сомасына кейінге қалдырылған салықтың әсерін шегере отырып, 26,431 млн. теңге сомасындағы облигацияларды әділ құнға дейін түзетуді таныды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2019 ж. 12 қыркүйекте Топ Компания атынан екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде жылдық 11.5% купондық мөлшерлемесімен және 2034 ж. 12 қыркүйектегі өтеу күнімен қазақстандық қор биржасында көлемі 40,000 млн. теңге облигация шығаруды жүзеге асырды. Купон төлеу-жылына екі рет.

2019 ж. 3 қазанда Топ Компания атынан екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде жылдық 11.50% купондық мөлшерлемесімен және 2034 ж. 3 қазандағы өтеу күнімен қазақстандық қор биржасында 300,000 млн. теңге көлемінде облигациялар шығаруды жүзеге асырды. Купон төлеу-жылына екі рет.

Борыштық бағалы қағаздарды өтеу

2019 ж. 20 маусымда Топ Компания атынан 100,000,000 Швейцария франкінің көлемі 2014 ж. шығарылған еурооблигацияларын өтеуді жүзеге асырды.

2019 ж. қараша айында Компания атынан Топ 2017 ж. шығарылған көлемі 780,000,000 АҚШ доллары еурооблигацияларын мерзімінен бұрын өтеуді жүзеге асырды. Төлемдердің жалпы сомасы 897,309,831 АҚШ долларын (347,360 млн. теңге) мөлшерінде есептелген сыйақыны қоса алғанда, 428,071 АҚШ доллары (165 млн. теңге), мерзімінен бұрын өтеу үшін 116,239,840 АҚШ доллары (44,988 млн. теңге) мөлшерінде сыйақыны және мерзімінен бұрын өтеу үшін 641,920 АҚШ доллары (248 млн. теңге) мөлшерінде комиссияны құрады. Топ қаржылық шығындар құрамында облигацияларды мерзімінен бұрын өтеу үшін сыйақы мен комиссияны таныды (26 Ескерту). Бұдан басқа, Топ қаржылық шығындар құрамындағы міндеттемелі тоқтату нәтижесінде дисконттың 22,774 млн. теңге мөлшеріндегі қалған амортизацияланбаған бөлігін есептен шығаруды мойындады.

Несилердің әділ құны 31 Ескертуде берілген.

Кредиттік келісімдер мен оларды бұзу

Еурооблигациялармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты талаптардан тұрады, алайда осы талаптармен шектелмейді. Еурооблигацияларды шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар Еурооблигациялар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

Топ қарыздар ретінде есепке алатын «ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен қаржылық лизинг шарттары шеңберінде Топ кейбір қаржылық емес талаптарды сақтауға міндетті.

ЕҚДБ және HSBC Франциядан алынған баланстық құны сәйкесінше 19,867 млн. теңге және 57,383 млн. теңгені құрайтын несиелік келісімдердің шарттары белгілі бір қаржы коэффициенттерін (ковенанттарын), оның түзетілген EBITDA-ға түзетілген Adjusted (түзетілген) борыштың қатынасы, капиталдың түзетілген қарызға қатынасы² мен пайыздарды жабу коэффициенті (Adjusted (түзетілген) EBITDA-ға негізделген) сияқты талаптардың сақталуын көздейді.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 2019 ж. Топ үшін қаржы коэффициенттерін (ковенанттарды) қолданбау туралы HSBC Франция атынан келісім-хат алды. Бұдан басқа, Топ 2020 жылдан бастап қаржылық және қаржылық емес шарттарға қатысты HSBC Франция-мен жаңа келісімдерге қол жеткізді.

Сондай-ақ, есепті күнге дейін ЕҚДБ мен ҚДБ алдындағы міндеттемелерді орындамау жағдайларын болдырмау мақсатында Топ кредиторлардан 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық коэффициенттерді (ковенанттарды) қолданбау туралы келісім-хат алды.

² HSBC Франциямен несиелік келісім-шарттың шарттарына сәйкес

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Қаржылық қызметтен ақша ағымдары мен қаржылық міндеттемелердің

	2019 ж.	
	Несилер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	Жал бойынша міндеттеме (16 Ескерту)
1 қаңтарға	1,382,277	18,072
ХҚЕС (IFRS) 16-ды алғаш қолданумен байланысты түзетулер (3 Ескерту)	-	21,890
1 қаңтарға ХҚЕС (IFRS) 16-ға сәйкес	1,382,277	39,962
Қаржылық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты өзгерістер		
Несие бойынша негізгі қарызды өтеу	(419,115)	-
Алынған несиелер бойынша келіп түсулер	455,931	-
Жал бойынша төлендер	-	(3,641)
Қаржылық қызметтен ақша ағымдарымен байланысты өзгерістер жиынтығы	36,816	(3,641)
Басқа да өзгерістер		
Шетел валютасы бағам айырмашылығының өзгеруінің әсері	8,857	95
Ақша ағымдарын хеджирлеу	121	-
Қарыздар есебінен жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтары сатып алу	50,648	-
Жал бойынша жаңа келісім-шарттар	-	503
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша Акционерден/соңғы Акционерден алынған несеилердің әділ құнына дейін түзету (14 Ескерту)	(59,145)	-
Капиталдандырылатындарды қоса алғанда, пайыздар бойынша шығындар және дисконт амортизациясы	128,277	3,096
Төленген пайыздар	(89,215)	(557)
Танылуының тоқтатылуына әкеліп соқтырмайтын қарыздық активтер мен міндеттемелердің айырбасталуының немесе модификациясының әсері	427	-
Басқа да өзгерістер	27,043	(12,895)
Міндеттемелермен байланысты басқа да өзгерістер	67,013	(9,758)
31 желтоқсанына	1,486,106	26,563

өзгеруін салыстыру

Барлығы	2018 ж.		Барлығы
	Несилер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	Қаржылық жал бойынша міндеттеме (16 Ескерту)	
1,400,349	1,269,225	14,885	1,284,110
21,890	-	-	-
1,422,239	1,269,225	14,885	1,284,110
(419,115)	(283,608)	-	(283,608)
455,931	271,996	-	271,996
(3,641)	-	(784)	(784)
33,175	(11,612)	(784)	(12,396)
8,952	112,798	-	112,798
121	14,193	-	14,193
50,648	1,054	-	1,054
503	-	5,287	5,287
(59,145)	-	-	-
131,373	92,436	1,092	93,528
(89,772)	(93,936)	(572)	(94,508)
427	(1,036)	-	(1,036)
14,148	(845)	(1,836)	(2,681)
57,255	124,664	3,971	128,635
1,512,669	1,382,277	18,072	1,400,349

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

16. ЖАЛ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

	2019 ж.		2018 ж.	
	Жал төлемдері	Жал төлемдерінің келтірілген құны	Минималды жал төлемдері	Минималды жал төлемдерінің келтірілген құны
Бір жыл ішінде	6,527	6,238	1,513	1,677
Екі жылдан бес жылға дейін, қоса есептегенде	21,716	14,556	7,256	5,021
Бес жылдан астам	20,591	5,769	22,794	11,374
Таза міндеттемелер	48,834	26,563	31,563	18,072
Болашақ қаржылық шығындарды шегергенде	(22,271)	-	(13,491)	-
Жал міндеттемелерінің ағымдағы құны	26,563	26,563	18,072	18,072
12 ай ішінде төленуге тиісті міндеттемелер сомасын шегергенде		(6,238)		(1,677)
12 айдан кейін төленуге тиісті сома		20,325		16,395

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал» қолдану нәтижесінде Топ 2019 ж. 1 қаңтарына пайдалану құқығы нысанындағы активтерді және 1,144 млн. теңге сомасына жылжымайтын мүлік объектілерін, 14,459 млн. теңге сомасына теміржол көлігін және 6,287 млн. теңге сомасына өзге де жабдықтарды қамтитын тиісті міндеттемелерді қосымша мойындады (3 және 6 Ескертулер). Жылжымайтын мүлік объектілерін жалдау мерзімі 2 жылдан 56 жылға дейін, ал темір жол көлігі мен өзге де жабдықтарды жалдау мерзімі 2 жылдан 20 жылға дейін құрайды.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздардың сомасын есептеу 2.5% - дан 19.48% - ға дейін тиімді пайыз мөлшерлемелеріне негізделеді (2018 ж. 31 желтоқсан: 2.19% - дан 19.47% - ға дейін).

АҚШ долларымен көрсетілген өзге де жабдықтарды жалдау бойынша міндеттемелерді қоспағанда, барлық жалдау міндеттемелері теңгемен көрсетілген.

17. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫАҚЫ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақылық аударымдар қызметкерлердің міндеттемелері болып табылады және Топтың Ұжымдық шартта көзделген міндеттемелерден басқа (төменде көрсетілген), қызметкерлердің алдында олар зейнеткерлікке шыққаннан кейін төлемдер бойынша не ағымдық, не болашақ міндеттемелері жоқ.

2019 ж. ішінде Топ Келесі 5 жыл ішінде қызметкерлер санын қысқарту жөніндегі жоспарларды орындау мақсатында Зейнеткерлікке өрте шығу жөніндегі ережені (бұдан әрі – «Ереже») бекітті. Қағидалар қызметкерлердің қалды кемінде 5 жылдан зейнеткерлік жасқа дейін, заңнамада белгіленген.

Қызметкерлерге еңбек қызметі аяқталғаннан кейін төленетін және басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар Топ пен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2018-2020 жж. арналған Ұжымдық шартқа сәйкес төленеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Осы құжаттарға сәйкес Топ келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қорланбайтын жоспар шегінде жүзеге асырады:

- зейнетке шығу кезіндегі бір жолғы жәрдем;
- Ережеге сәйкес саладағы жұмыс өтіліне байланысты еңбек шартын мерзімінен бұрын бұзу кезіндегі біржолғы төлем;
- қызметкер зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін кемінде 70 мың теңге және айына 200 мың теңгеден аспайтын мөлшерде біржолғы тәртіппен қызметкер зейнеткерлік жасқа жеткенге дейінгі барлық кезеңде немесе Ережеге сәйкес ай сайынғы негізде төленетін жәрдемақы;
- зейнеткерлерге жыл сайынғы материалдық көмек;
- тегін теміржол билеттерін беру;
- зейнеткерлердің ритуалдық қызметтерін төлеуге материалдық көмек;
- қызметкерлер мен зейнеткерлердің мерейтойлары;
- тістерді протездауға материалдық көмек;
- басқа да жеңілдіктер.

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға міндеттемелер мәндерінің ағымдағы қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Жылдың басындағы жалпы міндеттеме сомасы	34,745	31,241
Қызметтердің ағымдық құны	1,346	1,172
Өткен қызметтердің құны	8,952	1,480
Сыйақының құны	2,879	2,944
Басқа да жиынтық залалда танылған актуарлық қайта бағалау	612	1,137
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(3,262)	(3,211)
Жыл іші пайда мен залалда танылған актуарлық залал	(893)	19
Еңгілес ұйымдардың шығуы	-	(37)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	44,379	34,745
Соның ішінде, төлем мерзімі жыл ішінде келетін міндеттемелер	5,101	2,797
Төлем мерзімі бір жылдан кейін келетін міндеттемелер	39,278	31,948
	44,379	34,745

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша пайда мен залалда жыл ішінде танылған міндеттемелердің сомасы 31 желтоқсанның соңына келесі түрде көрсетілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Сатудың өзіндік құны (24 Ескерту)	11,826	4,893
Жалпы және әкімшілік шығындар (25 Ескерту)	458	722
Жыл іші пайда мен залалда танылғанның жиынтығы	12,284	5,615

Топ міндеттемелерін есептеу Топтың қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған, ережені пайдалану мүмкіндігі берілетін барлық қызметкерлер оларды ең төменгі қажетті жасқа жеткен кезде, яғни заңнамамен белгіленген зейнеткерлік жасқа дейін кемінде 5 жыл бұрын пайдаланады деп күтпуде. Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепті жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Дисконт нөлшерлемесі	9.1%	8.3%
	3.3%	3.4%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	(орташа) 4.3%	(орташа) 4.9%
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	(орташа) 5.2%	(орташа) 6.3%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	(орташа)	(орташа)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Актuariй жүргізген сезінталдық талдауына сай қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің максималды жоғарлауы 7.9%-ды құрайды, бұл жағдай инфляция деңгейі 1%-ға жоғарласа орын алады.

18. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші табыс салығы бойынша шығындар мыналарды қамтыды:		
	2019 ж.	2018 ж.
Ағымдық табыс салығы бойынша шығындар	859	567
Өткен кезеңнің табыс салығы бойынша түзетулер	(32)	828
Төлем көзі аясында төленген табыс салығы	567	586
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығын	15,944	(6,271)
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі, оның ішінде ауыстырылған салық шығындары бойынша	6,780	6,404
	24,218	2,314

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығындар мен ресми бекітілген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелінген табыс салығы бойынша шығындарды салыстыру көрсетілген:

	2019 ж.	2018 ж.
Жалғастырылатын қызметтен салық салуға дейінгі залал	(32,725)	(71,262)
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша теориялық үнемдеу	(6,545)	(14,252)
Салық салу мақсаты үшін есептеуге жатмайтын шығындардың салықтық әсері, және басқа да әсерлер:		
Өткен жылдардағы табыс салығын түзету	(32)	828
Есептеуге алынбаған шығындар	24,015	9,334
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі, оның ішінде ауыстырылған салық шығындары бойынша	6,780	6,404
Пайда мен залалда көрсетілген табыс салығы бойынша шығын (жалғастырылатын қызметке қатысты)	24,218	2,314

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Сәйкес қаржылық есептілікті дайындаудың есептік күніне күші бар салықтың ресми бекітілген, шоғырландырылған қаржылық есептіліктің тәртібі кезеңіне қолданыстағы салықтар мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сомасы шоғырландырылған қаржылық есептілікте 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық залалдары	126,372	143,256
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	5,129	4,232
Қаржылық кепілдік келісім-шарттары бойынша міндеттемелер	4,306	2,918
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	3,734	2,718
Несие бойынша дебиторлық берешек бойынша дисконт	2,103	2,178
Басқалары	5,518	1,470
	147,162	156,772
Шегерулер: кейінге қалдырылған салықтық активтер, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерімен есепке алынған	(146,561)	(150,348)
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	501	6,424
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(346,933)	(332,719)
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша		
Акциялармен/соңғы Акционерден алынған несиелерді әділ құнға дейін түзету	(54,667)	(43,881)
Басқалар	(29)	(86)
	(401,629)	(376,686)
Шегерулер: кейінге қалдырылған салықтық активтер, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерімен есепке алынған	146,561	150,348
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	(254,968)	(226,338)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиынтығы	(254,467)	(219,914)
	2019 ж.	2018 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(219,914)	(221,645)
Пайда және залалда көрсетілген	(22,724)	(133)
Капиталда көрсетілген (14 Ескерту)	(11,829)	-
Еншілес ұйымдардың шығуы	-	1,030
Қауымдасқан ұйымдардың инвестицияларында көрсетілген ұйымдар	-	834
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған салықтар бойынша таза міндеттемелер	(254,467)	(219,914)

Топ ауыстырылған салық залалдарына жатқызылатын кейінге қалдырылған активтерді таныған жоқ. Басшылықтың ойынша, осы кейінге қалдырылған активтерге қарсы есепке алынатын салық салынатын пайданың болашақта жеткілікті болуы екіталай. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша танылмаған ауыстырылған салық залалдарының жалпы салық әсері 18,622 млн. теңгені құрады (2018 ж. 31 желтоқсан: 11,842 млн. теңге). Осы ауыстырылған салық шығындары салық салу мақсаттары үшін олар туындаған күннен бастап 10 жыл ішінде аяқталады, бұл ретте шығындардың негізгі бөлігі 2028-2029 жж. аяқталады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

19. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	53,750	49,838
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды жеткізгені үшін кредиторлық берешек	31,232	59,154
Тауарлы материалды қорлар үшін сауда кредиторлық берешек	29,537	30,451
Басқа да кредиторлық берешек	2,393	2,460
	116,912	141,903
Сауда кредиторлық берешектің ағымдағы бөлігі	116,912	140,222
Сауда кредиторлық берешектің ұзақ мерзімді бөлігі (21 Ескерту)	-	1,681
	116,912	141,903

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Тенге	98,643	128,623
АҚШ доллары	8,582	6,325
Швейцар франкі	1,990	813
Басқа валютада	7,697	6,142
	116,912	141,903

Кредиторлық берешек бойынша айналымның орташа мерзімі 53 күнді құрайды (2018 ж.: 56 күнді құрады).

20. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Сатып алушылармен шарттар бойынша алынған аванстар	51,154	61,302
Болашақ кезең кірістері	10,508	7,708
	61,662	69,010

Есептік кезеңде танылған және алынған алдын-ала төлем мен болашақ кезең табыстарының құраманы қосылған түсім есепті кезеңнің басына 46,712 млн. теңгені құрады (2018 ж.: 48,162 млн. теңге).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

21. БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық кепілдік келісім-шарттары бойынша міндеттемелер	21,531	14,588
Бағалау міндеттемелері	16,243	510
Еңбекақы және басқа да сыйақылар бойынша берешек	12,852	17,506
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	12,641	11,705
Міндетті зейнетақы жарналары, әлеуметтік сақтандыруға аударымдар және міндетті медициналық сақтандыру бойынша аударымдар	6,319	6,034
Болашақ кезең табыстары (мемлекеттік субсидиялар)	4,855	7,229
Алынған аванстар	1,843	2,797
Дивидендтер бойынша берешек (14 и 30 Ескертулер)	-	16,425
Тауарлы кредиторлық берешек (19 Ескерту)	-	1,681
Басқа да міндеттемелер	10,434	10,927
	86,718	89,402
Басқа да міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	58,431	68,418
Басқа да міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	28,287	20,984
	86,718	89,402

28 Ескертуде көрсетілгендей, Топ банктерге «Астана халықаралық әуежайы» АҚ және «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС ұйымдары және «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС қауымдастырылған кәсіпорны алған несиелер бойынша қаржылық кепілдіктер берді және қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелерді мойындады. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық кепілдіктер шарттары бойынша міндеттемелер «Астана халықаралық әуежайы» АҚ бойынша 10,133 млн. теңгені, «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС бойынша 396 млн. теңгені және 11,002 млн. теңгені құрады. «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС бойынша (2018 ж. 31 желтоқсан: 6,451 млн. теңге, 679 млн. теңге және 7,458 млн. теңге, тиісінше).

Баралау міндеттемелері, негізінен, «Continental Logistics» ЖШС және «Continental Logistics Shymkent» ЖШС қауымдастырылған ұйымдарымен, тиісінше, 2,100 млн. теңге және 9,658 млн. теңге мөлшерінде тиеу-түсіру қызметтерін және жүктерді сақтау бойынша қызметтерді көрсетуге арналған келісімдер бойынша резервтерді (28 Ескерту), сондай-ақ 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша оларды реттеу үшін экономикалық пайданы қамтитын ресурстардың істен шығуы талап етілетін жоғары ықтималдылық бар өзге келісімдер бойынша резервтерді қамтиды. Бағалау міндеттемелері бойынша шығыстар өзге пайдалар мен залалдарда көрсетілген.

2019 және 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге міндеттемелер негізінен теңгемен көрсетілген.

22. ТҮСІМ

	2019 ж.	2018 ж.
2019 және 2018 жж. аралығында жүк тасымалынан түсім келесілерден тұрады:		
Сатып алушыларымен шарттар бойынша түсім:		
Республикашілік бағыттар бойынша:	317,192	283,878
Халықаралық (транзиттік) қатынас	276,880	243,760
Халықаралық (экспорттық) қатынас	189,958	178,063
Халықаралық (импорттық) қатынас	107,833	95,915
Тасымалдау процессімен байланысты қосымша алымдар	37,726	33,618
Жүк тасымалынан басқа да түсім	27,606	13,802
	957,195	849,036

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2019 ж. ішінде ақша ағындарын хеджирлеу объектісі болып табылатын халықаралық (транзиттік) қатынастағы жүк тасымалдарынан түскен түсім, тиісінше, хеджирлеу құралына келетін 19,005 млн. теңге мөлшерінде жинақталған шығын жүк тасымалдарынан түскен түсімге өзге де жиынтық шығындардан қайта жіктелді (14 Ескерту).

2019 және 2018 жж. ішінде жолаушылар тасымалынан түсім келесілерден тұрды:		
	2019 ж.	2018 ж.
Сатып алушыларымен шарттар бойынша түсім:		
Республикаішілік бағыттар бойынша	59,234	60,461
Халықаралық бағыттар бойынша	17,791	16,841
Басқа да табыстар	7,756	6,917
	84,781	84,219

23. БАСҚА ДА КІРІСТЕР

	2019 ж.	2018 ж.
Тауарларды сатудан және басқа да қызметтер көрсетуден түскен кірістер	32,933	34,978
Вагондарды жалға беруден түскен кіріс	22,362	45,475
Айыппұлдардан кіріс	6,699	5,758
Басқа негізгі құралдарды жалға беруден түскен кірістер	3,762	3,957
	65,756	90,168

Тауарларды сатудан және өзге де қызметтерді көрсетуден түскен кірістер, негізінен, тиеу және түсіру, кемелерге қызмет көрсету, материалдар мен металл сынықтарын сату жөніндегі қызметтерден түскен табыстарды білдіреді. 14,576 млн. теңге мөлшеріндегі түсім белгілі бір уақытта (2018 ж.: 12,742 млн. теңге), 25,056 млн. теңге мөлшерінде – кезең ішінде (2018 ж.: 27,994 млн. теңге) танылды.

Топ бір жылға дейінгі мерзімге операциялық жалдау шарттары бойынша вагондар мен өзге де негізгі құралдарды жалға береді. Операциялық жалдау шарттары бойынша дебиторлық берешек бір жыл ішінде төленуі тиіс. Операциялық жалдау шарттарында ұзарту немесе мерзімінен бұрын тоқтату опциясы жоқ. Топ операциялық жалдау шарттарының нәтижесінде валюталық тәуекелге ұшырамайды, өйткені барлық жалдау шарттары теңгемен көрсетілген. Жалға алушының жалдау мерзімі аяқталғаннан кейін вагондар мен өзге де негізгі құралдарды сатып алуға мүмкіндігі жоқ.

Айыппұлдардан түскен кірістер, негізінен, тағайындалған станциялардан жүктерді уақтылы әкетпеуге байланысты және шаруашылық шарттарының талаптарын бұзғаны үшін өсімінен түскен табыс болып табылады.

24. ӨТКІЗУДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

	2019 ж.	2018 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	283,077	266,930
Отын және жағар-жағармай материалдары	124,411	120,476
Жөндеу және қызмет көрсету	121,116	99,219
Төзу және амортизация	119,335	114,431
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	51,978	52,485
Материалдар мен қорлар	51,866	42,728
Электр энергиясы	46,850	45,679
Салықтар	23,672	20,287
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (17 Ескерту)	11,826	4,893
Коммуналдық шығындар мен ғимаратты ұстау	3,756	3,901
Байланыс қызметтері	3,567	5,315
Басқа да шығындар	30,912	42,104
	872,366	818,448

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

25. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР	2019 ж.	2018 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	44,380	41,231
Мүлкітік салықтар және басқа да салықтар	13,031	16,583
Дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резервтер және берілген қысқа мерзімді азанстардың құнысыздануы	11,624	7,231
Төзу және амортизация	5,380	6,547
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	2,405	3,659
Тараптық ұйымдардың басқа да қызметтері	1,782	3,215
Іссапар шығындары	1,690	1,577
Операциялық жал бойынша шығындар	1,269	1,438
Мерекелік және жағдай мәдени шараларды өткізуге шығындар	952	970
Материалдар	890	1,095
Банк қызметтері	814	928
Коммуналдық шығындар және ғимаратты ұстау	776	872
Жарнама	586	1,373
Байланыс қызметтері	484	549
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (17 Ескерту)	458	722
Сақтандыру	455	347
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығындары	364	413
Жөндеу және қызмет көрсету	356	273
Кәсіби оқуға және мамандығын жетілдіруге шығындар	252	364
Басқа шығындар	8,671	8,167
	96,619	97,554

26. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

	2019 ж.	2018 ж.
Пайдалар бойынша шығындар және дисконт амортизациясы	119,810	90,306
Сыйақыны өтеу және облигацияларды мерзімінен бұрын өтеу үшін комиссиялар (14 Ескерту)	45,236	-
Басқа қаржылық шығындар	11,044	13,228
	176,090	103,534

27. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА

Акцияға шаққандағы базалық пайда ретінде акцияға шаққандағы пайда жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа мөлшерленген саны негізінде саналады. Жай акциялар бойынша сома мен көбейту әсеріндегі жай акциялардың сомасы тең, өйткені Компанияның көбейту әсерін жасаушы инструменттері жоқ. 2019 және 2018 жж. ішінде көбейту әсерін жасаушы эффектісі бар құралдар болған жоқ.

	2019 ж.	2018 ж.
Жай акцияның орташа мөлшерленген саны	496,465,588	496,160,750
Акционерге жататын жыл іші залал (млн. теңге)	(70,233)	(87,219)
Жай акцияға шаққандағы залал (теңге)	(141)	(176)
Акционерге жататын жалғастыратын қызметтен жыл іші залал (млн. теңге)	(56,851)	(74,340)
Жалғастыратын қызметтен жай акцияға шаққандағы жыл іші залал (теңге)	(115)	(150)
Материалдық емес активтерді және бақыланбайтын үлестерді қоспағандағы таза активтер	1,122,083	1,102,607
Айналымдағы жай акциялардың саны (тіркелген)	496,654,806	496,157,572
Бір акцияның баланстық құны (теңге)³	2,259	2,222

³ Акциялардың баланстық құны KASE талаптарына сәйкес есептеледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

28. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ұзын өлшемді рельстерді сатып алу, жүк және жолаушылар электровоздарын, жүк және жолаушылар тепловоздарын сатып алу бойынша жалпы сомасы 1,435,386 млн. теңгеге шартты міндеттемелері болды (2018 ж. 31 желтоқсан: 1,459,577 млн. теңге).

Жалға алу

2017 ж. тамыз айында Топ, «Қазтеміртранс» АҚ және «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымдары атынан «ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен жалпы құны 15,077 млн. теңге және тиісінше 33,264 млн. теңге болатын 1,000 жартылай вагондар мен 1,995 платформаларды жалға алу шарттарын жасады. Жалға алу мерзімі-15 жыл, сыйақы мөлшерлемесі жылдық 15%, оның 10% - ын мемлекет субсидиялайды. Негізгі қарызды төлеу бойынша жөнелдікті кезең тиісінше 7 және 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді. 2019 ж. 31 желтоқсанына міндеттеме сомасы 10,418 млн. теңгені және жеткізілмеген вагон-платформалар бойынша 26,862 млн. теңгені құрады.

Басқа да шарттық міндеттемелер

Топ, «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы атынан, «Continental Logistics» ЖШС, «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ және «Odyssey Investments Group» ЖШС қауымдастырылған ұйымымен болашақта жүк тиеу-түсіру қызметтерін және жүктерді сақтау бойынша қызметтерді көрсетуге келісім жасады (2016 ж. 15 тамыздағы қосымша келісім); «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС қауымдастырылған ұйымымен, «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ және Inter Port Development PTE LTD 2015 ж. 28 желтоқсандағы келісім жасады. 2016 ж. 15 тамыздағы «Continental Logistics Shymkent» ЖШС, «Odyssey Investments Group» ЖШС («Келісімдер»).

Осы келісімдердің талаптарында 10, 13 және 15 жылға қызметтердің ең төменгі көлемін сатып алу және осындай көлемдер үшін елеулі төлемдер төлеу жөніндегі Топтың міндеттемесі көзделген.

2016 ж. 15 қыркүйектен бастап «Continental Logistics» ЖШС-мен 2015 ж. 20 қарашадағы келісім бойынша қызметтер көрсету кезеңі басталды (2016 ж. 15 тамыздағы қосымша келісім), 2019 ж. 1 мамырдан бастап «Continental Logistics Shymkent» ЖШС-мен 2016 ж. 15 тамыздағы келісім бойынша қызметтер көрсету кезеңі басталды. «Ақтау Теңізінің Солтүстік Терминалы» ЖШС-мен 2015 ж. 28 желтоқсандағы келісімге сәйкес қызметтерді көрсету мерзімі басталған жоқ.

2019 ж. ішінде «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ («Continental Logistics» ЖШС-мен келісім бойынша тарап) «Continental Logistics» ЖШС-мен жасалған кредиттік шарт шеңберінде «Continental Logistics» ЖШС-мен жасалған кредиттік шарт шеңберінде негізгі борыштың пайыздары мен бөлігін өтеу бойынша өз міндеттемелерін орындамауына байланысты «KTZ Express» АҚ-ның барлық құқықтары мен міндеттемелерін компания пайдасына беру туралы талаппен Топ атына жүгінді. «Continental Logistics» ЖШС 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ алдындағы міндеттемелер сомасы 2025 ж. дейін өтеу мерзімімен, кестеге сәйкес 27,992 млн. теңгені құрайды.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізілген келіссөздер нәтижесінде «Continental Logistics» ЖШС және «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ 11,233 млн. теңге сомаға қарызды кешіру және Топтың одан әрі Келісімнен шығуын қоса алғанда, «Continental Logistics» ЖШС қарызды қайта құрылымдау бойынша Жол картасы келісілді. Сонымен қатар, 2019 ж. 31 желтоқсанда «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ уәкілетті органы «Continental Logistics» ЖШС «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ алдындағы берешегін қайта қаржыландыруды мақұлдады. 2020 ж. 5 қаңтарында «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ мен «Continental Logistics» ЖШС 15 жыл мерзімге, жылдық сыйақы мөлшерлемесі 15%-ға, 7,000 млн. теңге көлемінде несие желісін ашу туралы келісімге қол қойды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Есепті күннен кейін қарызды қайта құрылымдау бойынша Жол картасына қосымша, «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ, «Odyssey Investments Group» ЖШС, «KTZ Express» АҚ және «Continental Logistics» ЖШС арасында 2020 ж. 27 ақпандағы келісімге қол қойылды. Осы Келісімге сәйкес Топ «Continental Logistics» ЖШС (30%) жарғылық капиталына өзінің қатысу үлесіне сәйкес несие желісін ашу туралы келісім бойынша «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ның бірінші жазбаша талабы бойынша «Continental Logistics» ЖШС-ның кез келген кассалық алшақтығын өтеуді жүзеге асыруға қайтарып алынбайтын міндеттеме қабылдайды.

2020 ж. 13 наурыздағы жағдай бойынша «Continental Logistics» ЖШС «Ресей Жинақ Банкі» АҚ ЕБ алдындағы міндеттемелерінің сомасы толығымен өтелді.

Осылайша, есепті күннен кейінгі оқиғаларды ескере отырып, Топ басшылығы экономикалық пайданың кетуіне алып келетін міндеттемелерді бағалауды қайта қарады және 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазақстан Даму Банкі» АҚ «Continental Logistics» ЖШС берген кредиттік желі сомасының 30% мөлшерінде 2,100 млн. теңге сомасына резерв есептеді (21 Ескерту).

Топ басшылығы «Continental Logistics Shymkent» ЖШС-мен келісім бойынша міндеттемелерді реттеу үшін экономикалық пайданы қамтитын ресурстардың істен шығуы талап етіледі деп есептейді. Топ міндеттеменің шамасын есептік бағалауды жүргізді және 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың келісім талаптарын орындамауы немесе тиісінше орындамауы нәтижесінде, оның ішінде Топтың бастамасы бойынша Келісімнен шыққан жағдайда «Continental Logistics Shymkent» ЖШС пайдасына орнын толтыру ықтимал мүмкін болатын объектіні коммерциялық пайдалану кезеңінде келтірілген шығындар мен Келісімнен шыққаны үшін айыппұл мөлшерінде 9,658 млн. теңге сомасына резерв есептеді (21 Ескерту).

Топ басшылығы «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС-мен келісім бойынша қызмет көрсету кезеңінің басталу күні басталмаған, өйткені Топ объектіні коммерциялық пайдаланудың басталу күні және қызмет көрсету кезеңінің басталу күні туралы хабарлама алмаған және тараптар Келісім бойынша міндеттемелерді орындауға қатысты өзара іс-қимылды ұйымдастырмаған. Топ басшылығы 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша экономикалық пайданы қамтитын ресурстардың шығып кету ықтималдығының жоғары болуы жоқ деп санайды.

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Топ өзінің шаруашылық қызметіне қатысты, атап айтсақ, мүлктік зиянды қайтару бойынша талаптар сияқты түрлі сот қарауларына қатысады. Топ жеке немесе жиынтық күйінде алынған басым талап арыздар немесе қаралу сатысындағы арыздар Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдай жөніндегі есептілігіне қандай да бір кері әсерін тигізеді, не болмаса Топтың қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына теріс әсерін береді деп санамайды.

Қазақстандық салық жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы 2019 және 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығыстарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез келген мәлімделмеген талаптың сомасын немесе қолайсыз нәтиженің ықтималдылық дәрежесін анықтау іс жүзінде мүмкін емес.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2019 ж. желтоқсан айынан бастап 2020 ж. ақпан айына дейін Нұр-Сұлтан қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті «Жолаушылар тасымалы» АҚ тобының еншілес ұйымына тиесілі «Вагонсервис» АҚ-да 2014 ж. қараша айынан бастап 2019 ж. қараша айына дейін тақырыптық салықтық тексеру жүргізді. Тексеру нәтижелері бойынша тексеруші орган «Вагонсервис» АҚ «Мұнай өнімдерінің жекелеген түрлерін өндіруді және олардың айналымын мемлекеттік реттеу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын бұза отырып жүзеге асырған поездар құрамында жүретін вагон-электр станцияларын дизель отынымен толтыру бойынша қызметтерді білдіретін жабдықтау бойынша қызмет көрсету шарттары бойынша жалпы сомасы 12,202 млн. теңгеге мұнай өнімдерінің айналымын анықтады. Жоғарыда көрсетілген тәртіп бұзушылық үшін мұнай өнімдері және/немесе құқық бұзушылық жасау салдарынан алынған кірістер төркілене отырып, 795 мың теңге мөлшерінде айыппұл түрінде әкімшілік жауапкершілік көзделген. 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы сомалар бойынша резервтерді есептемеген жоқ, өйткені басшылық «Вагонсервис» АҚ құрылған сәтінен бастап қазіргі уақытқа дейін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес жарғилық қызметін жүзеге асырады, сонымен бірге сот және мемлекеттік органдарда салық органдарының шешіміне даулайды деп санайды. <i>Сақтандыру</i> Қазақстанда сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты Топтың жағдайларын ескермегенде, жолаушылардың дене зақымдануынан міндетті сақтандыру, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне келген залал немесе өзінің меншігіне залал келу қаупін сақтандыру, активтер мен жабдықтар (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда), және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау қаупі мен Топ немесе оның қызметіне байланысты нысандарындағы апатты жағдайлар нәтижесінде қоршаған ортаға немесе үшінші тараптың мүлкінен залал келтіргені үшін берешегі жоқ. Топтың Қазақстандағы коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сай міндетті сақтандыру қабаты бар. <i>Кепілдіктер</i> 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілдіктер келесі түрде көрсетілген: <table><tr><th>Кредитор</th><th>Кепілдік мақсаты</th><th>Кепілдіктің берілу күні</th><th>Кепілдік мерзімі</th><th>Кепілдік сомасы</th></tr><tr><td>Еуразиялық Даму Банкі</td><td>Электровоздарды шығаратын заводты салуды қаржыландыру бойынша «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау</td><td>17 қыркүйек 2012 ж.</td><td>2023 ж. дейін</td><td>2,370 млн. теңге</td></tr><tr><td>«Қазақстан Даму Банкі» АҚ</td><td>Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау</td><td>4 шілде 2013 ж.</td><td>2033 ж. дейін</td><td>21,802 млн. теңге</td></tr><tr><td>«Қазақстан Даму Банкі» АҚ</td><td>Астана халықаралық әуежайын модернизациялауды қаржыландыру бойынша сенімгерлік басқарудағы ұйым «Астана Халықаралық әуежайы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау</td><td>28 наурыз 2018 ж.</td><td>2033 ж. дейін</td><td>22,500 млн. теңге</td></tr></table> 21 Ескертуде осы кепілдіктердің баланстық құны көрсетілген.					Кредитор	Кепілдік мақсаты	Кепілдіктің берілу күні	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы	Еуразиялық Даму Банкі	Электровоздарды шығаратын заводты салуды қаржыландыру бойынша «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	17 қыркүйек 2012 ж.	2023 ж. дейін	2,370 млн. теңге	«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	4 шілде 2013 ж.	2033 ж. дейін	21,802 млн. теңге	«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Астана халықаралық әуежайын модернизациялауды қаржыландыру бойынша сенімгерлік басқарудағы ұйым «Астана Халықаралық әуежайы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	28 наурыз 2018 ж.	2033 ж. дейін	22,500 млн. теңге
Кредитор	Кепілдік мақсаты	Кепілдіктің берілу күні	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы																				
Еуразиялық Даму Банкі	Электровоздарды шығаратын заводты салуды қаржыландыру бойынша «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	17 қыркүйек 2012 ж.	2023 ж. дейін	2,370 млн. теңге																				
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	4 шілде 2013 ж.	2033 ж. дейін	21,802 млн. теңге																				
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Астана халықаралық әуежайын модернизациялауды қаржыландыру бойынша сенімгерлік басқарудағы ұйым «Астана Халықаралық әуежайы» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	28 наурыз 2018 ж.	2033 ж. дейін	22,500 млн. теңге																				

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Есепті күнге дейін кредиторлар алдындағы міндеттемелерді орындамау жағдайларын болдырмау мақсатында Топ «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен жасалған қаржылық кепілдік шарты шеңберінде 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық коэффициенттерді қолданбау туралы келісім-хат алды. 29. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР Топ құрылымы туралы мәлімет төменде көрсетілген: <table><tr><th rowspan="2">Еншілес ұйым</th><th rowspan="2">Қызмет сипаты</th><th rowspan="2">Орналасқан елі</th><th colspan="2">Қатысу үлесі, %</th></tr><tr><th>2019 ж. 31 желтоқсан</th><th>2018 ж. 31 желтоқсан</th></tr><tr><td>1. «Қазтеміртранс» АҚ</td><td>Жүк вагондарын пайдалану</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>2. «Жолаушылар тасымалы» АҚ</td><td>Жолаушыларды тасымалдау</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>3. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ</td><td>Локомотив тартымы қызметтерін көрсету</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>4. «КТЗ Express» АҚ</td><td>Мультимодальды тасымалдау</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>5. «Теміржолсұс» АҚ</td><td>Коммуналдық қызметтер</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>6. «Ремлокомотив» АҚ</td><td>Локомотивтерді жөндеу</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>7. «Транстелеком» АҚ</td><td>Байланыс қызметтері</td><td>Қазақстан</td><td>51</td><td>51</td></tr><tr><td>8. «Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ</td><td>Күзет қызметтері</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>9. «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС</td><td>Теміржол ойнамалы құрамын жөндеу</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>10. «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ⁴</td><td>Жүкті тиеу мен босату жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>11. «Құрық-Порты» ЖШС</td><td>Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырушылық қызмет «ҚТЖ» ҰҚ» АҚ тобының компанияларының қызметі мен жобаларын қаржыландыру мақсатында облигациялардың эмиссиясын жүзеге асыру</td><td>Қазақстан</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>12. «ҚТЖ Финанс» ЖШҚ</td><td>Ресей Федерациясы</td><td>Ресей Федерациясы</td><td>100</td><td>100</td></tr></table> 30. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР Осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің мақсаттары үшін Тараптар, егер бір Тарап екінші Тарапты бақылауға немесе ол қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдаған кезде екінші Тарапқа елеулі ықпал етуді жүзеге асыруға мүмкіндігі болса, байланысты ретінде қаралады. Топпен жалпы бақылаудағы тараптар да байланысты деп есептеледі. Байланысты тараптардың ықтимал қатынастарын қарау кезінде әрбір жағдайда құқықтық нысанға ғана емес, қатынастардың мәніне назар аударылады. Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын келісімдерді жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы келісімдер байланысты емес тараптардың келісіміндегі шарттар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.					Еншілес ұйым	Қызмет сипаты	Орналасқан елі	Қатысу үлесі, %		2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан	1. «Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан	100	100	2. «Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан	100	100	3. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	Локомотив тартымы қызметтерін көрсету	Қазақстан	100	100	4. «КТЗ Express» АҚ	Мультимодальды тасымалдау	Қазақстан	100	100	5. «Теміржолсұс» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан	100	100	6. «Ремлокомотив» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100	7. «Транстелеком» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан	51	51	8. «Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Күзет қызметтері	Қазақстан	100	100	9. «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Теміржол ойнамалы құрамын жөндеу	Қазақстан	100	100	10. «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ ⁴	Жүкті тиеу мен босату жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету	Қазақстан	100	100	11. «Құрық-Порты» ЖШС	Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырушылық қызмет «ҚТЖ» ҰҚ» АҚ тобының компанияларының қызметі мен жобаларын қаржыландыру мақсатында облигациялардың эмиссиясын жүзеге асыру	Қазақстан	100	100	12. «ҚТЖ Финанс» ЖШҚ	Ресей Федерациясы	Ресей Федерациясы	100	100
Еншілес ұйым	Қызмет сипаты	Орналасқан елі	Қатысу үлесі, %																																																																				
			2019 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан																																																																			
1. «Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан	100	100																																																																			
2. «Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан	100	100																																																																			
3. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	Локомотив тартымы қызметтерін көрсету	Қазақстан	100	100																																																																			
4. «КТЗ Express» АҚ	Мультимодальды тасымалдау	Қазақстан	100	100																																																																			
5. «Теміржолсұс» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан	100	100																																																																			
6. «Ремлокомотив» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100																																																																			
7. «Транстелеком» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан	51	51																																																																			
8. «Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Күзет қызметтері	Қазақстан	100	100																																																																			
9. «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Теміржол ойнамалы құрамын жөндеу	Қазақстан	100	100																																																																			
10. «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ ⁴	Жүкті тиеу мен босату жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету	Қазақстан	100	100																																																																			
11. «Құрық-Порты» ЖШС	Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырушылық қызмет «ҚТЖ» ҰҚ» АҚ тобының компанияларының қызметі мен жобаларын қаржыландыру мақсатында облигациялардың эмиссиясын жүзеге асыру	Қазақстан	100	100																																																																			
12. «ҚТЖ Финанс» ЖШҚ	Ресей Федерациясы	Ресей Федерациясы	100	100																																																																			

⁴ 2013 ж. қарашасында Акционер «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100% акциясын Топтың сенімді басқаруына береді. «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ Топтың еншілес ұйымы болып табылады, бірақ заңды түрде акцияларын иеленбейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ көптеген маңызды келісімдер жүргізген төленбеген қалдығы болған қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.						
		Акциянер	Топтың қауымдасқан ұйымдары	Топ қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акциянер құрамына кіретін ұйымдар	Басқа да байланысты тараптар ⁵
Байланысты тараптардың тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелері	2019 ж.	56	1,687	576	6,323	4
	2018 ж.	11	37,614	500	3,537	3,076
соның ішінде кепілге берілген несиелік жалаулар және аянастардың құнсыздануы бойынша резерв	2019 ж.	-	(4,121)	(25)	(378)	-
	2018 ж.	-	(1,000)	(26)	(71)	-
Байланысты тараптарға тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелер	2019 ж.	-	9,149	2,105	4,130	3,451
	2018 ж.	-	15,346	2,177	2,261	21,591
Қолданылуы шектелуі ақша қаражаты	2019 ж.	-	-	-	-	118
	2018 ж.	-	-	-	-	86
Жал бойынша дебиторлық берешек	2019 ж.	-	-	-	820	-
	2018 ж.	-	-	-	-	-
Алынған несиелер	2019 ж.	123,621	-	-	-	61,965
	2018 ж.	107,906	-	-	-	30,112
Жал/қаржылық жал бойынша міндеттемелер	2019 ж.	529	-	-	204	5,168
	2018 ж.	1,903	-	-	-	16,169
Төленетін дивидендтер	2019 ж.	-	-	-	-	-
	2018 ж.	16,425	-	-	-	-
Алуға дивидендтер	2019 ж.	-	41	-	-	-
	2018 ж.	-	-	-	-	-

⁵ Басқа да байланысты тараптар соңғы Акционердің жалпы бақылауындағы басқа да коммерциялық кәсіпорындарды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Байланысты тараптармен мәмілелер 31 желтоқсандағы жағдай бойынша келесі түрде көрсетілген:						
		Акциянер	Топтың қауымдасқан ұйымдары	Топ қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акциянер құрамына кіретін ұйымдар	Басқа да байланысты тараптар
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сату	2019 ж.	66	53,236	36,809	32,554	2,340
	2018 ж.	54	9,922	29,588	37,747	1,952
Құнада берешек бойынша (есептелген)/қалпы на келтірілген резерв	2019 ж.	-	(3,121)	(1)	(292)	-
	2018 ж.	-	(988)	(2)	(55)	-
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2019 ж.	-	32,482	142	5,155	1,661
	2018 ж.	-	48,203	111	13,593	2,297
Берілген несиелерді өтеу	2019 ж.	-	-	-	-	-
	2018 ж.	-	-	-	-	24,000
Несиелерді алу	2019 ж.	40,000	-	-	-	-
	2018 ж.	40,000	-	-	-	-
Алынған несиелерді өтеу	2019 ж.	1,175	-	-	-	6,661
	2018 ж.	41,175	-	-	-	8,398
Жал бойынша жаңа келісім- шарттар (Топ жалдаушы ретінде)	2019 ж.	468	-	-	205	-
	2018 ж.	1,383	-	-	-	3,903
Қаржылық жал міндеттемесі бойынша төлемдер	2019 ж.	175	-	-	24	557
	2018 ж.	784	-	-	-	572
Жал бойынша жаңа келісім- шарттар (Топ жалға беруші ретінде)	2019 ж.	-	-	-	828	-
	2018 ж.	-	-	-	-	-
Қаржылық жал келісім шарты бойынша төлемдер	2019 ж.	-	-	-	79	-
	2018 ж.	-	-	-	-	-
Қаржылық табыс	2019 ж.	-	-	-	71	-
	2018 ж.	14	-	-	-	785
Қаржылық шығын	2019 ж.	5,552	-	-	23	8,750
	2018 ж.	5,802	-	-	-	3,297
Алынған дивидендтер	2019 ж.	-	5,273	1,977	-	-
	2018 ж.	-	263	2,028	-	-
Жарияланған дивидендтер	2019 ж.	-	-	-	-	-
	2018 ж.	1,710	-	-	-	-
Қаржылық активті сату	2019 ж.	-	-	-	-	-
	2018 ж.	81,986	-	-	-	-
Жарғылық капиталға сатып	2019 ж.	19,374	-	-	-	-
	2018 ж.	290	-	-	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2019 ж. Топ Акционердің пайдасына 40,000 млн. теңге көлемінде облигациялар шығаруды жүзеге асырды (15 Ескерту).

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта «ҚДБ-Лизинг» АҚ және «ҚДБ» АҚ-дан жалпы сомасы 61,965 млн. теңгеге алынған қарыздар бар.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың кейбір қарыздарына жалпы сомасы 1,257 млн. теңге және тиісінше 2,104 млн. теңге Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берді.

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдастырылған ұйымның және басқа да байланысты тараптардың кейбір қарыздары бойынша Топ банктер алдындағы міндеттемелерді орындауға кепілдік беру мақсатында кепілдіктер берді (21 және 28 Ескертулер).

Акционер тобына кіретін компаниялармен, қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындармен және басқа да байланысты тараптармен операциялар, негізінен, Топтың «ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» АҚ (бензин), «Қазақтелеком» АҚ (байланыс қызметтері), «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ (электр қуаты), «КЕГОК» АҚ (электр қуаты), «Қазпочта» АҚ (почта қызметтері), «Қазақстан Инжиниринг» Ұлттық Компаниясы» АҚ (машина жасау өнімі) және «Самұрық-Энерго» АҚ (электр қуаты) операцияларымен ұсынылған. Сондай-ақ, Топ Акционердің тобына кіретін компанияларға, қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындарға теміржол тасымалдау қызметтерін ұсынады.

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы және жылдардағы жағдай бойынша Топ Акционердің пайдасына мынадай объектілерді салу бойынша өзгермейтін міндеттемені таныды:

Ағымдағы міндеттемелер				
	Оқушылар сарайы Түркістан қ.	Маңғыстау- дағы әлеуметтік объектілері	Балабақша Нұр-сұлтан қ.	Мүз сарайы
2018 ж. 1 қаңтарына	-	247	43	290
Жыл ішінде есептелгені	5,300	-	1	5,301
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	-	-	(9)	(9)
2018 ж. 31 желтоқсанына	5,300	247	35	5,582
Жыл ішінде есептен шығарылғаны	(4,240)	(143)	(35)	(4,418)
2019 ж. 31 желтоқсанына	1,060	104	-	1,164

31 желтоқсанда аяқталған жылдардың жағдайы бойынша Топ Акционердің пайдасына жоғарыда көрсетілген ауыспалы міндеттемелер бойынша объектілердің құрылысына байланысты мынадай шығындарға ұшырады:

Ағымдағы активтер			
	Маңғыстау- дағы әлеуметтік объектілері	Балабақша Нұр-сұлтан қ.	Жиынтығы
2018 ж. 1 қаңтарына	247	43	290
Шығу	-	(8)	(8)
2018 ж. 31 желтоқсанына	247	35	282
Шығу	(143)	(35)	(178)
2019 ж. 31 желтоқсанына	104	-	104

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Топтың басты басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

Негізгі басқарушы персонал 2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде 14 адамнан тұратын басқарма және Директорлар кеңесінің мүшелерін қамтиды (2018 ж. 31 желтоқсанда: 17 адам). Кірістер мен шығындар және өзге де жиынтық кіріс туралы қоса беріліп отырған шоғырландырылған есепте жалақы бойынша шығыстарға енгізілген негізгі басқарушы персоналға сыйақылардың жалпы сомасы 2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 512 млн. теңгені құрады (2018 ж.: 210 млн. теңге). Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы негізінен келісім-шартта белгіленген жалақы және операциялық нәтижелерге негізделген сыйлықақылар бойынша шығыстардан тұрады.

31. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ.
ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Топтың негізгі қаржы құралдарына несиелер, шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (облигациялар), қаржылық жал бойынша міндеттемелер, ақша және оның баламалары, қысқа мерзімдегі салымдар, сонымен қатар сауда дебиторлық және сауда кредиторлық берешектер жатады. Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен несиелік тәуекелдер Топтың қаржы құралдары бойынша негізгі тәуекелдері болып табылады. Топ барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Топ капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқарып отырады, себебі Топ Акционер үшін пайданы барынша арттырғанда кәсіпорын үздіксіз қызметін капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы жалғастыра алатынына сенімді болуы керек. Топтың жалпы стратегиясы 2018 ж.-мен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Топта капиталдың минималды көлеміне қатысты талаптары жоқ.

Топтың капитал құрылымы таза қарыз қаражатынан (ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі несиелер, қарыздық бағалы қағаздар мен қаржылық жал бойынша міндеттемелер) және Топ капиталынан (жарғылық капитал, шетелдік валютаны қайта бағалаудан түскен резерв, бөлінбеген пайда мен бақыланбайтын үлес) тұрады.

Қаржы тәуекелін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Топ қызметінің маңызды элементі. Компания Топтың операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылау мен басқаруды тәуекелдер бойынша ішкі есептілік арқылы жүзеге асырады. Бұл есептіліктерде тәуекелге шалдығу деңгейі тәуекелдің дәрежесі мен мөлшері арқылы талданады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валют тәуекелін, баға тәуекелін және әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), өтімділік тәуекелін және ақша ағымына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Топтың тәуекелді басқару саясатына сипаттама берілді.

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел

Топ үшін пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел нарықтық пайыздық мөлшерлеменің өзгеруін білдіреді. Пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі Топтың инвестицияларын жалпы пайдасының азаюына және (немесе) Топтың несиелері мен қарыздық бағалы қағаздары бойынша ақша ағымының азаюына әкел соқтыруы мүмкін. Топ пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекелді валютадағы қаржылық құралдардың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруін бақылау арқылы және тұрақты және құбылмалы пайыздық мөлшерлемедегі несиелер арасындағы дұрыс қатынасты қолдау арқылы шектейді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелерімен байланысты тәуекелге шалдыққыштығы негізінен Топтың құбылмалы пайыздық мөлшерлемесіндегі несиелер мен қарыздық бағалы қағаздарына байланысты.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Келесі кесте Топтың салық салуға дейінгі табысы мен капиталының несиелердің пайыздық мөлшерлемелерінің мүмкін бола алатын өзгерістеріне (құбылмалы пайыздық мөлшерлеменен несиелерге әсерін тигізе отырып) сезінталдығын басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

	2019 ж. 31 желтоқсан		2018 ж. 31 желтоқсан	
	Базистік пунктiлерде пайыздық мөлшерлеме-лердің ұлғаюы/(азаюы)	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері	Базистік пунктiлерде пайыздық мөлшерлеме-лердің ұлғаюы/(азаюы)	Салық салынғанға дейінгі табысқа/ капиталға әсері
АҚШ доллары	20/(20)	(10)/10	50/(15)	(26)/8
Теңге	20/(20)	(130)/130	50/(15)	(340)/102

Валюталық тәуекел

Топ шетелдік валютادا мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады.

Топтың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің түбегейлі бөлігі АҚШ долларында көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан табыстар немесе залалдар туындайды. 2019 ж. ішінде Топтың бағандық айырмашылықтан залалы 11,598 млн. теңгені құрады, оның айтарлықтай бөлігі 15 Ескертуде көрсетілгендей несиелерге қатысты (2018 ж.: 112,515 млн. теңге).

Келесі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі табысының АҚШ доллары, еуро, ресей рублі және басқа да валюталардың мүмкін бола алатын өзгерістеріне сезінталдығы басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетілген.

	2019 ж. 31 желтоқсан			2018 ж. 31 желтоқсан		
	Айырбастау бағамындағы ұлғаюы/ (азаюы)	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері	Айырбастау бағамындағы ұлғаюы/ (азаюы)	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері
АҚШ доллары	12%/ (9%)	(47,793)/ 35,845	-	14%/ (10%)	(100,256)/ 71,612	-
Еуро	12%/ (9%)	(6,940)/ 5,212	-	14%/ (10%)	(8,727)/ 6,233	-
Ресей рублі	12%/ (12%)	(10,881)/ 10,881	-	14%/ (9%)	(11,393)/ 7,324	-
Швейцар франкі	12%/ (9%)	(224)/168	(20,730)/ 15,548	14%/ (10%)	(77)/55	(24,900)/ 17,786
Басқа да валюталар	12%/ (9%)	90/(67)	-	14%/ (10%)	(165)/118	-

2015 ж. 7 тамызда Топ Швейцария франкінде көрсетілген сатудан түскен түсімнің теңгемен баламасының өзгеру тәуекелін азайту мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді бастады. Швейцария қор биржасында 2014 ж. 20 наусымда шығарылған Еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады. Хеджирлеу объектісі Швейцария франкіндегі транзиттік тасымалдардан түскен түсім болып табылады. Хеджирлеу нәтижесінде 2019 ж. 26 млн. теңге сомасына әсер өзге жиынтық табыста көрсетілді (2018 ж.: 14,026 млн. теңге).

Несиелік тәуекел

Топтың қаржы құралдарымен контрагенттердің келісімшарттарын орындамау нәтижесінде пайда болатын несиелік қатер әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Топтың міндеттемелерінен асып түсетін соналармен шектеліп қалады. Топтың саясаты несиеге қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдары бар операцияларды атқаруды қарастырады. Несиелік тәуекелге түсудің максималды мөлшері әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Несиелік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлары немесе басқа да оқиғалары олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты ұқсас қызмет шарттары бар несие алушы Топтар немесе бір несие алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен оның баламалары, негізінен, «тұрақты» BB кредиттік рейтингімен «Қазақстан Халық банкі» АҚ-да орналастырылған (ақша қаражаты мен оның баламаларының 87%).

Топта берілген несие лимиттерінен асып кетпейтін, және де дұрыс несие тарихы бар тапсырыс берушілермен келісімдер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат жұмыс істейді. Топтың аванстық төлемді қайтаруға банк кепілдігімен берілген алдын ала төлем негізінде өздерінің көптеген клиенттерімен жұмыс істеуінің арқасында несиелік тәуекел төмендеп отыр.

Сонымен қоса, Топ банктерге берілген қаржылық кепілдіктер бойынша несиелік тәуекелге ие. Топтың осы несиелік тәуекел бойынша максималды тәуекелі Топтан банк талап өткен жағдайда Топ өтеуге міндеттелетін кепілдіктердің 28 Ескертуде көрсетілген максималды сомасына тең. 2019 ж. ішінде Топ түпкілікті Акционердің жалпы бақылауындағы «Астана халықаралық әуежайы» АҚ байланысты тарапқа 3,682 млн. теңге мөлшерінде және «Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС қауымдастырылған кәсіпорнына 3,857 млн. теңге мөлшерінде банктерге берілген қаржылық кепілдіктер бойынша күтілетін кредиттік шығындарды қосымша мойындады.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағасының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралының құнының ықтимал түрде ауытқуы кезінде пайда болады. Топ нарық конъюктурасының теріс өзгеруінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалдарды кезең сайын бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

Өтімділік тәуекелі

Топ Акционердің талаптарына сай өтімділік тәуекелін басқару үшін қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландыру тәуекелдерін бақылап отырады. Топ адекватты резервтерді, банк несиелері мен мүмкін несие желелерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін жабу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы тәуекелді басқарып отырады.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалпы сомасы 26,668 млн. теңге көлемінде келесі несиелік ұйымдарда жеткілікті дәрежедегі қол жетімді несиелік желілері бар: «Қазақстан Халық Банкі» АҚ және «Қазақстан Сити Банкі» АҚ (2018 ж.: 37,878 млн. теңге).

Топ тұрақты негізде Акционер белгілеген және кредиттік келісімдерде/кепілдік шарттарында көзделген қаржылық коэффиценттердің шекті мәндерінің орындалуын бақылауды және мониторингті жүзеге асырады.

Міндеттемелерді қайта қаржыландыру, сондай-ақ валюталық тәуекелге ұшырауды азайту мақсатында Топ көлемі 380,000 млн. теңге ішкі нарықта және көлемі 80,000,000 Швейцария франкі сыртқы нарықта облигацияларды орналастыруды жүзеге асырды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	Жоынтығы
2019 ж. Пайызсыз: Кредиторлық берешек	109,422	6,345	1,145	-	-	116,912
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	10,435	-	-	10,435
Пайыздық: Несиелер	17,469	43,955	120,161	812,707	2,212,927	3,207,219
Қаржылық жал	-	135	913	5,430	9,137	15,615
Қаржылық келіңдіктер	540	1,898	4,006	23,328	58,427	88,199
	127,431	52,333	136,660	841,465	2,280,491	3,438,380
2018 ж. Пайызсыз: Кредиторлық берешек	138,621	1,430	170	1,681	-	141,902
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	5,579	-	-	5,579
Пайыздық: Несиелер	21,080	8,194	225,700	538,845	1,860,848	2,654,667
Қаржылық жал	1,931	1,501	2,821	37,031	45,229	88,513
	32	1,034	1,971	19,160	66,075	88,272
	161,664	12,159	236,241	596,717	1,972,152	2,978,933

Келесі кестеде Топтың қаржы активтері бойынша күтілетін төлем мерзімдері көрсетіледі. Кесте ақша қозғалысы басқа кезеңде деп Топпен күтілетін жағдайлардан басқа берілген активтер бойынша пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша ақша ағындарының дисконтты емес шарт мерзімдерінің негізінде құрылған.

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1жыл	1 жылдан артық	Белгісіз өтеу мерзімі	Жоынтығы
2019 ж. Пайыздық: Қысқа мерзімді салымдар	76,991	-	-	-	-	76,991
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3,882	-	-	-	-	3,882
Пайызсыз: Ақша қаражаты мен оның баламалары	70,708	-	-	-	-	70,708
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	127	-	-	127
Сауда дебиторлық берешек	13,602	224	14	62	3,345	16,647
	164,583	224	141	62	3,345	168,355

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2018 ж. Пайыздық: Қысқа мерзімді салымдар	30,708	-	-	-	-	30,708
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	189	-	-	-	-	189
Басқа қаржы активтері	-	-	285	-	-	285
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	-	16	-	-	16
Ақша қаражаты мен оның баламалары	12,907	-	-	-	-	12,907
Пайызсыз: Ақша қаражаты мен оның баламалары	22,991	-	-	-	-	22,991
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	303	-	-	303
Сауда дебиторлық берешек	19,920	1,667	52	32	1,520	23,191
	86,715	1,667	656	32	1,520	90,590

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құн тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Топтың қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізінде рұқсат ету керек.

Келесі әдістер мен болжандар Топта қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданылады:

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарының қысқа мерзімді төлеу сипатына байланысты олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Оң екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелердің баланстық құны шамамен олардың әділ құнына тең, себебі осы қаржы құралдар қысқа мерзімде өтеле алу сипатына ие.

Оң екі айдан көп өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін есеп мерзімінің соңына бар нарық мөлшерлемесін пайдаланумен дисконтталған болашақ ақша қаражатының ағымдағы құнын береді.

Несиелер

Банктік несиелер бойынша есептеу несиелік рейтинг параметрлері мен ұқсас өтеу мерзімдері бар несиелер бойынша сәйкес жылдың соңына қайта көтерілетін нарық мөлшерлемелерін пайдаланумен есептелінген төлеу мерзімі бойынша жеке несиелер бойынша болашақ ақша ағынын дисконттау арқылы жасалған болатын. Топ несиелерінің көптеген бөлігі халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктерден алынған. Нәтижесінде осы несиелер бойынша пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасындағы коммерциялық несие ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен бола тұра берілген несие санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (облигациялардың) әділ құны есептік күні жасалған нарықтық баға негізінде анықталған болатын.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Үнемі әділ құны бойынша бағаланбайтын (бірақ әділ құны міндетті түрде көрсетілетін) Топтың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2019 және 2018 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды есепке алмаған жағдайда, қаржы активтері мен міндеттемелердің әділ құнының олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер және шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (облигациялардың) баланстық құны мен әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2019 ж.		2018 ж.	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Басқа да қаржы активтері	945	945	1,496	1,496
Несиелер	261,765	242,106	246,704	245,146
Қарыздық бағалы қағаздар	1,224,342	1,294,193	1,135,573	1,199,855
Қаржылық кепілдіктер	21,531	21,531	14,588	14,588

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Топ әділ құнды бағалауды төменде көрсетілген әділ құнды бағалау иерархиясын қолдану арқылы бағалайды. Бұл иерархия бағалауды қалыптастыруда қолданылатын ақпараттың маңыздылығын ескереді:

- 1-ші деңгей: ұқсас қаржылық құралдарға қатысты активті нарықтағы котировкалар (түзетілмеген).
- 2-ші деңгей: тікелей қолжетімді (котировкалар) немесе тікелей емес қол жетімді (котировкадан туындайтын ақпарат) 1-ші деңгейге жататын ақпараттан басқа ақпараттар. Бұл категорияның құрамына келесілерді қолданып бағаланатын құралдар енеді: ұқсас құралдар үшін активті нарықтағы нарықтық котировкалар, активті ретінде қарастырылмайтын ұқсас құралдар үшін нарықтық котировкалар.
- 3-ші деңгей: қол жетімді болып табылмайтын ақпараттар. Бұл категория байқалатын бастапқы ақпаратқа жатпайтын ақпарат негізінде бағаланатын құралдардан тұрады. Алайда бұл ақпарат құралдың бағалануына елеулі ықпал етеді. Бұл категория құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды бақыланбайтын түзетулердің немесе жорамалдардың қолданылуын талап етеді, оған қатысты ұқсас құралдардың белгіленетін баға негізінде бағаланатын құралдардан тұрады.

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша есепке алынатын қаржылық құралдардың әділ құны бағалау иерархиясы негізінде жасалған талдауы төменде көрсетілген.

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін басқа да қаржы активтері	-	945	-	945
Жиынтығы	-	945	-	945
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- қарыздық бағалы қағаздар, оның ішінде:	1,294,193	-	-	1,294,193
байланысты тараптардан несиелер	29,124	-	-	29,124
- банктік кредиттер	-	125,849	2,623	128,472
- байланысты тараптардан несиелер	-	113,634	-	113,634
Қаржылық кепілдіктер	-	21,531	-	21,531
Жиынтығы	1,294,193	261,014	2,623	1,557,830

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2019 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(млн. теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Төмендегі кестеде 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнымен есепке алынатын қаржылық құралдардың талдауы әділ құнның иерархиясы негізінде көрсетілген.

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Басқа да қаржы активтері	-	1,496	-	1,496
Жиынтығы	-	1,496	-	1,496
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- қарыздық бағалы қағаздар	1,199,855	-	-	1,199,855
- банктік кредиттер	-	145,390	4,803	150,193
- байланысты тараптардан несиелер	-	94,953	-	94,953
Қаржылық кепілдіктер	-	14,588	-	14,588
Жиынтығы	1,199,855	254,931	4,803	1,459,589

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды.

2019 және 2018 жж. әділ құнның иерархиясы деңгейлері арасында ауыстырулар болған жоқ.

32. ЕСЕПТІК КҮННЕН КЕЙІН БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Еншілес ұйымдардың шығуы

2020 ж. қаңтарында Топ «Транстелеком» АҚ еншілес ұйымының 26%-1 акциясын үшінші тарапқа сатуды аяқтады. Сату нәтижесінде Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтты және қалған акциялардың 25%-ын қауымдастырылған ұйымға инвестиция ретінде таныды.

2020 ж. наурыз айында «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы тұлғасындағы Топ соңғы Акционердің тапсырмасына сәйкес «Қоргас - Шығыс қақпасы» АЭА ҰҚ» АҚ еншілес ұйымының 100% акциясын Алматы облысының әкімдігіне өтеусіз беруді жүзеге асырды.

Алынған несиелер

2020 ж. ақпанда Топ Компания атынан 2015 ж. 26 ақпанда жасалған «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен несие желісін беру туралы Келісім шеңберінде 6,000 млн. теңге мөлшерінде 11.5% сыйақы мөлшерлемесімен және 1 жылға дейінгі өтеу мерзімімен қарыз қаражатын игерді.

Қаржылық кепілдік шарты бойынша міндеттемені тануды тоқтату

2020 ж. қаңтарда «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС Еуразиялық даму банкі алдындағы қарызды мерзімінен бұрын өтеген, осыған байланысты Топ қаржылық кепілдік шарты бойынша 396 млн. теңге мөлшеріндегі міндеттемелерді тануды тоқтатты (21 және 28 Ескертулер).

ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРТТАРЫНЫҢ
МӘНІН АШУ КӨРСЕТКІШІ

ЖАЛПЫ МӘНІН АШУ

GRI 102-55

Стандарт және көрсеткіштер	Мәнін ашу	Есептегі бет
GRI 101 (2016): НЕГІЗДЕР		
GRI 102 (2016): ЖАЛПЫ МӘНІН АШУ		
ҰЙЫМНЫҢ БЕЙІНІ		
102-1	Ұйымның атауы	4, 16, 113
102-2	Қызметі, брендтері, тауарлары мен қызметтері	4, 16
102-3	Штаб-пәтерінің орналасуы	113
102-4	Қызмет орнының орналасуы	113
102-5	Меншік құқығы және құқықтық нысаны	16, 31, 113
102-6	Қызмет көрсететін нарықтары	16, 20, 113
102-7	Ұйымның ауқымы	4, 19, 26, 79
102-8	Қызметшілері және басқа қызметкерлері туралы ақпарат	86
102-9	Жеткізілімдер тізбегі	74
102-10	Ұйымдағы және оның жеткізілімдер тізбегіндегі айтарлықтай өзгерістер	19
102-11	Сақтық принципі немесе сақтық принципіне негізделген тәсіл	68
102-12	Сыртқы бастамалар	23
102-13	Ассоциацияларға мүше болу	23
СТРАТЕГИЯ		
102-14	Ең жоғары басшының мәлімдемесі	10, 12
102-15	Шешуші ықпалдар, тәуекелдер мен мүмкіндіктер	68, 71
ЭТИКА МЕН АДАЛДЫҚ		
102-16	Құндылықтар, мінез-құлық принциптері, стандарттары мен нормалары	65
102-17	Этика бойынша кеңес беру тетіктері	66

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ		
102-18	Басқару құрылымы	32, 47
102-20	Атқарушы басшылықтың экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптар үшін жауапкершілігі	47
102-22	Жоғары басқару органының және оның комитеттерінің құрамы	33, 74
102-23	Жоғары басқару органының төрағасы	33
102-24	Жоғары басқару органының мүшелерін іріктеу және тағайындау	33, 44
102-25	Мүдделер қақтығысы	62
102-26	Мақсатты, құндылықтар мен стратегияны анықтаудағы жоғары басқару органының ролі	14
102-27	Жоғары басқару органының ұжымдық білімі	46
102-28	Жоғары басқару органының жұмысына баға беру	46
102-29	Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік ықпалдарды анықтау және басқару	68, 71
102-30	Тәуекелдіктерді басқару процестерінің тиімділігі	68
102-31	Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптарды шолу	47, 68
102-32	Жоғары басқару органының тұрақты даму туралы есептіліктегі ролі	112
СЫЙАҚЫ БЕРУ САЯСАТЫ		
102-35	Сыйақы беру саясаты	62
102-36	Сыйақы белгілеу процесі	62
МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӘРЕКЕТТЕСУ		
102-40	Мүдделі тараптар топтарының тізімі	110
102-41	Ұжымдық шарттар	88
102-42	Мүдделі тараптарды іріктеу және белгілеу	109
102-43	Мүдделі тараптармен әрекеттесуге деген көзқарас	109, 110
ЕСЕПТІЛІК РӘСІМДЕРІ		
102-45	Біріктірілген қаржылық есептілікке енгізілген ұйымдар	109
102-46	Есептің мазмұнын және тақырыптарының шегін белгілеу	109
102-47	Маңызды тақырыптар тізімі	109, 110
102-49	Есептіліктегі өзгерістер	19, 110
ЕСЕП ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР		
102-50	Есеп берілетін кезең	108
102-51	Соңғы есептің күні	108
102-52	Есептілік циклы	108
102-53	Есепке қатысты сұрақтарды беруге арналған байланыс ақпараты	113
102-54	GRI стандарттарына сәйкес есептілік бойынша мәлімдемелер	108, 112
102-55	GRI мазмұны индексі	191, 193
102-56	Сыртқы сапа бақылауы	112

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР
БОЙЫНША МӘНІН АШУ

GRI 102-55		
Стандарт және көрсеткіштер	Мәнін ашу	Есептегі бет
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР		
GRI 103 (2016): БАСҚАРУ АМАЛДАРЫ		
103-1	Маңызды тақырыпты және оның шегін түсіндіру	110
103-2	Басқару амалы және оның компоненттері	69
103-3	Басқару амалын бағалау	31
GRI 201 (2016): ЭКОНОМИКАЛЫҚ НӘТИЖЕЛІЛІК		
201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	70
GRI 202 (2016): НАРЫҚТАРДА БОЛУ		
202-1	Қызметтің елеулі өңірлерінде жынысы әртүрлі қызмет-шілердің стандартты бастапқы деңгейдегі еңбекақысының белгіленген ең аз еңбекақымен өзара байланысы	89
GRI 203 (2016): ТІКЕЛЕЙ ЕМЕС ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЫҚПАЛ		
203-1	Инфрақұрылымға инвестицияларды дамыту және олардың әсері және ақысыз қызметтер	30, 71
203-2	Елеулі тікелей емес экономикалық ықпал	73
GRI 204 (2016): САТЫП АЛУ ПРАКТИКАЛАРЫ		
204-1	Жергілікті жеткізушілерге арналған шығыстар үлесі	74
GRI 205 (2016): СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ӘРЕКЕТ ПРАКТИКАСЫ		
205-1	Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдер тұрғы-сынан баға берілетін өндірістік көрсеткіштер	76
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету саясаты мен әдістері туралы ақпараттандыру	76
205-3	Сыбайлас жемқорлықтың расталған оқиғалары және жа-салған іс-қимылдар	76
GRI 207 (2019): САЛЫҚТАР		
207-1	Салық салу амалдары	71
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР		
GRI 302 (2016): ЭНЕРГИЯ		
302-1	Энергияның ұйым ішінде тұтынылуы	106
302-2	Энергияның ұйым шегінен тысқары тұтынылуы	106
302-3	Энергия сыйымдылығы	106
302-4	Энергияны тұтынуды азайту	106

GRI 303 (2018): СУ МЕН ҚАШЫРТҚЫЛАР		
303-1	Қайнаркөздері бойынша бөлінісінде алынатын судың жалпы саны	105
GRI 305 (2016): ШЫҒАРЫНДЫЛАР		
305-1	Парникті газдардың тікелей шығарындылары	101
GRI 306 (2016): ҚАШЫРТҚЫЛАР МЕН ҚАЛДЫҚТАР		
306-2	Айналым түрлері мен әдістері бөлінісіндегі қалдықтар	101
GRI 307 (2016): ТАЛАПТАРҒА СӘЙКЕСТІК		
307-1	Экологиялық заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтау	101
ӘЛЕУМЕТТІК ТАҚЫРЫПТАР		
GRI 401 (2016): ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ		
401-1	Жұмысқа жаңа алынған қызметшілер және кадр тұрақтама-ушылығы	82
401-3	Ана/әке болуына байланысты демалыс	87
GRI 402 (2016): ҚЫЗМЕТКЕР МЕН БАСШЫЛЫҚТЫҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАРЫ		
402-1	Операциялық өзгерістер туралы хабарлаудың ең аз кезеңі	88
GRI 403 (2018): ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ҚАУІПСІЗДІК		
403-1	Денсаулық пен қауіпсіздік жөніндегі ресми бірлескен коми-теттердегі персоналдың үлесі	96
403-2	Өндірістік жарақаттанушылық түрлері мен деңгейі, ысырап болған және жұмыс орнында болмаған күндердің коэффици-енті, сондай-ақ өліммен аяқталған оқиғалардың жалпы саны	94, 98
403-3	Жарақаттанушылығы жоғары және ауруға шалдығу тәуекелі жоғары қызметкерлер	96, 98
403-4	Кәсіподақпен жасалған ресми келісімдерде денсаулық пен қауіпсіздік мәселелерінің орын табуы	96
GRI 404 (2016): ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ		
404-1	Бір қызметшіге келетін орташа жылдық оқыту сағаттарының саны	90
404-2	Дағдыларды дамыту мен білім бағдарламалары, сондай-ақ мансап аяқталған кездегі қолдау бағдарламалары	90
404-3	Нәтижелілігі мен мансабының дамуына кезең-кезеңмен баға беріліп отыратын қызметшілердің үлесі	87
GRI 405 (2016): ӘРАЛУАНДЫҚ ЖӘНЕ ТЕҢ МҮМКІНДІКТЕР		
405-1	Корпоративтік басқару органдарының және қызметшілердің әралуандығы	79
405-2	Ерлер мен әйелдердің базалық жалақысының арақатынасы	89
GRI 412 (2016): Адам құқықтарына баға беру		
412-2	Қызметкерлерге адам құқықтарын сақтау саясаты мен рәсім-дерін оқып-үйрету	67

ГЛОССАРИЙ

ШЮК АБЖ	шарттық және коммерциялық жұмыстың автоматтандырылған басқару жүйесі
ЖІӨ	жалпы ішкі өнім – бір жыл ішінде мемлекет аумағында экономиканың барлық салаларында қолданылған өндіріс факторларының ұлттық тиесілігіне қарамастан тұтыну, экспортқа шығару және жинақтау үшін өндірілген барлық түпкілікті (яғни тікелей тұтынуға, пайдалануға немесе қолдануға тағайындалған) тауарлар мен қызметтердің нарықтық құнын көрсететін макроэкономикалық көрсеткіш
жүк айналымы	көлік жұмысының белгілі уақытта тасымалданатын жүк массасының жүкті тасымалдау қашықтығына көбейтіндісіне тең экономикалық көрсеткіші (жүк тасымалдау көлемінің көрсеткіші). Жүк айналымы тонна-километрмен өлшенеді
жұмыс уақытын шығындаудың тіркелетін оқиғаларының жиілік коэффициенті	бөлімшеде немесе кәсіпорында бір жыл ішінде жұмыс істелген жиынтық жұмыс уақытына жатқызылған және 1 млн адам/сағатқа нормаланған жұмыс уақытын шығындау оқиғаларының санын белгілейді
МТЖ	магистральдық теміржол желісі
операциялық пайда	негізгі қызмет бойынша нетто түскен ақша (өзіндік құны шегерілген түскен ақша) мен шығыстар (тікелей және операциялық шығыстар кіреді) немесе жалпы пайда мен операциялық шығыстар арасындағы айырмаға тең кәсіпорынның негізгі қызметтен табатын пайдасы
жолаушылар айналымы	жолаушылар тасымалы көлемін жолаушы-километрмен көрсететін көрсеткіш және ол жолаушылар санының тасымалдау қашықтығына көбейтіндісі түрінде есептеледі
бас жолдардың толық ұзындығы	барлық (бірінші, екінші, үшінші және т.с.с.) бас жолдар ұзындығының қосындысы
БАҚ	бұқаралық ақпарат құралдары
ТРАСЕКА	«Еуропа — Кавказ — Азия» көлік дәлізін ұйымдастыру жөніндегі Еуропалық одақ пен серіктес елдер арасындағы халықаралық ынтымақтастық бағдарламасы
ОЭР	отын-энергетикалық ресурстар
энергия сыйымдылығы	өнім бірлігіне (жұмысқа) жұмсалатын отын-энергетикалық ресурстардың шығыстарын төмендету көрсеткіші
пайдалану ұзындығы	екінші бас жол, станциялық жол және т.б. сияқтыларды ескермегендегі теміржол желілерінің станциялар арасындағы ұзындығы
EBITDA	пайыздарды, салықтарды, тозу мен есептелген амортизацияны төлеу жөніндегі шығыстар алынғанға дейінгі пайда көлеміне тең талдамалық көрсеткіш. Сондай-ақ «салыққа дейінгі пайда» ретінде белгілі
EBITDA margin	EBITDA мен түсетін ақша арақатынасы ретінде есептелетін компания табыстылығының өлшемі.

Байланыс:

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ

010000, Қазақстан Республикасы,
Нұр-Сұлтан қ., Д.Қонаев көшесі, 6

www.railways.kz

kense@railways.kz

Анықтама қызметі: +7 (7172) 93-01-13

Баспасөз қызметі: +7 (7172) 60-42-81